

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Regulamin wyboru projektów nr FEOP.05.06-IP.02-001/23

**dotyczący projektów złożonych w ramach
postępowania konkurencyjnego
dla działania 5.6 Edukacja przedszkolna,
priorytetu 5 Fundusze Europejskie wspierające opolski rynek pracy i edukację
programu regionalnego FEO 2021-2027
nabór I**

Andrzej Buła .....

Zuzanna Donath-Kasiura .....

Zbigniew Kubalańca .....

Szymon Ogłaza .....

Antoni Konopka .....

Dokument przyjęty przez Zarząd Województwa Opolskiego
Uchwałą nr 11128/2023 z 7 grudnia 2023 r.
Stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały

Opole, grudzień 2023 r.

Spis treści

I. Wprowadzenie	4
1. Skróty i pojęcia stosowane w regulaminie.....	4
2. Informacje wstępne	7
3. Informacje dotyczące tematów działań realizowanych w ramach naboru	7
4. Podstawy prawne i dokumenty programowe.....	8
5. Przed przystąpieniem do sporządzania wniosku o dofinansowanie projektu wnioskodawca i/lub partner powinien zapoznać się z poniższymi dokumentami, związanymi z systemem wdrażania programu regionalnego FEO 2021-2027	11
6. Pełna nazwa i adres właściwej instytucji.....	12
II. Zasady postępowania konkurencyjnego	12
7. Typy projektów podlegających dofinansowaniu	12
8. Typ beneficjenta.....	13
9. Grupa docelowa	13
10. Warunki realizacji projektów	13
11. Termin składania wniosków o dofinansowanie projektu	16
12. Orientacyjny termin przeprowadzenia oceny projektów	16
13. Opis procedury oceny projektów	16
13.1 Sposób wyboru projektów do dofinansowania oraz jego opis	16
13.2 System teleinformatyczny, w którym należy złożyć wniosek oraz sposób dostępu do formularza wniosku o dofinansowanie projektu	18
13.3 Sposób komunikacji między wnioskodawcą a IP	19
13.4 Kryteria wyboru projektów.....	19
13.5 Zakres, w jakim możliwe jest uzupełnianie lub poprawianie wniosków o dofinansowanie projektu	21
14. Realizacja polityk horyzontalnych, w tym zasady równości szans i niedyskryminacji	23
15. Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów	27
16. Sposób postępowania ze złożonymi wnioskami o dofinansowanie projektu, jeśli wyczerpie się kwota przewidziana na dofinansowanie projektów.....	28
17. Maksymalna wartość dofinansowania projektu.....	28
18. Maksymalny dopuszczalny poziom dofinansowania projektu	28
19. Maksymalny % poziom dofinansowania wydatków kwalifikowalnych w projekcie (środki UE).....	29

20. Minimalny wkład własny beneficjenta.....	29
21. Dopuszczalny cross- financing (%)	29
22. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	29
23. Wskaźniki produktu i rezultatu.....	30
24. Czynności, które powinny zostać dokonane przed zawarciem umowy o dofinansowanie projektu lub podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu oraz termin ich dokonania ...	30
25. Wzór umowy o dofinansowanie projektu lub decyzji o dofinansowaniu projektu	32
26. Informacja o przysługujących wnioskodawcy środkach odwoławczych oraz instytucji właściwej do ich rozpatrzenia.....	32
27. Sposób udzielania wnioskodawcy wyjaśnień w kwestiach dotyczących postępowania	33
28. Kwalifikowalność wydatków	33
29. Uprozczone formy rozliczania wydatków	35
30. Partnerstwo w projekcie.....	36
31. Sposób postępowania w sytuacji, w której wszystkie wnioski o dofinansowanie projektu w postępowaniu zostaną wycofane przez wnioskodawców	38
32. Sposób podania do publicznej wiadomości wyników postępowania konkurencyjnego....	38
33. Unieważnienie postępowania w zakresie wyboru projektów.....	40
34. Uprawnienia skargowe wnioskodawcy/beneficjenta w postępowaniu konkurencyjnym	40
III. Wykaz załączników.....	42
IV. Inne dokumenty obowiązujące w naborze	42

I. Wprowadzenie

1. Skróty i pojęcia stosowane w regulaminie

Beneficjent - podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 9 rozporządzenia ogólnego

BP - budżet państwa

Cross-financing - zasada w rozumieniu podrozdziału 2.4 pkt 6 Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027

CST 2021 - Centralny system teleinformatyczny, o którym mowa w art. 2 pkt 29 ustawy wdrożeniowej [w jego skład wchodzi m.in. aplikacje: Administracja (w tym eSZOP), SL2021, e-Kontrola, SKANER]

EFS+ - Europejski Fundusz Społeczny Plus

FEO 2021-2027 - program regionalny Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 przyjęty Decyzją Wykonawczą Komisji Europejskiej z dnia 29.11.2022 r. zatwierdzającą program „Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” dla regionu Opolskiego w Polsce CCI 2021PL16FFPR008

IZ - Instytucja Zarządzająca programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027, tj. Zarząd Województwa Opolskiego (wykonujący swoje zadania przy pomocy pracowników odpowiednich komórek Urzędu Marszałkowskiego)

IP - Instytucja Pośrednicząca w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027, tj. Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu

JST - Jednostki Samorządu Terytorialnego

KE - Komisja Europejska

KM FEO 2021-2027 - Komitet Monitorujący program regionalny Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027

KOP - Komisja Oceny Projektów

KPP - Karta praw podstawowych Unii europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (DZ. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, str.391)

KPON – Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, z późn. zm.)

LSI 2021-2027 - Lokalny System Informatyczny w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego na lata 2021-2027, którego elementem jest Panel Wnioskodawcy

Mechanizm racjonalnych usprawnień (MRU) - mechanizm racjonalnych usprawnień definiowany zgodnie z sekcją 4.1.2 *Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027*

MFIPR - Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

Partnerzy - partnerzy, o których mowa w art. 8 rozporządzenia ogólnego

Portal - portal Funduszy Europejskich

Projekt - przedsięwzięcie, o którym mowa w art. 2 pkt 22 *ustawy wdrożeniowej* zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji, zgłoszone do objęcia albo objęte finansowaniem UE jednego z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności albo Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach programu

PZP - Prawo Zamówień Publicznych

Rozporządzenie EFS+ - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013

Rozporządzenie ogólne - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Akwakultury, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej

RPO - Rzecznik Praw Obywatelskich

SL2021 (w części **Projekty**) - Aplikacja Centralnego systemu teleinformatycznego do obsługi procesu realizacji projektów, w tym gromadzenia i przesyłania danych dotyczących wniosków o płatność, o której mowa w *Wytycznych dotyczących warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027*

Strona internetowa - strona internetowa [programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027](#)

Subregion Aglomeracja Opolska – tworzą następujące gminy: Opole, Chrzastowice, Dąbrowa, Dobrzeń Wielki, Gogolin, Izbicko, Komprachcice, Krapkowice, Lewin Brzeski, Łubniany, Murów, Niemodlin, Ozimek, Popielów, Prószków, Strzeleczyki, Tarnów Opolski, Tułowice, Turawa, Walce, Zdzeszowice

Subregion Brzeski – tworzą następujące gminy: Brzeg, Grodków, Lubsza, Olszanka, Skarbimierz

Subregion Kędzierzyńsko - Strzelecki – tworzą następujące gminy: Kędzierzyn – Koźle, Strzelce Opolskie, Bierawa, Cisek, Jemielnica, Kolonowskie, Leśnica, Polska Cerekiew, Pawłowiczki, Reńska Wieś, Ujazd, Zawadzkie

Subregion Południowy – tworzą następujące gminy: Baborów, Biała, Branice, Głogówek, Głubczyce, Głuchołazy, Kamiennik, Kietrz, Korfantów, Lubrza, Łambinowice, Nysa, Otmuchów, Paczków, Prudnik, Pakosławice, Skoroszyce

Subregion Północny – tworzą następujące gminy: Byczyna, Dobrodzień, Domaszowice, Gorzów Śląski, Kluczbork, Lasowice Wielkie, Namysłów, Olesno, Pokój, Praszka, Radłów, Rudniki, Świerczów, Wilków, Wołczyn, Zębowice

SZOP - Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027, Wersja SZOP.FEOP.003

TFUE - Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

UE - Unia Europejska

Uczestnik projektu - zgodnie z *Wytycznymi dotyczącymi monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027*, to osoba fizyczna bezpośrednio korzystająca z interwencji EFS+

UMWO - Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego

UP - Umowa Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce

Ustawa wdrożeniowa - ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. 2022 poz. 1079 ze zm.)

WE - Wspólnota Europejska

Wniosek o dofinansowanie projektu - wniosek, w którym zawarte są informacje na temat wnioskodawcy oraz opis projektu, na podstawie których dokonuje się oceny spełnienia przez ten projekt kryteriów wyboru projektów

Wnioskodawca - podmiot, który złożył wniosek o dofinansowanie projektu

WUP - Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu

ZPE - Zintegrowana Platforma Edukacyjna

ZWO - Zarząd Województwa Opolskiego

2. Informacje wstępne

1. Celem regulaminu jest dostarczenie potencjalnym wnioskodawcom informacji przydatnych na etapie przygotowywania wniosku o dofinansowanie projektu, złożenia do oceny w ramach postępowania konkurencyjnego ogłoszonego przez IP, a następnie realizacji projektu.
2. IP zastrzega sobie prawo do wprowadzania zmian w regulaminie do czasu zakończenia postępowania, za wyjątkiem części dotyczącej wskazania sposobu wyboru projektów do dofinansowania i jego opisu. W zakresie kryteriów wyboru projektów może zostać dokonana zmiana regulaminu, wyłącznie w sytuacji, w której w ramach postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, nie złożono jeszcze wniosku o dofinansowanie projektu, chyba że konieczność dokonania ww. zmian wynika z przepisów odrębnych. W sytuacji zmiany kryteriów w trakcie postępowania IP wydłuży termin składania wniosków o dofinansowanie projektu, biorąc pod uwagę zakres i znaczenie zmian oraz szacując czas potrzebny wnioskodawcom, aby uwzględnić je we wnioskach o dofinansowanie projektu.
3. IP udostępnia zmiany regulaminu wraz z ich uzasadnieniem i terminem, od którego są stosowane na stronie internetowej IZ FEO 2021-2027 oraz na portalu Funduszy Europejskich. W związku z tym zaleca się, by potencjalni wnioskodawcy na bieżąco zapoznawali się z informacjami zamieszczanymi na ww. stronach.
4. Jeżeli IP zmieni regulamin, a w naborze zostaną już złożone wnioski o dofinansowanie projektu, to niezwłocznie i indywidualnie poinformuje o tym każdego wnioskodawcę. W sytuacji zmiany regulaminu w trakcie trwania naboru, wnioskodawcy będą mieli możliwość wycofania złożonych wniosków o dofinansowanie projektu oraz ich ponownego złożenia.
5. IP zastrzega sobie prawo do możliwości wydłużenia lub skrócenia terminu naboru wniosków o dofinansowanie projektu, co może nastąpić jedynie z bardzo ważnych i szczególnie uzasadnionych powodów, po akceptacji zmiany regulaminu oraz ogłoszenia przez ZWO.
6. W celu równego traktowania wnioskodawców, IP nie będzie stosowała w trakcie postępowania żadnych indywidualnych, podmiotowych preferencji, zarówno w zakresie procedur wyboru projektów, jak i kryteriów.

3. Informacje dotyczące tematów działań realizowanych w ramach naboru

Niniejszy nabór realizuje następujące Tematy działań określone w Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) :

- Temat 1. Upowszechnianie istniejących oraz opracowanie i wdrażanie nowych rozwiązań diagnozujących predyspozycje i umiejętności dzieci, młodzieży i osób dorosłych;

- Temat 2. Upowszechnianie istniejących oraz opracowanie i wdrażanie nowych rozwiązań na rzecz rozwoju umiejętności podstawowych i przekrojowych oraz zawodowych dzieci, młodzieży i osób dorosłych;
- Temat 6. Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych kadr uczących w edukacji formalnej;
- Temat 8. Rozwijanie kultury pracy szkoły opartej na współpracy, zespołowości i interdyscyplinarności;
- Temat 7. Wspieranie i rozwijanie procesów nadawania uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela i funkcjonowania w zawodzie;
- Temat 11. Wspieranie rodzin w zakresie opieki, wychowania i rozwoju umiejętności
- Temat 17. Rozwijanie, wdrażanie, monitorowanie i ewaluacja efektywnego doradztwa zawodowego dzieci, młodzieży i osób dorosłych.

4. Podstawy prawne i dokumenty programowe

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Akwakultury, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej. (Dz. U. UE.L.2021.231.159 ze zm.).
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013. (Dz. U.UE.L.2021.231.21).
3. Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. 2022 poz. 1079 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. 2023 poz. 775 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 poz. 2240).
6. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. z 2023 poz. 82 ze zm.).
7. Ustawa z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1710 ze zm.).
8. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1634 ze zm.).
9. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. 2019 poz. 1781).

10. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t.j. Dz.U. 2023 poz. 702).
11. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U.UE.L.2016.119.1).
12. Rozporządzenie komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1 ze zm.).
13. Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus na lata 2021-2027 (Dz.U. 2022 poz. 2782).
14. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych (Dz.U. 2022 poz. 2864).
15. Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 12 marca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rejestru podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz.U. 2021 poz. 493).
16. Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 21 września 2022 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz.U. 2022 poz. 2055).
17. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, str. 391).
18. Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych, sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. 2012.1169 ze zm.).
19. Samoocena spełnienia warunku Skuteczne stosowanie i wdrażanie Karty praw podstawowych w Polsce.
20. Wytyczne dotyczące zapewnienia poszanowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej przy wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (2016/C 269/01) Komisji Europejskiej.
21. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r., poz. 2230).
22. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r., poz. 1762 ze zm.).
23. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r., poz. 900).
24. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60 ze zm.).
25. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.).

26. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 r., Nr 61 poz. 624 ze zm.).
27. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. z 2020., poz. 1520).
28. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2021., poz. 890).
29. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017 r., poz. 356 ze zm.).
30. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2018 r., poz. 1679).
31. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2020., poz. 1280 ze zm.).
32. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. 2020., poz. 1309).
33. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim (Dz. U. z 2013 r., poz. 529).

5. Przed przystąpieniem do sporządzania wniosku o dofinansowanie projektu wnioskodawca i/lub partner powinien zapoznać się z poniższymi dokumentami, związanymi z systemem wdrażania programu regionalnego FEO 2021-2027

1. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027.
2. Szczegółowy Opis Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 Europejski Fundusz Społeczny Plus, Wersja SZOP.FEOP.03
3. Wytyczne dotyczące realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027 z 15 marca 2023 r.
4. Wytyczne dotyczące wyboru projektów na lata 2021-2027 z 12 października 2022 r.
5. Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 z 18 listopada 2022 r.
6. Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 z 29 grudnia 2022 r.
7. Wytyczne dotyczące informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 z 19 kwietnia 2023 r.
8. Wytyczne dotyczące monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027 z 12 października 2022 r.
9. Wytyczne dotyczące warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027 z 25 stycznia 2023 r.
10. Wytyczne dotyczące kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021–2027 z 26 października 2022 r.
11. Podręcznik wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji z maja 2023 r.
12. Projekt Wytycznych dotyczących sposobu korygowania nieprawidłowych wydatków na lata 2021-2027, zamieszczony na Portalu Funduszy Europejskich [www.funduszeuropejskie.gov.pl], które będą obowiązywać po zatwierdzeniu przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej.
13. Księga Tożsamości Wizualnej marki Fundusze Europejskie 2021 – 2027.

Nieznajomość powyższych dokumentów może spowodować niewłaściwe przygotowanie projektu, nieprawidłowe wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu (części merytorycznej oraz budżetu) i inne konsekwencje skutkujące obniżeniem liczby przyznanych punktów lub uzyskaniem oceny negatywnej.

6. Pełna nazwa i adres właściwej instytucji

Instytucją przeprowadzającą postępowanie konkurencyjne jest Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu pełniący funkcję Instytucji Pośredniczącej w ramach realizacji zadań powierzonych przez Instytucję Zarządzającą:
Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu
ul. Głogowska 25c
45-315 Opole

II. Zasady postępowania konkurencyjnego

7. Typy projektów podlegających dofinansowaniu

1. Tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, w istniejących lub nowo utworzonych ośrodkach wychowania przedszkolnego (OWP).
2. Wydłużenie godzin pracy OWP.
3. Rozszerzenie oferty OWP o zajęcia dodatkowe:
  - a) podnoszące jakość edukacji przedszkolnej w zakresie kształcenia i rozwijania u dzieci w wieku przedszkolnym kompetencji kluczowych i transferowalnych niezbędnych na rynku pracy,
  - b) wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w wieku przedszkolnym, w tym przede wszystkim z grup w niekorzystnej sytuacji,
  - c) doradztwo zawodowe dla dzieci w wieku przedszkolnym (preorientacja zawodowa),
  - d) aktywowanie postaw przedsiębiorczych,
  - e) pobudzanie i wsparcie umiejętności, uzdolnień i zainteresowań dzieci.
4. Indywidualizacja pracy z dziećmi, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi z uwzględnieniem realizacji różnych form edukacji dla rodziców.
5. Wsparcie edukacji włączającej w OWP:
  - a) bezpośrednie wsparcie dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
  - b) podnoszenie kompetencji i kwalifikacji kadr pedagogicznych m.in. w zakresie pedagogiki specjalnej,
  - c) współpraca OWP z innymi placówkami w celu integracji dzieci i dostosowania OWP do potrzeb dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
6. Doskonalenie umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli OWP do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym w zakresie:
  - a) stosowania metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u dzieci w wieku przedszkolnym kompetencji kluczowych i transferowalnych niezbędnych na rynku pracy,

- b) doradztwa zawodowego dla dzieci w wieku przedszkolnym.
7. Współpraca nauczycieli OWP z rodzicami, w tym w zakresie radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

8. Typ beneficjenta

Ogólny:

- Administracja publiczna,
- Instytucje nauki i edukacji,
- Organizacje społeczne i związki wyznaniowe,
- Przedsiębiorstwa.

Szczegółowy:

- Duże przedsiębiorstwa,
- Jednostki Samorządu Terytorialnego,
- MŚP,
- Organizacje pozarządowe,
- Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego.

9. Grupa docelowa

- Dzieci w wieku przedszkolnym (zgodnie z ustawą – Prawo Oświatowe) i ich opiekunowie,
- Inna kadra OWP, w tym psychologowie i pedagodzy,
- Organizacje społeczeństwa obywatelskiego,
- Przedstawiciele kadry OWP,
- Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego.

10. Warunki realizacji projektów

1. Zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027 z 15 marca 2023 r. celem interwencji EFS +w ramach CS lit. f jest wspieranie równego dostępu do dobrej jakości włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji. Grupy w niekorzystnej sytuacji zostały wskazane w dokumencie pn. *Analiza grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji w województwie opolskim* stanowiącym załącznik nr 10 do niniejszego regulaminu. Zgodnie z niniejszym dokumentem jeżeli w wyniku indywidualnej diagnozy potrzeb przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty zostaną zidentyfikowane grupy, które wskazano w *Analizie grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji w województwie opolskim*, to

beneficjent musi im zapewnić możliwość uczestnictwa w projekcie w zakresie wynikającym z ww. diagnozy.

2. Działania świadomościowe (kampanie informacyjne i działania upowszechniające) będą możliwe do finansowania jedynie jeśli będą stanowić część projektu i będą uzupełniać działania o charakterze wdrożeniowym w ramach tego projektu z zastrzeżeniem iż nie mogą przekroczyć 10 % kosztów w kwalifikowalnych.
3. Działania w zakresie tworzenia nowych miejsc przedszkolnych będą realizowane tam, gdzie występują rzeczywiste deficyty i potrzeby, zdiagnozowane w dokumencie pn. Analiza dostępności miejsc wychowania przedszkolnego w gminach województwa opolskiego do 2025 roku stanowiącym załącznik nr 12 do niniejszego regulaminu. (typ 1).
4. Działania w realizowanych projektach nie mogą powielać działań, które będą realizowane na poziomie krajowym (ze środków EFS, źródeł krajowych) w szczególności w zakresie kompetencji nauczycieli. Wnioskodawca zobowiązany jest do zamieszczenia we wniosku stosownej deklaracji.
5. Wnioskodawca przed przystąpieniem do opracowania wniosku o dofinansowanie projektu zapoznaje się z zasobami dostępnymi na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej oraz deklaruje wykorzystanie tych zasobów w realizowanym projekcie (jeżeli będą one możliwe do wykorzystania w ramach typów projektów przewidzianych do realizacji) lub deklaruje, że w ramach realizowanego projektu wdroży modele wypracowane w ramach PO WER (jeżeli wdrożenie tych modeli jest możliwe w ramach typów projektu opisanych we wniosku o dofinansowanie). W szczególności dotyczy to modeli wypracowanych w ramach konkursu „Asystent ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych”¹ i w zakresie doradztwa zawodowego.² W tej sytuacji Wnioskodawca wskazuje we wniosku, który model wykorzysta w ramach realizowanego projektu.
6. W przypadku tworzenia materiałów (w tym e-materiałów), aplikacji lub narzędzi informatycznych w ramach projektów, Beneficjent zobowiązany jest do niepowielania ich z już istniejącymi i planowanymi do stworzenia na poziomie krajowym materiałów, aplikacji i narzędzi. Wypracowane e-materiały muszą spełniać standardy techniczne ZPE³ (aktualne na dzień ogłoszenia naboru), tak aby była możliwość ich publikacji na ZPE.

---

¹ <https://asystentspe.pl/>

² <https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>

³ <https://zpe.gov.pl/a/standardy-techniczne/DpbQtmDTi>

7. Wsparcie w ramach projektu realizuje kierunki zdefiniowane w Tematach działań *Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa)*⁴.
8. W przypadku wspierania kompetencji cyfrowych wykorzystany zostanie standard kompetencji cyfrowych na podstawie aktualnej na dzień ogłoszenia naboru wersji ramy „DigComp”⁵.
9. Dopuszcza się możliwość zakupu mebli, sprzętu i pojazdów dla typów projektu 1, 3, 4, 5 określonych w pkt 7 niniejszego regulaminu poza limitem środków objętych regułą cross-cross-financingu, o którym mowa w pkt 21 regulaminu, przy czym:
  - dla typu 1 *Tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, w istniejących lub nowo utworzonych ośrodkach wychowania przedszkolnego* nie wyznaczono limitu (%) wydatków, natomiast
  - dla typu 3 *Rozszerzenie oferty OWP o zajęcia dodatkowe (...)*, dla typu 4 *Indywidualizacja pracy z dziećmi, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi z uwzględnieniem realizacji różnych form edukacji dla rodziców*, dla typu 5 *Wsparcie edukacji włączającej w OWP (...)* przyjęto, że wartość zakupionych mebli, sprzętu i pojazdów nie może przekraczać 30 % wartości środków w ramach poszczególnych typów projektu.
10. -Okres realizacji projektu nie może przekraczać 30 miesięcy.
11. Warunkiem kwalifikowalności uczestnika projektu jest spełnienie przez niego kryteriów kwalifikowalności uprawniających do udziału w projekcie, co jest potwierdzone właściwym dokumentem określonym w załączniku nr 9 do niniejszego regulaminu. Obowiązek weryfikacji przedmiotowych dokumentów spoczywa na Beneficjencie.
12. Pozostałe warunki niezbędne do realizacji projektów niewskazane w SZOP 2021-2027 dla działania określone są w pozostałych dokumentach IP FEO niezbędnych dla przeprowadzenia postępowania konkurencyjnego, w tym w Regulaminie wyboru projektów/ umowie o dofinansowanie/ decyzji o dofinansowaniu.

---

⁴ <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czescszczegolowa--dokument-przyjety-przez-rade-ministrow>

⁵ https://joint-research-centre.ec.europa.eu/digcomp_en. W przypadku gdy na dzień ogłoszenia naboru aktualna wersja ramy nie jest przetłumaczona na język polski, IZ RP wykorzystują najaktualniejszą przetłumaczoną wersję ramy (<http://www.digcomp.pl/>).

11. Termin składania wniosków o dofinansowanie projektu

Nabór wniosków o dofinansowanie projektu będzie prowadzony w terminie

03.07.2023 r. – 08.08.2023 r.

1. Ww. termin obejmuje rozpoczęcie naboru (dzień udostępnienia formularza wniosku o dofinansowanie projektu w systemie teleinformatycznym w sposób umożliwiający składanie wniosków o dofinansowanie projektu), przyjmowanie wniosków oraz zakończenie naboru.
2. W przypadku awarii systemu LSI 2021-2027 podczas naboru/oceny wniosków o dofinansowanie projektu/złożenia korekty wniosku o dofinansowanie projektu, ZWO upoważnia dyrektora/wicedyrektora WUP do podjęcia decyzji o wydłużeniu czasu naboru/oceny wniosków o dofinansowanie projektu/złożenia korekty wniosku o dofinansowanie projektu o czas trwania awarii. Wówczas termin zakończenia naboru/oceny/złożenia korekty zostanie ogłoszony w komunikacie zamieszczonym na stronie internetowej IZ FEO 2021-2027 oraz na portalu Funduszy Europejskich i/lub Wnioskodawca zostanie o tym fakcie poinformowany indywidualnie.
3. Inne okoliczności, które mogą wpływać na datę zakończenia naboru:
  - a) zwiększenie kwoty przewidzianej na dofinansowanie projektów w ramach postępowania,
  - b) inna niż przewidywana pierwotnie liczba składanych wniosków o dofinansowanie projektu,
  - c) zmiana regulaminu wyboru projektów.

12. Orientacyjny termin przeprowadzenia oceny projektów

Orientacyjny termin zakończenia oceny projektów to **luty 2024 r.**

13. Opis procedury oceny projektów

13.1 Sposób wyboru projektów do dofinansowania oraz jego opis

Projekty będą wybierane w sposób konkurencyjny. Postępowanie w zakresie wyboru projektów obejmuje nabór i ocenę wniosków o dofinansowanie projektu oraz rozstrzygnięcie przez ZWO w zakresie przyznania dofinansowania.

Przez przeprowadzenie naboru rozumie się:

- rozpoczęcie naboru,

- przyjmowanie wniosków o dofinansowanie projektu,

W dniu rozpoczęcia naboru IP udostępni formularz wniosku o dofinansowanie projektu w systemie teleinformatycznym LSI 2021-2027, aby potencjalny wnioskodawca mógł go wypełnić (zgodnie z instrukcją zawartą w załączniku nr 3 do niniejszego regulaminu), a następnie złożyć wniosek podpisany podpisem elektronicznym w trakcie przyjmowania wniosków o dofinansowanie projektu za pośrednictwem LSI 2021-2027.

Uwaga!

Wnioski o dofinansowanie projektu składane są wyłącznie w formie elektronicznej, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego LSI 2021-2027 (nie jest składana wersja papierowa). Wniosek o dofinansowanie projektu składany jest bez pisma przewodniego.

Wnioski o dofinansowanie projektów złożone podczas naboru, podlegają ocenie, która przebiega w trzech etapach:

Etap I - ocena formalna - rozpoczyna się dzień po zakończeniu naboru wniosków o dofinansowanie projektu i trwa do 50 dni kalendarzowych od dnia zakończenia naboru wniosków o dofinansowanie projektu. Ocena formalna danego projektu dokonywana jest przez jednego pracownika IP powołanego do składu KOP.

Etap II - ocena merytoryczna - projekty pozytywnie ocenione pod względem formalnym poddawane są ocenie merytorycznej, która trwa do 50 dni kalendarzowych od dnia następnego po zakończeniu oceny etapu formalnej. Ocena merytoryczna danego projektu dokonywana jest przez dwóch członków KOP powołanych do składu KOP, którzy tworzą parę oceniających.

Etap III – negocjacje - projekty ocenione pozytywnie z zastrzeżeniem pod względem merytorycznym przekazane są do etapu negocjacji, który trwa do 50 dni kalendarzowych od daty zakończenia etapu oceny merytorycznej. Negocjacje przeprowadzane są przez wyznaczonych przez Przewodniczącego KOP członków KOP.

Projekty, które w wyniku oceny merytorycznej lub negocjacji uzyskują pozytywną ocenę przechodzą do rozstrzygnięcia postępowania konkurencyjnego.

Celem postępowania jest wybór do dofinansowania projektów spełniających kryteria wyboru projektów, które wśród projektów z wymaganą minimalną liczbą punktów uzyskały kolejno największą liczbę punktów w ramach dostępnej alokacji.

Szczegółowy opis procedury oceny projektów w ramach postępowania konkurencyjnego znajduje się w załączniku nr 1 do niniejszego regulaminu pn. Procedura oceny projektów w postępowaniu konkurencyjnym (zakres EFS +).

Regulamin pracy Komisji Oceny Projektów oceniającej projekty w ramach EFS+ programu regionalnego FEO 2021-2027 dotyczący postępowania konkurencyjnego określa organizację, tryb oraz zasady pracy KOP.

Wyniki oceny po każdym etapie naboru oraz informację o rozstrzygnięciu postępowania IP zamieszcza na stronie internetowej IZ FEO 2021-2027 oraz na portalu Funduszy Europejskich.

13.2 System teleinformatyczny, w którym należy złożyć wniosek oraz sposób dostępu do formularza wniosku o dofinansowanie projektu

IP przyjmuje wnioski o dofinansowanie projektu wyłącznie za pomocą systemu teleinformatycznego LSI 2021-2027.

Zadaniem systemu LSI 2021-2027 jest umożliwienie wnioskodawcom tworzenia wniosków o dofinansowanie projektu, a IP elektroniczne prowadzenie wykazu projektów od momentu ich złożenia przez wnioskodawcę, aż do utworzenia listy projektów wybranych do dofinansowania.

Elementem systemu LSI 2021-2027 jest Panel Wnioskodawcy to specjalna aplikacja, funkcjonująca jako serwis internetowy, dedykowana dla wnioskodawców, dostępna wyłącznie on-line. **Panel Wnioskodawcy jest jedynym narzędziem dostępnym dla wnioskodawców, za pomocą którego należy wypełnić i złożyć wniosek o dofinansowanie projektu w ramach programu regionalnego FEO 2021-2027. Wniosek o dofinansowanie projektu składany jest bez pisma przewodniego.**

Uwaga!

Wniosek o dofinansowanie projektu musi być podpisany elektronicznie zgodnie z Instrukcją obsługi Panelu Wnioskodawcy FEO 2021-2027, która stanowi załącznik nr 4 do regulaminu. System umożliwia podłączenie podpisanego elektronicznie gotowego projektu. Wniosek o dofinansowanie projektu musi być podpisany przez wszystkie osoby wskazane w statucie jednostki/akcie powołującym jednostkę lub innym dokumencie oraz przez osoby upoważnione do podejmowania zobowiązań finansowych (w przypadku jednostek działających na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych). Podpisany elektronicznie dokument, należy dołączyć do projektu.

Adres strony internetowej Panelu Wnioskodawcy: <http://pw2021.opolskie.pl>

System informatyczny nie przewiduje możliwości złożenia załączników do wniosku o dofinansowanie projektu.

Szczegółowe informacje odnośnie sposobu dostępu do formularza wniosku znajdują się w Instrukcji obsługi Panelu Wnioskodawcy FEO 2021-2027 stanowiącej załącznik nr 4 do niniejszego regulaminu.

13.3 Sposób komunikacji między wnioskodawcą a IP

W ramach postępowania konkurencyjnego **zastosowanie ma elektroniczna forma komunikacji obejmująca:**

- składanie wniosków o dofinansowanie projektu wyłącznie za pomocą systemu teleinformatycznego LSI 2021-2027 (wnioski o dofinansowanie projektu składane są bez pisma przewodniego),
- przekazanie wezwania do uzupełnienia lub poprawienia wniosku o dofinansowanie projektu na etapie oceny formalnej lub negocjacji oraz pisma informującego o skierowaniu projektu do negocjacji wraz ze wskazaniem obszarów negocjacyjnych za pośrednictwem poczty elektronicznej e-mail/ Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (ePUAP)(termin określony w wezwaniu liczy się od dnia następującego po dniu przekazania wezwania),
- przekazanie wnioskodawcy informacji o zatwierdzonym wyniku oceny projektu oznaczającym wybór projektu do dofinansowania albo stanowiącym ocenę negatywną, za pomocą Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (ePUAP)⁶.

Informację o zatwierdzonym wyniku oceny projektu oznaczającym wybór projektu do dofinansowania albo stanowiącym ocenę negatywną, o której mowa w art. 56 ust. 5 i 6 ustawy wdrożeniowej IP przekazuje niezwłocznie wnioskodawcy w formie pisemnej lub w formie elektronicznej. Do doręczenia informacji stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Sposób komunikacji między wnioskodawcą a IP został szczegółowo opisany w Procedurze oceny projektów w postępowaniu konkurencyjnym (zakres EFS +) stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszego regulaminu.

13.4 Kryteria wyboru projektów

KOP dokona oceny projektów w oparciu o zatwierdzone przez KM FEO 2021-2027 Kryteria wyboru projektów dla działania **5.6 Edukacja przedszkolna** w ramach programu regionalnego FEO 2021-2027, które stanowią załącznik nr 5 do niniejszego regulaminu.

---

⁶ W sytuacji, gdy wnioskodawca nie posiada skrzynki na Elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej (ePUAP), wówczas informację o zatwierdzonym wyniku oceny projektu oznaczającym wybór projektu do dofinansowania albo stanowiącym ocenę negatywną otrzyma w formie pisemnej.

Każde kryterium posiada nazwę, definicję oraz opis znaczenia dla wyniku oceny. Definicja zawiera m. in. informacje o tym co będzie oceniane, wskazuje co wpływa na wynik oceny kryterium oraz przesądza w jakiej sytuacji kryterium uznaje się za spełnione albo niespełnione.

Kryteria wyboru projektów podzielone są na:

- **formalne** bezwzględne,
- **merytoryczne uniwersalne** bezwzględne i punktowane,
- **merytoryczne szczegółowe** bezwzględne i punktowane,
- **negocjacyjne** bezwzględne.

W kryteriach wyboru projektów wskazano dwa kryteria merytoryczne uniwersalne punktowane o **charakterze rozstrzygającym**, tj.:

- Trafność doboru i opisu zadań przewidzianych do realizacji w ramach projektu,
- Poprawność sporządzenia budżetu projektu.

W przypadku, gdy kilka projektów uzyska taką samą ocenę punktową, a nie jest możliwe wszczęcie negocjacji w odniesieniu do wszystkich tych projektów, o kolejności kierowania do procedury negocjacyjnej decyduje liczba punktów uzyskana w ramach ww. kryteriów rozstrzygających.

W przypadku gdy dwa lub więcej projektów skierowanych do rozstrzygnięcia postępowania konkurencyjnego spełniają wszystkie bezwzględne kryteria wyboru projektów oraz uzyskają taką samą liczbę punktów (równą lub przewyższającą 60 % maksymalnej możliwej do zdobycia liczby punktów ogółem), ale ze względu na wielkość alokacji wszystkie z nich nie mogą zostać wybrane do dofinansowania, o możliwości dofinansowania projektu decyduje liczba punktów uzyskana w ramach kryteriów rozstrzygających.

Punktacja uzyskana za spełnienie kryterium pn. Trafność doboru i opisu zadań przewidzianych do realizacji w ramach projektu jest rozstrzygająca w pierwszej kolejności, a w sytuacji gdy nie jest to skuteczne, w drugiej kolejności brana jest pod uwagę punktacja za spełnienie drugiego kryterium, pn. Poprawność sporządzenia budżetu projektu.

Uwaga:

W przypadku kryteriów wyboru projektów o charakterze bezwzględnym ocenianych na podstawie deklaracji zawartej we wniosku

o dofinansowanie projektu, IP zastrzega sobie prawo do zażądania po rozstrzygnięciu postępowania, a przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu lub podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu, dostarczenia przez wnioskodawcę dokumentów potwierdzających spełnienie tych kryteriów. Ze względu na charakter bezwzględnych kryteriów wyboru projektów przyjętych przez KM FEO 2021-2027, weryfikacja kryteriów, o których mowa powyżej, przed rozpoczęciem wdrażania projektu, na podstawie dokumentów

poświadczających ich spełnienie, możliwa jest do przeprowadzenia w stosunku do czterech kryteriów formalnych w brzmieniu:

- Wnioskodawca oraz Partnerzy (jeśli dotyczy) uprawnieni do składania wniosku,
- Roczny obrót Wnioskodawcy i Partnera/Partnerów jest równy lub wyższy od średnich rocznych wydatków w projekcie. (nie dotyczy jednostek sektora finansów publicznych),
- W przypadku projektu partnerskiego spełnione zostały wymogi dotyczące wyboru Partnerów, o których mowa w art. 39 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027,
- Wnioskodawca oraz Partnerzy (jeśli dotyczy) nie podlegają wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie.

W związku z powyższym, po rozstrzygnięciu postępowania, a przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu lub podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu, wnioskodawca zostanie wezwany do złożenia stosownych dokumentów potwierdzających spełnienie powyższych kryteriów przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu lub podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu.

Ponadto na etapie weryfikacji wniosku o płatność oraz kontroli na miejscu realizacji projektu beneficjent zobowiązany jest do udowodnienia spełnienia poszczególnych kryteriów. W związku z tym, kryteria wyboru projektów ocenione na podstawie deklaracji we wniosku o dofinansowanie projektu weryfikowane będą na podstawie dokumentów poświadczających ich spełnienie na etapie wdrażania projektu oraz podczas kontroli.

13.5 Zakres, w jakim możliwe jest uzupełnianie lub poprawianie wniosków o dofinansowanie projektu

Oceny spełniania kryteriów przez dany projekt dokonuje się w przypadku kryteriów o charakterze punktowym na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu oraz w przypadku kryteriów o charakterze bezwzględny poprzez wykorzystanie podczas oceny wyjaśnień udzielonych przez wnioskodawcę albo przekazanych przez niego lub uzyskanych w inny sposób informacji dotyczących wnioskodawcy lub projektu. Uzyskanie i wykorzystanie tych wyjaśnień i informacji będzie dokumentowane.

Etap I - ocena formalna obejmuje ocenę spełniania przez projekt kryteriów o charakterze formalnym. Kryteriami takimi są tylko kryteria zero-jedynkowe, tzn. takie, których ocena polega na przypisaniu wartości „tak” lub „nie” albo stwierdzeniu, że kryterium nie dotyczy danego projektu. W wyniku tej oceny, wniosek może zostać skierowany do poprawy lub uzupełnienia zgodnie z art. 55 ust. 1 ustawy wdrożeniowej. W trakcie uzupełniania lub poprawiania wniosku o dofinansowanie projektu IP zapewnia równe traktowanie wnioskodawców.

Możliwość pozyskiwania od wnioskodawcy wyjaśnień dotyczy wszystkich kryteriów formalnych.

Kryteria formalne wyboru projektów **mogą być poprawiane lub uzupełniane wyłącznie w zakresie zmian/poprawek o charakterze formalnym wskazanych przez oceniających w listach sprawdzających.**

Możliwość korekty nie dotyczy następujących kryteriów formalnych:

- Zasadność zawarcia partnerstwa w ramach projektu (jeśli dotyczy),
- Projekt, którego łączna wartość wyrażona w PLN nie przekracza równowartości 200 tys. EUR rozliczany jest z zastosowaniem uproszczonych metod rozliczania wydatków wskazanych w regulaminie wyboru projektów,
- Wnioskodawca oraz partnerzy (jeśli dotyczy) uprawnieni do składania wniosku,
- Wartość dofinansowania projektu nie przekracza maksymalnej kwoty dofinansowania określonej w postępowaniu konkurencyjnym (jeśli dotyczy).

Jeśli uzupełniony/poprawiony wniosek o dofinansowanie projektu zostanie złożony przez wnioskodawcę w wymaganym terminie jednak nie będzie poprawnie podpisany, wówczas istnieje możliwość uzupełnienia/poprawy w zakresie podpisu elektronicznego.

Etap II - ocena merytoryczna obejmuje ocenę spełniania przez projekt kryteriów o charakterze merytorycznym. Kryteriami takimi są kryteria zerojedynkowe oraz punktowane. Na tym etapie oceny nie ma możliwości poprawy wniosku o dofinansowanie projektu.

Etap III - negocjacje obejmują poprawianie lub uzupełnianie wniosku o dofinansowanie projektu w oparciu o uwagi dotyczące spełniania kryteriów merytorycznych o charakterze bezwzględnych wskazanych w listach sprawdzających i/lub uzyskiwanie od wnioskodawców informacji i wyjaśnień (za wyjątkiem kryterium merytorycznego szczegółowego bezwzględnego nr 1).

Uwaga!

Nie ma możliwości poprawiania lub uzupełniania kryteriów merytorycznych punktowanych.

Negocjacje kończą się oceną zerojedynkowego kryterium dotyczącego spełnienia warunków postawionych wnioskodawcy przez oceniających i/lub przewodniczącego KOP i/lub wynikających z ustaleń podjętych w toku negocjacji. Powyższe kryterium dotyczy również przypadku, gdy z uwagi na wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w naborze, nie mogły zostać podjęte negocjacje projektu, wówczas kryterium zostanie ocenione negatywnie. Zasady prowadzenia negocjacji zostały opisane w załączniku nr 1 do niniejszego regulaminu.

Przedmiotowe kryterium podlega poprawie, ale tylko i wyłącznie w zakresie elektronicznego podpisu projektu, a więc w sytuacji, gdy przekazany w systemie projekt nie będzie poprawnie podpisany.

Jeśli uzupełniony/poprawiony wniosek o dofinansowanie projektu zostanie złożony przez wnioskodawcę w wymaganym terminie jednak nie będzie poprawnie podpisany, wówczas istnieje możliwość uzupełnienia/poprawy w zakresie podpisu elektronicznego.

W trakcie uzupełniania lub poprawiania wniosku o dofinansowanie projektu IP zapewnia równe traktowanie wnioskodawców.

Możliwość pozyskiwania od wnioskodawcy wyjaśnień dotyczy wszystkich kryteriów merytorycznych uniwersalnych i merytorycznych szczegółowych bezwzględnych.

Uwaga!

Jeżeli wnioskodawca uzupełni wniosek niezgodnie z wezwaniem, ocenie podlega projekt na podstawie złożonej korekty wniosku o dofinansowanie projektu. Jeżeli wnioskodawca nie złoży w wymaganym terminie korekty wniosku o dofinansowanie projektu, ocenie podlega projekt na wersji wniosku o dofinansowanie projektu, który został skierowany do uzupełnienia lub poprawy.

14. Realizacja polityk horyzontalnych, w tym zasady równości szans i niedyskryminacji

1. Projekt musi być realizowany zgodnie z:
  - art. 9 rozporządzenia ogólnego, który nakłada obowiązek podjęcia działań w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną;
  - zapisami *Standardów dostępności dla polityki spójności 2021-2027* stanowiących załącznik nr 2 do *Wytycznych dotyczących realizacji zasady równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027* z dnia 29 grudnia 2022 r.;
  - postanowieniami Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, str. 391);
  - zapisami Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 poz. 1169, ze zm.);
  - ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. *o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami* (Dz. U. z 2022 poz. 2240) oraz ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. *o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych* (Dz. U. z 2023 poz. 82 ze zm.).
2. IP FEO 2021-2027 obliguje Beneficjenta do zamieszczenia opisu dotyczącego zgodności projektu z zasadą równości szans i niedyskryminacji we wniosku

o dofinansowanie (Sekcja 9. Zgodność projektu z politykami horyzontalnymi UE, Punkt 9.2 Równość szans i niedyskryminacja).

3. Wnioskodawca powinien pamiętać, aby zapewnić dostępność do oferowanego w projekcie wsparcia dla wszystkich jego uczestników oraz dostępność wszystkich produktów projektu (które nie zostały uznane za neutralne) dla wszystkich ich użytkowników. Wnioskodawca zobowiązany jest do zapewnienia dostępności oferowanego wsparcia zgodnie ze standardami dostępności, które stanowią załącznik nr 2 *Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027 do Wytycznych dotyczących realizacji zasady równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027* z dnia 29 grudnia 2022 r. Głównym celem standardów dostępności jest zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami, na równi z osobami pełnosprawnymi, dostępu do funduszy unijnych w zakresie udziału, użytkowania, zrozumienia, skorzystania z ich efektów. Należy pamiętać, że założenie, iż do projektu nie mogą zgłosić się, czy nie zgłaszają się osoby z niepełnosprawnościami lub zgłaszają się wyłącznie takie z określonymi rodzajami niepełnosprawności, jest dyskryminacją.
4. Niedopuszczalna jest sytuacja, w której odmawia się dostępu do uczestnictwa w projekcie osobie z niepełnosprawnościami ze względu na bariery np. architektoniczne, komunikacyjne czy cyfrowe.
5. Ważnym elementem jest proces rekrutacji, który musi być zaplanowany tak, aby nikomu nie ograniczał dostępu. Należy mieć na uwadze:
  - materiały informacyjne o projekcie np. plakaty, ulotki, ogłoszenia prasowe i dokumenty rekrutacyjne min. formularze zgłoszeniowe, rekrutacyjne, ankiety są przygotowane w sposób dostępny i udostępniane co najmniej w wersji elektronicznej,
  - dostosowanie stron internetowych, na których będą publikowane informacje o projekcie oraz dokumenty rekrutacyjne, do standardów WCAG 2.1, (WCAG 3.0) jest niezbędne, aby umożliwić pozyskanie informacji o rekrutacji osobom z różnymi rodzajami niepełnosprawności;
  - zapewnienie różnych sposobów informowania o możliwości udziału w projekcie: plakaty, ulotki, informacje w polskim języku migowym (film na stronie www) itp;
  - materiały informacyjne o projekcie mogą zawierać informację o możliwości zgłaszania szczególnych potrzeb przez uczestników/uczestniczki projektu;
  - wysyłanie informacji o projekcie do organizacji zrzeszających osoby z niepełnosprawnościami działających na terenie realizacji projektu;
  - komunikacja na linii beneficjent-uczestnik/czka projektu jest zapewniona przez co najmniej dwa sposoby komunikacji np. z wykorzystaniem telefonu, e-mail, spotkania osobistego lub przez osobę trzecią np. opiekuna, członka rodziny;
  - sposób organizacji wsparcia w projekcie, w którym biorą udział osoby z niepełnosprawnościami, jest dostosowany do ich potrzeb, z uwzględnieniem rodzaju i stopnia niepełnosprawności uczestników;

- umieszczenie w materiałach informacyjnych i rekrutacyjnych wyraźnej informacji o możliwości skorzystania z usług dostępowych takich jak tłumacz języka migowego, asystent osoby z niepełnosprawnością, materiały szkoleniowe w formie dostępnej (np. elektronicznej z możliwością powiększenia druku lub odwrócenia kontrastu);
  - umieszczenie w materiałach informacyjnych i rekrutacyjnych opisu dostępności biura projektu/miejsc rekrutacji (szerokość drzwi, możliwość pokonania schodów, winda, itp., dostępność tłumaczenia na język migowy, możliwość korzystania z pętli indukcyjnej itp.);
  - wszystkie działania świadczone w projektach odbywają się w budynkach/miejscach dostępnych architektonicznie dla osób z niepełnosprawnościami, jeżeli na danym terenie nie istnieje miejsce spełniające te warunki lub wnioskodawca ma do dyspozycji kilka miejsc w różnym stopniu spełniającym te warunki, wybiera to miejsce, które w pełni spełnia kryteria dostępności lub jest im najbliższe przy zastosowaniu racjonalnych usprawnień np. zastosowanie tymczasowych platform czy zapewnienie usługi asystenckiej.
6. W przypadku planowania projektu/usługi w pierwszej kolejności należy dążyć do zapewnienia jej dostępności w oparciu o koncepcję uniwersalnego projektowania, natomiast mechanizm racjonalnych usprawnień (MRU) jako narzędzie zapewnienia dostępności jest rozpatrywany w drugiej kolejności. Oznacza to, że na etapie projektowania budżetu wnioskodawca powinien przewidzieć jak najwięcej produktów i usług, które poprawiają dostępność projektu.
  7. Zgodnie z zapisami *Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027*, w projektach, w których pojawiły się nieprzewidziane na etapie planowania wydatki związane z zapewnieniem dostępności uczestnikowi/uczestniczce (lub członkowi/członkini personelu) projektu, jest możliwe zastosowanie MRU.
  8. W przypadku wystąpienia w projekcie potrzeby sfinansowania kosztów związanych z zapewnieniem dostępności, beneficjent ma możliwość skorzystania z przesunięcia środków w budżecie projektu lub wykorzystania powstałych oszczędności.
  9. Decyzję w sprawie sfinansowania MRU podejmuje IP, biorąc pod uwagę między innymi zasadność i racjonalność poniesienia dodatkowych kosztów w projekcie. Średni koszt MRU na 1 osobę w projekcie nie może przekroczyć 15 tysięcy PLN brutto.
  10. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji oraz Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury oraz przepisy finansowe dotyczące tych funduszy i Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej wprowadziło **horyzontalny warunek podstawowy dotyczący**

stosowania i wdrażania KPP, którego celem jest poszanowanie i ochrona wszystkich praw podstawowych w ramach wyżej wymienionych funduszy UE. Spełnienie tego warunku umożliwi korzystanie ze środków programów krajowych i regionalnych finansowanych w ramach wskazanych wyżej funduszy. Konieczność stosowania i wdrażania KPP została określona również w *Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027*.

11. Beneficjent ma obowiązek przestrzegania KPP w trakcie realizacji projektu.
W tym celu niezbędne jest zapoznanie się z:
  - Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, str. 391);
  - Samooceną spełnienia warunku Skuteczne stosowanie i wdrażanie Karty praw podstawowych w Polsce;
  - Wytycznymi dotyczącymi zapewnienia poszanowania Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej przy wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (2016/C 269/01) Komisji Europejskiej.
12. W ramach oceny projektów, każdy wniosek o dofinansowanie będzie również oceniany pod kątem kryterium mówiącego o zgodności z KPP, tym samym dofinansowanie będą mogły otrzymać projekty nie zawierające zapisów, które mogą potencjalnie naruszać prawa i wolności określone w KPP.
13. W celu zbadania zgodności z KPP opracowywanego oraz realizowanego wniosku, zaleca się wykorzystanie listy kontrolnej stanowiącej Załącznik nr III do „Wytycznych dotyczących zapewnienia poszanowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej przy wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (2016/C 269/01)”.
14. W dniu 6 listopada 2023 r. Zarząd Województwa Opolskiego przyjął uchwałę nr 10875/2023 w sprawie przyjęcia dokumentu pn. Procedura składania zgłoszeń o podejrzeniu niezgodności z Kartą praw podstawowych do praktyki wdrażania programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027. Dokument dostępny jest na stronie FEO 2021-2027.
15. W ramach oceny projektów, każdy wniosek o dofinansowanie będzie również oceniany pod kątem kryterium mówiącego o zgodności z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r., w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji, zakresu projektu i wnioskodawcy.
Dofinansowanie będą mogły otrzymać projekty, których zapisy nie są w sprzeczności z wymogami tego dokumentu lub wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.
16. W dniu 6 listopada 2023 r. Zarząd Województwa Opolskiego przyjął uchwałę nr 10871/2023 w sprawie przyjęcia dokumentu pn. Procedura służąca do włączania zapisów Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (KPON) do praktyki wdrażania programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027. Dokument dostępny jest na stronie FEO 2021-2027.

15. Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów

Wartość środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów w postępowaniu konkurencyjnym dla Działania **5.6 Edukacja przedszkolna** wynosi łącznie:

21 176 471,00 PLN:

- 20 000 000,00 PLN środki EFS+
- 1 176 471,00 PLN środki BP

w tym:

1. Aglomeracja Opolska 7 411 765,00 PLN :

- 7 000 000,00 PLN środki EFS+,
- 411 765,00 środki BP.

2. Subregion Brzeski 2 117 647,00 PLN:

- 2 000 000,00 PLN środki EFS+,
- 117 647,00 PLN środki BP.

3. Subregion Kędzierzyńsko-Strzelecki 3 176 471,00 PLN:

- 3 000 000,00 PLN środki EFS+,
- 176 471,00 PLN środki BP.

4. Subregion Południowy 4 235 294,00 PLN:

- 4 000 000,00 PLN środki EFS+,
- 235 294,00 PLN środki BP.

5. Subregion Północny 4 235 294,00 PLN:

- 4 000 000,00 środki EFS+,
- 235 294,00 PLN środki BP.

Umowy o dofinansowanie projektów/ Decyzje o dofinansowanie projektów zostaną zawarte/ podjęte z uwzględnieniem wysokości dostępnych środków wyliczonych na podstawie Algorytmu przeliczania środków.

16. Sposób postępowania ze złożonymi wnioskami o dofinansowanie projektu, jeśli wyczerpie się kwota przewidziana na dofinansowanie projektów

Zgodnie z art. 57 ust. 5 ustawy wdrożeniowej **po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania** IP może wybrać do dofinansowania projekty, które zostały negatywnie ocenione z uwagi na wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w tym postępowaniu, pod warunkiem dostępności kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w ramach działania albo kategorii regionu.

Z powyższego wynika, że **po zakończeniu postępowania IP może wybierać kolejne projekty do dofinansowania, które spełniły wymagane kryteria, ale nie zostały wcześniej wybrane do dofinansowania ze względu na wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie w postępowaniu.** Wybór projektów po zakończeniu postępowania jest uwarunkowany dostępnością kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w ramach działania albo kategorii regionu, jeżeli w ramach działania kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów jest podzielona na kategorie regionów. **Wybór projektów po zakończeniu postępowania następuje w taki sam sposób jak w jego trakcie.** IP po wybraniu projektu do dofinansowania może ponownie skierować projekt do oceny. Odbywa się to zgodnie z art. 61 ust. 8 ustawy wdrożeniowej. Jeżeli IP po wybraniu projektu do dofinansowania, a przed zawarciem umowy o dofinansowanie projektu albo podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu poweźmie wiedzę o okolicznościach mogących mieć negatywny wpływ na wynik oceny projektu, ponownie kieruje projekt do oceny w stosownym zakresie, o czym informuje wnioskodawcę. Przepisy rozdziału 14 i rozdziału 16 ustawy wdrożeniowej stosuje się odpowiednio.

17. Maksymalna wartość dofinansowania projektu

Dla postępowania konkurencyjnego w działaniu **5.6 Edukacja przedszkolna** maksymalna wartość dofinansowania projektu nie może przekroczyć alokacji dla danego subregionu, tj:

dla Aglomeracji Opolskiej - 7 411 765,00 PLN

dla Subregionu Brzeskiego - 2 117 647,00 PLN

dla subregionu Kędzierzyńsko-Strzeleckiego - 3 176 471,00 PLN

dla Subregionu Południowego - 4 235 294,00 PLN

dla Subregionu Północnego - 4 235 294,00 PLN.

18. Maksymalny dopuszczalny poziom dofinansowania projektu

Maksymalny dopuszczalny poziom dofinansowania projektu oznacza procent wydatków kwalifikowalnych projektu, który może zostać objęty finansowaniem UE

lub współfinansowaniem krajowym ze środków BP. Dla postępowania konkurencyjnego w działaniu **5.6 Edukacja przedszkolna FEO 2021-2027** wynosi:

90 %, w tym **5 %** z BP

19. Maksymalny % poziom dofinansowania wydatków kwalifikowalnych w projekcie (środki UE)

Dla postępowania konkurencyjnego w ramach I naboru wniosków w działaniu **5.6 Edukacja przedszkolna** maksymalny % poziom dofinansowania wydatków kwalifikowalnych w projekcie ze środków UE wynosi:

- **85 %**

20. Minimalny wkład własny beneficjenta

Minimalny wkład własny beneficjenta do projektu (pieniężny lub niepieniężny) wynosi:

- **10 %**.

21. Dopuszczalny cross-financing (%)

Wartość wydatków w ramach cross-finansingu nie może stanowić więcej niż:

- **30 %** wydatków kwalifikowalnych projektu.

22. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)

Szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z EFS+ na lata 2021-2027 zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021-2027 (DZ.U. z 2022. poz. 2782).

Weryfikacja zgodności projektu z warunkami wsparcia dotyczącymi pomocy publicznej/ pomocy de minimis nastąpi na etapie oceny merytorycznej.

23. Wskaźniki produktu i rezultatu

Wnioskodawca jest zobowiązany do wyboru i określenia wartości docelowej we wniosku o dofinansowanie projektu dla wszystkich adekwatnych wskaźników produktu/rezultatu ujętych na liście wskaźników dla działania 5.6 *Edukacja przedszkolna*. Zestawienie wskaźników stanowi załącznik nr 7 do niniejszego regulaminu.

Dokument został podzielony na trzy grupy wskaźników: wskaźniki horyzontalne, wskaźniki wspólne EFS+ oraz wskaźniki dla Działania 5.6.

W przypadku wskaźników horyzontalnych Wnioskodawca jest zobowiązany do weryfikacji ich wartości. Jeżeli zakres rzeczowy projektu dotyczy danego wskaźnika, powinien w tabeli określić wartość docelową większą od zera. Natomiast w przypadku, kiedy zakres rzeczowy projektu nie dotyczy danego wskaźnika, należy pozostawić wartość docelową „0”.

W związku z tym, iż w definicjach niektórych wskaźników dla Działania 5.6 znajdują się odwołania do zapisów zawartych w definicjach wskaźników wspólnych EFS+, pomocniczo na liście wskaźników zostały ujęte wskaźniki wspólne EFS+.

Zasady dotyczące wyboru i określenia przez wnioskodawców wartości docelowych dla wskaźników wskazano w *Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie*, stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszego regulaminu. Zasady realizacji wskaźników na etapie wdrażania projektu oraz w okresie trwałości projektu regulują zapisy umowy/decyzji o dofinansowanie projektu.

Minimalny zakres danych koniecznych do wprowadzenia do CST2021 w zakresie uczestników projektów został zawarty w załączniku nr 1 do „Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027”. Zgodnie z tym zakresem danych dla uczestników projektów należy określić obszar zamieszkania wg stopnia urbanizacji DEGURBA. Podział jednostek przestrzennych województwa opolskiego wg klasyfikacji DEGURBA stanowi załącznik nr 8 do niniejszego regulaminu.

24. Czynności, które powinny zostać dokonane przed zawarciem umowy o dofinansowanie projektu lub podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu oraz termin ich dokonania⁷

Stronami umowy o dofinansowanie projektu będą beneficjent i IP, natomiast decyzja o dofinansowaniu projektu podjęta będzie przez ZWO.

---

⁷ Wzór decyzji o dofinansowanie projektu zostanie dołączony do niniejszego regulaminu w sytuacji, gdy w odpowiedzi na ogłoszony nabór wniosek o dofinansowanie projektu złoży Samorząd Województwa Opolskiego

Umowa/decyzja o dofinansowanie projektu określa obowiązki beneficjenta związane z realizacją projektu.

Przed zawarciem umowy o dofinansowanie projektu /podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu IP weryfikuje, czy podmiot, który został wybrany do dofinansowania oraz partnerzy nie są podmiotami wykluczonymi z otrzymania dofinansowania. Rejestr podmiotów wykluczonych prowadzi Minister Finansów. W przypadku, gdy podmiot lub partner jest wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania informuje się wnioskodawcę o zaistniałym fakcie, tj. o braku możliwości zawarcia umowy/decyzji o dofinansowanie projektu z powodu wykluczenia podmiotu z możliwości otrzymania dofinansowania.

W sytuacji, gdy powyższy warunek jest spełniony, IP wystosowuje do wnioskodawcy pismo z prośbą o załączniki do umowy/decyzji o dofinansowanie, w którym wnioskodawca zostanie poinformowany o wymaganych dokumentach niezbędnych do zawarcia umowy/ podjęcia decyzji oraz terminie ich złożenia.

Przed zawarciem umowy o dofinansowanie projektu /podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu wnioskodawca zobowiązany jest dostarczyć w terminie określonym przez IP niezbędne załączniki stanowiące integralną część umowy/decyzji o dofinansowanie projektu, które określone zostały w załączniku nr 6 do niniejszego regulaminu.

Dodatkowo, należy złożyć:

- 1) Pełnomocnictwo do reprezentowania wnioskodawcy (załącznik wymagany, gdy wniosek jest podpisywany lub składany przez osobę/osoby nie posiadające statutowych uprawnień do reprezentowania wnioskodawcy lub gdy z innych dokumentów wynika, że uprawnione do podpisania lub złożenia wniosku o dofinansowanie projektu są łącznie co najmniej dwie osoby);
- 2) Numer rachunku bankowego wyodrębnionego do obsługi projektu, z którego jednostka realizująca projekt dokonuje wydatków z podaniem dokładnej nazwy banku oraz numeru rachunku transferowego (jeśli dotyczy);
- 3) Informację dodatkową – uszczegółowienie wnioskowanej transzy;
- 4) Wypełnioną Kartę wzorów podpisu;
- 5) Potwierdzoną za zgodność z oryginałem uchwałą właściwego organu jednostki samorządu terytorialnego lub inny właściwy dokument organu, który: dysponuje budżetem beneficjenta (wnioskodawcy) (zgodnie z przepisami o finansach publicznych), zatwierdza projekt lub udziela pełnomocnictwa do zatwierdzenia projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus;
- 6) Potwierdzoną za zgodność z oryginałem umowę/porozumienie pomiędzy partnerami (w przypadku projektów realizowanych w partnerstwie);

- 7) Oświadczenie o zgodzie współmałżonka na zaciągnięcie zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie projektu (dotyczy tylko osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą pozostających w ustroju małżeńskiej wspólności ustawowej);
- 8) W przypadku wystąpienia pomocy de minimis wnioskodawca/partner będzie zobligowany do złożenia następujących załączników:
- oświadczenia o wielkości pomocy de minimis otrzymanej w bieżącym roku podatkowym oraz w poprzedzających go dwóch latach podatkowych lub oświadczenia o nieotrzymaniu pomocy de minimis w tym okresie,
  - informacji niezbędnych do udzielenia pomocy de minimis w zakresie przewidzianym w Rozporządzeniu Rady Ministrów z 24 października 2014 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis (zgodnie ze wzorem załącznika znajdującym się w wyżej wymienionym Rozporządzeniu ze zm.).

Dodatkowo ze względu na specyfikę danego projektu oraz beneficjenta/ partnera, IP zastrzega sobie prawo do zażądania innych dokumentów niż wyżej wymienione.

W sytuacji niedostarczenia w/w dokumentów w terminie wskazanym w wezwaniu, nie krótszym niż 5 dni roboczych od dnia otrzymania pisma, IP może odstąpić od podpisania umowy o dofinansowanie projektu/ podjęcia decyzji o dofinansowaniu projektu.

Nieprzekazanie przez wnioskodawcę załączników do umowy/decyzji w terminie wyznaczonym w piśmie z prośbą o przekazanie tych załączników może być podstawą do podjęcia decyzji o cofnięciu dofinansowania dla projektu.

25. Wzór umowy o dofinansowanie projektu lub decyzji o dofinansowaniu projektu⁸

Wzór umowy/decyzji o dofinansowanie projektu, która będzie zawierana z wnioskodawcami projektów wybranych do dofinansowania stanowi załącznik nr 6 do niniejszego regulaminu.

26. Informacja o przysługujących wnioskodawcy środkach odwoławczych oraz instytucji właściwej do ich rozpatrzenia

Wnioskodawca, którego projekt został oceniony negatywnie na którymkolwiek z etapów oceny, ma prawo w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji o jego

---

⁸ Wzór decyzji o dofinansowanie projektu zostanie dołączony do niniejszego regulaminu w sytuacji, gdy w odpowiedzi na ogłoszony nabór wniosek o dofinansowanie projektu złoży Samorząd Województwa Opolskiego

niezakwalifikowaniu do kolejnego etapu oceny lub nie wybraniu do dofinansowania (w tym z uwagi na wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w ramach postępowania konkurencyjnego), złożyć pisemny protest do IP na adres: Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu ul. Głogowska 25c, 45-315 Opole.

1. IP w terminie 14 dni od dnia otrzymania protestu weryfikuje wyniki dokonanej przez siebie oceny projektu w zakresach o których mowa w art. 64 ust. 2 pkt. 4 i 5 ustawy a następnie:
  - a) dokonuje zmiany podjętego rozstrzygnięcia, co skutkuje zakwalifikowaniem projektu do kolejnego etapu oceny, albo wybraniem projektu do dofinansowania;
  - b) albo w sytuacji braku podstaw do zmiany oceny, kieruje protest wraz z otrzymanymi od wnioskodawcy dokumentami do IZ.
2. Wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w ramach postępowania konkurencyjnego nie może stanowić wyłącznej przesłanki wniesienia protestu.

Szczegółowe informacje dotyczące procedury odwoławczej zostały opisane w Rozdziale 16 ustawy wdrożeniowej.

27.Sposób udzielania wnioskodawcy wyjaśnień w kwestiach dotyczących postępowania

W przypadku konieczności udzielenia wnioskodawcy wyjaśnień w kwestiach dotyczących postępowania konkurencyjnego IP udziela indywidualnie odpowiedzi na pytania wnioskodawcy. W przypadku pytań wymagających dodatkowych konsultacji odpowiedzi będą przekazywane niezwłocznie po ich przeprowadzeniu. Zapytania do IP można składać za pomocą:

- Poczty e-mail: a.kislak@wup.opole.pl s.klis@wup.opole.pl lub punktefs@wup.opole.pl
- Telefonu: 77 44 17 002 , 77 44 16 452, 77 44 16 738.

W zakładce „często zadawane pytania” na stronie internetowej IZ [FEO 2021-2027](#) zamieszczane są pytania i odpowiedzi na często zadawane pytania do różnych postępowań konkurencyjnych.

28.Kwalifikowalność wydatków

Kwalifikowalność wydatków dla projektów współfinansowanych ze środków krajowych i unijnych w ramach programu FEO 2021-2027 musi być zgodna z przepisami unijnymi i krajowymi, w tym w szczególności:

1. Rozporządzeniem ogólnym.
2. Ustawą.

a także z uwzględnieniem:

- Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027;
- Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027;
- Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027;
- Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r., poz. 2230);
- Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r., poz. 1762 ze zm.);
- Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r., poz. 900);
- Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60 ze zm.);
- Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.).

Początkiem okresu kwalifikowalności wydatków jest data rozpoczęcia okresu realizacji projektu wskazana we wniosku o dofinansowanie. Data ta nie może być wcześniejsza niż dzień złożenia wniosku w ramach naboru.

Końcową datą kwalifikowalności wydatków jest 31 grudnia 2029 r.

Okres kwalifikowalności wydatków w ramach danego projektu określony jest w umowie o dofinansowanie projektu/decyzji o dofinansowaniu projektu.

Okres kwalifikowalności wydatków w ramach projektu **może przypadać na okres przed zawarciem umowy o dofinansowanie projektu/podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu**. Wydatki poniesione przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu / podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu mogą zostać uznane za kwalifikowalne wyłącznie w przypadku spełnienia warunków kwalifikowalności określonych w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 i umowie o dofinansowanie projektu/decyzji o dofinansowaniu projektu.

W przypadku gdy wnioskodawca rozpoczyna realizację projektu na własne ryzyko przed zawarciem umowy o dofinansowanie projektu/ podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu, upublicznia zapytanie ofertowe w sposób określony w pkt 1 sekcji 3.2.3 Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

Wnioskodawca przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców, a także działa w sposób przejrzysty i proporcjonalny – zgodnie z procedurą określoną podrozdziale 3.2 Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

Możliwe jest ponoszenie wydatków po okresie wskazanym w umowie o dofinansowanie/ / decyzji o dofinansowaniu projektu projektu pod warunkiem, że wydatki te zostały poniesione w związku z realizacją projektu oraz zostaną uwzględnione we wniosku o płatność końcową (np. składki ZUS z tytułu wynagrodzeń personelu projektu poniesione na końcowym etapie realizacji projektu). Postanowienie to nie dotyczy wydatków, o których mowa w pkt 3 podrozdział 2.1 Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

W zakresie kwalifikowalności uczestników projektu beneficjent zobowiązany jest przestrzegać zapisów znajdujących się w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

Kwalifikowalność uczestnika projektu lub podmiotu otrzymującego wsparcie beneficjent jest zobowiązany potwierdzić bezpośrednio przed udzieleniem mu pierwszej formy wsparcia w ramach projektu.

Beneficjent jest zobowiązany udokumentować kwalifikowalność uczestnika projektu lub podmiotu otrzymującego wsparcie zarówno na etapie weryfikacji wniosków o płatność jak i podczas kontroli na miejscu realizacji projektu.

29. Uproszczone formy rozliczania wydatków

Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 w podrozdziale 3.10 pkt 4 Uproszczone metody rozliczania wydatków stanowią, że zgodnie z art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, projekt współfinansowany ze środków EFRR, EFS+ lub FST, którego łączny koszt wyrażony w PLN nie przekracza równowartości 200 tys. EUR w dniu zawarcia umowy o dofinansowanie projektu/podjęcia decyzji o dofinansowaniu projektu (do przeliczenia łącznego kosztu projektu stosuje się miesięczny obrachunkowy kurs wymiany waluty stosowany przez KE¹⁰, aktualny na dzień ogłoszenia naboru), rozliczany jest obligatoryjnie za pomocą **uproszczonych metod rozliczania wydatków**.

Jedną z uproszczonych metod rozliczania wydatków jest rozliczanie kosztów pośrednich za pomocą stawek ryczałtowych. Z uwagi, że Wnioskodawca obligatoryjnie stosuje jedną z niżej wymienionych stawek kosztów pośrednich należy uznać, że w przypadku projektów, których równowartość nie przekracza 200 tys. EURO wymóg ich rozliczania uproszczonymi metodami rozliczania wydatków został spełniony. W związku z powyższym w ramach

---

⁹ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/procedures-guidelines-tenders/information-contractorsand-beneficiaries/exchange-rate-infoeuro_en

przedmiotowego naboru **koszty bezpośrednie w projektach muszą być rozliczane według wydatków rzeczywiście poniesionych.**

Koszty pośrednie projektu rozliczane są wyłącznie z wykorzystaniem stawek ryczałtowych wskazanych w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027:

- 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich¹⁰ do 830 tys. PLN włącznie,
- 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich¹¹ powyżej 830 tys. PLN do 1 740 tys. PLN włącznie,
- 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich¹² powyżej 1 740 tys. PLN do 4 550 tys. PLN włącznie,
- 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich¹³ przekraczającej 4 550 tys. PLN.

30. Partnerstwo w projekcie

Istnieje możliwość realizacji projektów w partnerstwie przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujące wspólnie projekt, na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie o partnerstwie, wynika z art. 39 ust. 1 ustawy wdrożeniowej.

Uwaga!

Udział partnerów w projekcie partnerskim nie może polegać wyłącznie na wniesieniu do jego realizacji ww. zasobów. Niezbędna jest realizacja przez Partnera/ów zadań merytorycznych zaplanowanych w ramach kosztów bezpośrednich i tym samym korzystanie przez Partnera/ów projektu z dofinansowania UE, które musi być przewidziane dla Partnera/ów w budżecie projektu.

Zgodnie z art. 39 ust. 2 ustawy wdrożeniowej podmiot, o którym mowa w art. 4, art. 5 ust. 1 i art. 6 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, inicjujący projekt partnerski, dokonuje wyboru partnerów spośród podmiotów innych niż wymienione w art. 4 tej ustawy, z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania. Podmiot ten, dokonując wyboru, jest obowiązany w szczególności do:

---

¹⁰ Z pomniejszeniem kosztu mechanizmu racjonalnych usprawnień, o którym mowa w Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

¹¹ Tamże.

¹² Tamże.

¹³ Tamże.

- 1) ogłoszenia otwartego naboru partnerów na swojej stronie internetowej wraz ze wskazaniem co najmniej 21-dniowego terminu na zgłaszanie się partnerów;
- 2) uwzględnienia przy wyborze partnerów zgodności działania potencjalnego partnera z celami partnerstwa, deklarowanego wkładu potencjalnego partnera w realizację celu partnerstwa oraz doświadczenia w realizacji projektów o podobnym charakterze;
- 3) podania do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informacji o podmiotach wybranych do pełnienia funkcji partnera.

Uwaga!

Wybór partnerów oraz podpisanie porozumienia/umowy o partnerstwie z każdym partnerem wskazanym we wniosku o dofinansowanie projektu musi nastąpić przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.

W przypadku przyjęcia projektu do realizacji, wnioskodawca przed dniem zawarcia umowy o dofinansowanie projektu/podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu zostanie zobligowany do dostarczenia zawartej umowy partnerskiej, jednoznacznie określającej cele i reguły partnerstwa oraz jego ewentualny plan finansowy. W sytuacji niedostarczenia ww. dokumentu IP odstąpi od podpisania umowy o dofinansowanie projektu/podjęcia decyzji o dofinansowaniu projektu.

Zgodnie z art. 39 ust. 8 ustawy wdrożeniowej podmiot, o którym mowa w art. 4, art. 5 ust. 1 i art. 6 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, niebędący podmiotem inicjującym projekt partnerski, po przystąpieniu do realizacji projektu partnerskiego podaje do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej informację o rozpoczęciu realizacji projektu partnerskiego wraz z uzasadnieniem przyczyn przystąpienia do jego realizacji oraz wskazaniem partnera wiodącego w tym projekcie.

Porozumienie lub umowa o partnerstwie określają w szczególności:

- przedmiot porozumienia albo umowy;
- prawa i obowiązki stron;
- zakres i formę udziału poszczególnych partnerów w projekcie, w tym zakres realizowanych przez nich zadań;
- partnera wiodącego uprawnionego do reprezentowania pozostałych partnerów projektu;
- sposób przekazywania dofinansowania na pokrycie kosztów ponoszonych przez poszczególnych partnerów projektu, umożliwiający określenie kwoty dofinansowania udzielonego każdemu z partnerów;
- sposób postępowania w przypadku naruszenia lub niewywiązania się stron z porozumienia lub umowy.

Stroną porozumienia ani umowy o partnerstwie nie może być podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania na podstawie przepisów odrębnych.

Uwaga!

Partnerem wiodącym w projekcie partnerskim może być wyłącznie podmiot inicjujący projekt partnerski o potencjale ekonomicznym zapewniającym prawidłową realizację projektu partnerskiego.

Zadania realizowane przez poszczególnych partnerów w ramach projektu partnerskiego nie mogą polegać na oferowaniu towarów, świadczeniu usług lub wykonywaniu robót budowlanych na rzecz pozostałych partnerów.

31.Sposób postępowania w sytuacji, w której wszystkie wnioski o dofinansowanie projektu w postępowaniu zostaną wycofane przez wnioskodawców

W sytuacji, w której wszystkie wnioski o dofinansowanie projektu w postępowaniu zostaną wycofane przez wnioskodawców, takie postępowanie zostanie anulowane. IP poinformuje o tym na stronie internetowej IZ [FEO 2021-2027](#) oraz na [portalu Funduszy Europejskich](#).

32.Sposób podania do publicznej wiadomości wyników postępowania konkurencyjnego

W postępowaniu konkurencyjnym po zatwierdzeniu każdego etapu oceny IP niezwłocznie zamieści na stronie internetowej IZ [FEO 2021-2027](#) oraz na [portalu Funduszy Europejskich](#) informację o projektach zakwalifikowanych do kolejnego etapu.

Po rozstrzygnięciu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania IP poda do publicznej wiadomości na stronie internetowej IZ [FEO 2021-2027](#) oraz na [portalu Funduszy Europejskich](#) **informację o projektach wybranych do dofinansowania oraz o projektach, które otrzymały ocenę negatywną**, o której mowa w art. 56 ust. 5 i 6 ustawy wdrożeniowej.

W przypadku projektów wybranych do dofinansowania w informacji poda również wysokość przyznanej kwoty dofinansowania wynikającą z wyboru projektu do dofinansowania.

W przypadku zmian w zakresie informacji, o której mowa powyżej, IP poda do publicznej wiadomości zaktualizowaną informację na stronie internetowej IZ [FEO 2021-2027](#) oraz na [portalu Funduszy Europejskich](#).

Po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania IP niezwłocznie poda do publicznej wiadomości na stronie internetowej IZ [FEO 2021-2027](#) oraz

na [portalu Funduszy Europejskich](#) informację o składzie KOP, ze wskazaniem osób, które uczestniczyły w ocenie projektów w charakterze ekspertów, o których mowa w art. 80 ustawy wdrożeniowej.

W przypadku unieważnienia postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania w sposób konkurencyjny IP poda do publicznej wiadomości informację o unieważnieniu postępowania oraz jego przyczynach na stronie internetowej IZ [FEO 2021-2027](#) oraz na [portalu Funduszy Europejskich](#). Informacja ta nie stanowi podstawy do wniesienia protestu, o którym mowa w art. 63 ustawy wdrożeniowej.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy wdrożeniowej dokumenty i informacje przedstawiane przez wnioskodawców nie podlegają udostępnieniu przez IP w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029). Regulacja ma na celu w szczególności wyeliminowanie praktyk polegających na powielaniu w ramach danego postępowania rozwiązań opracowanych przez innych wnioskodawców.

Zgodnie z Podrozdziałem 3.6 Wytycznych dotyczących wyboru projektów na lata 2021-2027 dostęp do informacji przedstawianych przez wnioskodawców mogą uzyskać uprawnione podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów oraz podmioty dokonujące ewaluacji programów, pod warunkiem, że zapewnią ich poufność oraz będą chronić te informacje, które stanowią tajemnice prawnie chronione.

W myśl art. 48 ust. 2 ustawy wdrożeniowej dokumenty i informacje wytworzone lub przygotowane przez IP w związku z oceną dokumentów i informacji przedstawianych przez wnioskodawców nie podlegają, do czasu zakończenia postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, udostępnieniu w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Celem tej regulacji jest przede wszystkim zabezpieczenie sprawnego przeprowadzenia postępowania, które mogłoby być dezorganizowane znaczną liczbą wniosków dotyczących udostępnienia informacji publicznej lub informacji o środowisku. Art. 48 ust. 2 ustawy nie oznacza, że po zakończeniu postępowania wspomniane informacje lub dokumenty będą udostępniane automatycznie. Będą one każdorazowo analizowane, czy nie mają zastosowania wyłączenia przewidziane w ustawie o dostępie do informacji publicznej albo ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

IP zapewnia wnioskodawcy, na jego wniosek, dostęp do dokumentów dotyczących oceny jego projektu. Dbą przy tym o to, aby do czasu wybrania do dofinansowania lub oceny negatywnej projektu tego wnioskodawcy, osoby oceniające projekt pozostały anonimowe.

Wytyczna wynika z chęci zagwarantowania prawidłowego procesu wyboru projektu i uniknięcia nadużyć, a także ma na celu ograniczenie wpływu wnioskodawców na osoby zaangażowane w proces oceny i wyboru projektów.

33. Unieważnienie postępowania w zakresie wyboru projektów

Zgodnie z art. 58 ust. 1 ustawy wdrożeniowej IP unieważnia postępowanie w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, jeżeli:

1. w terminie składania wniosków o dofinansowanie projektu nie złożono wniosku lub
2. wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że wybór projektów do dofinansowania nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć lub
3. postępowanie obarczone jest niemożliwą do usunięcia wadą prawną.

IP podaje do publicznej wiadomości informację o unieważnieniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania oraz jego przyczynach na stronie internetowej IZ [FEO 2021-2027](#) oraz na [portalu Funduszy Europejskich](#). Informacja ta nie stanowi podstawy do wniesienia protestu, o którym mowa w art. 63 ustawy wdrożeniowej.

Unieważnienie postępowania może nastąpić w jego trakcie, gdy zaistnieje co najmniej jedna z trzech przesłanek wymienionych powyżej.

Unieważnienie postępowania może nastąpić po jego zakończeniu w wyniku zaistnienia przesłanek wymienionych powyżej w pkt 2 lub 3.

IP nie może unieważnić postępowania z powodu przesłanki z pkt 1, jeśli złożono przynajmniej jeden wniosek.

Zawarcie w wyniku postępowania przynajmniej jednej umowy o dofinansowanie lub podjęcie jednej decyzji o dofinansowaniu oznacza, że IP nie może już unieważnić postępowania. Zawarcie umowy lub podjęcie decyzji oznacza, że nie wystąpiła żadna z przesłanek wymienionych powyżej w pkt 1 - 3. Zgodnie z zasadami przejrzystości i równego traktowania wnioskodawcy nie będą traktowani pod tym względem odmiennie.

34. Uprawnienia skargowe wnioskodawcy/beneficjenta w postępowaniu konkurencyjnym

Wniesienie skargi/wniosku do RPO:

Wnioskodawcy mają możliwość wniesienia skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich zgodnie z obowiązującymi przepisami. Skargę/wniosek do RPO można zgłosić pisemnie pod adresem: Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, al. Solidarności 77, 00-090 Warszawa

Lub drogą elektroniczną na adres:

- BIURORZECZNIKA@BRPO.GOV.PL
- ePUAP (Elektroniczna Skrzynka Podawcza: /RPO/SkrytkaESP)

Lub osobiście w czterech biurach RPO w: Warszawa; Katowice; Gdańsk; Wrocław

Wniesienie skargi do sądu administracyjnego:

W przypadku nieuwzględnienia protestu, negatywnej ponownej oceny projektu lub pozostawienia protestu bez rozpatrzenia, wnioskodawca może w tym zakresie wnieść skargę do sądu administracyjnego. Do rozpoznania sprawy właściwy jest wojewódzki sąd administracyjny, na którego obszarze właściwości ma siedzibę organ administracji publicznej, którego działalność została zaskarżona. Zgodnie z wymogami art. 53 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 259) skargę wnosi się w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia skarżącemu rozstrzygnięcia w sprawie albo aktu, o którym mowa w art. 3 § 2 pkt 4a. Jak wskazuje przepis art. 54 ww. ustawy skargę do sądu administracyjnego wnosi się za pośrednictwem organu, którego działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania jest przedmiotem skargi. Wymogi formalne skargi są następujące:

Skarga powinna czynić zadość wymaganiom pisma w postępowaniu sądowym, a ponadto zawierać:

- 1) wskazanie zaskarżonej decyzji, postanowienia, innego aktu lub czynności;
- 2) oznaczenie organu, którego działania, bezczynności lub przewlekłego prowadzenia postępowania skarga dotyczy;
- 3) określenie naruszenia prawa lub interesu prawnego;

Skarga administracyjna wg przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego:

Wnioskodawca/Beneficjent ma prawo składania skarg i wniosków do organów państwowych, organów jednostek samorządu terytorialnego, organów samorządowych jednostek organizacyjnych oraz do organizacji i instytucji społecznych, na zasadach określonych przepisami działu VIII ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.). Skargi i wnioski mogą być składane do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. Skargi i wnioski można składać w interesie publicznym, własnym lub innej osoby za jej zgodą. Przedmiotem skargi może być w szczególności zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwe organy albo przez ich pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe lub biurokratyczne załatwianie spraw.

III. Wykaz załączników

1. Procedura oceny projektów w postępowaniu konkurencyjnym (zakres EFS+).
2. Wzór wniosku o dofinansowanie (zakres EFS+).
3. Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 (zakres EFS+).
4. Instrukcja obsługi Panelu wnioskodawcy FEO 2021-2027.
5. Kryteria wyboru projektów dla działania 5.6 Edukacja przedszkolna w ramach programu regionalnego FEO 2021-2027.
6. Wzór umowy/decyzji o dofinansowanie projektu wraz z załącznikami ¹⁴.
7. Lista wskaźników na poziomie projektu dla działania 5.6 Edukacja przedszkolna w ramach programu regionalnego FEO 2021-2027.
8. Podział jednostek przestrzennych województwa opolskiego wg klasyfikacji DEGURBA.
9. Źródła weryfikacji dokumentów uczestników projektu w Działaniu 5.6 FEO 2021-2027.
10. Analiza grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji w województwie opolskim.
11. Wyciąg ze Szczegółowego Opisu Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027(karta działania 5.6).
12. Analiza dostępności miejsc wychowania przedszkolnego w gminach województwa opolskiego do 2025 roku

IV. Inne dokumenty obowiązujące w naborze

1. Regulamin pracy Komisji Oceny Projektów oceniającej projekty w ramach EFS+ programu regionalnego FEO 2021-2027 dotyczący postępowania konkurencyjnego.
2. Wytyczne dotyczące realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027 z 15 marca 2023 r.
3. Wytyczne dotyczące wyboru projektów na lata 2021-2027 z 12 października 2022 r.
4. Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 z 18 listopada 2022 r.
5. Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 z 29 grudnia 2022 r.
6. Wytyczne dotyczące informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 z 19 kwietnia 2023 r.
7. Wytyczne dotyczące monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027 z 12 października 2022 r.
8. Wytyczne dotyczące warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027 z 25 stycznia 2023 r.

---

¹⁴ Wzór decyzji o dofinansowanie projektu zostanie dołączony do niniejszego regulaminu w sytuacji, gdy w odpowiedzi na ogłoszony nabór wniosek o dofinansowanie projektu złoży Samorząd Województwa Opolskiego

9. Wytyczne dotyczące kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021–2027 z 26 października 2022 r.
10. Podręcznik wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji z maja 2023 r.
11. Projekt Wytycznych dotyczących sposobu korygowania nieprawidłowych wydatków na lata 2021-2027, zamieszczony na Portalu Funduszy Europejskich [www.funduszeuropejskie.gov.pl], które będą obowiązywać po zatwierdzeniu przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej.
12. Księga Tożsamości Wizualnej marki Fundusze Europejskie 2021 – 2027

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

ZAŁĄCZNIK NR 2 WZÓR WNIOSKU O DOFINANSOWANIE (zakres EFS+)

**Wersja 1
Opole, grudzień 2023 r.**

**WNIOSEK O DOFINANSOWANIE PROJEKTU
ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO PLUS
W RAMACH FUNDUSZY EUROPEJSKICH DLA OPOLSKIEGO 2021-2027**

Numer wniosku		Data złożenia wniosku	
Korekta		Data złożenia korekty	
Nazwa wnioskodawcy			
Tytuł projektu			
Rozpoczęcie realizacji		Zakończenie rzeczowe	Zakończenie finansowe
Wydatki ogółem		Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
Dofinansowanie		Dofinansowanie z EFS+	Dofinansowanie z budżetu państwa
Wkład własny		Koszty pośrednie – wydatki kwalifikowalne	Pomoc publiczna

Sekcja 1. Informacje ogólne

1.1 Identyfikacja naboru

Numer naboru		Wybór niekonkurencyjny	
Oś priorytetowa FEO 2021-2027			
Działanie FEO 2021-2027			
Cel polityki			
Cele szczegółowe			
Cele operacyjne Strategii Opolskie 2030			

1.2 Partnerstwo w projekcie

Projekt partnerski		Partnerstwo publiczno-privatne		Liczba partnerów w projekcie	
---------------------------	--	---------------------------------------	--	-------------------------------------	--

Numer	Nazwa partnera
--------------	-----------------------

Sekcja 2. Charakterystyka wnioskodawcy i partnerów

2.1 Dane teleadresowe siedziby wnioskodawcy

Nazwa wnioskodawcy					
Kraj		Województwo			
Powiat		Gmina			
Miejscowość		Kod pocztowy			
Ulica		Numer budynku		Numer lokalu	
Telefon		e-mail			
Skrytka ePUAP					
Strona internetowa					

2.2 Identyfikacja i klasyfikacja wnioskodawcy

Forma prawna	
Forma własności	

Wielkość przedsiębiorstwa		Możliwość odzyskania VAT	
Uzasadnienie braku możliwości odzyskania lub odliczenia poniesionego ostatecznie podatku VAT			
REGON		NIP	
Rodzaj działalności gospodarczej			
PKD wnioskodawcy			
Nazwa i numer dokumentu rejestrowego			
Inne dokumenty			

2.3 Dane teleadresowe do korespondencji

Nazwa wnioskodawcy			
Kraj		Województwo	
Powiat		Gmina	
Miejscowość		Kod pocztowy	

Ulica		Numer budynku		Numer lokalu	
Telefon		e-mail			

2.4 Osoby do kontaktu w ramach projektu

Lp.	Imię	Nazwisko	Stanowisko	e-mail	Telefon

2.5 Osoby uprawnione do podpisania wniosku o dofinansowanie

Lp.	Imię	Nazwisko	Stanowisko	e-mail	Telefon

2.6 Pomoc uzyskana przez wnioskodawcę

Rodzaj pomocy	Kwota
Pomoc de minimis uzyskana w ciągu ostatnich 3 lat	€
Pomoc publiczna uzyskana na realizację danego przedsięwzięcia	€

2.7 Partnerzy

Partner nr ...

2.7.1 Dane teleadresowe siedziby partnera

Nazwa partnera					
Kraj		Województwo			
Powiat		Gmina			
Miejscowość		Kod pocztowy			
Ulica		Numer budynku		Numer lokalu	
Telefon		e-mail			
Strona internetowa					

2.7.2 Identyfikacja i klasyfikacja partnera

Forma prawna	
Forma własności	

Wielkość przedsiębiorstwa		Możliwość odzyskania VAT	
Uzasadnienie braku możliwości odzyskania lub odliczenia poniesionego ostatecznie podatku VAT			
REGON		NIP	
Rodzaj działalności gospodarczej			
PKD partnera			
Nazwa i numer dokumentu rejestrowego			
Inne dokumenty			

2.7.3 Pomoc uzyskana przez partnera

Rodzaj pomocy	Kwota
Pomoc de minimis uzyskana w ciągu ostatnich 3 lat	€
Pomoc publiczna uzyskana na realizację danego przedsięwzięcia	€

Sekcja 3. Informacje o projekcie

3.1 Informacje podstawowe

Tytuł projektu
Opis projektu

3.2 Okres realizacji projektu

W projekcie występuje leasing	Data od	Data do (zakończenie rzeczowe)	Data do (zakończenie finansowe)

3.3 Miejsce realizacji projektu

Lp.	Województwo	Powiat	Gmina	Miejscowość

3.4 Charakterystyka projektu

Typ projektu			
Powiązanie ze strategiami			
Pomoc publiczna			
Niestandardowy sposób rozliczania KE			
Duży projekt		Instrumenty finansowe	
Operacja strategicznego znaczenia		Rozliczanie wnioskami częściowymi	

3.5 Klasyfikacja projektu

Rodzaj działalności gospodarczej	
Zakres interwencji	
Forma wsparcia	
Temat uzupełniający	
Realizacja instrumentów terytorialnych	
Wymiar równości płci	

Branże kluczowe	
------------------------	--

3.6 Identyfikacja projektów komplementarnych i efektów synergii

Pozycja nr ...	
Nazwa beneficjenta i tytuł projektu	
Dane o projekcie	
Opis powiązania	
Planowany efekt synergii	
Typ i zakres komplementarności	

3.7 Informacje dodatkowe

Cel realizacji projektu i jego wpływ na realizację celów FEO 2021-2027

Grupy docelowe			
Grupa objęta wsparciem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
Osoby			
Podmioty			
Wpływ projektu na realizację kierunków działań Strategii Opolskie 2030			

Sekcja 4. Wskaźniki projektu

4.1 Wskaźniki produktu obowiązkowe

Wskaźnik nr 1 horyzontalny					
Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa		
			Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
Sposób pomiaru					
Szczegóły realizacji					

Wskaźnik nr ...					
Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa		
			Kobiety	Mężczyźni	Ogółem

Sposób pomiaru	
Szczegóły realizacji	

4.2 Wskaźniki produktu dodatkowe

Wskaźnik nr ...					
Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa		
			Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
Sposób pomiaru					
Szczegóły realizacji					

4.3 Wskaźniki rezultatu obowiązkowe

Wskaźnik nr ...								
Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość bazowa			Wartość docelowa		
			Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem

Sposób pomiaru								
Szczegóły realizacji								

4.4 Wskaźniki rezultatu dodatkowe

Wskaźnik nr ...								
Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość bazowa			Wartość docelowa		
			Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
Sposób pomiaru								
Szczegóły realizacji								

4.5 Podsumowanie w podziale na realizatorów

Wnioskodawca/partner

4.5.1 Wskaźniki produktu obowiązkowe

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość docelowa		
		Kobiety	Mężczyźni	Ogółem

4.5.2 Wskaźniki produktu dodatkowe

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość docelowa		
		Kobiety	Mężczyźni	Ogółem

4.5.3 Wskaźniki rezultatu obowiązkowe

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa			Wartość docelowa		
		Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem

4.5.4 Wskaźniki rezultatu dodatkowe

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa			Wartość docelowa		
		Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem

Sekcja 5. Harmonogram rzeczowo-finansowy

5.1 Zakres rzeczowo-finansowy

Zadanie nr ...

Nazwa zadania	Okres realizacji
Opis i uzasadnienie zadania	

Wydatki rzeczywiście ponoszone

Wydatek nr ...	
Realizator	
Kategoria kosztu	
Nazwa kosztu	
Opis kosztu	

Limity						
Szczegóły wydatku	Jednostka miary	Cena jednostkowa	Liczba	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie

Wydatki rozliczane ryczałtowo

Kwota ryczałtowa nr ...						
Realizator						
Nazwa ryczałtu						
Nazwa wskaźnika					Wartość wskaźnika	
Limity						
Szczegóły wydatku	Wydatki ogółem		Wydatki kwalifikowalne		Dofinansowanie	

Stawka jednostkowa nr...					
Realizator					
Nazwa ryczałtu					
Limity					
Szczegóły wydatku	Ilość stawek	Wysokość stawki	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie

Podsumowanie zadania nr ...

W ramach wydatków	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie
Wydatki rzeczywiście ponoszone			

Wydatki rozliczane ryczałtowo			
Razem			
W ramach kategorii podlegających limitom	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie

Koszty pośrednie

Nazwa zadania	Wysokość kosztów pośrednich niższa niż maksymalny poziom określony wybraną stawką	Okres realizacji
Koszty pośrednie		
Opis i uzasadnienie zadania		

Wydatki rozliczane ryczałtowo

Stawka ryczałtowa nr ...	
Realizator	

Nazwa ryczałtu					
Limity					
Szczegóły wydatku	Maksymalna stawka ryczałtowa	Rzeczywista stawka ryczałtowa	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie

Stawka jednostkowa nr ...					
Realizator					
Nazwa ryczałtu					
Limity					
Szczegóły wydatku	Ilość stawek	Wysokość stawki	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie

Podsumowanie – koszty pośrednie

W ramach wydatków	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie
--------------------------	-----------------------	-------------------------------	-----------------------

Wydatki rzeczywiście ponoszone			
Wydatki rozliczane ryczałtowo			
Razem			
W ramach kategorii podlegających limitom	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie

5.2 Podsumowanie budżetu

Pozycja podsumowania	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie	Wkład własny kwalifikowalny
Ogółem wydatki rzeczywiście ponoszone				
Ogółem wydatki rzeczywiście ponoszone (nie objęte pomocą publiczną)				
Ogółem wydatki rzeczywiście ponoszone (objęte pomocą publiczną)				
Ogółem wydatki rzeczywiście ponoszone (objęte pomocą de minimis)				
Ogółem wydatki rozliczane ryczałtowo				
Ogółem wydatki rozliczane ryczałtowo (nie objęte pomocą publiczną)				

Ogółem wydatki rozliczane ryczałtowo (objęte pomocą publiczną)				
Ogółem wydatki rozliczane ryczałtowo (objęte pomocą de minimis)				
Ogółem wydatki				
Ogółem wydatki (nie objęte pomocą publiczną)				
Ogółem wydatki (objęte pomocą publiczną)				
Ogółem wydatki (objęte pomocą de minimis)				
Koszty bezpośrednie				
Koszty pośrednie				
Koszt przypadający na jednego uczestnika				
Koszt przypadający na jeden podmiot objęty wsparciem				

5.3 Podsumowanie w ramach zadań

Zadanie	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie	Wkład własny kwalifikowalny
Zadanie nr ...				

Koszty pośrednie				
------------------	--	--	--	--

5.4 Podsumowanie w ramach kategorii kosztów

Kategoria kosztów	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie	Wkład własny kwalifikowalny

5.5 Podsumowanie w ramach kategorii podlegających limitom

Limit	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie	Wkład własny kwalifikowalny

5.6 Podsumowanie w podziale na realizatorów

Wnioskodawca/partner

5.6.1 Podsumowanie budżetu

Pozycja podsumowania	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie	Wkład własny kwalifikowalny
Ogółem wydatki rzeczywiście ponoszone				
Ogółem wydatki rozliczane ryczałtowo				

Ogółem wydatki				
Koszty bezpośrednie				
Koszty pośrednie				

5.6.2 Podsumowanie w ramach zadań

Zadanie	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie	Wkład własny kwalifikowalny
Zadanie nr ...				
Koszty pośrednie				

5.6.3 Podsumowanie w ramach kategorii kosztów

Kategoria kosztów	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie	Wkład własny kwalifikowalny

5.6.4 Podsumowanie w ramach kategorii podlegających limitom

Limit	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie	Wkład własny kwalifikowalny

5.7 Informacje dodatkowe

Uzasadnienie kosztów
Metodologia wyliczania dofinansowania i wkładu własnego w ramach wydatków objętych pomocą publiczną i pomocą de minimis

Sekcja 6. Źródła finansowania wydatków

6.1 Źródła finansowania wydatków projektu – nie objęte pomocą publiczną

Źródło finansowania	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
1 Dofinansowanie, w tym:		
1.1 Dofinansowanie z EFS+		
1.2 Dofinansowanie z budżetu państwa		
2 Razem wkład własny, w tym:		
2.1 Krajowe środki publiczne, w tym:		
2.1.1 Budżet państwa		
2.1.2 Budżet jednostek samorządu terytorialnego		
2.1.3 Inne publiczne, w tym:		
2.1.3.1 Fundusz Pracy		

2.1.3.2 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych		
2.1.3.3 Inne		
2.2 Prywatne		

6.2 Źródła finansowania wydatków projektu – objęte pomocą publiczną

Źródło finansowania	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
1 Dofinansowanie, w tym:		
1.1 Dofinansowanie z EFS+		
1.2 Dofinansowanie z budżetu państwa		
2 Razem wkład własny, w tym:		
2.1 Krajowe środki publiczne, w tym:		
2.1.1 Budżet państwa		
2.1.2 Budżet jednostek samorządu terytorialnego		

2.1.3 Inne publiczne, w tym:		
2.1.3.1 Fundusz Pracy		
2.1.3.2 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych		
2.1.3.3 Inne		
2.2 Prywatne		

6.3 Źródła finansowania wydatków projektu – objęte pomocą de minimis

Źródło finansowania	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
1 Dofinansowanie, w tym:		
1.1 Dofinansowanie z EFS+		
1.2 Dofinansowanie z budżetu państwa		

2 Razem wkład własny, w tym:		
2.1 Krajowe środki publiczne, w tym:		
2.1.1 Budżet państwa		
2.1.2 Budżet jednostek samorządu terytorialnego		
2.1.3 Inne publiczne, w tym:		
2.1.3.1 Fundusz Pracy		
2.1.3.2 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych		
2.1.3.3 Inne		
2.2 Prywatne		

6.4 Źródła finansowania wydatków projektu - razem

Źródło finansowania	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
1 Dofinansowanie, w tym:		

1.1 Dofinansowanie z EFS+		
1.2 Dofinansowanie z budżetu państwa		
2 Razem wkład własny, w tym:		
2.1 Krajowe środki publiczne, w tym:		
2.1.1 Budżet państwa		
2.1.2 Budżet jednostek samorządu terytorialnego		
2.1.3 Inne publiczne, w tym:		
2.1.3.1 Fundusz Pracy		
2.1.3.2 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych		
2.1.3.3 Inne		
2.2 Prywatne		

6.5 Weryfikacja poziomu dofinansowania

Dofinansowanie	Maksymalny procentowy poziom dofinansowania	Maksymalny poziom dofinansowania	Dofinansowanie w projekcie
-----------------------	--	---	-----------------------------------

Dofinansowanie z EFS+			
Dofinansowanie z budżetu państwa			
Razem			

Sekcja 7. Potencjał do realizacji projektu

7.1 Informacje podstawowe

Doświadczenie
Opis sposobu zarządzania projektem
Opis wkładu rzeczowego
Opis potencjału finansowego
Potencjał kadrowy do realizacji projektu
Opis rekrutacji uczestników projektu

--

7.2 Analiza ryzyka

Pozycja nr ...			
Opis zidentyfikowanego ryzyka			
Prawdopodobieństwo wystąpienia		Skutek wystąpienia	
Mechanizm zapobiegania			

Sekcja 8. Zgodność projektu z zasadą konkurencyjności/ ustawą prawo zamówień publicznych

8.1 Wydatki zgodne z ustawą prawo zamówień publicznych

Lp.	Tryb procedury	Przedmiot zamówienia	Termin rozpoczęcia procedury

8.2 Wydatki zgodne z zasadą konkurencyjności

Lp.	Przedmiot zamówienia	Termin rozpoczęcia procedury

Sekcja 9. Zgodność projektu z politykami horyzontalnymi UE

9.1 Zrównoważony rozwój oraz zasada DNSH

Uzasadnienie

9.2 Równość szans i niedyskryminacja

Uzasadnienie

Wpływ

9.3 Równość kobiet i mężczyzn

Uzasadnienie

Wpływ

Sekcja 10. Kryteria wyboru projektu

10.1 Lista kryteriów wyboru

Lp.	Nazwa kryterium	Uzasadnienie spełnienia

Sekcja 11. Promocja projektu

11.1 Informacje podstawowe

Opis

11.2 Osoby odpowiedzialne za promocję projektu

Lp.	Imię	Nazwisko	Stanowisko	e-mail	Telefon

11.3 Projekt w internecie

--

11.4 Plan działań promocyjnych

Lp.	Typ działania	Opis	Okres realizacji

Sekcja 12. Oświadczenia

12.1 Lista oświadczeń

Lp.	Treść oświadczenia

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA WNIOSKU O DOFINANSOWANIE PROJEKTU W RAMACH PROGRAMU REGIONALNEGO FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA OPOLSKIEGO 2021 - 2027 (zakres EFS+)

Opole, grudzień 2023 r.

Spis treści

Wykaz skrótów i pojęć używanych w dokumencie	4
Informacje wstępne	8
Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach EFS+	9
Sekcja 1. Informacje ogólne	11
1.1 Identyfikacja naboru.....	11
1.2 Partnerstwo w projekcie	11
Sekcja 2. Charakterystyka wnioskodawcy i partnerów	12
2.1 Dane teleadresowe siedziby wnioskodawcy	12
2.2 Identyfikacja i klasyfikacja wnioskodawcy	12
2.3 Dane teleadresowe do korespondencji.....	13
2.4 Osoby do kontaktu w ramach projektu.....	13
2.5 Osoby uprawnione do podpisania wniosku o dofinansowanie.....	13
2.6 Pomoc uzyskana przez wnioskodawcę.....	14
2.7 Partnerzy	14
Sekcja 3. Informacje o projekcie	14
3.1 Informacje podstawowe.....	14
3.2 Okres realizacji projektu	15
3.3 Miejsce realizacji projektu.....	16
3.4 Charakterystyka projektu	16
3.5 Klasyfikacja projektu.....	18
3.6 Identyfikacja projektów komplementarnych i efektów synergii.....	18
3.7 Informacje dodatkowe	18
Sekcja 4. Wskaźniki projektu	20
4.1, 4.2, 4.3, 4.4 Wskaźniki produktu (obowiązkowe i dodatkowe) oraz wskaźniki rezultatu (obowiązkowe i dodatkowe)	20
4.5 Podsumowanie w podziale na realizatorów.....	22
Sekcja 5. Harmonogram rzeczowo-finansowy	23
5.1 Zakres rzeczowo-finansowy	23
5.2 Podsumowanie budżetu	26
5.3 Podsumowanie w ramach zadań	26
5.4 Podsumowanie w ramach kategorii kosztów	26
5.5 Podsumowanie w ramach kategorii podlegających limitom	26
5.7 Informacje dodatkowe	27

Załącznik nr 3 do Regulaminu wyboru projektów nr FEOP.05.06-IP.02-001/23

Sekcja 6. Źródła finansowania wydatków	27
6.1 Źródła finansowania wydatków projektu - nie objęte pomocą publiczną	27
6.2 Źródła finansowania wydatków projektu - objęte pomocą publiczną	28
6.3 Źródła finansowania wydatków projektu - objęte pomocą de minimis.....	28
6.4 Źródła finansowania wydatków projektu - razem (nie objęte pomocą publiczną i pomocą de minimis, objęte pomocą publiczną i pomocą de minimis).....	28
6.5 Weryfikacja poziomu dofinansowania	29
Sekcja 7. Potencjał do realizacji projektu.....	29
7.1 Informacje podstawowe.....	29
7.2 Analiza ryzyka	33
Sekcja 8. Zgodność projektu z zasadą konkurencyjności/ustawą prawo zamówień publicznych	33
8.1 Wydatki zgodne z ustawą prawo zamówień publicznych	33
8.2 Wydatki zgodne z zasadą konkurencyjności	34
Sekcja 9. Zgodność projektu z politykami horyzontalnymi UE	34
9.1 Zrównoważony rozwój oraz zasada DNSH	34
9.2 Równość szans i niedyskryminacja	35
9.3 Równość kobiet i mężczyzn	37
Sekcja 10. Kryteria wyboru projektów.....	38
10.1 Lista kryteriów wyboru.....	38
Sekcja 11. Promocja projektu.....	39
11.1 Informacje podstawowe.....	39
11.2 Osoby odpowiedzialne za promocję projektu	39
11.4 Plan działań promocyjnych	40
Sekcja 12. Oświadczenia	40
12.1 Lista oświadczeń.....	40
Podpisanie wniosku o dofinansowanie projektu	41

Wykaz skrótów i pojęć używanych w dokumencie

Baza Konkurencyjności (BK2021) – strona internetowa prowadzona przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego przeznaczona do zamieszczania zapytań ofertowych zgodnie z zasadą konkurencyjności określoną w podrozdziale 3.2 „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2024”

Beneficjent – podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 9 rozporządzenia ogólnego

Cross-financing – zasada w rozumieniu podrozdziału 2.4 pkt 6 „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”. Cross-financing dotyczy wyłącznie takich kategorii wydatków, których poniesienie wynika z potrzeby realizacji danego projektu lub programu. Cross-financing może dotyczyć całości lub części projektu w zależności od typu projektów. Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 15% finansowania UE każdego priorytetu.

Cross-financing w projektach EFS+ dotyczy wyłącznie:

- a) zakupu gruntu i nieruchomości¹,
- b) zakupu infrastruktury²,
- c) zakupu mebli, sprzętu i pojazdów³,

EFS+ – Europejski Fundusz Społeczny Plus

FEO 2021-2027 – program regionalny Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027

Generator – generator wniosków w ramach FEO 2021-2027, jest elementem Panelu Wnioskodawcy systemu LSI 2021-2027. To specjalna aplikacja, funkcjonująca jako serwis internetowy, dedykowana dla wnioskodawców oraz Beneficjentów, dostępna wyłącznie online. Generator wniosków jest jedynym narzędziem dostępnym dla wnioskodawców, za pomocą którego mogą wypełnić i złożyć w odpowiedniej instytucji wnioski o dofinansowanie w ramach FEO 2021-2027.

---

¹ o ile są spełnione warunki z podrozdziału 3.4 „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”

² Infrastruktura rozumiana jako budowa nowej infrastruktury oraz wykonywanie wszelkich prac w ramach istniejącej infrastruktury, których wynik staje się częścią nieruchomości i które zostają trwale przyłączone do nieruchomości

³ z wyjątkiem sytuacji, gdy: i) zakupy te zostaną zamortyzowane w całości w okresie realizacji projektu, lub ii) beneficjent udowodni, że zakup będzie najbardziej opłacalną opcją, lub iii) zakupy te są konieczne dla osiągnięcia celów projektu. Warunki i-iii są rozłączne, co oznacza, że w przypadku spełnienia któregoś z nich, zakup mebli, sprzętu i pojazdów może być kwalifikowalny w ramach EFS+ poza cross-financingiem. Zakup mebli, sprzętu i pojazdów niespełniający żadnego z warunków wskazanych w i-iii stanowi cross-financing.

Załącznik nr 3 do Regulaminu wyboru projektów nr FEOP.05.06-IP.02-001/23

IP – Instytucja Pośrednicząca w realizacji programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027

IZ – Instytucja Zarządzająca programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 tj. Zarząd Województwa Opolskiego (wykonujący swoje zadania przy pomocy pracowników odpowiednich komórek Urzędu Marszałkowskiego)

KE – Komisja Europejska

Koszty pośrednie projektu – koszty niezbędne do realizacji projektu, których nie można bezpośrednio przypisać do głównego celu projektu, w szczególności koszty administracyjne związane z obsługą projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań zmierzających do osiągnięcia celu projektu

Limit (inaczej kwota wydatków) – pojęcie stosowane w generatorze w celu monitorowania wysokości niektórych wydatków zgodnie z regulaminem wyboru projektów. Limity do wyboru z rozwijalnej listy: cross-financing, pomoc de minimis, pomoc publiczna, wkład niepieniężny, wydatki na dostępność, wydatki poza obszarem UE

LSI 2021-2027 - Lokalny System Informatyczny na lata 2021-2027 przeznaczony do obsługi wniosków o dofinansowanie składanych w ramach programu regionalnego FEO 2021-2027, którego elementem jest Generator wniosków

LWK 2021 – Lista wskaźników kluczowych 2021-2027 EFS+

Panel Wnioskodawcy – jest elementem systemu LSI 2021-2027, za pomocą którego możliwe jest utworzenie wniosku o dofinansowanie projektu i przesłanie do IP.

Partnerzy – partnerzy, o których mowa w art. 8 rozporządzenia ogólnego

Pomoc de minimis – pomoc zgodna z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis lub rozporządzenia Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym

Pomoc publiczna – pomoc publiczna w rozumieniu TFUE (art. 93, art. 106 ust. 2, art. 107 ust. 2 i 3) oraz pomoc de minimis, chyba że z treści „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” wynika, że chodzi wyłącznie o pomoc publiczną w rozumieniu art. 2 pkt 9 lit. c rozporządzenia ogólnego

Pracownik IP – pracownik Instytucji Pośredniczącej programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027

Załącznik nr 3 do Regulaminu wyboru projektów nr FEOP.05.06-IP.02-001/23

Projekt – przedsięwzięcie zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji, zgłoszone do objęcia albo objęte finansowaniem UE jednego z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności albo Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach programu

PZP – Prawo Zamówień Publicznych

Rozporządzenie ogólne – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Akwakultury, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej

Standard minimum – narzędzie używane do oceny realizacji zasady równości kobiet i mężczyzn w ramach projektów współfinansowanych z EFS+. Stanowi załącznik nr 1 do „Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027”. Narzędzie to obejmuje pięć zagadnień i pomaga ocenić, czy wnioskodawca uwzględnił kwestie równościowe w ramach analizy potrzeb w projekcie, zaplanowanych działań, wskaźników lub w ramach działań prowadzonych na rzecz zespołu projektowego

SZOP 2021-2027 – Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027

TFUE – Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

UE – Unia Europejska

Wnioskodawca – podmiot składający wniosek o dofinansowanie projektu

Wniosek o dofinansowanie projektu – wniosek generowany w LSI 2021-2027, w którym zawarte są informacje na temat wnioskodawcy oraz opis projektu, na podstawie których dokonuje się oceny spełniania przez projekt kryteriów wyboru projektów

Wkład niepieniężny - to stanowiący część lub całość wkładu własnego wydatek kwalifikowalny, wniesiony na rzecz projektu, nieprzekazany beneficjentowi w formie dofinansowania. Wkład niepieniężny polega na wniesieniu do projektu określonych składników majątku przez Beneficjenta lub z majątku innych podmiotów, jeżeli możliwość taka wynika z przepisów prawa, w szczególności urządzeń lub materiałów, badań lub świadczeń wykonywanych przez wolontariuszy.

Wydatki na dostępność - wydatki przeznaczone na zapewnienie dostępności zgodnie z zapisami ustawy o dostępności cyfrowej, ustawy o zapewnieniu dostępności, „Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027”. Dostępność - możliwość korzystania z infrastruktury, transportu, technologii i systemów

Załącznik nr 3 do Regulaminu wyboru projektów nr FEOP.05.06-IP.02-001/23

informacyjno-komunikacyjnych oraz produktów i usług. Pozwala ona osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym osobom z niepełnosprawnościami i osobom z obniżonym poziomem sprawności z powodu wieku lub choroby, na korzystanie z nich na zasadzie równości z innymi osobami. W przypadku projektów realizowanych w polityce spójności, dostępność oznacza, że wszystkie produkty (w tym także udzielane usługi) mogą być wykorzystywane (używane) przez każdą osobę. Przykładami tych produktów są: strona lub aplikacja internetowa, materiały szkoleniowe, konferencja, wybudowane lub modernizowane obiekty, zakupione środki transportu, przy czym w przypadku modernizacji dostępność dotyczy co najmniej tych elementów budynku, które były przedmiotem dofinansowania z funduszy unijnych.

Wyróżniamy następujące standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027 określone w „Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027”, które ustanawiają minimalne wymagania wsparcia:

- Standard szkoleniowy
- Standard informacyjno-promocyjny
- Standard transportowy
- Standard cyfrowy
- Standard architektoniczny

Głównym celem standardów dostępności dla polityki spójności 2021-2027, jest zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami, na równi z osobami pełnosprawnymi, dostępu do funduszy unijnych w zakresie: udziału, użytkowania, zrozumienia, komunikowania się, korzystania z ich efektów.

Standardy uwzględniają osoby z różnymi potrzebami, w tym między innymi osoby: z niepełnosprawnością ruchową, niewidome i słabowidzące, głuche i słabosłyszące, z niepełnosprawnością intelektualną, z zaburzeniami lub chorobami psychicznymi, z trudnościami komunikacyjnymi.

Wydatki poza obszarem UE - wydatki ponoszone poza terytorium UE, wydatki te powinny spełnić warunki określone w programie i SZOP oraz regulaminie wyboru projektów.

Informacje wstępne

Uwaga!

W celu poprawnego wypełnienia wniosku o dofinansowanie projektu wnioskodawca powinien zapoznać się z poniższą instrukcją.

Należy pamiętać, iż wniosek o dofinansowanie projektu musi być wypełniony w taki sposób, aby zawierał informacje, które pozwolą na ocenę wszystkich kryteriów wyboru projektów obowiązujących dla danego postępowania stanowiących załącznik do regulaminu wyboru projektów.

W celu prawidłowego wypełnienia wniosku o dofinansowanie projektu niezbędna jest znajomość następujących aktów prawa wspólnotowego i krajowego oraz dokumentów programowych:

A. Prawodawstwo Unii Europejskiej:

- 1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej;
- 2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013;

B. Prawodawstwo krajowe:

- 1) Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1079);
- 2) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.);
- 3) Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 931 ze zm.);

- 4) Ustawa z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm.);
- 5) Akty prawne obowiązujące w danym obszarze – wskazane we właściwym regulaminie wyboru projektów.

C. Dokumenty operacyjne:

- 1) Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 - dokument przyjęty Decyzją Wykonawczą Komisji z dnia 29 listopada 2022 r., do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” dla regionu Opolskiego w Polsce. CCI 2021PL16FFPR008;
- 2) Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027;
- 3) Wytyczne horyzontalne wydane przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego wskazane w regulaminie wyboru projektów.

Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach EFS+

Poniżej przedstawiono opis wszystkich pól wniosku o dofinansowanie projektu wraz z instrukcją ich wypełniania.

Nowy wniosek o dofinansowanie wypełniamy poprzez uzupełnienie karty „Utworzenie nowego wniosku”. W karcie tej dostępne będą dwa pola, które bezwzględnie należy wypełnić:

Numer naboru – z listy należy wybrać nabór, w ramach którego będzie składany wniosek o dofinansowanie. Na liście rozwijanej będą widoczne tylko aktualne nabory. Nabory zakończone nie będą prezentowane na liście. Po wybraniu naboru, w polu obok, system pokaże jego szczegóły.

Nazwa – nazwa pliku wniosku o dofinansowanie projektu. Nazwa powinna umożliwić szybką identyfikację wnioskodawcy danego wniosku.

Należy pamiętać, że dane w poszczególnych polach wniosku o dofinansowanie projektu należy wprowadzać zgodnie z zasadami przedstawionymi w poniższej instrukcji.

Pola, które obligatoryjnie należy wypełnić są oznaczone czerwoną ramką.

Walidacja i sprawdzanie poprawności wniosku

Generator wniosków posiada wbudowaną automatyczną walidację, która weryfikuje czy wszystkie pola obowiązkowe są uzupełnione. Jeśli wszystkie pola wniosku zostały uzupełnione, sekcje zostaną zaznaczone na zielono.

Jeśli jakieś pole nie zostało uzupełnione lub zawiera błąd merytoryczny, to sekcja ta pozostanie zaznaczona na czerwono. Błąd ten należy poprawić, gdyż nie będzie możliwe utworzenie projektu i w konsekwencji wysłanie go do IP.

Strona tytułowa wniosku

Pierwsza strona na wydruku wniosku o dofinansowanie projektu (plik PDF) nie jest widoczna w generatorze. Zostanie ona utworzona automatycznie na podstawie danych wprowadzonych do generatora w poszczególnych sekcjach. Znajdują się na niej następujące pola:

Numer wniosku – pole zostanie uzupełnione w momencie jego rejestracji w systemie przez pracownika IP.

Korekta – pole zostanie uzupełnione o numer składanej korekty.

Data złożenia wniosku oraz **Data złożenia korekty** – pola uzupełniane automatycznie w momencie rejestracji projektu w systemie przez pracownika IP.

Nazwa wnioskodawcy – nazwa uzupełniona przez wnioskodawcę w polu 2.1 wniosku o dofinansowanie projektu.

Tytuł projektu – tytuł projektu uzupełniony przez wnioskodawcę w polu 3.1 wniosku o dofinansowanie projektu.

Rozpoczęcie realizacji, Zakończenie rzeczowe i Zakończenie finansowe – pola z datami uzupełnione przez wnioskodawcę w pkt. 3.2 wniosku o dofinansowanie projektu.

Pola dotyczące kwot wydatków ogółem, wydatków kwalifikowalnych, wydatków niekwalifikowalnych, kwot dofinansowania, dofinansowania EFS+, dofinansowania z budżetu państwa, wkładu własnego, kosztów pośrednich – wydatków kwalifikowalnych i pomocy publicznej są zasilane danymi, które zostały uzupełnione przez wnioskodawcę w sekcji 6 wniosku o dofinansowanie projektu.

Uwaga!

Należy pamiętać, iż liczba znaków możliwa do wpisania w danym polu może być różna od liczby znaków wykazywanych w statystykach edytorów tekstów np. Word, z uwagi na fakt zliczania przez generator również znaków/symboli/poleceń używanych przez te aplikacje. Przykładowo znak następnego wiersza tj. enter, który przez Word nie jest liczony jako znak, przez generator traktowany jest jak znak.

Sekcja 1. Informacje ogólne

1.1 Identyfikacja naboru

Wszystkie pola w tym punkcie są nieedytowalne. Dane zostaną automatycznie wypełnione przez generator po wybraniu przez wnioskodawcę naboru, w ramach którego składany będzie wniosek dofinansowanie projektu.

1.2 Partnerstwo w projekcie

Przy pomocy przycisku można zadeklarować czy projekt będzie realizowany w partnerstwie.

Partnerstwo w projekcie

Projekt partnerski Partnerstwo publiczno-prywatne

Anuluj **Zatwierdź**

Zaznaczenie opcji „Projekt partnerski” spowoduje uruchomienie w dalszej części wniosku o dofinansowanie projektu dodatkowych pól, koniecznych do wypełnienia dla tego typu projektu. Zaznaczenie tej opcji spowoduje także odblokowanie możliwości zaznaczenia: „Partnerstwo publiczno-prywatne”.

Uwaga!

W celu uznania zawiązanego partnerstwa za zasadne i racjonalne niezbędne jest korzystanie przez partnerów projektu z dofinansowania UE, które musi być przewidziane dla partnerów w budżecie projektu, w powiązaniu z zadaniami, które mają do wykonania.

Sekcja 2. Charakterystyka wnioskodawcy i partnerów

2.1 Dane teleadresowe siedziby wnioskodawcy

Dane teleadresowe wpisane we wniosku o dofinansowanie projektu muszą być zgodne ze stanem faktycznym i prawnym. W pierwszym wierszu należy podać pełną nazwę własną podmiotu, uprawnionego do aplikowania o środki w ramach danego naboru programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027, zgodnie z zapisami aktualnego dokumentu rejestrowego (np. wypisu z KRS lub zapisów umowy spółki).

W kolejnych polach należy wybrać z listy rozwijanej kraj, województwo, powiat, gminę, miejscowość, ulicę, dane dotyczące kodu pocztowego, numeru budynku i lokalu oraz podać numer telefonu, adres e-mail i skrytkę ePUAP (jeśli dotyczy). Opcjonalnie można uzupełnić pole dotyczące „Strony internetowej” wnioskodawcy.

Poprawnie wpisane dane teleadresowe są ważne ze względu na późniejszy kontakt pracowników IP z wnioskodawcą.

Uwaga!

W przypadku, gdy siedziba wnioskodawcy znajduje się w gminie Opole należy wypełniając generator w polu „powiat” wybrać z listy rozwijanej m. Opole (a nie powiat opolski).

2.2 Identyfikacja i klasyfikacja wnioskodawcy

Z rozwijanej listy należy wybrać zgodnie z dokumentami statutowymi/rejestrowymi (np. KRS, rejestr stowarzyszeń i inne) jedną z podanych „form prawnych” oraz „form własności” wnioskodawcy. W przypadku, gdy na liście rozwijanej brak jest formy prawnej przynależnej wnioskodawcy należy wybrać pozycję „bez szczególnej formy prawnej”. W polu „Wielkość przedsiębiorstwa należy z rozwijanej listy wybrać jedną z podanych opcji lub opcję „nie dotyczy”.

Dla projektów, których łączny koszt jest mniejszy niż 5 mln EUR (włączając VAT) w polu „Możliwość odzyskania VAT” należy z rozwijanej listy wybrać opcję „nie dotyczy”.

W przypadku takich projektów informacje w tym zakresie nie podlegają weryfikacji na etapie oceny wniosku o dofinansowanie projektu.

W następnych polach należy podać numer NIP i REGON wnioskodawcy. Numer NIP i REGON należy wpisać pomijając separatory, np. 8661730985. Generator weryfikuje poprawność wprowadzonych numerów sprawdzając sumę kontrolną. Poniżej należy z rozwijanej listy wybrać odpowiedni „Rodzaj działalności gospodarczej” i „PKD wnioskodawcy”. Natomiast w polu „Nazwa i numer dokumentu rejestrowego” należy wpisać nazwę i numer dokumentu, na podstawie którego został utworzony podmiot (KRS, rejestr stowarzyszeń itp.). W polu „Inne

dokumenty” należy wpisać opcjonalnie inny dokument określający status prawny beneficjenta.

2.3 Dane teleadresowe do korespondencji

Dane teleadresowe należy uzupełnić przy pomocy przycisku lub skopiować przy pomocy przycisku pkt. 2.1 Dane teleadresowe siedziby wnioskodawcy.

2.4 Osoby do kontaktu w ramach projektu

Należy wpisać aktualne dane osoby kompetentnej do udzielania informacji w sprawie projektu i uprawnionej bądź upoważnionej do kontaktu. Dane te są bardzo istotne w przypadku konieczności wyjaśnienia wątpliwości dotyczących ewentualnych poprawek i uzupełnień we wniosku o dofinansowanie projektu. Dane można wpisać po kliknięciu przycisku . Numer telefonu należy podać wraz z numerem wewnętrznym.

W przypadku, gdy wnioskodawca chciałby wpisać dane więcej niż jednej osoby do kontaktu należy użyć przycisku .

2.5 Osoby uprawnione do podpisania wniosku o dofinansowanie

Należy wpisać aktualne dane osoby/osób, która/które zgodnie ze statutem jednostki/aktem powołującym jednostkę są prawnie uprawnione do reprezentowania wnioskodawcy. Osoba ta podpisuje/osoby te podpisują wniosek o dofinansowanie projektu.

W przypadku jednostek działających na podstawie Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. 2023, poz. 412 ze zm.) za każdym razem wymagana jest kontrasygnata skarbnika/podpis osoby odpowiedzialnej za finanse lub osoby upoważnionej. Dane skarbnika/osoby odpowiedzialnej za finanse muszą zostać również wpisane w pkt. 2.5 wniosku o dofinansowanie projektu. Ponadto dane muszą być zgodne z aktualnym stanem prawnym jednostki w zakresie upoważnień do podejmowania zobowiązań finansowych.

Dane kolejnej osoby można wpisać po kliknięciu przycisku . Numer telefonu należy podać wraz z numerem wewnętrznym.

System umożliwi również skopiowanie przy pomocy przycisku danych osób wpisanych w pkt. 2.4 wniosku.

2.6 Pomoc uzyskana przez wnioskodawcę

Jeżeli Wnioskodawca nie ubiega się o pomoc de minimis/pomoc publiczną, to ten punkt wniosku o dofinansowanie należy pozostawić niewypełniony.

Jeżeli Wnioskodawca ubiega się o pomoc de minimis/pomoc publiczną i w okresie ostatnich 3 lat poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie projektu wnioskodawca uzyskał wsparcie w ramach pomocy de minimis i/lub korzystał z pomocy publicznej na realizację jakiegoś przedsięwzięcia, to należy podać w odpowiednim polu wielkość uzyskanej kwoty.

Informacja ta służy zabezpieczeniu przed przekroczeniem maksymalnych pułapów udzielania pomocy de minimis/pomocy publicznej.

2.7 Partnerzy

Punkt ten jest aktywny tylko jeśli wnioskodawca w Sekcji 1 uzupełni pkt. 1.2. W takim przypadku należy uzupełnić wszystkie pola dotyczące „Danych teleadresowych siedziby partnera”, „Identyfikacji i klasyfikacji partnera” oraz „Pomocy uzyskanej przez partnera”. Pola należy uzupełnić analogicznie jak w przypadku Lidera projektu.

Sekcja 3. Informacje o projekcie

3.1 Informacje podstawowe

Tytuł projektu

Tytuł projektu powinien w sposób jasny identyfikować projekt. Powinien być inny niż nazwa programu regionalnego FEO 2021-2027 i działań występujących w programie regionalnym FEO 2021-2027. Nazwa powinna nawiązywać np. do typu projektu, realizowanych działań, grupy docelowej. Nie powinno się stosować jako pierwszego znaku w tytule projektu takich znaków jak cudzysłów, myślnik, nawias, itp. Tytuł powinien stanowić krótką nazwę. Należy też mieć na uwadze, że tytuł projektu będzie w przyszłości często wykorzystywany przez beneficjenta, m.in. do celów promocyjnych. Należy pamiętać, że tytuł nie powinien ulegać modyfikacji po złożeniu wniosku o dofinansowanie projektu i powinien być używany w całej dokumentacji związanej z realizacją projektu.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi: 1000.

Opis projektu

Należy wskazać uzasadnienie potrzeby realizacji projektu poprzez wskazanie konkretnego problemu/problemów na który odpowiedź stanowi cel projektu. Sytuacja problemowa, do której odnosi się projekt musi zostać szczegółowo opisana, z uwzględnieniem sytuacji kobiet i mężczyzn oraz wszystkich ewentualnych barier równościowych. Do opisu należy wykorzystać aktualne dane statystyczne wraz z podaniem źródeł ich pochodzenia. Rzetelna analiza wyjściowej sytuacji problemowej jest też podstawą doboru odpowiednich form wsparcia adekwatnych do potrzeb określonej grupy docelowej. Należy mieć także na uwadze, iż analiza problemowa oraz projekt muszą być zgodne z zapisami Regulaminu wyboru projektów oraz obowiązujących wytycznych horyzontalnych.

Należy opisać, co będzie przedmiotem projektu. Opis powinien zawierać główne założenia projektu. Powinien być również zgodny z informacjami zawartymi przez wnioskodawcę w pozostałych częściach wniosku.

Wnioskodawca opisując projekt powinien uwzględnić jego najważniejsze elementy, czyli: cel główny projektu, główne rezultaty, które zostaną osiągnięte dzięki realizacji projektu, grupę docelową projektu oraz główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu. Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi: 4000.

3.2 Okres realizacji projektu

W polu „Data od” należy wybrać z kalendarza datę rozpoczęcia realizacji projektu.

W polu „Data do” (zakończenie rzeczowe)” należy wybrać z kalendarza datę zakończenia rzeczowej realizacji projektu, która jest tożsama z datą zakończenia realizacji zadań merytorycznych ujętych w projekcie. Termin zakończenia rzeczowej realizacji projektu dotyczy wszystkich kategorii wydatków kwalifikowalnych.

W polu „Data do (zakończenie finansowe)” należy wybrać z kalendarza datę zakończenia finansowej realizacji projektu.

Należy jednak pamiętać, aby okres pomiędzy planowanym terminem zakończenia rzeczowej realizacji projektu, a planowaną datą zakończenia finansowego nie przekraczał 60 dni. Termin ten nie dotyczy projektów, w których występuje leasing (wówczas należy zaznaczyć pole typu checkbox „W projekcie występuje leasing”, co wyłączy walidację w generatorze ograniczającą datę zakończenia finansowego do 60 dni od daty zakończenia rzeczowej realizacji projektu). Data zakończenia finansowego projektu nie może być wcześniejsza od daty zakończenia rzeczowego projektu.

3.3 Miejsce realizacji projektu

Biorąc pod uwagę podejście terytorialne w programie regionalnym FEO 2021-2027 oraz odpowiednie zapisy działań należy podać dane umożliwiające przestrzenną lokalizację projektu.

Miejsce realizacji projektu można uzupełnić na dwa sposoby:

- klikając na przycisk i z rozwijanej listy należy wybrać powiat, gminę i miejscowość. Jeżeli projektu realizowany będzie na terenie kilku gmin lub powiatów to należy je wymienić, poprzez dodanie kolejnych wierszy. Jeżeli projekt realizowany będzie na terenie całej gminy wówczas nie należy podawać miejscowości;
- zaznaczając checkbox „Całe województwo” - zostanie dodana tylko jedna rubryka z wypełnionym polem województwo opolskie.

3.4 Charakterystyka projektu

W niniejszym punkcie należy wypełnić tabelę korzystając z list rozwijanych.

W poszczególnych polach tj. „Typ projektu”, „Powiązanie ze strategiami” (z listy rozwijanej należy dokonać odpowiedniego wyboru). W polu „Pomoc publiczna” z listy rozwijanej należy dokonać odpowiedniego wyboru (jest to pole wielokrotnego wyboru):

- pomoc de minimis;
- pomoc de minimis udzielana przez beneficjenta;
- pomoc publiczna;
- bez pomocy publicznej/pomocy de minimis.

Uwaga!

W przypadku wybrania pozycji „bez pomocy publicznej/pomocy de minimis” nie można wybrać dodatkowo żadnej innej opcji.

Pole „Niestandardowy sposób rozliczania KE” należy zostawić puste, ponieważ koszty w ramach niniejszego naboru nie są rozliczane z zastosowaniem art. 94 i art. 95.

Polą: Duży projekt; Instrumenty finansowe; Operacja strategicznego znaczenia; Rozliczanie wnioskami częściowymi są polami wypełnionymi automatycznie przez generator wniosków.

Pomoc publiczna

Od 1 maja 2004 r. w Polsce obowiązują, w zakresie pomocy publicznej, przepisy prawa Unii Europejskiej określające zarówno warunki dopuszczalności pomocy publicznej, jak i zasady jej nadzorowania. Dane wsparcie może zostać uznane za pomoc publiczną w oparciu o przepis art. 107. „Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej” (TFUE), zgodnie z którym:

Wsparcie dla podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą podlega przepisom dotyczącym pomocy publicznej, o ile jednocześnie spełnione są następujące przesłanki:

- a) Udzielane jest ono przez Państwo lub ze środków państwowych, co oznacza, że pomoc nie musi być koniecznie udzielona przez państwo. Może być również udzielona przez prywatny lub publiczny organ pośredni wyznaczony przez państwo.
- b) Przedsiębiorca uzyskuje przysporzenie na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku, czyli korzyść ekonomiczną, której nie osiągnąłby w zwykłym toku działalności.
- c) Ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określonego lub określonych przedsiębiorców albo produkcję określonych towarów). Za selektywny uważa się taki program, w przypadku którego władze zarządzające posiadają pewną swobodę decyzyjną. Kryterium selektywności spełnione jest również wówczas, gdy program ma zastosowanie tylko do części terytorium państwa członkowskiego (tak jest w przypadku wszelkich programów pomocy regionalnej i sektorowej).
- d) Grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję, chodzi tu o konkurencję faktyczną (gdy konkurują ze sobą co najmniej dwa podmioty) lub potencjalną (w obecnej chwili daną działalność na określonym rynku wykonuje tylko jeden podmiot, lecz potencjalnie mogą pojawić się inne podmioty zainteresowane podjęciem tej samej działalności na tym samym rynku).
- e) Wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE. Zakłada się, że ta przesłanka jest spełniana w każdym przypadku, gdyż zgodnie z wyrokami Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości nie ma znaczenia jaka jest „siła” oddziaływania wsparcia przyznanego przedsiębiorcy na wymianę handlową.

Biorąc powyższe pod uwagę, w celu stwierdzenia czy dane wsparcie stanowi pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, konieczne jest rozważenie, czy spełnione zostają wszystkie przesłanki zawarte w tym przepisie.

Odbiorcami pomocy publicznej są wszystkie kategorie podmiotów zaangażowanych w działalność gospodarczą niezależnie od formy prawnej, źródeł finansowania. Nie ma także znaczenia czy są nastawione na zysk. Przepisy prawa UE znajdują zastosowanie także do podmiotów sektora publicznego prowadzących działalność gospodarczą.

Działalność gospodarczą mogą prowadzić także podmioty, które ze względu na formę organizacyjno – prawną nie znajdują się w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Przykładem takich form są stowarzyszenia i fundacje, często realizujące swoje cele poprzez prowadzenie działalności gospodarczej. Taką możliwość musi przewidywać ich statut, przychody z takiej działalności są najczęściej przeznaczane na cele statutowe.

3.5 Klasyfikacja projektu

Z rozwijanej listy należy wybrać kolejno: rodzaj działalności gospodarczej, zakres interwencji, formę wsparcia, temat uzupełniający, realizację instrumentów terytorialnych, wymiar równości płci, branże kluczowe (lista wielokrotnego wyboru). Wskazany rodzaj działalności powinien być zgodny z Tabelą 4: Kody dla wymiaru „Rodzaj działalności gospodarczej”, która zawarta jest w załączniku 1 do rozporządzenia ogólnego. Należy zwrócić uwagę, aby dane, o których mowa powyżej, były zgodne z aktualnym stanem prawnym, wskazanym w dokumentach rejestrowych ujętych w pkt 2.2 wniosku o dofinansowanie projektu.

3.6 Identyfikacja projektów komplementarnych i efektów synergii

Projekt zgłaszany do wsparcia może być elementem realizacji szerszego przedsięwzięcia, jak również pozostawać w związku z realizacją innych projektów.

W niniejszym punkcie (jeśli dotyczy) należy wskazać projekty powiązane logicznie i tematycznie z innymi realizowanymi /zrealizowanymi projektami. W takim przypadku

należy skorzystać z przycisku .

Dla projektów komplementarnych należy podać nazwę beneficjenta oraz tytuł projektu.

W polu „Dane o projekcie” należy wpisać nazwę programu, z którego projekt otrzymał dofinansowanie, wartość całkowitą projektu, wartość dofinansowania oraz okres realizacji.

Natomiast w polu „Opis powiązania” należy ująć najważniejsze rezultaty i rozwiązania wypracowane w ramach projektu komplementarnego. Następnie należy wypełnić pole „Planowany efekt synergii”, natomiast w polu „Typ i zakres komplementarności” należy z listy rozwijanej wybrać właściwe opcje (lista wielokrotnego wyboru). Wnioskodawca może podać kilka projektów, z którymi powiązany jest projekt zgłaszany do wsparcia. Należy wtedy ponownie skorzystać z przycisku .

Maksymalna liczba znaków do wpisania w poszczególnych wierszach została określona w generatorze.

3.7 Informacje dodatkowe

Cel realizacji projektu i jego wpływ na realizację celów FEO 2021-2027

W punkcie tym należy uzupełnić pole opisowe dotyczące celu realizacji projektu i jego wpływu na realizację celów programu FEO 2021-2027 oraz celów szczegółowych określonych dla działania, w ramach którego przeprowadzany jest nabór wniosków o dofinansowanie projektu. Należy zdefiniować cel projektu odpowiadając przy tym na pytanie „czemu i komu ma służyć realizacja przedmiotowego projektu”. Opisując cel należy pamiętać, że pod tą

Załącznik nr 3 do Regulaminu wyboru projektów nr FEOP.05.06-IP.02-001/23

definicją nie kryją się osiągnięte efekty rzeczowe (produkty). Cel projektu musi odpowiadać zakładanym rezultatom, które zostaną po zakończeniu realizacji przedsięwzięć zaplanowanych w projekcie.

Przy konstruowaniu celu powinno się zwrócić uwagę na następujące aspekty:

1. Cel powinien wynikać ze zdiagnozowanych problemów i być odpowiedzią na nie tzn. przyczyniać się do ich rozwiązywania/złagodzenia,
2. Celem nie powinien być środek do jego osiągnięcia (np. przeszkolenie..., objęcie wsparciem...),
3. Cel powinien się przekładać na zadania określone w projekcie.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi: 5000.

Grupy docelowe

W tym polu należy opisać osoby i/lub podmioty, które zostaną objęte wsparciem w ramach projektu oraz uzasadnić – uwzględniając specyfikę objętej wsparciem grupy oraz założony cel projektu – wybór konkretnej grupy docelowej spośród wskazanych potencjalnych grup w SZOP 2021-2027 i w regulaminie wyboru projektów. Wnioskodawca powinien opisać grupę docelową w sposób pozwalający osobie oceniającej wniosek o dofinansowanie projektu jednoznacznie stwierdzić, czy projekt jest skierowany do grupy kwalifikującej się do otrzymania wsparcia zgodnie z zapisami zawartymi w SZOP 2021-2027 oraz w regulaminie wyboru projektów. Informacje dotyczące grupy docelowej nie powinny ograniczać się tylko i wyłącznie do wskazania grup odbiorców zapisanych w SZOP 2021-2027.

Osoby, które zostaną objęte wsparciem należy opisać z punktu widzenia istotnych dla projektu cech takich jak np. wiek, status zawodowy, wykształcenie, płeć. W przypadku, gdy dana cecha osób, do których skierowane będzie wsparcie nie ma znaczenia w kontekście planowanego do realizacji projektu, projektodawca nie musi jej uwzględniać w opisie.

Należy zamieścić informację na temat miejsca zamieszkania na terenie województwa opolskiego, w rozumieniu Kodeksu Cywilnego, i/lub miejsca pracy i/lub miejsca nauki osób fizycznych, do których skierowany jest projekt oraz w przypadku podmiotów miejsca ich siedziby/oddziału.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi: 7000.

Grupa objęta wsparciem

Należy uzupełnić pole „Grupa objęta wsparciem” w podziale na płeć, bądź jeśli jest taka potrzeba – ogółem dla projektu:

- Osoby objęte wsparciem – kobiety,

- Osoby objęte wsparciem – mężczyźni,
- Osoby objęte wsparciem – ogółem,
- Podmioty objęte wsparciem – ogółem.

Liczbę kobiet i mężczyzn należy wpisać ręcznie. Pole „Osoby objęte wsparciem - ogółem” wyliczane jest automatycznie. W przypadku podmiotów należy wpisać tylko wartość ogółem (jeśli dotyczy).

Wpływ projektu na realizację kierunków działań Strategii Opolskie 2030

Należy zaznaczyć odpowiedni checkbox dotyczący wpływu projektu na realizację kierunków działań Strategii Opolskie 2030. Należy wskazać co najmniej 1 powiązanie z kierunkami działań Strategii Opolskie 2030.

Sekcja 4. Wskaźniki projektu

4.1, 4.2, 4.3, 4.4 Wskaźniki produktu (obowiązkowe i dodatkowe) oraz wskaźniki rezultatu (obowiązkowe i dodatkowe)

Wnioskodawca zobowiązany jest do wykazania rzeczowego postępu realizacji projektu za pomocą wskaźników.

W celu umożliwienia wprowadzenia wskaźników należy zastosować przycisk .

W części tej wydzielono:

- **pkt 4.1 i 4.3 tj. wskaźniki produktu i rezultatu (obowiązkowe)** - są to wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu określone dla poszczególnych celów polityki i celów szczegółowych na poziomie krajowym w LWK 2021,

Pkt 4.1 - wskaźniki produktu (obowiązkowe) – mierzą wielkość i pokazują charakter oferowanego wsparcia lub grupę docelową objętą wsparciem w programie lub projekcie. Produkt stanowi wszystko, co zostało uzyskane w wyniku działań współfinansowanych z EFS+. Są to zarówno wytworzone dobra, jak i usługi świadczone na rzecz uczestników podczas realizacji projektu. Wskaźniki produktu w programie określone są na poziomie celu szczegółowego oraz odnoszą się, co do zasady, do osób lub podmiotów objętych wsparciem, ale mogą odwoływać się również do wytworzonych dóbr i usług.

Pkt 4.3 - wskaźniki rezultatu (obowiązkowe) – dotyczą oczekiwanych efektów działań współfinansowanych z EFS+. W odniesieniu do osób lub podmiotów, określają efekt w postaci zmiany sytuacji w momencie pomiaru w stosunku do sytuacji w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, np. w odniesieniu do poprawy statusu uczestnika na rynku pracy. W celu ograniczenia wpływu czynników zewnętrznych na wartość wskaźnika rezultatu, powinien on być jak najbliżej powiązany z działaniami wdrażanymi w ramach odpowiedniego

celu szczegółowego. Oznacza to, że wskaźnik rezultatu obrazuje efekt wsparcia udzielonego danej osobie lub podmiotowi i nie obejmuje efektów dotyczących grupy uczestników lub podmiotów, która nie otrzymała wsparcia. Wartości docelowe wskaźników rezultatu określone są na poziomie celu szczegółowego. Wyróżnia się dwa typy wskaźników rezultatu:

- wskaźniki rezultatu bezpośredniego – odnoszącego się do sytuacji bezpośrednio po zakończeniu wsparcia
  - wskaźniki rezultatu długoterminowego – dotyczącego efektów wsparcia osiągniętych w dłuższym okresie od zakończenia wsparcia.
- **pkt 4.2 i 4.4 tj. wskaźniki produktu i rezultatu (dodatkowe)** dla programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027- dodatkowe wskaźniki określone przez IZ na poziomie programu FEO 2021-2027, SZOP 2021-2027 i projektu w celu uzyskania informacji o konkretnych formach wsparcia realizowanych przez wnioskodawcę lub specyficznych dla działania. Jeśli dla danego naboru IZ nie proponuje wskaźników dodatkowych, wówczas pola w pkt 4.2 i 4.4 będą nieaktywne.

Zestawienie wskaźników ujęto w dokumencie „Lista wskaźników na poziomie projektu programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 zakres EFS+”, który stanowi załącznik do regulaminu wyboru projektów.

Dla każdego naboru wniosków o dofinansowanie w pierwszym polu dot. każdego wskaźnika tj. „Nazwa wskaźnika” zaimplementowana jest odpowiednia (rozwijana) lista wskaźników.

Obowiązki wnioskodawcy:

1. Generator automatycznie uzupełni/wyberze wskaźniki horyzontalne dla projektu z przypisaną wartością „0”. W przypadku gdy dany wskaźnik horyzontalny będzie realizowany w ramach projektu należy określić jego wartość i opisać jego sposób pomiaru.
2. Wnioskodawca **zobowiązany jest do wyboru i określenia wartości większej niż „0” dla wszystkich wskaźników adekwatnych** dla danego projektu.

Zasady prezentowania wskaźników:

1. Wartość bazowa dla wskaźnika produktu nie jest określana.
2. Wartość bazowa dla wskaźnika rezultatu jest określana. Wartość bazowa nie jest uwzględniana w jego wartości docelowej. W sytuacji gdy oszacowanie wartości bazowej nie jest możliwe, m.in. ze względu na brak dostępnych danych historycznych lub ich nieporównywalność, wartość bazowa może wynosić „0”.
3. Jednostka miary właściwa wybranemu wskaźnikowi pojawia się w generatorze automatycznie. Wartości obrazujące produkty i rezultaty należy wyrazić liczbowo w odpowiednich jednostkach miary.
4. Założona do realizacji wartość wskaźnika powinna zostać rzetelnie oszacowana.

Realność założonych wartości docelowych wskaźników badana będzie na etapie oceny merytorycznej. Należy ponadto podkreślić, że osiągnięcie wskaźników będzie szczegółowo badane na etapie wdrażania projektu oraz w okresie trwałości projektu, a nieosiągnięcie założonych wartości może skutkować niekwalifikowalnością wydatków proporcjonalną do stopnia nieosiągnięcia wskaźnika (zapisy umowy o dofinansowanie/decyzji o dofinansowaniu).

Podstawa szacowania wartości wskaźników oraz metoda monitoringu wskaźników (częstotliwość pozyskiwania danych pomiarowych oraz źródło informacji) powinna zostać opisana w polu „Sposób pomiaru”.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi: 500.

5. Jeśli Wnioskodawca i Partner/Partnerzy realizują w projekcie te same wskaźniki wówczas należy to opisać w polu „Szczegóły realizacji” (w punktach: 4.1, 4.2, 4.3 i 4.4). **Należy pamiętać, że Wnioskodawca i Partner/Partnerzy powinni ujmować we wskaźnikach tylko te wartości, za realizację których odpowiadają.**

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi: 1000.

6. Wartości wskaźników, dla których jednostką miary jest „osoba” przedstawiane są przez Wnioskodawcę w podziale na płeć – kobiety (K), mężczyźni (M) oraz w ujęciu ogółem. Pole „ogółem” po wpisaniu wartości w podziale na płeć wyliczane jest automatycznie. W przypadku, gdy brak jest możliwości przedstawienia wskaźnika w podziale na płeć (wskaźnik dotyczy np. podmiotów, miejsc pracy) należy wpisać planowaną wartość wskaźnika ogółem.
7. Pomiar wykazanych we wniosku o dofinansowanie wskaźników następuje:
- dla wskaźników produktu – w momencie przystąpienia uczestników do Projektu lub w niektórych przypadkach w momencie uzyskania przez nich wsparcia np. otrzymania dotacji na podjęcie działalności gospodarczej;
  - dla wskaźników rezultatu bezpośredniego – po zakończeniu wsparcia, do 4 tygodni od zakończenia przez uczestników lub podmiot obejmowany wsparciem w projekcie udziału w projekcie (o ile definicja wskaźnika nie wskazuje innego okresu).

4.5 Podsumowanie w podziale na realizatorów

Na podstawie danych wprowadzonych w polach 4.1, 4.2, 4.3 i 4.4 generator automatycznie uzupełni to pole – podsumuje wskaźniki w podziale na realizatorów.

Sekcja 5. Harmonogram rzeczowo-finansowy

5.1 Zakres rzeczowo-finansowy

Zakres rzeczowy projektu należy przedstawić w rozbiciu na poszczególne zadania.

Poszczególne zadania należy dodawać klikając na przycisk .

Do każdego zadania należy przypisać nazwę, a w następnym polu „Opis i uzasadnienie zadania” opisać działania, które są planowane do realizacji w ramach tego zadania oraz uzasadnienie potrzeby jego realizacji. W przypadku rozliczania projektu kwotami ryczałtowymi w tym polu należy dodatkowo wskazać wszystkie elementy danego kosztu wraz z poszczególnymi kwotami składającymi się na dany koszt, w tym np. cena jednostkowa produktu x liczba.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi: 3000.

Dodatkowo w tym polu należy wybrać (z kalendarza) planowany okres realizacji zadania. Należy również opisać sposób w jaki zostanie zachowana trwałość rezultatów projektu (jeśli dotyczy).

Wnioskodawca zobowiązany jest do określenia sposobu rozliczania wydatków poprzez zaznaczenie odpowiednio pola/pól:

- „Wydatki rzeczywiście ponoszone”
- „Stawki jednostkowe”
- „Kwoty ryczałtowe”
- „Stawki ryczałtowe”.

Na podstawie uzupełnionych zadań i zaznaczonych rodzajów wydatków, generator automatycznie odblokuje tabele dotyczące wydatków rzeczywiście ponoszonych i/lub część dotyczącą wydatków rozliczonych ryczałtowo (stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe, stawki ryczałtowe).

Wydatki rzeczywiście ponoszone

W celu uzupełnienia danych dla poszczególnych wydatków rzeczywiście ponoszonych, należy kliknąć przycisk . Następnie należy wybrać z rozwijanych list Realizatora (Wnioskodawcę lub Partnera) oraz kategorię kosztu. W dalszej kolejności należy wpisać nazwę kosztu, która powinna być unikalna w ramach danej kategorii kosztów i danego zadania - system umożliwi kilkukrotne wybranie tej samej kategorii kosztu w ramach jednego zadania. W polu „Opis kosztu” należy wskazać wszystkie elementy danego kosztu wraz z poszczególnymi kwotami składającymi się na dany koszt, w tym np. cena jednostkowa produktu x liczba.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi: 750.

Dodatkowo w przypadku, gdy wydatek będzie objęty jednym z limitów: cross-financing, pomoc de minimis, pomoc publiczna, wkład niepieniężny, wydatki na dostępność, wydatki poza obszarem UE Wnioskodawca zobowiązany jest zaznaczyć odpowiednie pole dla tego wydatku.

Następnie należy uzupełnić pola dot. szczegółów wydatku tj. jednostka miary, cena jednostkowa, liczba. W polach „Wydatki kwalifikowalne” i „Dofinansowanie” należy wpisać odpowiednią wartość, natomiast pole: „Wydatki ogółem” uzupełnia się automatycznie.

Jeśli całość wydatku stanowi wkład własny, należy w polu „Dofinansowanie” zostawić wartość 0.

Stawki jednostkowe

W celu uzupełnienia danych dla poszczególnych wydatków rozliczanych za pomocą stawek jednostkowych, należy kliknąć przycisk . Następnie należy wybrać z rozwijanych list Realizatora (Wnioskodawcę lub Partnera) oraz nazwę stawki jednostkowej.

Dodatkowo w przypadku, gdy wydatek będzie objęty jednym z limitów: cross-financing, pomoc de minimis, pomoc publiczna, wkład niepieniężny, wydatki na dostępność, wydatki poza obszarem UE Wnioskodawca zobowiązany jest zaznaczyć odpowiednie pole w tym zakresie.

Następnie należy uzupełnić pola dot. szczegółów stawki jednostkowej tj. ilość stawek, wysokość stawki. W polach „Wydatki kwalifikowalne” i „Dofinansowanie” należy wpisać odpowiednią wartość, natomiast pole: „Wydatki ogółem” uzupełnia się automatycznie.

Jeśli całość wydatku stanowi wkład własny, należy w polu „Dofinansowanie” zostawić wartość 0.

Kwota ryczałtowa

W celu uzupełnienia danych dla poszczególnych wydatków rozliczanych za pomocą kwot ryczałtowych, należy kliknąć przycisk . Następnie należy wybrać z rozwijanej listy Realizatora (Wnioskodawcę lub Partnera). W dalszej kolejności należy wpisać nazwę ryczałtu.

Dodatkowo w przypadku, gdy wydatek będzie objęty jednym z limitów: Cross-financing, pomoc de minimis, pomoc publiczna, wkład niepieniężny, Wydatki na dostępność, Wydatki poza obszarem UE Wnioskodawca zobowiązany jest zaznaczyć odpowiednie pole w tym zakresie.

Co do zasady **w ramach jednego zadania można zastosować tylko jedną kwotę ryczałtową**. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy w ramach zadania część wydatków powinna zostać objęta limitem. W takim przypadku zadanie może obejmować dwie lub więcej kwot ryczałtowych, tj. kwotę objętą limitem (lub kilka kwot, ale w takim przypadku każda z nich w całości objęta jest odrębnym limitem) oraz kwotę ryczałtową nie objętą limitem.

W jednym zadaniu nie mogą istnieć dwie pozycje kwot ryczałtowych, w których nie wskazano żadnego limitu lub wskazano taki sam limit. Nie ma możliwości wprowadzenia wielu kwot ryczałtowych z wybranym tym samym limitem w jednym zadaniu.

Przykład:

Jeżeli w jednym zadaniu dodane zostaną dwie kwoty ryczałtowe:

- jedna z limitem druga bez limitu lub jedna z limitem druga z innym limitem – będzie działaniem poprawnym
- obie z takim samym limitem/limitami lub obie bez limitu – będzie działaniem niepoprawnym (generator zablokuje taką możliwość)

Wnioskodawca wybierając np. limit „wydatki na dostępność” powinien racjonalnie oszacować czy elementy związane z dostępnością w danej pozycji budżetowej są znaczące na tyle, by całość kosztu mogła zostać uznana za wydatek związany z dostępnością. Gdy tylko część wydatku jest wydatkiem na dostępność wtedy Wnioskodawca powinien wybrać dwie kwoty ryczałtowe w budżecie projektu. Gdy np. z jednej usługi tylko część wydatków stanowi wydatki na dostępność, wtedy należy rozdzielić te koszty na dwie pozycje w budżecie (jedna z określonym limitem a druga bez limitu).

W ramach danej kwoty ryczałtowej można ująć maksymalnie dwa adekwatne wskaźniki produktu. W przypadku braku wskaźnika produktu, należy wybrać adekwatne dla danej kwoty ryczałtowej wskaźniki rezultatu lub wprowadzić własne wskaźniki.

Następnie należy uzupełnić pola „Wydatki ogółem” i „Wydatki kwalifikowalne”, natomiast w polu „Dofinansowanie” należy wpisać odpowiednią wartość.

Jeśli całość wydatku stanowi wkład własny, należy w polu „Dofinansowanie” zostawić wartość 0.

Stawki ryczałtowe

Za pomocą stawek ryczałtowych możliwe jest rozliczanie kosztów pośrednich. W celu dodania kosztów pośrednich należy kliknąć przycisk , a następnie w polu „Zadanie” zaznaczyć checkbox „Koszty pośrednie”. Koszty pośrednie przypisane mogą być wyłącznie Wnioskodawcy. Pole „Nazwa zadania” wypełnia się automatycznie.

W dalszej kolejności należy uzupełnić pole „Opis i uzasadnienie zadania”.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi: 3000.

Jeśli planowane są w projekcie koszty pośrednie to należy dodać je na końcu, po wprowadzeniu wszystkich zadań i uzupełnieniu wszystkich wydatków w ramach zadań, gdyż stanowią one pochodną tych wydatków. Koszty pośrednie wyliczają się automatycznie na podstawie wprowadzonych wydatków w ramach kosztów bezpośrednich po wybraniu odpowiedniej stawki ryczałtowej. Pola: „Wydatki ogółem” i „Wydatki kwalifikowalne” uzupełniają się automatycznie, natomiast w polu „Dofinansowanie” należy wpisać odpowiednią wartość.

Uwaga!

Dodanie kosztów pośrednich na początku lub w trakcie sporządzania budżetu zablokuje możliwość edycji zadań.

Jeśli dodano koszty pośrednie, a zaistniała konieczność dodania lub poprawienia jakiegoś wydatku to należy:

- usunąć koszty pośrednie z listy zadań w sekcji V korzystając z ikony
- edytować zadanie/wydatek w budżecie
- dodać ponownie koszty pośrednie.

Uwaga!

- 1. Usunięcie kosztów pośrednich z listy zadań w sekcji V spowoduje usunięcie opisów dotyczących kosztów pośrednich. Przed usunięciem należy skopiować opisy do innego dokumentu i zapisać je na komputerze.**
- 2. Jeżeli projekt nie jest objęty pomocą publiczną a podatek VAT jest kosztem kwalifikowalnym należy w polu wydatki kwalifikowalne wykazać kwoty brutto (tj. z podatkiem VAT).**

5.2 Podsumowanie budżetu

Pole uzupełnia się automatycznie.

5.3 Podsumowanie w ramach zadań

Pole uzupełnia się automatycznie.

5.4 Podsumowanie w ramach kategorii kosztów

Pole uzupełnia się automatycznie.

5.5 Podsumowanie w ramach kategorii podlegających limitom

Pole uzupełnia się automatycznie.

5.6 Podsumowanie w podziale na realizatorów

Pole uzupełnia się automatycznie.

5.7 Informacje dodatkowe⁴

Uzasadnienie kosztów

W tym polu należy m.in. umieścić zapisy, w przypadku rozliczania projektu kwotami ryczałtowymi, w pełni uzasadniające każdy wydatek, który będzie miał podlegać rozliczeniu kwotą ryczałtową. W przypadku inwestycji w ramach cross-financingu należy wskazać na ich realizację w oparciu o analizę przedstawioną w pkt 3.1 wniosku o dofinansowanie projektu („Opis projektu”).

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi: 4000.

Metodologia wyliczania dofinansowania i wkładu własnego w ramach wydatków objętych pomocą publiczną i pomocą de minimis

Metodologia wyliczania dofinansowania i wkładu prywatnego w ramach wydatków objętych pomocą publiczną i pomocą de minimis powinna być wyliczana zgodnie informacjami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus na lata 2021-2027.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi: 3000.

Sekcja 6. Źródła finansowania wydatków

6.1 Źródła finansowania wydatków projektu - nie objęte pomocą publiczną

Uwaga!

1. Przed przystąpieniem do wypełniania pola 6.1 należy przejść do pola 6.5 „Weryfikacja poziomu dofinansowania” w celu określenia maksymalnego poziomu dofinansowania dla poszczególnych źródeł (EFS+, budżet państwa) zgodnie z zapisami regulaminu wyboru projektów.

---

⁴ W przypadku wnioskodawców w ramach działania 5.1 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia realizowana przez PUP – w przypadku braku konieczności uzupełnienia, w opisie należy wpisać „Nie dotyczy”.

2. Wartości liczbowe w poszczególnych polach należy wpisywać z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, zwracając uwagę, aby suma wartości dofinansowania oraz wkładu własnego była tożsama z wartością wydatków kwalifikowalnych.

Na podstawie danych wprowadzonych w Sekcji V w polu „Dofinansowanie” generator automatycznie uzupełnia pola: „Wydatki kwalifikowalne” i „Dofinansowanie”.

Wnioskodawca powinien uzupełnić pola „Dofinansowanie z EFS+” i „Dofinansowanie z budżetu państwa”.

Generator automatycznie uzupełnia również pole „Wkład własny” w podziale na „Krajowe środki publiczne” i „Inne publiczne”. Wnioskodawca powinien uzupełnić pola dot. wartości wkładu własnego zgodnie z jego źródłem finansowania.

6.2 Źródła finansowania wydatków projektu - objęte pomocą publiczną

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną dofinansowanie powinno być zgodne z zasadami udzielania pomocy publicznej określonymi w Rozporządzeniu Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus na lata 2021-2027.

Tabelę należy wypełnić analogicznie jak dla projektu bez pomocy tj. zgodnie z opisem w pkt 6.1.

6.3 Źródła finansowania wydatków projektu - objęte pomocą de minimis

W przypadku projektów objętych pomocą de minimis dofinansowanie powinno być zgodne z zasadami udzielania pomocy de minimis określonymi w Rozporządzeniu Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus na lata 2021-2027.

Tabelę należy wypełnić analogicznie jak dla projektu bez pomocy tj. zgodnie z opisem w pkt 6.1.

6.4 Źródła finansowania wydatków projektu - razem (nie objęte pomocą publiczną i pomocą de minimis, objęte pomocą publiczną i pomocą de minimis)

Na podstawie danych wprowadzonych w Sekcji V oraz w pkt 6.1, 6.2, 6.3 generator automatycznie wylicza sumę wartości dofinansowania dla wydatków kwalifikowalnych z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku (pole to nie jest edytowalne) oraz następuje

automatyczne obliczenie % dofinansowania. Ponadto generator automatycznie wypełni pola dotyczące wartości wkładu własnego z podziałem na krajowe środki publiczne (budżet państwa, budżet jednostek samorządu terytorialnego, inne publiczne) i prywatne.

6.5 Weryfikacja poziomu dofinansowania

W punkcie wbudowano mechanizm kontrolny sprawdzający przekroczenie maksymalnego % dofinansowania ustalonego dla naboru. W celu weryfikacji czy wnioskowana kwota dofinansowania przekracza ten % należy w tych polach wpisać maksymalny % dofinansowania jaki wnioskodawca może uzyskać w ramach tego naboru (musi być on zgodny na poziomie całego projektu z dokumentacją postępowania).

Generator sam obliczy czy nastąpiło przekroczenie sygnalizując to pojawieniem się odpowiedniego komunikatu. W takiej sytuacji należy dokonać korekty wartości dofinansowania w tabelach w sekcji V lub pkt 6.1 / 6.2 / 6.3 wniosku w taki sposób, aby zapewnić nieprzekroczenie maksymalnego procentu dofinansowania.

Uwaga!

Informacje dotyczące poziomu oraz źródeł dofinansowania znajdują się w regulaminie wyboru projektów.

Sekcja 7. Potencjał do realizacji projektu

7.1 Informacje podstawowe⁵

Doświadczenie

Należy uzupełnić pole „Doświadczenie” wnioskodawcy w realizacji podobnych projektów.

Należy opisać, jakie jest doświadczenie Wnioskodawcy i Partnera/ów (jeśli występują) przy realizacji projektów w obszarze merytorycznym wsparcia projektu (zakres tematyczny), na rzecz grupy docelowej występującej w projekcie oraz na obszarze terytorialnym, na którym będzie realizowany projekt.

W tym punkcie Wnioskodawca opisuje m.in. projekty aktualnie realizowane i zrealizowane w okresie ostatnich trzech lat, współfinansowane ze środków Unii Europejskiej lub innych środków publicznych, wskazując m.in. cele projektu, grupę docelową, wartość projektu, okres i miejsce realizacji oraz podając informację, czy zostały osiągnięte zakładane rezultaty.

---

⁵ W przypadku wnioskodawców w ramach działania 5.1 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia realizowana przez PUP – w opisie należy wpisać „Nie dotyczy”.

W przypadku, gdy projekt realizowany jest w partnerstwie – wszystkie powyższe dane powinny być przedstawione również dla Partnera/ów. Na podstawie tych danych oceniający będą mieli możliwość szerszego spojrzenia na dotychczasową działalność Wnioskodawcy i jego Partnera/ów oraz określenia poziomu doświadczenia merytorycznego Wnioskodawcy i jego Partnera/ów.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi: 4000.

Opis sposobu zarządzania projektem

W tym polu należy opisać sposób zarządzania projektem oraz działania jakie zostaną podjęte w celu zapewnienia równościowego zarządzania projektem.

Przy opisie sposobu zarządzania projektem należy uwzględnić:

- sposób zarządzania projektem adekwatny do jego zakresu i zapewniający jego sprawną, efektywną i terminową realizację,
- wskazanie kadry zarządzającej, sposobu i wymiaru zaangażowania w realizację projektu,
- podział ról i zadań w zespole zarządzającym,
- sposób podejmowania decyzji w projekcie,
- sposób zachowania w projekcie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Należy również zamieścić informację na temat tego gdzie Wnioskodawca w okresie realizacji projektu będzie prowadzić biuro projektu (lub czy posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa opolskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu osobisty kontakt z kadrą projektu.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi: 4000.

Opis wkładu rzeczowego

Należy opisać metodologię wyliczenia wkładu rzeczowego wniesionego do projektu (jeśli dotyczy) oraz przedstawić sposób wyceny poszczególnych wydatków wnoszonych w ramach wkładu rzeczowego.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi: 4000.

Opis potencjału finansowego

Wnioskodawca musi opisać swój potencjał finansowy oraz potencjał finansowy Partnera/Partnerów (jeśli dotyczy) w kontekście planowanych wydatków założonych w budżecie projektu.

UWAGA!

Ocena potencjału finansowego nie dotyczy jednostek sektora finansów publicznych.

Badanie potencjału finansowego odbywa się w ramach jednego z kryteriów formalnych. Ocena potencjału finansowego dokonywana jest w kontekście planowanych wydatków założonych w budżecie projektu. Polega ona na porównaniu poziomu średnich rocznych wydatków w projekcie z łącznymi rocznymi obrotami Wnioskodawcy (Lidera) i Partnera/Partnerów (jeśli dotyczy) za wybrany przez Wnioskodawcę jeden z trzech ostatnich:

- zatwierdzonych lat obrotowych zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (jeśli dotyczy), lub
- zamkniętych i zatwierdzonych lat kalendarzowych.

Poprzez średnie roczne wydatki w projekcie rozumie się:

$$\frac{\text{wartość wydatków w projekcie}}{\text{liczba miesięcy w projekcie}} \times 12 \text{ miesięcy.}$$

W wartości wydatków w projekcie niezbędnych do obliczenia średnich rocznych wydatków w projekcie nie uwzględnia się wydatków ponoszonych przez jednostkę/jednostki sektora finansów publicznych występującą/występujące w roli Partnera/Partnerów projektu.

W przypadku gdy:

- jednostka sektora finansów publicznych jest Wnioskodawcą, kryterium dot. obrotu nie jest badane,
- podmiot niebędący jednostką sektora finansów publicznych jest Wnioskodawcą, łączny obrót Wnioskodawcy oraz wszystkich partnerów nie należących do sektora finansów publicznych (jeśli dotyczy) musi być równy lub wyższy od średnich rocznych wydatków w projekcie (w których nie uwzględniono wydatków Partnerów będących jednostką sektora finansów publicznych).

Dodatkowo w projekcie partnerskim Wnioskodawca (Lider) jest odpowiedzialny za posiadanie potencjału ekonomicznego zapewniającego prawidłową realizację projektu partnerskiego, stąd roczny obrót Wnioskodawcy musi być wyższy niż 50 % średnich rocznych wydatków w projekcie (w których nie uwzględniono wydatków Partnerów będących jednostką sektora finansów publicznych).

Uwaga!

Podmiot, który rozpoczął działalność w roku bieżącym nie ma możliwości wykazania w punkcie 7.1 wniosku o dofinansowanie projektu obrotów za poprzedni zamknięty rok obrotowy lub zamknięty i zatwierdzony rok kalendarzowy co oznacza, że nie może być Wnioskodawcą.

Uwzględniając powyższe, w tym polu Wnioskodawca powinien zawrzeć odpowiednie sformułowanie:

„Wnioskodawca za rok ..... osiągnął obroty w wysokości ..... PLN” – w przypadku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą;

„Wnioskodawca za rok ..... osiągnął obroty/przychody w wysokości ..... PLN” – w przypadku podmiotów nie prowadzących działalności gospodarczej i nie będących jednostkami sektora finansów publicznych;

Na tej podstawie sprawdzane będzie, czy Wnioskodawca posiada potencjał pozwalający realizować projekt w ramach założonego budżetu.

Podanie powyższych informacji jest niezbędne do oceny kryterium formalnego.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi: 4000.

Potencjał kadrowy do realizacji projektu

Należy opisać potencjał kadrowy Wnioskodawcy oraz Partnera/ów (jeśli dotyczy) i wskazać sposób jego wykorzystania w ramach projektu (wskazać kluczowe osoby, które zaangażowane zostaną do realizacji projektu, ich planowaną funkcję w projekcie oraz ich kwalifikacje i doświadczenie, sposób zaangażowania do projektu oraz jego wymiar).

W tym polu należy podać informacje o koordynatorze projektu.

Należy opisać również potencjał techniczny, w tym sprzętowy, warunki lokalowe Wnioskodawcy oraz Partnera/ów (jeśli dotyczy) i sposób ich wykorzystania w ramach projektu.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi: 4000.

Opis rekrutacji uczestników projektu

Należy opisać sposób rekrutacji uczestników projektu. Należy zwrócić uwagę na zasady rekrutacji do projektu i dopasowanie odpowiednich form wsparcia dla uczestników/uczestniczek projektu zgodnie ze stwierdzonymi nierównościami.

Opis rekrutacji powinien być szczegółowy i powinien zawierać m.in.:

- założenia procedury rekrutacyjnej,
- kryteria rekrutacji,
- opis i uzasadnienie technik i metod rekrutacji dopasowanych do grupy odbiorców oraz charakteru projektu, a także obszaru realizacji,
- planowane działania informacyjno-promocyjne dostosowane do specyfiki, potrzeb i możliwości grupy docelowej.

Należy także wskazać, na podstawie jakich dokumentów będą kwalifikowani uczestnicy/uczestniczki do projektu (co będzie potwierdzało spełnienie przez nich kryteriów rekrutacji – jeśli dotyczy).

Wybrany sposób rekrutacji powinien korespondować z opisanymi we wniosku potrzebami, oczekiwaniami i barierami potencjalnych uczestników projektu.

W rekrutacji należy uwzględnić zasadę równych szans i niedyskryminacji oraz zasadę dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasadę równości szans kobiet i mężczyzn. Jeśli projekt kierowany jest do osób z niepełnosprawnościami, należy prowadzić rekrutację uwzględniając możliwość dotarcia do informacji o projekcie i oferowanym w nim wsparciu osobom z różnymi rodzajami niepełnosprawności (wykorzystanie odpowiednich środków przekazu).

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi: 4000.

7.2 Analiza ryzyka

Konieczność przeprowadzenia analizy ryzyka będzie wynikała z zapisów w regulaminie wyboru projektów.

W przypadku braku konieczności przeprowadzenia takiej analizy należy zaznaczyć checkbox „Nie dotyczy”.

Sekcja 8. Zgodność projektu z zasadą konkurencyjności/ustawą prawo zamówień publicznych

Uwaga!

Prawidłowość wskazanych we wniosku trybów wyboru wykonawców do planowanych zamówień weryfikowana jest na etapie realizacji projektu tj. po podpisaniu umowy o dofinansowanie projektu/decyzji o dofinansowaniu projektu.

8.1 Wydatki zgodne z ustawą prawo zamówień publicznych⁶

W przypadku, gdy wnioskodawca jest zobowiązany do stosowania Ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych w tym polu powinien wykazać postępowania, które będzie przeprowadzał w ramach projektu.

---

⁶ W przypadku wnioskodawców w ramach działania 5.1 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia realizowana przez PUP – należy zaznaczyć „Nie dotyczy”.

W niniejszym punkcie należy z rozwijanej listy wybrać odpowiedni tryb procedury dla danego postępowania, ze względu na przedmiot i wartość zamówienia. Po dokonaniu wyboru odpowiedniego trybu należy opisać przedmiot zamówienia oraz podać planowany termin rozpoczęcia procedury.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi: 500.

W przypadku, gdy występuje konieczność wprowadzenia kolejnych postępowań należy wybierać przycisk .

W przypadku, gdy wnioskodawca nie jest zobligowany do przeprowadzenia postępowania zgodnie z zapisami ustawy PZP należy zaznaczyć pole „Nie dotyczy”.

8.2 Wydatki zgodne z zasadą konkurencyjności⁷

W przypadku braku obowiązku stosowania ustawy PZP, wnioskodawca jest zobowiązany do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców, a także do działania w sposób przejrzysty i proporcjonalny **zgodnie z zasadą konkurencyjności** oraz z wykorzystaniem **Bazy Konkurencyjności**.

W związku z powyższym wnioskodawca zobowiązany jest do stosowania zasad opisanych w dokumencie ministra właściwego ds. rozwoju tj. „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”. W takim przypadku wnioskodawca powinien uzupełnić pole „Przedmiot zamówienia” opisując przedmioty zamówienia z podaniem planowanych terminów rozpoczęcia poszczególnych procedur wykazując **wszystkie wydatki**, do których nie zastosowano ustawy PZP (tj. nie zostały ujęte w punkcie 8.1).

W przypadku, gdy występuje konieczność wprowadzenia kolejnych postępowań należy wybierać przycisk .

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi: 500.

Sekcja 9. Zgodność projektu z politykami horyzontalnymi UE

9.1 Zrównoważony rozwój oraz zasada DNSH

---

⁷ W przypadku wnioskodawców w ramach działania 5.1 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia realizowana przez PUP – należy zaznaczyć „Nie dotyczy”.

W polu „Uzasadnienie” należy opisać zgodność realizowanego projektu z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz z zasadą „Do No Significant Harm” - „nie czyn poważnych szkód” (DNSH) w odniesieniu do wyznaczonych celów środowiskowych.

Zasada zrównoważonego rozwoju ma charakter horyzontalny i w związku z tym będzie uwzględniana przy realizacji programu FEO 2021-2027. Ze względu na charakter interwencji przewidzianej do realizacji w programie FEO 2021-2027, co do zasady będzie ona miała charakter neutralny wobec tej zasady. Niemniej, tam gdzie będzie to uzasadnione, zasada zrównoważonego rozwoju będzie realizowana poprzez włączenie zagadnień z nią związanych do tematyki wsparcia realizowanego przy współfinansowaniu EFS+.

Zgodnie z art. 9 ust. 4 rozporządzenia ogólnego cele funduszy są realizowane zgodnie z celem wspierania zrównoważonego rozwoju, określonym w art. 11 Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz z uwzględnieniem celów ONZ dotyczących zrównoważonego rozwoju, a także porozumienia paryskiego i zasady „nie czyn poważnych szkód”.

Jednym z narzędzi realizacji zasady zrównoważonego rozwoju w ramach realizowanych przedsięwzięć jest zastosowanie rozwiązań proekologicznych takich między innymi jak oszczędność energii i wody, czy gospodarkę obiegu zamkniętego. W polu uzasadnienie należy wskazać przykłady planowanych do zastosowania rozwiązań proekologicznych. Ze względu na charakter interwencji przewidzianej do realizacji w programie Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 - zakres EFS+, realizowane przedsięwzięcia co do zasady są zgodne z zasadą DNSH. Ze względu na ich charakter przyjmuje się, że nie mają negatywnego wpływu na środowisko.

Należy opisać projekt pod kątem zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” (DNSH), w tym należy zadeklarować stosowanie w projekcie ww. zasady.

Zasada DNSH dotyczy wyłącznie projektów, w których występują wydatki objęte cross-financingiem.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi: 3000.

9.2 Równość szans i niedyskryminacja

Należy wskazać czy wniosek ma pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnoprównościami.

Przez pozytywny wpływ należy rozumieć zapewnienie wsparcia bez jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na przesłanki określone w art. 9 Rozporządzenia ogólnego, w tym zapewnienie dostępności do oferowanego w projekcie wsparcia i rekrutacji dla wszystkich jego uczestników/uczestniczek oraz zapewnienie dostępności wszystkich produktów projektu (w tym także usług), które nie zostały uznane za neutralne oraz zapewnienie dostępnych form komunikacji z biurem projektu i informacji o projekcie dla wszystkich ich użytkowników/użytkowniczek, zgodnie ze standardami dostępności, stanowiącymi załącznik

do „Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027”.

Przez pozytywny wpływ rozumie się wdrożenie w ramach projektu działań umożliwiających wszystkim osobom sprawiedliwe i pełne uczestnictwo bez względu na ich płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religie lub przekonania, poglądy polityczne, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

Wnioskodawca zobligowany jest do zaplanowania i opisanie w tym punkcie sposobu w jaki zapewni zgodnie ze standardami dostępności dla polityki spójności na lata 2021-2027:

- dostępność do oferowanego w projekcie wsparcia i rekrutacji dla wszystkich jego uczestników/uczestniczek,
- dostępność wszystkich produktów projektu (w tym także usług), które nie zostały uznane za neutralne, dla wszystkich ich użytkowników/użytkowniczek zgodnie ze standardami dostępności,
- komunikację z biurem projektu i informowanie o projekcie.

W tym polu należy opisać również zgodność projektu z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej (KPP) z dnia 26 października 2012 r. Za zgodność projektu w zakresie odnoszącym się do sposobu jego realizacji, zakresu projektu oraz Wnioskodawcy z KPP należy rozumieć brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.

Należy wskazać również informacje potwierdzające zgodność projektu z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych (KPON) sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006r. Za zgodność projektu w zakresie odnoszącym się do sposobu jego realizacji, zakresu oraz Wnioskodawcy z KPON należy rozumieć brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.

Uwaga!

Każdy beneficjent ma obowiązek stosowania KPP i KPON w trakcie realizacji projektu.

W przypadku gdy Wnioskodawca/Partner jest jednostką samorządu terytorialnego (lub podmiotem przez nią kontrolowanym lub od niej zależnym) należy opisać czy zostały przez jednostkę/podmiot podjęte jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060 bądź zadeklarować ich brak.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi: 3000.

W polu „Wpływ” wykazywany jest wpływ projektu na zasadę równości szans i niedyskryminacji. W polu tym należy z rozwijalnej listy wybrać „pozytywny”.

9.3 Równość kobiet i mężczyzn

W niniejszym polu należy wskazać informacje potwierdzające zgodność planowanego projektu z zasadą równości kobiet i mężczyzn.

Przez zgodność z tą zasadą należy rozumieć, że Wnioskodawca:

- zaplanował w projekcie działania, które wpłyną na wyrównywanie szans danej płci będącej w gorszym położeniu (o ile takie nierówności zostały zdiagnozowane w projekcie),
- zaplanował w projekcie zastosowanie mechanizmów, dzięki którym na żadnym etapie realizacji projektu nie dojdzie do dyskryminacji i wykluczenia ze względu na płeć.

Obowiązkowe jest zastosowanie standardu minimum. Narzędzie to obejmuje pięć kryteriów i pomaga ocenić, czy wnioskodawca uwzględnił kwestie równościowe w ramach analizy potrzeb w projekcie, zaplanowanych działań, wskaźników lub w ramach działań prowadzonych na rzecz zespołu projektowego.

Uwaga!

Każdy projekt współfinansowany z EFS+ musi spełnić standard minimum, o którym mowa w załączniku nr 1 „Standard minimum realizacji zasady równości kobiet i mężczyzn w ramach projektów współfinansowanych z EFS+” do „Wytucznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027”.

Wniosek o dofinansowanie projektu musi uzyskać łącznie co najmniej 3 punkty z wszystkich kryteriów standardu minimum.

Poszczególne kryteria standardu minimum:

1. We wniosku o dofinansowanie projektu zawarte zostały informacje, które potwierdzają istnienie (albo brak istniejących) barier równościowych w obszarze tematycznym interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu.
2. Wniosek o dofinansowanie projektu zawiera działania odpowiadające na zidentyfikowane bariery równościowe w obszarze tematycznym interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu.
3. W przypadku stwierdzenia braku barier równościowych, wniosek o dofinansowanie projektu zawiera działania, zapewniające przestrzeganie zasady równości kobiet i mężczyzn, tak aby na żadnym etapie realizacji projektu nie wystąpiły bariery równościowe.
4. Wskaźniki realizacji projektu zostały podane w podziale na płeć.

5. We wniosku o dofinansowanie projektu wskazano jakie działania zostaną podjęte w celu zapewnienia równościowego zarządzania projektem.

Maksymalna liczba punktów możliwych do zdobycia za spełnienie kryterium nr 1, 4 i 5 - 1 pkt, natomiast kryterium nr 2 i 3 – 2 pkt. Kryteria nr 2 i 3 są alternatywne.

Wyjątki, w których nie stosuje się standardu minimum wynikają z:

1. profilu działalności wnioskodawców ze względu na ograniczenia statutowe (na przykład Stowarzyszenie Samotnych Ojców lub teren zakładu karnego)
2. zamkniętej rekrutacji

Wówczas w treści wniosku o dofinansowanie projektu powinna zostać zawarta informacja, że dany projekt należy do wyjątku od standardu minimum - ze względu na ograniczenia wynikające z profilu działalności lub ze względu na zamkniętą rekrutację - wraz z uzasadnieniem.

Zaleca się beneficjentom, aby w przypadku projektów które należą do wyjątków, również zaplanować działania zapewniające przestrzeganie zasady równości kobiet i mężczyzn.

Należy określić wpływ działań zaplanowanych w ramach projektu na zapewnienie równości szans kobiet i mężczyzn. Natomiast nawet w przypadku projektów, które należą do wyjątków (neutralne) ze względu na profil działalności beneficjenta (ograniczenia statutowe) i/lub zamkniętą rekrutację zaleca się również planowanie działań zmierzających do przestrzegania zasady równości szans kobiet i mężczyzn.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi: 3000.

W polu „Wpływ” wykazywany jest wpływ projektu na zasadę równości kobiet i mężczyzn.

W tym polu należy z rozwijalnej listy wybrać „pozytywny”.

W przypadku projektów współfinansowanych z EFS+ nie ma możliwości zaznaczenia, że projekt jest neutralny.

Sekcja 10. Kryteria wyboru projektów

10.1 Lista kryteriów wyboru⁸

W punkcie 10.1 Lista kryteriów wyboru należy w odniesieniu do każdego z wymienionych kryteriów wskazać dokładne miejsce we wniosku o dofinansowanie projektu, w którym

---

⁸ W przypadku wnioskodawców w ramach działania 5.1 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia realizowana przez PUP – w opisie należy wpisać „Nie dotyczy”.

umieszczono informacje niezbędne do oceny kryteriów (np. wskazanie punktu wniosku). Kryteria wstawiane są w generatorze automatycznie, zgodnie z dokumentacją danego postępowania. Pole „Uzasadnienie spełnienia” należy uzupełnić do każdego kryterium przy pomocy przycisku .

Sekcja 11. Promocja projektu

Ważne

Zasady dot. informacji i promocji projektu znajdują się w *Podręczniku wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji*.

11.1 Informacje podstawowe⁹

Informacje podstawowe o promocji projektu należy wprowadzić klikając przycisk i uzupełniając pole opis. Wprowadzanie danych potwierdzamy klikając przycisk „zatwierdź”. W polu *Opis* należy opisać podstawowe informacje na temat działań promocyjnych planowanych do realizacji w ramach projektu oraz o sposobie wypełnienia przez Wnioskodawcę obowiązków informacyjnych i promocyjnych, w tym wymogu informowania społeczeństwa o dofinansowaniu projektu przez Unię Europejską, wynikających z zapisów rozporządzenia ogólnego¹⁰ (w szczególności art. 50).

11.2 Osoby odpowiedzialne za promocję projektu

Należy wpisać dane osoby upoważnionej do udzielania informacji w zakresie promocji projektu. Dane te są bardzo istotne w przypadku np. konieczności uzyskania materiałów promujących projekt, współpracy przy wydarzeniach promujących projekt/program. Dane można wpisać po kliknięciu przycisku . Numer telefonu wraz z numerem wewnętrznym (jeśli dotyczy).

W przypadku, gdy wnioskodawca chciałby wpisać dane więcej niż jednej osoby do kontaktu należy ponownie użyć przycisku .

---

⁹ W przypadku wnioskodawców w ramach działania 5.1 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia realizowana przez PUP – w opisie należy wpisać „Nie dotyczy”.

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.Urz.UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.).

11.3 Projekt w internecie

W niniejszym punkcie wnioskodawca powinien wskazać swoją stronę internetową lub konto/stronę w mediach społecznościowych gdzie zamieści opis realizowanego projektu. Dane można wpisać po kliknięciu przycisku . Lista adresów stron internetowych lub kont/stron w mediach społecznościowych musi zawierać co najmniej 1 pozycję.

Ważne

Beneficjent zobowiązany jest do zamieszczenia na oficjalnej stronie internetowej, jeżeli taka strona istnieje, lub na stronach mediów społecznościowych, opisu realizowanego projektu. Minimalny zakres informacji znajduje się w *Podręczniku wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji*.

11.4 Plan działań promocyjnych¹¹

Działania promocyjne planowane do realizacji w ramach projektu należy wpisać do tabeli dodając kolejne wiersze klikając przycisk .

Do każdego działania należy wybrać z listy rozwijanej adekwatny typ, a następnie w kolejnym polu opisać sposób realizacji planowanego działania promocyjnego. Dla każdego działania należy określić jego planowany okres realizacji wybierając z listy rozwijanej miesiąc początkowy i końcowy. Aby dodać działanie do planu, po uzupełnieniu wszystkich pól należy kliknąć przycisk „zatwierdź”.

Aby wprowadzić kolejne działanie promocyjne należy ponownie użyć przycisku .

Sekcja 12. Oświadczenia

12.1 Lista oświadczeń

Przed złożeniem podpisów przez osobę/y upoważnioną/ne do reprezentowania wnioskodawcy jak również przez osobę odpowiedzialną za finanse w instytucji, należy dokładnie zapoznać się z treścią poszczególnych oświadczeń oraz aktami prawnymi, do których odnoszą się zapisy oraz zaznaczyć odpowiednie pola w każdym punkcie.

Należy zwrócić uwagę, że **w przypadku projektów partnerskich** składane we wniosku o dofinansowanie projektu oświadczenia, dotyczą również wszystkich partnerów biorących udział w projekcie.

---

¹¹ W przypadku wnioskodawców w ramach działania 5.1 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia realizowana przez PUP – w opisie należy wpisać „Nie dotyczy”.

Podpisanie wniosku o dofinansowanie projektu

Wniosek o dofinansowanie projektu musi być podpisany przez wszystkie osoby wskazane w statucie jednostki/akcie powołującym jednostkę lub innym dokumencie oraz przez osoby upoważnione do podejmowania zobowiązań finansowych (jeśli dotyczy).

Wniosek o dofinansowanie projektu musi być podpisany:

1. Profilem zaufanym z poziomu usługi „Podpisz dokument elektronicznie”, która dostępna jest pod adresem:
<https://moj.gov.pl/nforms/signer/upload?xFormsAppName=SIGNER>
lub
2. Podpisem kwalifikowanym z poziomu oprogramowania dedykowanego przez dostawcę certyfikatu kwalifikowanego.

Podpisany elektronicznie dokument należy dołączyć do projektu. Wskazówki dot. podpisywania projektów znajdują się w „Instrukcji obsługi panelu wnioskodawcy FEO 2021-2027”, który stanowi załącznik do regulaminu wyboru projektów.

Jeśli uzupełniony/poprawiony wniosek o dofinansowanie projektu zostanie złożony przez wnioskodawcę w wymaganym terminie jednak nie będzie poprawnie podpisany, wówczas dopuszcza się możliwość uzupełnienia/poprawy w zakresie podpisu elektronicznego.

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

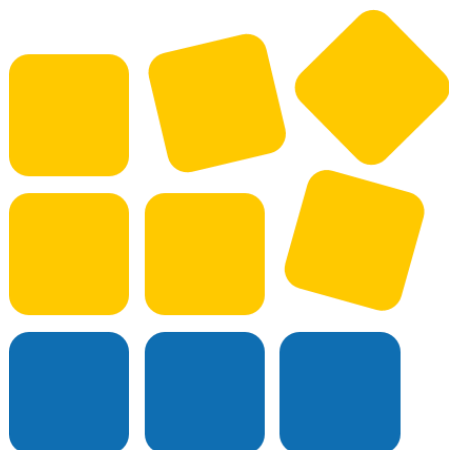

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

INSTRUKCJA OBSŁUGI PANELU WNIOSKODAWCY FEO 2021-2027

Opole, grudzień 2023 r.

Spis treści

Informacje ogólne.....	3
Wymagania techniczne pracy w Panelu Wnioskodawcy	3
Logowanie do Panelu Wnioskodawcy FEO 2021-2027	3
Zanim rozpoczniesz pracę w generatorze	7
Pierwsze kroki	7
Udostępnianie profilu.....	8
Zakładka Wnioski.....	9
Zakładka Projekty	11
Zarządzanie załącznikami do wniosku	12
Zakładka Repozytorium załączników	13
Podpisywanie projektów	14
Zakładka Witryny.....	15
Zakładka Aktualności.....	16
Zakładka Pomoc.....	16

Informacje ogólne

Lokalny System Informatyczny FEO 2021-2027 służy IZ/IP jako narzędzie w skutecznym zarządzaniu projektami oraz w monitorowaniu i zarządzaniu środkami w ramach programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027.

Zadaniem systemu jest umożliwienie Beneficjentom tworzenia wniosków o dofinansowanie oraz elektroniczne prowadzenie wykazu projektów od momentu ich złożenia przez wnioskodawcę, aż do utworzenia listy projektów wybranych do dofinansowania.

Elementem systemu LSI 2021-2027 jest Panel Wnioskodawcy. Jest to specjalna aplikacja, funkcjonująca jako serwis internetowy, dedykowana dla wnioskodawców oraz Beneficjentów, dostępna wyłącznie on-line. Panel Wnioskodawcy jest jedynym narzędziem dostępnym dla wnioskodawców, za pomocą którego potencjalni beneficjenci mogą wypełnić i złożyć w odpowiedniej instytucji wniosek o dofinansowanie w ramach FEO 2021-2027. W województwie opolskim Instytucja Zarządzająca/Instytucje Pośredniczące przyjmują wnioski o dofinansowanie projektów wyłącznie za pomocą systemu informatycznego LSI 2021-2027.

Wymagania techniczne pracy w Panelu Wnioskodawcy

W celu prawidłowej pracy w Panelu Wnioskodawcy należy na stacji roboczej zainstalować najnowszą przeglądarkę internetową oraz przeglądarkę plików PDF oraz zapewnić połączenie z siecią Internet.

Adres strony internetowej Panelu Wnioskodawcy:

<https://pw2021.opolskie.pl>

Logowanie do Panelu Wnioskodawcy FEO 2021-2027

Aby zalogować się do Panelu Wnioskodawcy należy w pierwszej kolejności zarejestrować nowe konto w systemie. W tym celu należy na pierwszej stronie systemu kliknąć na zakładkę „Logowanie”, a następnie na opcję „Zarejestruj się jeśli nie masz jeszcze konta”.

W przeglądarce ukaże się formularz rejestracji nowego konta, w którym należy uzupełnić poniższe pola:

1. Dane do logowania:
  - Login – login musi zawierać od 5 do 30 znaków, przy czym można użyć dużych i małych liter (bez polskich znaków), cyfr i znaku podkreślenia np. jan_kowalski;
  - E-mail;
  - Hasło – hasło musi zawierać od 12 do 30 znaków, przy czym należy użyć dużych i małych liter, cyfr i znaków specjalnych !@#%&* _=+-;

2. Dane kontaktowe:

- Imię;
- Nazwisko;
- Telefon – telefon musi zawierać od 9 do 15 cyfr;

Na samym końcu należy zaznaczyć wszystkie oświadczenia dotyczące zapoznania się z regulaminem korzystania z aplikacji, polityką prywatności i zgodę na podanie i przetwarzanie danych osobowych zgodnie z Ogólnym Rozporządzeniem o Ochronie Danych (RODO).

Po uzupełnieniu wszystkich pól należy kliknąć na przycisk

W kolejnym kroku system poinformuje cię o konieczności aktywacji konta poprzez kliknięcie na link aktywujący przesłany pocztą elektroniczną na wskazany przy rejestracji adres e-mail.

Aktywacja konta

Na adres e-mail podany przy rejestracji została wysłana wiadomość z prośbą o potwierdzenie rejestracji poprzez kliknięcie w link aktywujący - link będzie aktywny przez 24 godziny.

OK

Poniżej przykładowa treść wiadomości e-mail wysłana przez system przy rejestracji konta.

Witamy w systemie Panel Wnioskodawcy FEO 2021-2027.

Obecnie Twoje konto powiązane z loginem ████████ jest nieaktywne.

Aby aktywować konto i uzyskać dostęp do pełnej funkcjonalności systemu należy potwierdzić rejestrację poprzez kliknięcie w [link aktywacyjny](#) - link wygasa po 24 godzinach.

Aby korzystać z aplikacji niezbędne jest posiadanie zaktualizowanej przeglądarki internetowej.

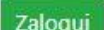
W przypadku problemów z aktywacją konta, prosimy o kontakt na adres: lsi2021@opolskie.pl

Ta wiadomość została wygenerowana automatycznie - prosimy na nią nie odpowiadać.

Z poważaniem,
Administratorzy LSI FEO 2021-2027
e-mail: lsi2021@opolskie.pl
tel.: (77) 549 38 15 | 20 | 19

Po kliknięciu na link aktywacyjny, możesz logować się do Panelu Wnioskodawcy FEO2021-2027.

Aby zalogować się do aplikacji należy uzupełnić pola „Login” i „Hasło” danymi podanymi przy zakładaniu konta. Po poprawnym uzupełnieniu pól wciśnij przycisk

System automatycznie przeniesie cię do okna głównego z funkcjonalnościami pozwalającymi na utworzenie wniosków i projektów.

Jeśli nie pamiętasz swojego hasła do logowania, możesz skorzystać z funkcji przypomnienia hasła. W tym celu, w oknie logowania, kliknij na opcję „Nie pamiętam hasła”. W dalszym kroku uzupełnij pole odzyskiwania hasła o adres e-mail, na który zostało założone konto w aplikacji.

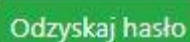
Odzyskiwanie hasła

E-mail

Anuluj

Odzyskaj hasło

Na końcu kliknij na przycisk

System poinformuje cię, że na adres e-mail na który zostało założone konto, została wysłana wiadomość e-mail z linkiem do zresetowania hasła. Procedurę resetu hasła należy wykonać w ciągu 24 godzin od otrzymania tej wiadomości.

Poniżej przykładowa treść wiadomości e-mail wysłana przez system przy resetowaniu hasła.

Hasło do Twojego konta w systemie Panel Wnioskodawcy FEO 2021-2027 można odzyskać pod [adresem](#) - link wygasa po 24 godzinach.

W przypadku problemów z odzyskaniem hasła, prosimy o kontakt na adres: lsi2021@opolskie.pl

Ta wiadomość została wygenerowana automatycznie - prosimy na nią nie odpowiadać.

Z poważaniem,
Administratorzy LSI FEO 2021-2027
e-mail: lsi2021@opolskie.pl
tel.: (77) 549 38 15 | 20 | 19

Po kliknięciu na link do resetu hasła w dostarczonej wiadomości, w przeglądarce należy uzupełnić poniższe pola:

1. Login – podany przy założeniu konta;
2. Hasło – hasło musi zawierać od 12 do 30 znaków, przy czym należy użyć dużych i małych liter, cyfr i znaków specjalnych !@#\$%^&* _ =+;
3. Powtórz hasło.

Odzyskanie hasła

Login

Hasło

Powtórz hasło

Po poprawnym uzupełnieniu pól, w celu zresetowania hasła, kliknij na przycisk

Zmień hasło

W dalszym kroku system poinformuje cię o zmianie hasła i poprosi o zalogowanie do systemu.

Odzyskanie hasła

Hasło zostało zmienione - proszę się zalogować

Widok systemu po poprawnym zalogowaniu do Panelu Wnioskodawcy FEO 2021-2027

Panel Wnioskodawcy FEO 2021-2027 Wnioski Projekty Repozytorium Witryny Aktualności Pomoc

Aktualny profil: Projekty EFR

Witamy w systemie wspomagającym obsługę programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego na lata 2021-2027

WIDOK TESTOWY **WYDANIE 1.2021.1013**

Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Opolu

Kontakt w sprawie

- pytań o uzyskanie danych
- pytań o rodzaje projektu
- pomocy w obsłudze systemu

Godziny pracy

- poniedziałek: 7:30-17:30
- wtorek-piątek: 7:30-15:30

Kontakt

- tel.: (77) 440 47 20 | 21 | 22
- e-mail: info@opolskie.pl

Wsparcie techniczne

Kontakt w sprawie

- problemów technicznych
- błędów wykrytych w systemie
- incydentów bezpieczeństwa

Godziny pracy

- poniedziałek-piątek: 7:30-15:30

Kontakt

- tel.: (77) 549 38 15 | 20 | 19
- e-mail: it2021@opolskie.pl

Zanim rozpoczniesz pracę w generatorze

Aby rozpocząć pracę nad przygotowaniem projektu do dofinansowania, zapoznaj się w pierwszej kolejności z dostępnymi zakładkami i funkcjami generatora wniosków.

1. **Zakładka „Wnioski”**. To tutaj przygotowujesz wnioski, z których z kolei utworzysz projekty w zakładce „Projekty” i prześlesz do IZ/IP.
2. **Zakładka „Projekty”**. W tej zakładce tworzysz pliki projektów, które po twoim zatwierdzeniu, będą gotowe do wysłania do IZ/IP. W tej zakładce można również edytować przesłane przez IZ/IP korekty projektów.
3. **Zakładka „Repozytorium”**. W tej zakładce dodajesz załączniki do projektu, jeśli są wymagane.
4. **Zakładka „Witryny”**. W tej zakładce dostępne są odnośniki do stron:
  - Samorządu Województwa Opolskiego;
  - Serwisu FEO 2021-2027;
  - Portalu Funduszy Europejskich;
  - Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej.
5. **Zakładka „Aktualności”**. W tej zakładce dostępne są odnośniki do podstron dotyczących:
  - Aktualności – informacje na temat m.in. zmian i aktualizacji dokonanych w systemie;
  - Nabory – informacje na temat aktualnie trwających naborów.
6. **Zakładka „Pomoc”**. W tej zakładce dostępne są informacje na temat:
  - O systemie;
  - Polityka prywatności;
  - Instrukcja obsługi;
  - Regulamin serwisu;
  - Deklaracja dostępności.
7. **Zakładka „Rejestracja”**. W tej zakładce dostępny jest formularz elektronicznej rejestracji konta w systemie.
8. **Zakładka „Logowanie”**. W tej zakładce udostępnione są opcje do zalogowania się do konta w systemie.
9. **Zakładka z nazwą konta**. Zakładka dostępna po zalogowaniu się do systemu. W niej dostępne są opcje dotyczące:
  - Profili;
  - Edycji konta;
  - Zmiany hasła;
  - Wylogowania.

Pierwsze kroki

Panel Wnioskodawcy FEO 2021-2027 umożliwia tworzenie wniosków wyłącznie w ramach wcześniej utworzonego profilu. W celu utworzenia profilu należy wykonać poniższe kroki:

1. Utworzyć konto w systemie i zalogować się do niego.
2. Kliknąć na zakładkę z nazwą profilu i wybrać opcję „Profile”.
3. Kliknąć na ikonę „Utwórz nowy profil”
4. Widok tworzenia nowego profilu.

Utworzenie nowego profilu

Nazwa

Podmiot nie posiada numeru REGON

REGON

Nazwa	-
Województwo	-
Powiat	-
Gmina	-
Miejscowość	-
Kod pocztowy	-
Ulica	-
Numer budynku	-
Numer lokalu	-
Podstawowa forma prawna	-
Szczegółowa forma prawna	-
Forma własności	-
NIP	-
Przeważające PKD	-
Nazwa i numer dokumentu rejestrowego	-

5. Uzupełnij nazwę profilu.
6. Jeśli podmiot nie posiada numeru REGON zaznacz odpowiedni checkbox.
7. Jeśli jednak podmiot aplikujący posiada numer REGON, zalecamy wpisanie go w odpowiednie okno. System korzysta z zewnętrznej bazy danych REGON, więc po wpisaniu numeru należy kliknąć na przycisk „Pobierz dane z bazy REGON”
8. Dane dotyczące podmiotu aplikującego zostaną automatycznie uzupełnione w tabeli poniżej.
9. Pamiętaj, że za aktualność i poprawność danych odpowiada podmiot, którego te dane dotyczą.
10. Na końcu należy kliknąć na przycisk „Utwórz profil”. Profil z danymi podmiotu zostanie utworzony.
11. Dane, w ten sposób utworzonego profilu, będą prezentowane we wniosku o dofinansowanie.

Po wykonaniu tych kroków można przejść do zakładki „Wnioski” i rozpocząć uzupełnianie wniosków w ramach dostępnych naborów.

Udostępnianie profilu

Uwaga! IZ/IP rekomendują Beneficjentom aby w ramach swojej organizacji utworzyli konto w Panelu Wnioskodawcy oraz profil przy użyciu adresu e-mail swojej organizacji. Profil ten będzie mógł być następnie udostępniony pracownikowi merytorycznemu organizacji bądź ewentualnie podmiotowi, który będzie składał w imieniu Beneficjenta projekt.

Aby udostępnić utworzony w ramach konta profil, należy kliknąć na opcję „Profile” dostępną w zakładce z nazwą konta. Następnie zaznaczyć profil, który będzie udostępniany, poprzez kliknięcie

Załącznik nr 4 do Regulaminu wyboru projektów nr FEOP.05.06-IP.02-001/23

na niego i kliknięcie opcji „Szczegóły profilu” . W szczegółach profilu należy kliknąć na zakładkę „Udostępniania” i opcję „Udostępnij profil” . W nowym oknie uzupełnić pola „Login” i „E-mail” o dane konta, dla którego ma zostać udostępniony profil, a następnie kliknąć na przycisk „Udostępnij profil”. Na udostępnionym profilu pracownik merytoryczny organizacji Beneficjenta bądź podmiot, który będzie składał w imieniu Beneficjenta projekty, będzie mógł tworzyć wnioski o dofinansowanie, projekty i składać korekty projektów.

System umożliwia również wycofanie udostępnionego profilu. W tym celu należy zaznaczyć na szczegółach profilu właściwy profil i kliknąć na opcję „Cofnij udostępnienie profilu”. W nowym oknie system poprosi o potwierdzenie wykonania operacji poprzez kliknięcie na przycisk „Cofnij udostępnienie”.

W przypadku powyższych funkcjonalności system informuje o tym fakcie pracownika merytorycznego organizacji Beneficjenta bądź podmiot, któremu profil zostaje udostępniony bądź odebrany, wysyłając wiadomość e-mail.

Uwaga! IZ/IP rekomenduje utworzenie jednego profilu pod realizację jednego projektu.

Zakładka Wnioski

W tej zakładce możesz przygotować wniosek o dofinansowanie. Z przygotowanego wniosku utworzysz potem projekt i prześlesz go do IZ/IP.

Opis dostępnych funkcji:

- Utwórz nowy wniosek. Umożliwia tworzenie nowego formularza wniosku o dofinansowanie w ramach aktualnych naborów.

Aby utworzyć w aplikacji wniosek o dofinansowanie należy kliknąć na przycisk „Utwórz nowy wniosek”. Pamiętaj aby wcześniej utworzyć profil w ramach swojego konta.

W kolejnym oknie system poprosi cię o podanie numeru ogłoszonego naboru oraz wpisanie nazwy pliku wniosku.

Utworzenie nowego wniosku

Numer naboru Wybierz	Oś priorytetowa - Działanie - Opis naboru - Typ wnioskodawcy - Wielkość przedsiębiorstwa -
Nazwa <input type="text"/> <small>Pozostało 200 znaków</small>	
<input type="button" value="Anuluj"/> <input type="button" value="Utwórz wniosek"/>	

Numery ogłoszonych naborów będą widoczne w formie listy rozwijanej. Nie będą na niej prezentowane nabory przed terminem ogłoszenia oraz nabory, których termin został zakończony. Po wybraniu numeru naboru, automatycznie uzupełniona zostanie tabela obok z podstawowymi danymi naboru.

Kiedy wszystkie niezbędne pola tworzenia nowego wniosku zostały już uzupełnione, kliknij na przycisk „Utwórz wniosek”. System automatycznie przeniesie cię do formularza wniosku o dofinansowanie.

- Zablokuj wniosek. Kliknij na ikonę jeśli chcesz zablokować w ramach tego profilu wniosek w celu jego edycji.
- Odblokuj wniosek. Odblokowanie wniosku jest niezbędne w celu jego udostępnieniu innemu kontu w ramach systemu.

Blokada wniosku jest niezbędna w celu jego edycji w ramach aktywnego profilu. Funkcję blokady wniosku jest reprezentowana poprzez odpowiednie ikony na liście wniosków.

- Wniosek odblokowany
- Wniosek zablokowany przez użytkownika *nazwa_konta*, na którym jesteś aktualnie zalogowany.
- Wniosek zablokowany przez użytkownika *nazwa_konta*, który został udostępniony innemu kontu w systemie.

Aby zablokować/odblokować wniosek, zaznacz go na liście wniosków, a następnie kliknij na odpowiedni przycisk.

Uwaga! Nie odblokujesz wniosku, który został udostępniony w profilu dla innego konta w aplikacji. Warunkiem tego jest również blokada tego wniosku na koncie, któremu profil został udostępniony.

- Edytuj wniosek. Kliknięcie na tę ikonę spowoduje wejście w tryb edycji wybranego wcześniej na liście wniosku o dofinansowanie.
- Wygeneruj podgląd wniosku. Za pomocą tej funkcji możesz wygenerować wersję roboczą wniosku o dofinansowanie. Plik tak wygenerowanego wniosku nie będzie zawierał sumy kontrolnej.
- Zmień nazwę wniosku. Umożliwia zmianę nazwy pliku wniosku o dofinansowanie.
- Usuń wniosek. Korzystając z tej opcji trwale usuwasz wniosek z systemu.

W zakładce tej dodatkowo dostępne są informacje o poszczególnych utworzonych wnioskach:

1. **Nazwa** – uzupełniania w momencie tworzenia wniosku.
2. **Autor** – pole to uzupełniane jest zależnie od właściciela profilu, w ramach którego został wniosek utworzony.
3. **Data utworzenia** – data i godzina utworzenia wniosku o dofinansowanie.
4. **Data edycji** – data i godzina ostatniej edycji pliku wniosku.

5. **Stan** – informacja w formie graficznej o zablokowaniu/odblokowaniu wniosku oraz czy został do końca wypełniony i nie zawiera błędów uniemożliwiających utworzenie projektu.
6. **Numer naboru** – numer naboru, w ramach którego wniosek został utworzony.

Zakładka Projekty

W zakładce tej przygotujesz, z wcześniej poprawnie uzupełnionego wniosku, projekt. Projektu nie utworzysz z pliku wniosku o dofinansowanie, który nie został poprawnie i do końca uzupełniony oraz w momencie kiedy nabór został już zakończony.

Opis dostępnych funkcji:

Utwórz nowy projekt. Umożliwia utworzenie nowego projektu. Warunkiem jest poprawnie uzupełnienie formularza wniosku o dofinansowanie w zakładce Wnioski. Po kliknięciu na przycisk, pojawi się nowe okno, w którym należy wybrać plik wniosku z listy rozwijanej. Po wybraniu wniosku należy kliknąć na przycisk „Utwórz projekt”. Na liście projektów pojawi się dodany projekt o statusie „Wersja robocza”.

Szczegóły projektu. Po kliknięciu na przycisk ukaże się nowa strona z podziałem na dwie zakładki:

1. Szczegóły. W tej zakładce znajdują się podstawowe informacje o projekcie oraz informacje o ocenie projektu przez pracownika IZ/IP.
2. Wnioski. Tutaj znajduje się lista wszystkich plików wersji danego projektu, a więc wniosek pierwotny oraz jego korekty.

W tej zakładce dostępne są dodatkowe opcje:

Wygeneruj podgląd wniosku. Funkcja pozwalająca wygenerować plik PDF projektu z sumą kontrolną.

Zarządzaj załącznikami do wniosku. Po kliknięciu na przycisk, system przerzuci cię do strony, na której możesz zarządzać załącznikami do wniosku. A więc dodawać i usuwać pliki załączników.

Zablokuj projekt. Kliknij na ikonę jeśli chcesz zablokować w ramach tego profilu projekt w celu jego przesłania do IZ/IP lub edycji.

Odblokuj projekt. Odblokowanie projektu jest niezbędne w celu jego udostępnieniu innemu kontu w ramach systemu.

Dołącz podpisany elektronicznie plik dokumentacji projektu. Funkcja umożliwia dołączenie do składanej dokumentacji projektu do IZ/IP, gotowego pliku projektu podpisanego elektronicznie przez osoby upoważnione.

Złóż dokumentację projektu do IZ/IP. Za pomocą tego przycisku należy zatwierdzić ostateczną wersję projektu. Zatwierdzony projekt zmieni swój status na „Złożony”.

Wygeneruj podgląd dokumentacji projektu złożonej do IZ/IP. Funkcjonalność umożliwia wygenerowanie pliku PDF złożonego do IZ/IP projektu z sumą kontrolną.

Załącznik nr 4 do Regulaminu wyboru projektów nr FEOP.05.06-IP.02-001/23

- Wyświetl listę załączników do projektu. Umożliwia wyświetlenie w formie okna listy załączonych do projektu dokumentów.
- Wycofaj ostatnią dokumentację projektu złożoną do IZ/IP. Za pomocą tego przycisku możesz wycofać w systemie projekt jedynie o statusie „Złożony”. Status ten bowiem wskazuje, że projekt nie został jeszcze zarejestrowany w systemie przez pracownika w IZ/IP. Wycofany projekt przyjmuje status „Wersja robocza”.
- Korekta. Używając tej funkcji możesz dokonać korekty na projekcie. Korekty możesz dokonać jedynie na projektach o statusie „Korekta nazwa_oceny” lub „W korekcie nazwa_oceny”.
- Usuń projekt. Przy pomocy tego przycisku możesz trwale usunąć projekt z systemu. Można usuwać projekty jedynie o statusie „Wersja robocza”.

W zakładce tej dodatkowo dostępne są informacje o poszczególnych utworzonych projektach:

1. **Tytuł** – pole prezentuje tytuł twojego projektu.
2. **Status** – w tym polu znajduje się status projektu. Status będzie cię informował na jakim etapie oceny znajduje się projekt.
3. **Numer** – jest nadawany dla projektu w momencie przyjęcia go przez pracownika IZ/IP.
4. **Data zatwierdzenia / wpływu** – pole prezentuje daty zatwierdzenia projektu przez ciebie oraz datę przyjęcia projektu przez pracownika IZ/IP.
5. **Stan** – informacja w formie graficznej o zablokowaniu/odblokowaniu projektu.
6. **Numer naboru** – pole prezentuje numer naboru, w ramach którego jest składany projekt.

Zarządzanie załącznikami do wniosku

Funkcja zarządzania załącznikami pozwoli ci na dodawanie załączników do gotowego projektu. Załączniki można dodawać wyłącznie dla projektów o statusie „Wersja robocza” oraz „Korekta nazwa_oceny” i „W korekcie nazwa_oceny”.

Opis dostępnych funkcji:

- Wyświetl listę wymaganych załączników. Po kliknięciu na przycisk, w nowym oknie otworzy się lista wszystkich wymaganych załączników w ramach naboru.
- Powiąż załącznik z wnioskiem. Pozwala na wybór i powiązanie załączników do przygotowanego projektu. Lista załączników jest prezentowana w formie listy rozwijanej. Na liście będą się znajdować wszystkie załączniki, które były wcześniej dodane w zakładce „Repozytorium”.
- Odepnij załącznik od wniosku. Funkcja pozwala na usunięcie wcześniej powiązanego z projektem załącznika. Odpięcie załącznika można wykonać dla projektów o statusie „Wersja robocza” oraz „Korekta nazwa_oceny” i „W korekcie nazwa_oceny”.
- Pobierz załącznik. Funkcja pozwala na pobranie i zapisanie na swoim komputerze powiązanego z projektem załącznika.

W zakładce tej dostępne są informacje o powiązanych z projektem załącznikach:

1. **Nazwa** – nazwa załącznika powiązanego z projektem. Nazwa jest podawana w zakładce „Repozytorium”.
2. **Opis** – opis załączonego do projektu pliku załącznika. Opis załącznika jest uzupełniany w zakładce „Repozytorium”.
3. **Typ** – pole określa jaki jest to typ załączonego pliku. System dopuszcza załączanie plików o następujących typach: PDF, DOC, DOCX, ODT, XLS, XLSX, ODS, JPG, JPEG, PNG, ZIP, RAR, 7Z.
4. **Rozmiar** – informacja o rozmiarze powiązanego z projektem załącznika.

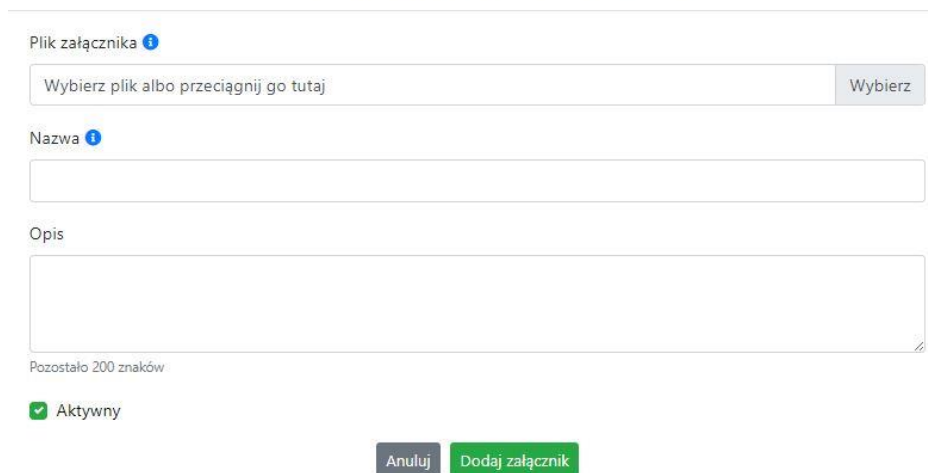
Zakładka Repozytorium załączników

Repozytorium załączników pozwoli ci na przygotowanie dokumentów niezbędnych do powiązania z przygotowanym projektem. Umieszczone tutaj dokumenty należy powiązać z projektem poprzez funkcjonalność „Zarządzanie załącznikami do wniosku”.

Opis dostępnych funkcji:

- Dodaj nowy załącznik. Za pomocą tego przycisku możesz dodawać pliki załączników do repozytorium.

Dodanie nowego załącznika

Plik załącznika ⓘ

Wybierz plik albo przeciągnij go tutaj Wybierz

Nazwa ⓘ

Opis

Pozostało 200 znaków

Aktywny

Anuluj Dodaj załącznik

W nowym oknie dodaj plik załącznika w odpowiednim formacie, a następnie uzupełnij pola z nazwą oraz opisem załącznika.

Sugerujemy aby nazwa załącznika była czytelna i jednoznacznie umożliwiła jego szybką identyfikację w repozytorium dokumentów. Pole „Opis” jest dodatkową opcją do uzupełnienia w celu lepszej identyfikacji pliku załącznika. Opis w sposób syntetyczny powinien wskazywać czego dotyczy załączony plik.

Załącznik nr 4 do Regulaminu wyboru projektów nr FEOP.05.06-IP.02-001/23

Poniżej przykłady nazwy załącznika w repozytorium dokumentów:

ŹLE – zał_3 biz. pl.

DOBRE – Załącznik nr 3. Biznesplan projektu

Na samym końcu zaznacz opcję „Aktywny” aby móc dodać ten załącznik do dokumentacji projektu. Opcję tę w każdej chwili będziesz mógł odznaczyć. Plik nie będzie wtedy widoczny na liście załączników do dodania w funkcji „Zarządzanie załącznikami do wniosku”.

- Edytuj załącznik. Za pomocą tej funkcji możesz edytować pola nazwy i opisu pliku załącznika. Jeżeli plik załącznika jest powiązany z projektem, pola te są zablokowane do edycji. Ponadto możesz ustawić plik jako aktywny/nieaktywny.
- Pobierz załącznik. Funkcja pozwala na pobranie na swój komputer, wybranego z listy repozytorium, pliku załącznika.
- Wyświetl listę powiązanych dokumentów. Za pomocą tej funkcji możesz podejrzeć listę swoich projektów, z którymi jest powiązany dany plik załącznika.
- Usuń załącznik. Funkcja umożliwia usunięcie załącznika z repozytorium. System uniemożliwia usunięcie załącznika powiązanego z projektem.

W zakładce tej dostępne są informacje o plikach załączników:

1. **Nazwa** – nazwa pliku załącznika. Nazwa jest podawana w momencie dodania pliku załącznika do repozytorium.
2. **Opis** – opis pliku załącznika jest podawana w momencie dodawania pliku załącznika do repozytorium.
3. **Data dodania** – data dodania pliku załącznika do repozytorium.
4. **Stan** – oznaczenie czy plik załącznika jest ustawiony na aktywny/nieaktywny.
5. **Typ** – rodzaj załącznika. System dopuszcza dodawanie załączników o rozszerzeniach: PDF, DOC, DOCX, ODT, XLS, XLSX, ODS, JPG, JPEG, PNG, ZIP, RAR, 7Z.
6. **Rozmiar** – rozmiar oddanego pliku załącznika.
7. **Autor** – w polu tym znajduje się informacja o autorze konta, z którego został dodany plik załącznika.

Podpisywanie projektów

System umożliwia podłączenie podpisanego elektronicznie gotowego projektu. W celu podpisania elektronicznie dokumentu należy najpierw zaznaczyć go na liście projektów i kliknąć na przycisk *Dołącz podpisany elektronicznie plik dokumentacji projektu* aby pobrać go na swój komputer.

Zakładka Aktualności

Tutaj znajdziesz informacje na poniższe tematy:

1. Aktualności – informacje na temat aplikacji Panel Wnioskodawcy FEO 2021-2027.
2. Nabory – informacje na temat aktualnych naborów. Informacje na temat naborów zakończonych nie są prezentowane.

Zakładka Pomoc

W zakładce tej znajdują się informacje:

1. O systemie.
2. Polityka prywatności.
3. Instrukcja obsługi.
4. Regulamin serwisu.
5. Deklaracja dostępności.

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Kryteria wyboru projektów dla Działania 5.6 Edukacja przedszkolna w ramach Osi priorytetowej 5 Fundusze Europejskie wspierające opolski rynek pracy i edukację FEO 2021-2027

Zakres: Europejski Fundusz Społeczny Plus

FORMALNE KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW DLA DZIAŁANIA 5.6 EDUKACJA PRZEDSZKOLNA FEO 2021-2027

Zakres: Europejski Fundusz Społeczny Plus

Kryteria formalne			
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
1.	Wniosek o dofinansowanie projektu został podpisany w sposób zgodny z Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 (zakres EFS+)	<p>W ramach kryterium weryfikuje się czy wniosek o dofinansowanie projektu został prawidłowo podpisany zgodnie z zapisami Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 (zakres EFS+).</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	Kryterium bezwzględne (0/1)
2.	Wnioskodawca oraz Partnerzy (jeśli dotyczy) uprawnieni do składania wniosku.	Rodzaj potencjalnych beneficjentów (za których należy rozumieć Wnioskodawcę i Partnerów) określony w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu FEO 2021-2027 (dokument aktualny na dzień zatwierdzenia przez Zarząd Województwa Opolskiego Regulaminu wyboru projektów), ogłoszeniu o naborze wniosków oraz regulaminie wyboru projektów.	Kryterium bezwzględne (0/1)

Kryteria formalne			
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	
3.	Roczny obrót Wnioskodawcy i Partnera/Partnerów jest równy lub wyższy od średnich rocznych wydatków w projekcie. (nie dotyczy jednostek sektora finansów publicznych)	<p>Ocena potencjału finansowego dokonywana jest w kontekście planowanych wydatków założonych w budżecie projektu. Polega ona na porównaniu poziomu średnich rocznych wydatków w projekcie z łącznymi rocznymi obrotami Wnioskodawcy (Lidera) i Partnera/Partnerów (jeśli dotyczy) za wybrany przez Wnioskodawcę jeden z trzech ostatnich:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zatwierdzonych lat obrotowych zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (jeśli dotyczy), lub – zamkniętych i zatwierdzonych lat kalendarzowych. <p>Poprzez średnie roczne wydatki w projekcie rozumie się:</p> $\frac{\text{wartość wydatków w projekcie}}{\text{liczba miesięcy w projekcie}} \times 12 \text{ miesięcy.}$ <p>W wartości wydatków w projekcie niezbędnych do obliczenia średnich rocznych wydatków w projekcie nie uwzględnia się wydatków ponoszonych przez jednostkę/jednostki sektora finansów publicznych występującą/występujące w roli Partnera/Partnerów projektu.</p> <p>W przypadku gdy:</p>	Kryterium bezwzględne (0/1)

Kryteria formalne			
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		<ul style="list-style-type: none"> – jednostka sektora finansów publicznych jest Wnioskodawcą, kryterium nie jest badane, – podmiot niebędący jednostką sektora finansów publicznych jest Wnioskodawcą, łączny obrót Wnioskodawcy oraz wszystkich partnerów należących do sektora finansów publicznych (jeśli dotyczy) musi być równy lub wyższy od średnich rocznych wydatków w projekcie (w których nie uwzględniono wydatków Partnerów będących jednostką sektora finansów publicznych). <p>Dodatkowo w projekcie partnerskim Wnioskodawca (Lider) jest odpowiedzialny za posiadanie potencjału ekonomicznego zapewniającego prawidłową realizację projektu partnerskiego, stąd roczny obrót Wnioskodawcy musi być wyższy niż 50 % średnich rocznych wydatków w projekcie (w których nie uwzględniono wydatków Partnerów będących jednostką sektora finansów publicznych).</p> <p>W przypadku gdy łączny roczny obrót Wnioskodawcy i Partnera/Partnerów (jeśli dotyczy) jest niższy niż średnie roczne wydatki w projekcie i/lub roczny obrót Wnioskodawcy w projekcie partnerskim jest równy lub niższy niż 50 % średnich rocznych wydatków w projekcie, stwierdza się niespełnienie kryterium.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	

Kryteria formalne			
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
4.	Zasadność zawarcia partnerstwa w ramach projektu (jeśli dotyczy).	<p>W celu wspólnej realizacji projektu może zostać utworzone partnerstwo przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe. Udział Partnerów nie może polegać wyłącznie na wniesieniu do jego realizacji tych zasobów, niezbędna jest realizacja przez Partnera/ów zadań merytorycznych zaplanowanych w ramach kosztów bezpośrednich i tym samym korzystanie przez Partnera/ów projektu z dofinansowania UE, które musi być przewidziane dla Partnera/ów w budżecie projektu.</p> <p>W przypadku zawarcia w ramach projektu niezasadnego partnerstwa/niezasadnych partnerstw kryterium zostanie ocenione negatywnie.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	Kryterium bezwzględne (0/1)
5.	W przypadku projektu partnerskiego spełnione zostały wymogi dotyczące wyboru Partnerów, o których mowa w art. 39 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027.	<p>W sytuacji kiedy projekt realizowany jest w partnerstwie Wnioskodawca zobligowany jest spełniać wymogi utworzenia partnerstwa wskazane w art. 39 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	Kryterium bezwzględne (0/1)

Kryteria formalne			
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
6.	Wnioskodawca oraz Partnerzy (jeśli dotyczy) nie podlegają wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie.	<p>W ramach kryterium weryfikuje się czy Wnioskodawca oraz Partnerzy (jeśli dotyczy) nie podlegają wykluczeniu na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, - art. 12 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, - art. 9 ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary. <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	Kryterium bezwzględne (0/1)
7.	Wnioskodawca określił wartość docelową większą od zera dla wszystkich wybranych wskaźników w projekcie.	<p>Wnioskodawca określa wartość docelową większą od zera dla wszystkich wybranych wskaźników w projekcie.</p> <p>Kryterium nie dotyczy wskaźników horyzontalnych. Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	Kryterium bezwzględne (0/1)
8.	Podmiot aplikujący o dofinansowanie składa dopuszczalną w Regulaminie wyboru projektów liczbę wniosków niezależnie od tego czy	W ramach kryterium weryfikuje się liczbę wniosków o dofinansowanie projektu złożonych przez jeden podmiot oraz liczbę wniosków, w których ten podmiot występuje jako Partner w przypadku, gdy w Regulaminie wyboru projektów określono dopuszczalny limit złożonych wniosków.	Kryterium bezwzględne (0/1)

Kryteria formalne			
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
	pełni rolę Wnioskodawcy czy Partnera (jeśli dotyczy).	<p>Komitet Monitorujący upoważnia Instytucję Zarządzającą do możliwości ograniczenia liczby składanych wniosków w ramach postępowania konkurencyjnego.</p> <p>W przypadku gdy ten sam podmiot jest Wnioskodawcą lub Partnerem we wnioskach, których liczba przekracza limit określony w Regulaminie wyboru projektów, pozytywna ocena kryterium nastąpi dla wniosków, które mieszczą się we wskazanym limicie złożonych wniosków. W pozostałych wnioskach kryterium zostanie ocenione negatywnie.</p> <p>Decydująca będzie kolejność złożenia wniosków, w których ten sam podmiot występuje jako Wnioskodawca lub Partner (data i godzina).</p>	
9.	Wartość dofinansowania projektu nie przekracza maksymalnej kwoty dofinansowania określonej w postępowaniu konkurencyjnym (jeśli dotyczy).	<p>Wartość wnioskowanego dofinansowania nie przekracza maksymalnej kwoty dofinansowania projektu określonej w Regulaminie wyboru projektów.</p> <p>Komitet Monitorujący upoważnia Instytucję Zarządzającą do możliwości wskazania maksymalnej kwoty dofinansowania projektu w ramach danego postępowania konkurencyjnego.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	Kryterium bezwzględne (0/1)
10.	Projekt, którego łączna wartość wyrażona w PLN nie przekracza równowartości 200 tys. EUR	W projekcie którego łączna wartość wyrażona w PLN nie przekracza równowartości 200 tys. EUR (do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia	Kryterium bezwzględne (0/1)

Kryteria formalne			
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
	rozliczany jest z zastosowaniem uproszczonych metod rozliczania wydatków wskazanych w Regulaminie wyboru projektów.	o naborze) następuje weryfikacja obowiązku zastosowania uproszczonych metod rozliczania wydatków wskazanych w regulaminie wyboru projektów. Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	
11.	Projekt nie został fizycznie ukończony lub w pełni wdrożony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie.	W ramach kryterium weryfikuje się, czy projekt nie został fizycznie ukończony lub w pełni wdrożony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie. Na podstawie art. 63 ust 6 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z 24 czerwca 2021 r. projekty nie zostaną wybrane do wsparcia z Funduszy, w przypadku gdy zostały fizycznie ukończone lub w pełni wdrożone przed złożeniem wniosku o dofinansowanie w ramach programu, niezależnie od tego, czy dokonano wszystkich powiązanych płatności. Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	Kryterium bezwzględne (0/1)

MERYTORYCZNE UNIWERSALNE KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW DLA DZIAŁANIA 5.6 EDUKACJA PRZEDSZKOLNA

FEO 2021-2027

Zakres: Europejski Fundusz Społeczny Plus

Kryteria merytoryczne uniwersalne			
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
1.	Wybrane wskaźniki są adekwatne do określonego na poziomie projektu celu/typu projektu/grupy docelowej.	<p>Sprawdza się, czy wybrane wskaźniki w sposób kompleksowy opisują zakres rzeczowy i charakter projektu, a także czy mierzą założone w nim cele/grupy docelowe.</p> <p>Dla kryterium przewidziano możliwość pozytywnej oceny z zastrzeżeniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) konieczności spełnienia odnoszących się do tego kryterium warunków jakie musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie, i/lub b) konieczności uzyskania informacji i wyjaśnień wątpliwości dotyczących zapisów wniosku o dofinansowanie projektu. <p>Ocena z zastrzeżeniem skutkować będzie skierowaniem projektu do etapu negocjacji i możliwością korekty wniosku.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	Kryterium bezwzględne (0/1)

Kryteria merytoryczne uniwersalne			
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
2.	Założone wartości docelowe wskaźników są realne do osiągnięcia.	<p>Sprawdza się realność przyjętych do osiągnięcia wartości docelowych wskaźników w odniesieniu przede wszystkim do: wartości finansowej projektu, czasu i miejsca realizacji, kondycji finansowej Wnioskodawcy i/lub Partnera oraz innych czynników istotnych dla realizacji przedsięwzięcia.</p> <p>Dla kryterium przewidziano możliwość pozytywnej oceny z zastrzeżeniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) konieczności spełnienia odnoszących się do tego kryterium warunków jakie musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie, i/lub b) konieczności uzyskania informacji i wyjaśnień wątpliwości dotyczących zapisów wniosku o dofinansowanie projektu. <p>Ocena z zastrzeżeniem skutkować będzie skierowaniem projektu do etapu negocjacji i możliwością korekty wniosku.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	Kryterium bezwzględne (0/1)
3.	Projekt będzie miał pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępność dla osób z niepełnoprównościami.	<p>Sprawdza się czy wniosek ma pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnoprównościami. Przez pozytywny wpływ rozumie się zapewnienie wsparcia bez jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na przesłanki określone w art. 9 Rozporządzenia ogólnego, w tym zapewnienie dostępności do oferowanego w projekcie wsparcia i rekrutacji dla wszystkich jego uczestników/uczestniczek oraz zapewnienie dostępności wszystkich produktów projektu (w tym także usług), które nie zostały uznane za neutralne oraz</p>	Kryterium bezwzględne (0/1)

Kryteria merytoryczne uniwersalne			
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		<p>zapewnienie dostępnych form komunikacji z biurem projektu i informacji o projekcie dla wszystkich ich użytkowników/użytkowniczek – zgodnie ze standardami dostępności dla polityki spójności na lata 2021-2027.</p> <p>Dla kryterium przewidziano możliwość pozytywnej oceny z zastrzeżeniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) konieczności spełnienia odnoszących się do tego kryterium warunków jakie musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie, i/lub b) konieczności uzyskania informacji i wyjaśnień wątpliwości dotyczących zapisów wniosku o dofinansowanie projektu. <p>Ocena z zastrzeżeniem skutkować będzie skierowaniem projektu do etapu negocjacji i możliwością korekty wniosku.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	
4.	Projekt jest zgodny ze Standardem minimum realizacji zasady równości kobiet i mężczyzn w ramach projektów współfinansowanych z EFS+, który został określony w załączniku nr 1 do Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych	Sprawdza się czy we wniosku wskazano informacje potwierdzające zgodność planowanego projektu z zasadą równości kobiet i mężczyzn. Przy ocenie obowiązkowe jest zastosowanie standardu minimum. Standard minimum jest spełniony w przypadku uzyskania co najmniej 3 punktów. W przypadku projektów współfinansowanych z EFS + nie ma możliwości zaznaczenia, że projekt jest neutralny.	Kryterium bezwzględne (0/1)

Kryteria merytoryczne uniwersalne			
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
	w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.	<p>Dla kryterium przewidziano możliwość pozytywnej oceny z zastrzeżeniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) konieczności spełnienia odnoszących się do tego kryterium warunków jakie musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie, i/lub b) konieczności uzyskania informacji i wyjaśnień wątpliwości dotyczących zapisów wniosku o dofinansowanie projektu. <p>Ocena z zastrzeżeniem skutkować będzie skierowaniem projektu do etapu negocjacji i możliwością korekty wniosku.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	
5.	Zgodność z zasadą zrównoważonego rozwoju i zasadą „nie czyn poważnych szkód” (DNSH).	<p>Sprawdza się zgodność realizowanego projektu z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz z zasadą „Do No Significant Harm” - „nie czyn poważnych szkód” (DNSH) w odniesieniu do wyznaczonych celów środowiskowych.</p> <p>Zgodnie z art. 9 ust. 4 rozporządzenia ogólnego cele funduszy są realizowane zgodnie z celem wspierania zrównoważonego rozwoju, określonym w art. 11 Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz z uwzględnieniem celów ONZ dotyczących zrównoważonego rozwoju, a także porozumienia paryskiego i zasady „nie czyn poważnych szkód”.</p> <p>Jednym z narzędzi realizacji zasady zrównoważonego rozwoju w ramach realizowanych przedsięwzięć jest zastosowanie rozwiązań proekologicznych takich jak oszczędność energii i wody, czy powtórne wykorzystanie zasobów (gospodarka o obiegu zamkniętym).</p>	Kryterium bezwzględne (0/1)

Kryteria merytoryczne uniwersalne			
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		<p>Ze względu na charakter interwencji przewidzianej do realizacji w programie Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 - zakres EFS +, realizowane przedsięwzięcia są zgodne z zasadą DNSH. Ze względu na ich charakter przyjmuje się, że nie mają negatywnego wpływu na środowisko.</p> <p>Zasada DNSH dotyczy wyłącznie projektów w których występują wydatki objęte cross-financingiem.</p> <p>Dla kryterium przewidziano możliwość pozytywnej oceny z zastrzeżeniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) konieczności spełnienia odnoszących się do tego kryterium warunków jakie musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie, i/lub b) konieczności uzyskania informacji i wyjaśnień wątpliwości dotyczących zapisów wniosku o dofinansowanie projektu. <p>Ocena z zastrzeżeniem skutkować będzie skierowaniem projektu do etapu negocjacji i możliwością korekty wniosku.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	
6.	Projekt jest zgodny z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, str.	<p>Sprawdza się czy we wniosku wskazano informacje potwierdzające zgodność projektu z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. W sytuacji, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), weryfikuje się, czy nie podjęła jakichkolwiek działań dyskryminujących, sprzecznych z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060.</p>	Kryterium bezwzględne (0/1)

Kryteria merytoryczne uniwersalne			
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
	391), w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji, zakresu projektu i Wnioskodawcy.	<p>Zgodność projektu z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. na etapie oceny wniosku należy rozumieć jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.</p> <p>Dla kryterium przewidziano możliwość pozytywnej oceny z zastrzeżeniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) konieczności spełnienia odnoszących się do tego kryterium warunków jakie musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie, i/lub b) konieczności uzyskania informacji i wyjaśnień wątpliwości dotyczących zapisów wniosku o dofinansowanie projektu. <p>Ocena z zastrzeżeniem skutkować będzie skierowaniem projektu do etapu negocjacji i możliwością korekty wniosku.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	
7.	Projekt jest zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r., w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji, zakresu projektu i Wnioskodawcy.	<p>Sprawdza się czy we wniosku wskazano informacje potwierdzające zgodność projektu z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych.</p> <p>Zgodność projektu z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych, na etapie oceny wniosku należy rozumieć jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.</p> <p>Dla kryterium przewidziano możliwość pozytywnej oceny z zastrzeżeniem:</p>	Kryterium bezwzględne (0/1)

Kryteria merytoryczne uniwersalne			
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		<p>a) konieczności spełnienia odnoszących się do tego kryterium warunków jakie musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie, i/lub</p> <p>b) konieczności uzyskania informacji i wyjaśnień wątpliwości dotyczących zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Ocena z zastrzeżeniem skutkować będzie skierowaniem projektu do etapu negocjacji i możliwością korekty wniosku.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	
8.	<p>Czy projekt jest zgodny ze Szczegółowym Opisem Priorytetów Programu FEO 2021-2027 (dokument aktualny na dzień zatwierdzenia przez Zarząd Województwa Opolskiego Regulaminu wyboru projektów) w zakresie zgodności z kartą działania, którego nabór dotyczy oraz z regulaminem wyboru projektów.</p>	<p>Sprawdza się zgodność projektu m. in z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisem działania; - dopuszczalnym limitem cross-financingu (%); - minimalnym wkładem własnym beneficjenta; - maksymalnym % poziomem dofinansowania wydatków kwalifikowalnych w projekcie (środki UE); - maksymalnym % poziomem dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych w projekcie; - innymi warunkami realizacji projektów. <p>Dla kryterium przewidziano możliwość pozytywnej oceny z zastrzeżeniem:</p> <p>a) konieczności spełnienia odnoszących się do tego kryterium warunków jakie musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie, i/lub</p>	<p>Kryterium bezwzględne (0/1)</p>

Kryteria merytoryczne uniwersalne			
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		<p>b) konieczności uzyskania informacji i wyjaśnień wątpliwości dotyczących zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Ocena z zastrzeżeniem skutkować będzie skierowaniem projektu do etapu negocjacji i możliwością korekty wniosku.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	
9.	Projekt skierowany do osób fizycznych mieszkających w rozumieniu Kodeksu Cywilnego i/lub pracujących i/lub uczących się na terenie województwa opolskiego.	<p>Sprawdza się czy projekt skierowany jest do osób fizycznych mieszkających w rozumieniu Kodeksu Cywilnego i/lub pracujących i/lub uczących się na terenie województwa opolskiego.</p> <p>Dla kryterium przewidziano możliwość pozytywnej oceny z zastrzeżeniem:</p> <p>a) konieczności spełnienia odnoszących się do tego kryterium warunków jakie musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie, i/lub</p> <p>b) konieczności uzyskania informacji i wyjaśnień wątpliwości dotyczących zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Ocena z zastrzeżeniem skutkować będzie skierowaniem projektu do etapu negocjacji i możliwością korekty wniosku.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	Kryterium bezwzględne (0/1)

Kryteria merytoryczne uniwersalne			
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
10.	Projekt skierowany do podmiotów, których siedziba/oddział znajduje się na terenie województwa opolskiego (jeżeli dotyczy). Kryterium może zostać uszczegółowione w ramach poszczególnych postępowań konkurencyjnych).	<p>Sprawdza się czy projekt skierowany jest do podmiotów, których siedziba/oddział znajduje się na terenie województwa opolskiego.</p> <p>Dla kryterium przewidziano możliwość pozytywnej oceny z zastrzeżeniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) konieczności spełnienia odnoszących się do tego kryterium warunków jakie musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie, i/lub b) konieczności uzyskania informacji i wyjaśnień wątpliwości dotyczących zapisów wniosku o dofinansowanie projektu. <p>Ocena z zastrzeżeniem skutkować będzie skierowaniem projektu do etapu negocjacji i możliwością korekty wniosku.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	Kryterium bezwzględne (0/1)
11.	Wnioskodawca w okresie realizacji prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa opolskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające	<p>Sprawdza się czy Wnioskodawca w okresie realizacji prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa opolskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom/uczestniczkom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.</p> <p>Dla kryterium przewidziano możliwość pozytywnej oceny z zastrzeżeniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) konieczności spełnienia odnoszących się do tego kryterium warunków jakie musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie, i/lub 	Kryterium bezwzględne (0/1)

Kryteria merytoryczne uniwersalne			
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
	uczestnikom/uczestniczkom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.	<p>b) konieczności uzyskania informacji i wyjaśnień wątpliwości dotyczących zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Ocena z zastrzeżeniem skutkować będzie skierowaniem projektu do etapu negocjacji i możliwością korekty wniosku.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	
12.	Kwalifikowalność wydatków projektu.	<p>Sprawdza się czy wszystkie wydatki planowane w związku z realizacją projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – są racjonalne i niezbędne do realizacji celów projektu, – są zgodne z cenami rynkowymi, – są zgodne z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 (dokument aktualny na dzień zatwierdzenia przez Zarząd Województwa Opolskiego regulaminu wyboru projektów), – są zgodne ze Szczegółowym Opisem Priorytetów Programu FEO 2021-2027 (dokument aktualny na dzień zatwierdzenia przez Zarząd Województwa Opolskiego regulaminu wyboru projektów), – są zgodne z Taryfikatorem maksymalnych, dopuszczalnych cen towarów i usług typowych (powszechnie występujących) w ramach FEO 2021-2027 zakres EFS + (jeśli dotyczy) (dokument aktualny na dzień zatwierdzenia przez Zarząd Województwa Opolskiego regulaminu wyboru projektów). 	Kryterium bezwzględne (0/1)

Kryteria merytoryczne uniwersalne			
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		<p>Weryfikuje się również trafność doboru wskaźników dla rozliczenia kwot ryczałtowych (jeśli dotyczy).</p> <p>Dla kryterium przewidziano możliwość pozytywnej oceny z zastrzeżeniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) konieczności spełnienia odnoszących się do tego kryterium warunków jakie musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie, i/lub b) konieczności uzyskania informacji i wyjaśnień wątpliwości dotyczących zapisów wniosku o dofinansowanie projektu. <p>Ocena z zastrzeżeniem skutkować będzie skierowaniem projektu do etapu negocjacji i możliwością korekty wniosku.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	
13.	Termin rozpoczęcia realizacji projektu.	<p>Realizacja projektu musi zostać rozpoczęta nie później niż 30 dni kalendarzowych od podpisania umowy lub podjęcia decyzji o dofinansowaniu projektu.</p> <p>Beneficjent po zawarciu umowy lub po wydaniu decyzji o dofinansowaniu projektu może w uzasadnionych przypadkach wystąpić o zmianę terminu rozpoczęcia jego realizacji.</p> <p>W celu określenia odpowiedniego terminu rozpoczęcia realizacji projektu, należy wziąć pod uwagę orientacyjny termin zakończenia oceny projektów wskazany w regulaminie wyboru projektów oraz orientacyjny termin podpisania</p>	Kryterium bezwzględne (0/1)

Kryteria merytoryczne uniwersalne			
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		<p>umowy/podjęcia decyzji o dofinansowaniu projektu. Podpisanie umowy/podjęcie decyzji o dofinansowaniu projektu nastąpi w terminie 60 dni kalendarzowych od rozstrzygnięcia postępowania konkurencyjnego, jednak termin ten może ulec zmianie w uzasadnionych i zaakceptowanych przez właściwą Instytucję przypadkach.</p> <p>Dla kryterium przewidziano możliwość pozytywnej oceny z zastrzeżeniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) konieczności spełnienia odnoszących się do tego kryterium warunków jakie musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie, i/lub b) konieczności uzyskania informacji i wyjaśnień wątpliwości dotyczących zapisów wniosku o dofinansowanie projektu. <p>Ocena z zastrzeżeniem skutkować będzie skierowaniem projektu do etapu negocjacji i możliwością korekty wniosku.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	
14.	Zgodność projektu z zasadami dotyczącymi pomocy publicznej/pomocy de minimis (jeśli dotyczy).	<p>W ramach kryterium będzie weryfikowana zgodność projektu z warunkami wsparcia dotyczącymi pomocy publicznej/pomocy de minimis, wynikającymi z rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie <i>udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027</i> (dokument aktualny na dzień zatwierdzenia przez Zarząd Województwa Opolskiego regulaminu wyboru projektów).</p>	Kryterium bezwzględne (0/1)

Kryteria merytoryczne uniwersalne			
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		<p>Dla kryterium przewidziano możliwość pozytywnej oceny z zastrzeżeniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) konieczności spełnienia odnoszących się do tego kryterium warunków jakie musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie, i/lub b) konieczności uzyskania informacji i wyjaśnień wątpliwości dotyczących zapisów wniosku o dofinansowanie projektu. <p>Ocena z zastrzeżeniem skutkować będzie skierowaniem projektu do etapu negocjacji i możliwością korekty wniosku.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	
15.	Zachowanie trwałości projektu w odniesieniu do wydatków ponoszonych jako cross – financing.	<p>Cross – financing w rozumieniu punktu 6 podrozdziału 2.4 <i>Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.</i></p> <p>Zgodnie z art. 65 rozporządzenia ogólnego, trwałość projektu musi być zachowana przez okres 5 lat (3 lat w przypadku MŚP – w odniesieniu do projektów, z którymi związany jest wymóg utrzymania inwestycji lub miejsc pracy) od daty płatności końcowej na rzecz beneficjenta. W przypadku, gdy przepisy regulujące udzielanie pomocy publicznej wprowadzają inne wymogi w tym zakresie, wówczas stosuje się okres ustalony zgodnie z tymi przepisami.</p> <p>Dla kryterium przewidziano możliwość pozytywnej oceny z zastrzeżeniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) konieczności spełnienia odnoszących się do tego kryterium warunków jakie musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie, i/lub b) konieczności uzyskania informacji i wyjaśnień wątpliwości dotyczących zapisów wniosku o dofinansowanie projektu. 	Kryterium bezwzględne (0/1)

Kryteria merytoryczne uniwersalne			
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		<p>Ocena z zastrzeżeniem skutkować będzie skierowaniem projektu do etapu negocjacji i możliwością korekty wniosku.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	

Kryteria merytoryczne uniwersalne punktowane				
LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	
			Waga	Punkty
1	2	3	4	5
1.	Potencjał Wnioskodawcy i/lub Partnerów planowany do wykorzystania w projekcie.	<p>Bada się, czy Wnioskodawca i/lub Partnerzy posiadają potencjał wykraczający poza wymogi formalne, gwarantujący stabilne zarządzanie projektem (zgodnie z przyjętymi celami) tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potencjał finansowy Wnioskodawcy i/lub Partnerów (zasoby finansowe, jakie zostaną wniesione do projektu przez Wnioskodawcę i/lub Partnerów), – potencjał kadrowy Wnioskodawcy i/lub Partnerów (kluczowych osób, które zostaną zaangażowane do realizacji projektu oraz ich planowanej funkcji w projekcie), – potencjał techniczny w tym sprzętowy i warunki lokalowe Wnioskodawcy i/lub Partnerów. <p>– opis potencjału finansowego Wnioskodawcy i/lub Partnerów: 0-3 pkt, – opis potencjału kadrowego Wnioskodawcy i/lub Partnerów: 0-3 pkt, – opis potencjału technicznego, w tym sprzętowego i warunków lokalowych Wnioskodawcy i/lub Partnerów: 0-3 pkt.</p>	2	0-9 pkt

Kryteria merytoryczne uniwersalne punktowane				
LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	
			Waga	Punkty
1	2	3	4	5
		<p>W ramach niniejszego kryterium punkty sumują się.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p>		
2.	Doświadczenie Wnioskodawcy i/lub Partnerów.	<p>Sprawdza się, czy Wnioskodawca i/lub Partnerzy posiadają doświadczenie w obszarze merytorycznym wsparcia projektu (zakres tematyczny), na rzecz grupy docelowej oraz na obszarze terytorialnym, na którym będzie realizowany projekt.</p> <p>– doświadczenie Wnioskodawcy i/lub Partnerów w obszarze merytorycznym: 0-3 pkt, – doświadczenie Wnioskodawcy i/lub Partnerów na rzecz grupy docelowej: 0-3 pkt, – doświadczenie Wnioskodawcy i/lub Partnerów na określonym obszarze terytorialnym, na którym realizowany będzie projekt: 0-3 pkt.</p> <p>W ramach niniejszego kryterium punkty sumują się.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	2	0-9 pkt
3.	Trafność doboru i opisu zadań przewidzianych do realizacji w ramach projektu.	<p>Kryterium bada się w zakresie:</p> <p>– prawidłowości doboru zadań w kontekście założonych celów projektu: 0-2 pkt, – opisu planowanego sposobu realizacji zadań w tym racjonalności harmonogramu działań (podział zadania, logika i chronologia działań): 0-2 pkt, – adekwatności realizowanych działań do potrzeb grupy docelowej: 0-2 pkt, – sposobu realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami: 0-2 pkt,</p>	3	0-10 pkt

Kryteria merytoryczne uniwersalne punktowane				
LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	
			Waga	Punkty
1	2	3	4	5
		<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnienia realizacji poszczególnych zadań przez Wnioskodawcę i/lub Partnerów: 0-2 pkt. <p>W ramach niniejszego kryterium punkty sumują się.</p> <p>Kryterium rozstrzygające w rozumieniu <i>Wytycznych dotyczących wyboru projektów na lata 2021-2027</i> (dokument aktualny na dzień zatwierdzenia przez Zarząd Województwa Opolskiego regulaminu wyboru projektów).</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p>		
4.	Poprawność sporządzenia budżetu projektu.	<p>W kryterium bada się poprawność sporządzenia budżetu projektu, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – szczegółowość kalkulacji kosztów/szczegółowość uzasadnienia wydatków w ramach kwot ryczałtowych: 0-4 pkt, – poprawność rachunkowa sporządzenia budżetu projektu: 0-2 pkt, – źródła finansowania wkładu własnego: 0-2 pkt. <p>W ramach niniejszego kryterium punkty sumują się.</p> <p>Kryterium rozstrzygające w rozumieniu <i>Wytycznych dotyczących wyboru projektów na lata 2021-2027</i> (dokument aktualny na dzień zatwierdzenia przez Zarząd Województwa Opolskiego regulaminu wyboru projektów).</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	3	0-8 pkt

Kryteria merytoryczne uniwersalne punktowane				
LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	
			Waga	Punkty
1	2	3	4	5
5.	Projekt realizowany w partnerstwie wielosektorowym (społecznym, prywatnym, publicznym).	<p>Realizacja projektów w partnerstwie przynosi korzyści zarówno w aspektach jakościowych jak i związanych ze sprawnością zarządzania i wdrażania. Tworzenie partnerstw składających się z przedstawicieli różnych sektorów wpływa na zwiększenie efektywności rezultatów proponowanego w projekcie wsparcia.</p> <p>0 pkt – brak partnerstwa, 1 pkt - partnerstwo dwusektorowe, 2 pkt – partnerstwo trzysektorowe.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	3	0-2 pkt

KRYTERIA MERYTORYCZNE SZCZEGÓŁOWE DLA DZIAŁANIA 5.6 EDUKACJA PRZEDSZKOLNA FEO 2021-2027

Zakres: Europejski Fundusz Społeczny Plus

Priorytet	5 Fundusze Europejskie wspierające opolski rynek pracy i edukację		
Działanie	5.6 Edukacja przedszkolna		
Kryteria merytoryczne szczegółowe bezwzględne (TAK/NIE)			
LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
1.	Realizacja projektu jest zawężona do jednego z Subregionów Województwa Opolskiego, tj.: a) Subregionu Aglomeracja Opolska b) Subregionu Brzeskiego c) Subregionu Kędzierzyńsko-Strzeleckiego d) Subregionu Południowego e) Subregionu Północnego.	Wprowadzenie kryterium wyniku z zapisów dokumentu pn. <i>Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021- 2027</i> oraz <i>Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030</i> . Lista gmin wchodzących w skład poszczególnych subregionów zostanie wskazana w Regulaminie wyboru projektów. W ramach kryterium zakłada się, że wsparcie zaplanowane w ramach projektu będzie realizowane w jednym z 5 subregionów województwa, co oznacza że będzie ono świadczone dla nowo utworzonych i/lub istniejących ośrodków wychowania przedszkolnego mających swoją siedzibę na terenie jednego z tych subregionów, w tym dla dzieci w wieku przedszkolnym uczęszczających do OWP z danego subregionu i ich rodziców/opiekunów prawnych oraz nauczycieli zatrudnionych w OWP z danego subregionu (w tym psychologów, pedagogów i innej kadry).	Kryterium bezwzględne (0/1)

		<p>Warunkiem spełnienia kryterium na etapie oceny projektu jest wskazanie we wniosku o dofinansowanie zapisów potwierdzających skierowanie wsparcia wyłącznie do grup docelowych z jednego subregionu.</p> <p>Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	
2.	Mechanizm przeciwdziałania ryzyku podwójnego finansowania.	<p>Korzystanie z finansowania działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego obliguje organ prowadzący OWP do złożenia deklaracji, że działalność bieżąca w zakresie projektu EFS+ nie będzie dofinansowana z krajowych środków publicznych, przeznaczonych na finansowanie wychowania przedszkolnego.</p> <p>W przypadku publicznych i niepublicznych OWP prowadzonych przez podmioty inne niż JST, informacje dotyczące liczby dzieci korzystających z nowo utworzonych w ramach projektu EFS+ miejsc wychowania przedszkolnego nie będą uwzględniane przez organ prowadzący w przekazywanych comiesięcznie organowi dotującemu sprawozdaniach w okresie 12 miesięcy finansowania działalności bieżącej nowo tworzonych miejsc w ramach projektu EFS+. Jedynie w stosunku do nowo utworzonych miejsc w ramach projektu podmiot nie może występować o dotację z budżetu gminy w okresie realizacji projektu, gdyż wydatki na finansowanie działalności bieżącej są pokrywane ze środków projektowych. Może to robić natomiast wobec dotychczasowej (pozostałej) liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym i na tę grupę dzieci uzyskiwać nadal dotacje z budżetu gminy. Po zakończeniu finansowania projektowego możliwe jest uzyskanie dotacji także na dzieci</p>	Kryterium bezwzględne (0/1)

		<p>korzystające wcześniej z miejsc przedszkolnych utworzonych z EFS+.</p> <p>Warunkiem spełnienia kryterium na etapie oceny projektu jest zamieszczenie we wniosku o dofinansowanie powyższej informacji.</p> <p>Dla kryterium przewidziano możliwość pozytywnej oceny z zastrzeżeniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) konieczności spełnienia odnoszących się do tego kryterium warunków jakie musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie, lub/i b) konieczności uzyskania informacji i wyjaśnień wątpliwości dotyczących zapisów wniosku o dofinansowanie projektu. <p>Ocena z zastrzeżeniem skutkować będzie skierowaniem projektu do etapu negocjacji i możliwością korekty wniosku.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	
3.	Trwałość nowo powstałych miejsc wychowania przedszkolnego.	<p>W przypadku projektów zakładających tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego będą one finansowane wyłącznie, jeżeli zostanie zagwarantowana trwałość utworzonych w ramach projektu miejsc wychowania przedszkolnego, przez okres co najmniej równy okresowi realizacji projektu . Trwałość powinna być rozumiana jako instytucjonalna gotowość placówki do świadczenia usług przedszkolnych w ramach utworzonych w projekcie miejsc wychowania przedszkolnego finansowanych ze środków innych niż europejskie. Liczba zadeklarowanych w arkuszu organizacyjnym</p>	Kryterium bezwzględne (0/1)

	<p>placówki (lub innym równoważnym dokumencie w przypadku placówek niepublicznych) miejsc wychowania przedszkolnego uwzględnia dokładną liczbę miejsc utworzonych w projekcie. Wnioskodawca zobowiązany jest do zamieszczenia we wniosku o dofinansowanie informacji dotyczącej utrzymania utworzonych w ramach projektu miejsc wychowania przedszkolnego przez okres co najmniej równy okresowi realizacji projektu.</p> <p>Warunkiem spełnienia kryterium na etapie oceny projektu jest zamieszczenie we wniosku o dofinansowanie powyższej informacji.</p> <p>Dla kryterium przewidziano możliwość pozytywnej oceny z zastrzeżeniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) konieczności spełnienia odnoszących się do tego kryterium warunków jakie musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie, lub/i b) konieczności uzyskania informacji i wyjaśnień wątpliwości dotyczących zapisów wniosku o dofinansowanie projektu. <p>Ocena z zastrzeżeniem skutkować będzie skierowaniem projektu do etapu negocjacji i możliwością korekty wniosku.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	
--	---	--

4.	Indywidualna analiza potrzeb ośrodków wychowania przedszkolnego.	<p>Weryfikuje się czy realizacja wsparcia dokonywana jest na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania OWP objętego wsparciem. Diagnoza powinna być przygotowana i przeprowadzona przez OWP lub organ prowadzący OWP lub inny podmiot prowadzący działalność o charakterze edukacyjnym lub badawczym oraz zatwierdzona przez organ prowadzący bądź osobę upoważnioną do podejmowania decyzji. Przez organ prowadzący rozumie się ministra właściwego, jednostkę samorządu terytorialnego, osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego oraz osobę fizyczną, odpowiedzialną za działalność OWP, szkoły lub placówki systemu oświaty. Wnioskodawca zobowiązany jest do zamieszczenia we wniosku o dofinansowanie projektu informacji, że diagnoza została zatwierdzona przez organ prowadzący bądź osobę upoważnioną do podejmowania decyzji.</p> <p>Podmiot przeprowadzający diagnozę może skorzystać ze wsparcia instytucji systemu wspomagania pracy OWP, tj. placówki doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznej lub biblioteki pedagogicznej. Wnioski z diagnozy muszą stanowić element wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Warunkiem spełnienia kryterium na etapie oceny projektu jest jednoznaczne wskazanie we wniosku o dofinansowanie, że wsparcie zaplanowane do realizacji wynika z zatwierdzonej przez organ prowadzący bądź osobę upoważnioną do podejmowania decyzji, diagnozy potrzeb danego OWP.</p> <p>Dla kryterium przewidziano możliwość pozytywnej oceny z zastrzeżeniem:</p>	Kryterium bezwzględne (0/1)
----	--	---	-----------------------------

		<p>a) konieczności spełnienia odnoszących się do tego kryterium warunków jakie musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie, lub/i</p> <p>b) konieczności uzyskania informacji i wyjaśnień wątpliwości dotyczących zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Ocena z zastrzeżeniem skutkować będzie skierowaniem projektu do etapu negocjacji i możliwością korekty wniosku.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	
5.	Analiza potrzeb dzieci w wieku przedszkolnym.	<p>Działania realizowane w ramach projektów muszą uwzględniać indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dzieci objętych wsparciem, w tym z niepełnosprawnościami, poparte diagnozą przedstawioną we wniosku o dofinansowanie.</p> <p>Warunkiem spełnienia kryterium na etapie oceny projektu jest jednoznaczne wskazanie we wniosku o dofinansowanie, że wsparcie zaplanowane do realizacji wynika z analizy potrzeb dzieci planowanych do objęcia wsparciem.</p> <p>Dla kryterium przewidziano możliwość pozytywnej oceny z zastrzeżeniem:</p>	Kryterium bezwzględne (0/1)

		<p>a) konieczności spełnienia odnoszących się do tego kryterium warunków jakie musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie, lub/i</p> <p>b) konieczności uzyskania informacji i wyjaśnień wątpliwości dotyczących zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Ocena z zastrzeżeniem skutkować będzie skierowaniem projektu do etapu negocjacji i możliwością korekty wniosku.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	
6.	<p>Indywidualna diagnoza stopnia przygotowania nauczycieli ośrodków wychowania przedszkolnego do pracy z dziećmi uczęszczającymi do danej placówki.</p>	<p>Realizacja projektu w zakresie doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli OWP powinna każdorazowo zostać poprzedzona diagnozą stopnia przygotowania ww. grupy docelowej do pracy z dziećmi uczęszczającymi do danej placówki, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi oraz analizą zapotrzebowania nauczycieli OWP na określone kompetencje i kwalifikacje.</p> <p>Podmiot przeprowadzający diagnozę może skorzystać ze wsparcia instytucji wspomagających OWP, tj. placówki doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznej lub biblioteki pedagogicznej.</p>	<p>Kryterium bezwzględne (0/1)</p>

		<p>Warunkiem spełnienia kryterium na etapie oceny projektu jest zamieszczenie we wniosku o dofinansowanie informacji, że realizacja projektu w części dotyczącej kształcenia nauczycieli została poprzedzona diagnozą stopnia przygotowania nauczycieli OWP do pracy z dziećmi uczęszczającymi do danej placówki oraz analizą ich zapotrzebowania na określone kompetencje i kwalifikacje.</p> <p>Dla kryterium przewidziano możliwość pozytywnej oceny z zastrzeżeniem:</p> <p>a) konieczności spełnienia odnoszących się do tego kryterium warunków jakie musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie, lub/i</p> <p>b) konieczności uzyskania informacji i wyjaśnień wątpliwości dotyczących zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Ocena z zastrzeżeniem skutkować będzie skierowaniem projektu do etapu negocjacji i możliwością korekty wniosku.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	
7.	Konieczność wniesienia do projektu wkładu własnego w określonej formie.	<p>Organ prowadzący OWP wnosi do projektu wkład własny, który może pochodzić z różnych źródeł, w tym ze środków prywatnych lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego, pod warunkiem, że nie są to środki pochodzące z puli krajowych środków publicznych, przeznaczonych na finansowanie wychowania przedszkolnego.</p>	Kryterium bezwzględne (0/1)

		<p>Warunkiem spełnienia kryterium na etapie oceny projektu jest ujęcie we wniosku o dofinansowanie zapisów potwierdzających, że wkład własny wnoszony do projektu nie będzie pochodził z krajowych środków publicznych, przeznaczonych na finansowanie wychowania przedszkolnego.</p> <p>Dla kryterium przewidziano możliwość pozytywnej oceny z zastrzeżeniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) konieczności spełnienia odnoszących się do tego kryterium warunków jakie musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie, lub/i b) konieczności uzyskania informacji i wyjaśnień wątpliwości dotyczących zapisów wniosku o dofinansowanie projektu. <p>Ocena z zastrzeżeniem skutkować będzie skierowaniem projektu do etapu negocjacji i możliwością korekty wniosku.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.</p>	
--	--	---	--

Kryteria merytoryczne szczegółowe punktowane				
LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	
			Waga	Punkty
1	2	3	4	5
1.	Projekt dotyczy OWP, które nie były odbiorcami interwencji współfinansowanej ze środków EFS, dostępnych w ramach programów operacyjnych w ciągu 36 miesięcy poprzedzających moment złożenia wniosku o dofinansowanie w ramach FEO 2021-2027.	<p>Punktowane będą ośrodki, które nie były odbiorcami interwencji współfinansowanej ze środków EFS dostępnych w ramach programów operacyjnych w ciągu 36 miesięcy poprzedzających moment złożenia wniosku o dofinansowanie w ramach FEO 2021-2027. Wnioskodawca zobowiązany jest do zamieszczenia stosownej deklaracji we wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Warunkiem spełnienia kryterium na etapie oceny projektu jest złożenie przez wnioskodawcę deklaracji, że dany OWP nie był odbiorcą interwencji EFS w ciągu 36 miesięcy poprzedzających moment złożenia wniosku o dofinansowanie.</p> <p>0 pkt - projekt dotyczy OWP, które były odbiorcami interwencji współfinansowanej ze środków EFS dostępnych w ramach programów operacyjnych w ciągu 36 miesięcy poprzedzających moment złożenia wniosku o dofinansowanie w ramach FEO 2021-2027.</p> <p>5 pkt – co najmniej jeden OWP objęty wsparciem w ramach projektu nie był odbiorcą interwencji współfinansowanej ze środków EFS dostępnych w ramach programów operacyjnych w ciągu 36 miesięcy poprzedzających moment złożenia wniosku o dofinansowanie w ramach FEO 2014-2020.</p>	1	0 lub 5 pkt

Kryteria merytoryczne szczegółowe punktowane				
LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	
			Waga	Punkty
1	2	3	4	5
		Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.		
2.	Projekt zakłada wsparcie edukacji włączającej, w tym działania poprawiające dostępność dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	<p>Premiowane będą przedsięwzięcia zakładające wsparcie edukacji włączającej. Edukacja włączająca zakłada, że wszystkie dzieci (także te z niepełnosprawnościami) mogą i mają prawo uczyć się w placówkach ogólnodostępnych (nie specjalnych). Obecnie prawie do każdej szkoły/przedszkola uczęszcza dziecko posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, dziecko posiadające opinię o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię wydaną przez poradnię psychologiczno – pedagogiczną, dziecko z niepełnosprawnościami, w tym przewlekle chore. Są też dzieci nie posiadające żadnego z tych dokumentów, jednak wymagające pomocy psychologiczno – pedagogicznej z różnych przyczyn, np. trudnej sytuacji rodzinnej, adaptujące się w nowym środowisku (np. z rodzin migrantów czy społeczności romskiej).</p> <p>Dlatego niezwykle istotne jest premiowanie przedsięwzięć w obszarze edukacji włączającej skierowanych do ośrodków wychowania przedszkolnego i/lub, dzieci w wieku przedszkolnym oraz w zakresie podnoszenia kwalifikacji kadry pedagogicznej. Przedsięwzięcia te powinny zakładać:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bezpośrednio wsparcie dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi m.in. poprzez pomoc psychologa, pedagoga, 	1	0 lub 5 lub 10 lub 15 pkt

Kryteria merytoryczne szczegółowe punktowane				
LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	
			Waga	Punkty
1	2	3	4	5
		<p>zatrudnienie asystenta osoby z niepełnosprawnościami, asystenta edukacji romskiej,</p> <p>i/lub</p> <p>2. współpracę OWP z innymi placówkami w celu integracji dzieci i dostosowania OWP do potrzeb tych dzieci</p> <p>i/lub</p> <p>3. podnoszenie kompetencji i kwalifikacji kadr pedagogicznych w obszarze edukacji włączającej, w tym m.in. w zakresie pedagogiki specjalnej.</p> <p>Warunkiem spełnienia kryterium na etapie oceny projektu jest ujęcie we wniosku o dofinansowanie zapisów zakładających realizację co najmniej jednego z ww. działań.</p> <p>0 pkt - projekt nie zakłada wsparcia edukacji włączającej, 5 pkt - projekt zakłada realizację jednego z trzech ww. działań 10 pkt - projekt zakłada realizację dwóch z trzech ww. działań 15 pkt- projekt zakłada realizację wszystkich ww. działań.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p>		
3.	Wydłużenie godzin pracy ośrodków wychowania przedszkolnego.	Bada się czy Wnioskodawca zapewnia w ramach projektu wydłużenie godzin pracy ośrodków wychowania przedszkolnego zgodnie z przeprowadzoną diagnozą.	2	0 lub 5 pkt

Kryteria merytoryczne szczegółowe punktowane				
LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	
			Waga	Punkty
1	2	3	4	5
		<p>0 pkt - Projekt nie zakłada wydłużenia godzin pracy ośrodków wychowania przedszkolnego.</p> <p>5 pkt - Projekt zakłada wydłużenie godzin pracy ośrodków wychowania przedszkolnego.</p> <p>Warunkiem spełnienia kryterium na etapie oceny projektu jest złożenie we wniosku o dofinansowanie deklaracji, że wydłużenie godzin pracy danego OWP będzie polegać na zwiększeniu godzin pracy o minimum 1 godzinę w stosunku do dotychczasowego czasu pracy zgodnie z przeprowadzoną diagnozą. Ponadto celem weryfikacji wnioskodawca wskazuje we wniosku dotychczasowe godziny pracy OWP oraz godziny pracy w wydłużonym czasie pracy.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p>		
4.	Projekt zakłada działania dot. poprawy jakości edukacji przedszkolnej poprzez rozszerzenie oferty edukacyjnej OWP.	<p>Premiowane będą przedsięwzięcia dot. poprawy jakości edukacji przedszkolnej poprzez rozszerzenie oferty edukacyjnej OWP o zajęcia dodatkowe. Powinny być to zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne i/lub rozwijające kompetencje kluczowe i transferowalne i/lub, dotyczące aktywowania postaw przedsiębiorczych u najmłodszych i/lub pobudzające i rozwijające zainteresowania. Zajęcia o których mowa powyżej są realizowane łącznie z doradztwem zawodowym (preorientacją zawodową).</p>	2	0 lub 5 pkt

Kryteria merytoryczne szczegółowe punktowane				
LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	
			Waga	Punkty
1	2	3	4	5
		<p>Warunkiem spełnienia kryterium na etapie oceny projektu jest ujęcie we wniosku o dofinansowanie zapisów wskazujących na podjęcie działań dot. poprawy jakości edukacji przedszkolnej poprzez rozszerzenie oferty edukacyjnej OWP o zajęcia dodatkowe.</p> <p>0 pkt - projekt nie zakłada działań odnośnie poprawy jakości edukacji przedszkolnej poprzez rozszerzenie oferty edukacyjnej OWP o zajęcia dodatkowe.</p> <p>5 pkt - projekt zakłada działania odnośnie poprawy jakości edukacji przedszkolnej poprzez rozszerzenie oferty edukacyjnej OWP o zajęcia dodatkowe.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p>		
5.	Projekt zakłada współpracę ze specjalistami w celu wspierania rodziców/opiekunów i nauczycieli.	<p>W prawidłowym kształtowaniu i wspomaganiu rozwoju psychicznego, emocjonalnego oraz społecznego dziecka w wieku przedszkolnym ważną rolę odgrywają rodzina oraz środowisko przedszkolne. Wspomaganie rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym niejednokrotnie wymaga wsparcia jego otoczenia zwłaszcza rodziców/opiekunów i nauczycieli poprzez wdrożenie pomocy z zewnątrz. Dlatego też premiiowane będą projekty zakładające zaangażowanie specjalistów np. psychologów, pedagogów, terapeutów do współpracy nauczycieli z rodzicami/opiekunami, poprzez realizację m. in. spotkań indywidualnych, grupowych warsztatów. Wsparcie to ma służyć radzeniu sobie w</p>	2	0 lub 5 pkt

Kryteria merytoryczne szczegółowe punktowane				
LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	
			Waga	Punkty
1	2	3	4	5
		<p>sytuacjach problemowych, właściwemu reagowaniu na przejawy trudnych i niepożądanych zachowań u dzieci oraz skutecznej komunikacji pomiędzy nauczycielem, rodzicem i dzieckiem.</p> <p>Warunkiem spełnienia kryterium na etapie oceny projektu jest ujęcie we wniosku o dofinansowanie zapisów wskazujących na podjęcie współpracy w zakresie opisanym powyżej.</p> <p>0 pkt - projekt nie zakłada działań służących współpracy OWP ze specjalistami.</p> <p>5 pkt - projekt zakłada działania służące współpracy OWP ze specjalistami.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p>		
6.	Projekt skierowany do osób fizycznych mieszkających w rozumieniu Kodeksu Cywilnego i/lub pracujących i/lub uczących się na Obszarze Strategicznej Interwencji (OSI) wskazanym w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego (KSRR), tj. miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze i/lub	<p>W kryterium bada się czy projekt skierowany jest do osób fizycznych mieszkających w rozumieniu Kodeksu Cywilnego i/lub pracujących i/lub uczących się na terenie miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze i/lub na terenie obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją. Obszary Strategicznej Interwencji w województwie opolskim to:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Miasta średnie tracące funkcje społeczno – gospodarcze – 8 miast: Brzeg, Kędzierzyn – Koźle, Kluczbork, Krapkowice, Namysłów, Nysa, Prudnik, Strzelce Opolskie, 	3	0 lub 2 lub 3 pkt

Kryteria merytoryczne szczegółowe punktowane				
LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	
			Waga	Punkty
1	2	3	4	5
	obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją.	<p>– Obszary zagrożone trwałą marginalizacją – 15 gmin: Baborów, Branice, Cisek, Domaszowice, Gorzów Śląski, Kamiennik, Murów, Otmuchów, Paczków, Pakosławice, Pawłowiczki, Radłów, Świerczów, Wilków, Wołczyn.</p> <p>0 pkt - osoby fizyczne mieszkające w rozumieniu Kodeksu Cywilnego i/lub pracujące i/lub uczące się na terenie miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze i/lub obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją stanowią mniej niż 10 % grupy docelowej w projekcie.</p> <p>2 pkt - osoby fizyczne mieszkające w rozumieniu Kodeksu Cywilnego i/lub pracujące i/lub uczące się na terenie miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze i/lub obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją stanowią od 10 % do 20 % włącznie grupy docelowej w projekcie.</p> <p>3 pkt - osoby fizyczne mieszkające w rozumieniu Kodeksu Cywilnego i/lub pracujące i/lub uczące się na terenie miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze i/lub obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją stanowią więcej niż 20 % grupy docelowej w projekcie.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.</p>		

Kryteria merytoryczne szczegółowe punktowane				
LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	
			Waga	Punkty
1	2	3	4	5
7.	Projekt zakłada tworzenie miejsc wychowania przedszkolnego na obszarach wiejskich.	<p>Działania w zakresie tworzenia nowych miejsc przedszkolnych będą realizowane tam gdzie występują rzeczywiste deficyty i potrzeby zdiagnozowane w załączniku do Regulaminu wyboru projektów pn. <i>Analiza dostępności miejsc wychowania przedszkolnego w gminach województwa opolskiego</i>.</p> <p>Niemniej celem zwiększenia udziału dzieci z obszarów wiejskich w edukacji przedszkolnej zasadne jest dodatkowe premiowanie tworzenia miejsc przedszkolnych na tych obszarach.</p> <p>Obszary wiejskie należy rozumieć zgodnie ze stopniem urbanizacji ujętym w klasyfikacji DEGURBA (załącznik do Regulaminu wyboru projektów).</p> <p>Warunkiem spełnienia kryterium na etapie oceny projektu jest ujęcie we wniosku o dofinansowanie informacji potwierdzających tworzenie nowych miejsc przedszkolnych na obszarach wiejskich wskazanych w <i>Analizie dostępności miejsc wychowania przedszkolnego w gminach województwa opolskiego</i>.</p> <p>0 pkt - Projekt, nie zakłada tworzenia nowych miejsc przedszkolnych na obszarach wiejskich 2 pkt - Projekt, zakłada tworzenie nowych miejsc przedszkolnych na obszarach wiejskich</p>	2	0 lub 2

Kryteria merytoryczne szczegółowe punktowane				
LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	
			Waga	Punkty
1	2	3	4	5
		Kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.		

KRYTERIUM NEGOCJACYJNE DLA WSZYSTKICH DZIAŁAŃ FEO 2021-2027 (dla postępowań konkurencyjnych)

Zakres: Europejski Fundusz Społeczny Plus

Kryterium negocjacyjne			
LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
1.	Projekt spełnia warunki postawione przez oceniających i przewodniczącego Komisji Oceny Projektów (jeśli dotyczy) i wynikające z ustaleń podjętych w toku negocjacji (jeśli dotyczy).	<p>Kryterium jest weryfikowane na etapie negocjacji przez członka Komisji Oceny Projektów (KOP). W ramach weryfikacji kryterium sprawdza się czy:</p> <ol style="list-style-type: none"> skorygowany wniosek o dofinansowanie projektu został podpisany w sposób zgodny z Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 (zakres EFS+) (jeśli dotyczy), do wniosku zostały wprowadzone uzupełnienia i poprawki wynikające z warunków negocjacyjnych i ustaleń podjętych w toku negocjacji (jeśli dotyczy), podczas negocjacji KOP uzyskała wymagane wyjaśnienia i/lub informacje wynikające z warunków negocjacyjnych i ustaleń podjętych w toku negocjacji (jeśli dotyczy) oraz czy przekazane wyjaśnienia i/lub informacje zostały zaakceptowane przez KOP, 	Kryterium bezwzględne (0/1)

Kryterium negocjacyjne			
LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		<p>4. do wniosku nie wprowadzono zmian innych niż wynikające z warunków negocjacyjnych i ustaleń podjętych w toku negocjacji (jeśli dotyczy).</p> <p>Jeśli odpowiedź na którekolwiek z pytań 1-4 jest negatywna to projekt nie spełnia kryterium negocjacyjnego i otrzymuje ocenę negatywną.</p> <p>Projekt otrzymuje ocenę negatywną również w przypadku, gdy z uwagi na wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w naborze, nie mogły zostać podjęte negocjacje projektu.</p>	

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

WZÓR¹ - Koszty rzeczywiście poniesione

UMOWA O DOFINANSOWANIE PROJEKTU

W RAMACH:

PRIORYTETU 5 – Fundusze Europejskie wspierające opolski rynek pracy i edukację

DZIAŁANIA 5.6 – Edukacja przedszkolna

PROGRAMU REGIONALNEGO FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA OPOLSKIEGO 2021-2027

Nr umowy: .....

Umowa o dofinansowanie Projektu: *[tytuł projektu]* w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, zawarta w ..... *[miejsce zawarcia umowy]* w dniu ..... pomiędzy:

Województwem Opolskim z siedzibą przy ul. Piastowskiej 14, 45-082 Opole, NIP: 7543077565, REGON: 531412421, w imieniu którego występuje Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu, z siedzibą przy ul. Głogowskiej 25c, 45- 315 Opole, NIP: 7542663278, REGON: 531655508, reprezentowany przez:

.....,

zwany dalej „Instytucją Pośredniczącą”

a

.....*[nazwa i adres Beneficjenta², NIP, a gdy posiada - również REGON, dla osób prawnych dodatkowo KRS]*, reprezentowanym przez:

.....³

¹ Wzór umowy ma zastosowanie wyłącznie dla projektów, w których koszty bezpośrednie projektu w całości rozliczane są na podstawie rzeczywiście ponoszonych wydatków. Stanowi minimalny zakres i może być przez strony uzupełniony o postanowienia niezbędne dla realizacji Projektu. Postanowienia stanowiące uzupełnienie wzoru umowy nie mogą być sprzeczne z postanowieniami zawartymi w tym wzorze. Wzór umowy stosuje się dla beneficjentów niebędących państwowymi jednostkami budżetowymi oraz beneficjentów, którzy nie otrzymują środków na realizację projektów na podstawie odrębnych przepisów prawa krajowego.

² Beneficjent jest rozumiany jako partner wiodący projektu w przypadku realizowania Projektu z Partnerem/ami wskazanymi we wniosku.

³ Należy przywołać pełnomocnictwo oraz je załączyć, jeśli strona jest reprezentowana przez pełnomocnika.

*działającym w imieniu własnym i na swoją rzecz oraz w imieniu i na rzecz Partnerów*⁴

.....*[nazwa i adres Partnerów],*

zwaną/ym dalej „Beneficjentem”.

---

⁴ Dotyczy przypadku gdy Projekt jest realizowany w ramach partnerstwa. W takim przypadku Beneficjent (partner wiodący projektu) powinien posiadać pełnomocnictwo do zawarcia umowy o dofinansowanie Projektu w imieniu i na rzecz Partnerów.

Definicje

§ 1. Ilekroć w umowie jest mowa o:

- 1) „Beneficjencie” - oznacza to podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 9 Rozporządzenia ogólnego;
- 2) „CST2021” - oznacza to Centralny system teleinformatyczny, o którym mowa w art. 2 pkt 29 ustawy wdrożeniowej, wykorzystywany w procesie rozliczania Projektu oraz komunikowania się z Instytucją Pośredniczącą;
- 3) „danych osobowych” - oznacza to dane osobowe w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);
- 4) „dniach roboczych” - oznacza to dni z wyłączeniem sobót i dni ustawowo wolnych od pracy w rozumieniu ustawy z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy;
- 5) „dofinansowaniu” - oznacza to płatności pochodzące z budżetu środków europejskich odpowiadające wkładowi z EFS+ oraz współfinansowanie pochodzące ze środków Budżetu Państwa, stanowiące bezzwrotną pomoc przeznaczoną na pokrycie wydatków kwalifikowalnych, ponoszonych w związku z realizacją Projektu w ramach Programu na podstawie Umowy;
- 6) „dotacji celowej” - oznacza to środki pochodzące z budżetu państwa jako współfinansowanie wkładu krajowego, stanowiące uzupełnienie do środków europejskich, przekazywane przez Instytucję Pośredniczącą na rachunek bankowy Beneficjenta;
- 7) „Działaniu” - oznacza to [nazwa i numer Działania] w ramach Programu;
- 8) „Instytucji Pośredniczącej” - oznacza to Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu;
- 9) „Instytucji Zarządzającej” - oznacza to Zarząd Województwa Opolskiego;
- 10) „FEO 2021-2027” - oznacza to program regionalny Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027;
- 11) „konflikcie interesów” - oznacza to sytuację wskazaną w at. 61 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz. U. UE. L. z 2018 r. Nr 193, str. 1 z późn. zm.) zgodnie z którym: *„Do celów ust. 1 konflikt interesów istnieje wówczas, gdy bezstronne i obiektywne pełnienie funkcji podmiotu upoważnionego do działań finansowych lub innej osoby, o których*

mowa w ust. 1, jest zagrożone z uwagi na względy rodzinne, emocjonalne, sympatie polityczne lub związki z jakimkolwiek krajem, interes gospodarczy lub jakiegokolwiek inne bezpośrednie lub pośrednie interesy osobiste”;

- 12) „LSI 2021-2027” - oznacza to Lokalny System Informatyczny na lata 2021-2027;
- 13) „okresie rozliczeniowym” - oznacza to okres .....⁵, przy czym okres rozliczeniowy może podlegać zmianie, pod warunkiem akceptacji przez Beneficjenta i Instytucję Pośredniczącą, co nie wymaga formy aneksu do umowy;
- 14) „nieprawidłowości” - oznacza to każde naruszenie mającego zastosowanie prawa, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego⁶, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie go nieuzasadnionym wydatkiem;
- 15) „Partnerze” - oznacza to podmiot w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej, który jest wymieniony w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu, realizujący wspólnie z beneficjentem (i ewentualnie innymi partnerami) projekt na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie projektu i porozumieniu albo umowie o partnerstwie i wnoszący do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, bez którego realizacja projektu nie byłaby możliwa;
- 16) „personelu projektu” - oznacza to osoby zaangażowane do realizacji zadań lub czynności w ramach projektu na podstawie stosunku pracy i wolontariusze wykonujący świadczenia na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie; personelem projektu jest również osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą będąca beneficjentem oraz osoby z nią współpracujące w rozumieniu art. 8 ust. 11 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 17) „Powierzającym” - oznacza to Marszałka Województwa Opolskiego dla zbioru „FEO 2021-2027” pełniącego rolę właściwego dla danego zbioru administratora danych osobowych;
- 18) „Portalu Funduszy Europejskich” - oznacza to stronę internetową pod adresem: www.funduszeuropejskie.gov.pl;
- 19) „Programie” - oznacza to program regionalny Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 przyjęty 29 listopada 2022 r. decyzją wykonawczą Komisji nr CCI 2021PL16FFPR008;

---

⁵ Należy podać miesiąc lub kwartał lub inny okres rozliczeniowy. W przypadku pierwszego wniosku o płatność rozliczającego wydatki okres ten może być dłuższy, jeśli umowa zostanie podpisana po okresie rozpoczęcia realizacji Projektu.

⁶ "podmiot gospodarczy" oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną lub inny podmiot biorący udział we wdrażaniu Funduszy, z wyjątkiem państwa członkowskiego podczas wykonywania uprawnień władzy publicznej.

- 20) „Projekcie” - oznacza to projekt pt. [tytuł projektu] realizowany w ramach Działania określony we wniosku o dofinansowanie projektu nr ....., zwanym dalej „Wnioskiem”, który stanowi załącznik nr 1 do Umowy;
- 21) „przetwarzaniu danych osobowych” - oznacza to przetwarzanie w rozumieniu art. 4 pkt 2 RODO, tj. operację lub zestaw operacji wykonywanych na danych osobowych lub zestawach danych osobowych w sposób zautomatyzowany lub niezautomatyzowany, taką jak zbieranie, utrwalanie, organizowanie, porządkowanie, przechowywanie, adaptowanie lub modyfikowanie, pobieranie, przeglądanie, wykorzystywanie, ujawnianie poprzez przesyłanie, rozpowszechnianie, lub innego rodzaju udostępnianie, dopasowanie lub łączenie, ograniczanie, usuwanie lub niszczenie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemie informatycznym;
- 22) „Regulaminie wyboru projektów” - oznacza to Regulamin dotyczący postępowania konkurencyjnego nr..., gdzie zawarto szczegółowe informacje na temat w/w postępowania, w tym m.in. określono sposób wyboru projektów oraz wskazano informacje niezbędne podczas przygotowywania wniosków o dofinansowanie projektu w ramach programu regionalnego *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027* Priorytet 5 – *Fundusze Europejskie wspierające opolski rynek pracy i edukację*, Działania 5.6 – *Edukacja przedszkolna*; dostępny na stronie internetowej Instytucji Zarządzającej j oraz na portalu Funduszy Europejskich;
- 23) „RODO” - oznacza to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);
- 24) „Rozporządzeniu ogólnym” - oznacza to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.);
- 25) „stronie internetowej Instytucji Zarządzającej” - oznacza to adres strony: www.funduszeue.opolskie.pl
- 26) „uczestniku Projektu” - oznacza to uczestnika w rozumieniu *Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2021-2027*, zwanych dalej „Wytycznymi dotyczącymi monitorowania”, zamieszczonych na Portalu Funduszy Europejskich;
- 27) „Ufp” - oznacza to ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;

- 28) „ustawie o ochronie danych osobowych” - oznacza to ustawę z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych;
- 29) „ustawie Pzp” - oznacza to ustawę z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych;
- 30) „ustawie wdrożeniowej” - oznacza to ustawę z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027;
- 31) „wydatkach kwalifikowalnych” - oznacza to wydatki kwalifikowalne zgodnie z *Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*, zwanymi dalej „*Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności*”, zamieszczonymi na Portalu Funduszy Europejskich;
- 32) „Wytycznych dotyczące korekt” – oznacza to *Wytyczne dotyczące sposobu korygowania nieprawidłowych wydatków na lata 2021-2027*⁷, zamieszczone na Portalu Funduszy Europejskich;
- 33) Wytycznych dotyczących gromadzenia” - oznacza to *Wytyczne dotyczące warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027*, zamieszczone na Portalu Funduszy Europejskich;
- 34) „Wytycznych dotyczących kontroli” - oznacza to *Wytyczne dotyczące kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021–2027*, zamieszczone na Portalu Funduszy Europejskich;
- 35) „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności” - oznacza to *Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*, zamieszczone na Portalu Funduszy Europejskich;
- 36) „Wytycznych dotyczących monitorowania” - oznacza to *Wytyczne dotyczące monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2021-2027*, zamieszczone na Portalu Funduszy Europejskich;
- 37) „Wytycznych dotyczących zasad równościowych” - oznacza to *Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027*, zamieszczone na Portalu Funduszy Europejskich;
- 38) „zamówieniu” – oznacza to zamówienie realizowane w ramach projektu, zgodnie z warunkami wynikającymi z ustawy z dnia 11 września 2019 r. – *Prawo zamówień publicznych* albo z ustawy z dnia 21 października 2016 r. o *umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi*, albo z umowy o dofinansowanie projektu.

---

⁷ pkt 32 będzie obowiązywał od dnia wejścia w życie *Wytycznych dotyczących sposobu korygowania nieprawidłowych wydatków na lata 2021-2027*. Status dokumentu: *Projekt*.

Przedmiot umowy

§ 2.

1. Na warunkach określonych w umowie, Instytucja Pośrednicząca przyznaje Beneficjentowi dofinansowanie na realizację Projektu, a Beneficjent *wraz z Partnerami zobowiązuje/q⁸* się do jego realizacji.
2. Projekt będzie realizowany przez: .....⁹.
3. Łączna wysokość wydatków kwalifikowalnych Projektu wynosi ..... zł (słownie: ...) i obejmuje:
  - 1) dofinansowanie w kwocie ..... zł (słownie ...), z następujących źródeł:
    - a) ze środków europejskich w kwocie ... zł (słownie: ...), co stanowi ... % wydatków kwalifikowalnych Projektu,
    - b) ze środków dotacji celowej w kwocie ... zł (słownie: ...);
  - 2) wkład własny w kwocie ... zł (słownie ...), z następujących źródeł:
    - a) ze środków ..... w kwocie ... zł (słownie ...),
    - b) ze środków ..... w kwocie ... zł (słownie ...) ¹⁰.
4. Beneficjent *oraz Partnerzy*¹¹ nie mogą przeznaczać otrzymanego dofinansowania na cele inne niż związane z realizacją Projektu, w szczególności na tymczasowe finansowanie swojej podstawowej, pozaprojektowej działalności. W przypadku naruszenia zdania pierwszego, stosuje się § 16.
5. W przypadku niewniesienia przez Beneficjenta i Partnerów¹² wkładu własnego w kwocie, o której mowa w ust. 3 pkt 2, Instytucja Pośrednicząca może obniżyć kwotę przyznanego dofinansowania proporcjonalnie do jej udziału w całkowitej wartości Projektu. Wkład własny, który zostanie rozliczony ponad wysokość wskazaną w ust. 3 pkt 2 może zostać uznany za niekwalifikowalny¹³.

---

⁸ Dotyczy przypadku, gdy Projekt jest realizowany w ramach partnerstwa.

⁹ Jeżeli Projekt będzie realizowany wyłącznie przez podmiot wskazany jako Beneficjent, ust. 2 należy wykreślić. W przypadku realizacji przez jednostkę organizacyjną Beneficjenta należy wpisać nazwę jednostki, adres, numer Regon lub/i NIP (w zależności od statusu prawnego jednostki realizującej). W sytuacji, kiedy jako Beneficjenta Projektu wskazano jedną jednostkę (np. powiat), natomiast Projekt faktycznie jest realizowany przez wiele jednostek (np. placówki oświatowe) do umowy o dofinansowanie należy załączyć wykaz wszystkich jednostek realizujących Projekt. Realizatorem nie może być jednostka posiadająca osobowość prawną.

¹⁰ Dotyczy przypadku, gdy Beneficjent lub Partnerzy są zobowiązani do wniesienia wkładu własnego.

¹¹ Dotyczy przypadku, gdy Projekt jest realizowany w ramach partnerstwa.

¹² Dotyczy przypadku, gdy Projekt jest realizowany w ramach partnerstwa.

¹³ Dotyczy przypadku gdy Beneficjent lub Partnerzy są zobowiązani do wniesienia wkładu własnego.

6. Wydatki w ramach Projektu mogą obejmować koszt podatku od towarów i usług, zgodnie ze złożonym przez Beneficjenta i/ lub Partnerów¹⁴ oświadczeniem, stanowiącym załącznik nr 2 do umowy¹⁵.
7. Wydatki w ramach cross-financingu, o których mowa w *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności*, nie mogą przekroczyć limitu kwotowego określonego we Wniosku.

Podstawowe obowiązki Beneficjenta

§ 3.

1. W związku z realizacją Projektu Beneficjent *oraz odpowiednio Partnerzy*¹⁶ zobowiązują się w szczególności do:
  - 1) osiągnięcia wskaźników produktu oraz rezultatu określonych we Wniosku;
  - 2) terminowej realizacji Projektu w oparciu o harmonogram określony we Wniosku;
  - 3) stosowania wytycznych, o których mowa w § 6;
  - 4) rozliczenia całości dofinansowania na zasadach opisanych w § 12;
  - 5) poddania się kontroli na zasadach opisanych w § 20;
  - 6) zbierania danych osobowych uczestników Projektu oraz podmiotów obejmowanych wsparciem zgodnie z zakresem określonym w załączniku nr 12 do umowy i na warunkach określonych w *Wytycznych dotyczących monitorowania* oraz niezwłoczne wprowadzanie ich do CST2021;
  - 7) przetwarzania danych osobowych zgodnie z RODO;
  - 8) zachowania trwałości Projektu lub rezultatów, o ile tak przewiduje Wniosek;
  - 9) udzielania uczestnikom Projektu lub podmiotom objętym wsparciem pomocy publicznej lub pomocy de minimis w ramach Projektu i wykonywania obowiązków wynikających z przepisów powszechnie obowiązujących, w szczególności weryfikacji poziomu otrzymanej pomocy w Systemie Udostępniania Danych o Pomocy Publicznej przed udzieleniem pomocy de minimis;
  - 10) zobligowania uczestników Projektu, na etapie ich rekrutacji do Projektu, do przekazania informacji dotyczących ich sytuacji po zakończeniu udziału w Projekcie (do 4 tygodni od zakończenia udziału) zgodnie z zakresem danych określonych

---

¹⁴ Dotyczy przypadku, gdy Projekt jest realizowany w ramach partnerstwa.

¹⁵ Należy wykreślić, jeżeli Beneficjent lub Partner nie będzie kwalifikował kosztu podatku od towarów i usług lub jeżeli całkowita wartość Projektu nie przekracza stanowiącej równowartość w PLN kwoty 5 mln EUR, przeliczonej zgodnie z kursem określonym w regulaminie wyboru projektów.

¹⁶ Dotyczy przypadku, gdy Projekt jest realizowany w ramach partnerstwa.

w *Wytycznych dotyczących monitorowania* (tzw. wspólne wskaźniki rezultatu bezpośredniego) oraz możliwości przyszłego udziału w badaniu ewaluacyjnym;

- 11) przestrzegania zasad równościowych na wszystkich etapach wdrażania Projektu, w tym w szczególności w odniesieniu do uczestników projektów;
  - 12) realizacji działań informacyjnych i promocyjnych na zasadach opisanych w § 24;
  - 13) zapewnienia stosowania Wytycznych dotyczących unikania konfliktów interesów i zarządzania takimi konfliktami na podstawie rozporządzenia finansowego (Wytyczne Komisji Europejskiej – Zawiadomienie Komisji (2021/C 121/01)) w zakresie dotyczącym zapobiegania konfliktom interesów w odniesieniu do beneficjentów i wykonawców zamówień, w tym w szczególności: powstrzymania się od jakiegokolwiek działalności prowadzącej do konfliktu interesów oraz przeniesienia tych i innych odpowiednich obowiązków na osoby fizyczne, które mogą ich reprezentować lub podejmować decyzje w ich imieniu, na ich personel oraz osoby trzecie zaangażowane w wykonanie/realizację umowy, w tym podwykonawców;
  - 14) potwierdzenia kwalifikowalności uczestnika projektu lub podmiotu otrzymującego wsparcie bezpośrednio przed udzieleniem mu pierwszej formy wsparcia w ramach Projektu;
  - 15) udokumentowania kwalifikowalności uczestnika projektu lub podmiotu otrzymującego wsparcie zarówno na etapie weryfikacji wniosków o płatność jak i podczas kontroli na miejscu realizacji Projektu.
2. W przypadku dokonania zmian w Projekcie, o których mowa w § 5, Beneficjent realizuje Projekt zgodnie z aktualnym Wnioskiem.
  3. Beneficjent zobowiązuje się niezwłocznie i pisemnie poinformować Instytucję Pośredniczącą o problemach w realizacji Projektu, w szczególności o zamiarze zaprzestania jego realizacji.
  4. Beneficjent zobowiązuje się sporządzić i przesłać do Instytucji Pośredniczącej za pośrednictwem CST2021 oraz zamieścić na stronie internetowej Projektu, o ile taka istnieje, szczegółowy harmonogram udzielania wsparcia w Projekcie co najmniej na 7 dni kalendarzowych przed rozpoczęciem udzielania wsparcia. Harmonogram ten powinien obejmować przynajmniej kolejne 30 dni kalendarzowe i zawierać co najmniej informację o rodzaju wsparcia oraz dokładną datę, godzinę, adres i formę realizacji wsparcia (stacjonarnie/zdalnie), dane prowadzącego oraz liczbę osób uczestniczących w danej formie wsparcia. W przypadku, gdy strona internetowa Projektu nie istnieje, Beneficjent przekazuje szczegółowy harmonogram udzielenia wsparcia Instytucji Pośredniczącej z wykorzystaniem CST2021 co najmniej na 7 dni kalendarzowych przed rozpoczęciem udzielania wsparcia. Informacje zawarte w harmonogramie powinny być na bieżąco aktualizowane w przypadku zaistnienia zmian.

5. Beneficjent zobowiązany jest niezwłocznie poinformować Instytucję Pośredniczącą o zmianie rachunku płatniczego, o którym mowa w § 10 ust. 4. Zmiana rachunku płatniczego wymaga zawarcia aneksu do Umowy.
6. W ramach realizacji Projektu Beneficjent zobowiązany jest do spełnienia wszystkich bezwzględnych kryteriów wyboru Projektów: formalnych, merytorycznych-universalnych, i merytorycznych szczegółowych, zawartych w załączniku do *Regulaminu wyboru projektów*.
7. W przypadku zidentyfikowania przez Beneficjenta ryzyka nieosiągnięcia wskaźników, zobowiązany jest on niezwłocznie poinformować Instytucję Pośredniczącą i przedstawić stosowne wyjaśnienia.
8. W przypadku zmian w zakresie rzeczowym Projektu, skutkujących nieosiągnięciem wskaźnika produktu i rezultatu, Instytucja Pośrednicząca dokona indywidualnej analizy powodów odchylenia, w wyniku czego może pomniejszyć wartość dofinansowania stosownie do niezrealizowanego zakresu rzeczowego stosując regułę proporcjonalności.
9. Instytucja Pośrednicząca dokona indywidualnej analizy powodów nieosiągnięcia wskaźników, biorąc pod uwagę:
  - 1) zakres procentowy odchylenia wartości osiągniętej od wartości założonej,
  - 2) liczbę nieosiągniętych wskaźników,
  - 3) informację, w jaki sposób odchylenie wskaźnika/wskaźników wpływa na odchylenie wskaźnika/wskaźników ujętych w Programie,
  - 4) informację, czy wskaźnik/wskaźniki miał/miały wpływ na wybór Projektu do dofinansowania,
  - 5) wyjaśnienia Beneficjenta, w szczególności podejmowane przez niego działania naprawcze.
10. W zależności od wyników indywidualnej analizy zmiany w realizacji założonych wartości docelowych **wskaźników rezultatu i produktu** związane mogą być z regułą proporcjonalności Projektu:
  - 1) osiągnięcie na poziomie minimum 80% - o stosowaniu reguły proporcjonalności decyduje Instytucja Pośrednicząca;
  - 2) osiągnięcie na poziomie poniżej 80% - stosuje się regułę proporcjonalności do poziomu odchylenia wskaźnika.
11. Zgodnie z regułą proporcjonalności:
  - 1) w przypadku niespełnienia któregokolwiek kryterium, o którym mowa w ust. 6 Instytucja Pośrednicząca może uznać wszystkie lub odpowiednią część wydatków dotychczas rozliczonych w ramach Projektu za niekwalifikowalne,
  - 2) w przypadku nieosiągnięcia celu Projektu – Instytucja Pośrednicząca może uznać wszystkie lub odpowiednią część wydatków dotychczas rozliczonych w ramach

Projektu za niekwalifikowalne. Wysokość wydatków niekwalifikowalnych uzależniona jest od stopnia niezrealizowania celu projektu. Wydatki niekwalifikowalne obejmują wydatki związane z tym zadaniem merytorycznym (zadaniami merytorycznymi), którego założenia nie zostały osiągnięte. Stopień nieosiągnięcia założeń projektu określany jest przez Instytucję Pośredniczącą,

- 3) w przypadku wystąpienia siły wyższej Instytucja Pośrednicząca może podjąć decyzję o odstąpieniu od stosowania reguły proporcjonalności.
12. Reguła proporcjonalności weryfikowana jest przez Instytucję Pośredniczącą według stanu na zakończenie realizacji Projektu na etapie weryfikacji końcowego wniosku o płatność.
13. Niewykonanie wskaźnika w Projekcie może stanowić przesłankę do stwierdzenia nieprawidłowości indywidualnej.
14. Instytucja Pośrednicząca na każdym etapie realizacji Projektu oraz po jego zrealizowaniu w czasie do końca okresu przechowywania dokumentacji, wskazanym w § 19 ust. 2, ma prawo wezwać Beneficjenta do złożenia dokumentów potwierdzających treść składanych przez Beneficjenta oświadczeń.
15. W przypadku niezłożenia przez Beneficjenta dokumentów, o których mowa w ust. 14 Instytucja Pośrednicząca może uznać wydatki za niekwalifikowane w sytuacji braku możliwości potwierdzenia prawdziwości okoliczności wskazanych przez Beneficjenta w treści oświadczenia.

Okres realizacji Projektu

§ 4.

1. Okres realizacji Projektu jest zgodny z okresem wskazanym we Wniosku.
2. Okres, o którym mowa w ust. 1, dotyczy realizacji zadań w ramach Projektu i jest równoznaczny z okresem kwalifikowalności wydatków w ramach Projektu, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Beneficjent *oraz Partnerzy ma/mają*¹⁷ prawo do ponoszenia wydatków po okresie realizacji Projektu, jednak nie dłużej niż do 31 grudnia 2029 r., pod warunkiem, że wydatki te dotyczą okresu realizacji Projektu oraz zostaną uwzględnione w końcowym wniosku o płatność.
4. Instytucja Pośrednicząca może wyrazić zgodę na zmianę okresu realizacji Projektu na pisemny uzasadniony wniosek Beneficjenta, złożony w terminie i na zasadach określonych w § 5 ust. 2.

---

¹⁷ Dotyczy przypadku, gdy Projekt jest realizowany w ramach partnerstwa.

5. Dofinansowanie na realizację Projektu może być przeznaczone na sfinansowanie przedsięwzięć zrealizowanych w ramach Projektu przed zawarciem umowy, o ile wydatki zostaną uznane za kwalifikowalne zgodnie z *Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności* oraz będą dotyczyć okresu realizacji Projektu¹⁸.
6. Poniesienie wydatków przed zawarciem Umowy jest dokonywane na ryzyko Beneficjenta.

Zmiany w Projekcie

§ 5.

1. Beneficjent może dokonywać przesunięć w budżecie Projektu określonym we Wniosku o sumie kontrolnej: .....¹⁹ do 10% wartości środków w odniesieniu do zadania, z którego są przesuwane środki, jak i do zadania, na które są przesuwane środki w stosunku do zatwierdzonego Wniosku bez konieczności zachowania wymogu, o którym mowa w ust. 2. Przesunięcia, o których mowa w zdaniu pierwszym, nie mogą:
  - 1) zwiększać łącznej wysokości wydatków dotyczących cross-financingu;
  - 2) wpływać na wysokość i przeznaczenie pomocy publicznej przyznanej Beneficjentowi²⁰;
  - 3) dotyczyć kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtowo.
2. Beneficjent może dokonywać zmian w Projekcie, z zastrzeżeniem ust. 1, 3-5, pod warunkiem:
  - 1) zgłoszenia zmian Instytucji Pośredniczącej w CST2021 za pośrednictwem Formularza wprowadzania zmian w Projekcie, stanowiącego załącznik nr 4 do umowy, nie później niż na 1 miesiąc przed planowanym zakończeniem realizacji Projektu i
  - 2) przekazania w LSI 2021-2027 zaktualizowanego Wniosku oraz
  - 3) uzyskania akceptacji Instytucji Pośredniczącej.

Akceptacja, o której mowa w pkt. 3, jest dokonywana w CST2021 oraz LSI 2021-2027 w terminie 15 dni roboczych²¹ i nie wymaga formy aneksu do umowy. W przypadku konieczności dokonania korekty wniosku o dofinansowanie termin, o którym mowa, liczony jest od dnia złożenia korekty. W uzasadnionych sytuacjach Instytucja

---

¹⁸ Należy wykreślić, w przypadku, gdy Instytucja Pośrednicząca w regulaminie wyboru projektów ograniczy możliwość kwalifikowania wydatków przed podpisaniem umowy.

¹⁹ Należy podać numer sumy kontrolnej wersji Wniosku, który stanowi podstawę do podpisania umowy o dofinansowanie.

²⁰ Dotyczy przypadku, gdy w ramach Projektu jest udzielana pomoc publiczna.

²¹ Termin nie uwzględnia czasu oczekiwania przez Instytucję Pośredniczącą na wyjaśnienia Beneficjenta lub poprawiony Wniosek.

Pośrednicząca może rozpatrzyć zmiany złożone po terminie 1 miesiąca przed planowanym zakończeniem realizacji Projektu.

3. Zmiana wartości Projektu skutkuje ponowną oceną kwalifikowalności podatku od towarów i usług, zgodnie z *Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności*.
4. Beneficjent ma możliwość zgłaszania zmian do Projektu wymagających aktualizacji wniosku nie częściej niż raz na kwartał. W przypadku złożenia Formularza zmian, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, częściej niż jeden raz na kwartał, Instytucja Pośrednicząca może odstąpić od jego weryfikacji o czym informuje Beneficjenta przez system CST2021.
5. W razie zmian w prawie krajowym lub unijnym wpływających na wysokość wydatków kwalifikowalnych w Projekcie strony mogą wnioskować o renegocjację budżetu Projektu.
6. Beneficjent może dokonywać zmian w Projekcie jeśli zmiany nie wpłynęłyby na wynik oceny Projektu w sposób, który skutkowałby jego negatywną oceną.
7. W sytuacji, gdy umowa dotycząca zabezpieczenia Projektu określa, że warunkiem ważności zabezpieczenia jest wyrażenie zgody podmiotu udzielającego zabezpieczenia na dokonanie zmian w Projekcie, Beneficjent zgłaszając zmianę do Instytucji Pośredniczącej jest zobowiązany złożyć oświadczenie tego podmiotu, w którym wyraża zgodę na zaproponowane zmiany²².
8. Wszelkie wydatki nieuwzględnione w ramach projektu, których poniesienie stało się konieczne po podpisaniu umowy, a których poniesienie jest niezbędne dla prawidłowego zrealizowania projektu, Beneficjent ma obowiązek zgłosić Instytucji Pośredniczącej. Instytucja Pośrednicząca może podjąć decyzję o wprowadzeniu tych wydatków do zapisów umowy. W uzasadnionych przypadkach Instytucja Pośrednicząca może podjąć decyzję o zwiększeniu dofinansowania projektu, o którym mowa w § 2 ust.3.
9. W przypadku wyrażenia zgody na zwiększenie dofinansowania projektu, o którym mowa w ust. 8, Instytucja Pośrednicząca weźmie w szczególności pod uwagę:
  - 1) dostępność alokacji,
  - 2) harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie dostępny na stronie Instytucji Pośredniczącej,
  - 3) zasadność zwiększenia dofinansowania,
  - 4) dotychczasową jakość realizacji i rozliczeń projektu w odniesieniu do wytycznych programowych,
  - 5) czy na *Liście zawierającej informacje o projektach, które spełniły kryteria wyboru oraz uzyskały wymaganą liczbę punktów i zostały wybrane do dofinansowania w trybie konkursowym* w ramach danego naboru, ujęto projekty, które uzyskały odpowiednią ilość punktów, ale nie otrzymały dofinansowania z uwagi na ograniczoną wartość alokacji.

---

²² Nie dotyczy sytuacji, gdy zabezpieczeniem prawidłowej realizacji umowy jest weksel in blanco.

Stosowanie wytycznych

§ 6.

1. Beneficjent oświadcza *w imieniu swoim i Partnerów*²³, że zapoznał się z treścią zamieszczonych na Portalu Funduszy Europejskich [www.funduszeuropejskie.gov.pl]:
  - 1) *Wytycznych dotyczących monitorowania,*
  - 2) *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności,*
  - 3) *Wytycznych dotyczących zasad równościowych,*
  - 4) *Wytycznych dotyczących gromadzenia,*
  - 5) *Wytycznych dotyczące korekt*²⁴oraz zobowiązuje się do ich stosowania podczas realizacji Projektu, z uwzględnieniem ust. 3.
2. Beneficjent oświadcza *w imieniu swoim i Partnerów*²⁵, że postępowania wszczęte w celu zawarcia umów w ramach Projektu oraz wydatki poniesione przed podpisaniem niniejszej Umowy a dotyczące realizacji Projektu zostały dokonane zgodnie z *Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności.*
3. Instytucja Pośrednicząca zobowiązuje się powiadomić Beneficjenta na stronie internetowej Instytucji Zarządzającej: www.funduszeue.opolskie.pl o wszelkich zmianach wytycznych, o których mowa w ust. 1, a Beneficjent zobowiązuje się do stosowania zmienionych wytycznych.

Koszty pośrednie

§ 7.

1. Beneficjentowi przysługują koszty pośrednie na pokrycie kosztów administracyjnych związanych z techniczną obsługą realizacji Projektu, które rozlicza stawką ryczałtową w wysokości ..... % wydatków bezpośrednich, zatwierdzonych jako wydatki kwalifikowalne w ramach wniosków o płatność, z zastrzeżeniem ust. 3.
2. W celu prawidłowej realizacji Projektu, w ramach przyznanych we Wniosku kosztów pośrednich, Beneficjent zobowiązuje się zapewnić personel do obsługi Projektu posiadający kwalifikacje określone we Wniosku lub zaangażować do obsługi Projektu osoby bezpośrednio wskazane we Wniosku, w szczególności zapewnić koordynatora Projektu, zgodnie z opisem wskazanym we Wniosku. Beneficjent zobowiązuje się

---

²³ Fragment oznaczony kursywą należy wykreślić, jeżeli Projekt nie jest realizowany w ramach partnerstwa.

²⁴ ust. 1 pkt 5 będzie obowiązywał od dnia wejścia w życie *Wytycznych dotyczących sposobu korygowania nieprawidłowych wydatków na lata 2021-2027*. Status dokumentu: *Projekt*.

²⁵ Fragment oznaczony kursywą należy wykreślić, jeżeli Projekt nie jest realizowany w ramach partnerstwa.

przekazać dane koordynatora Projektu do Instytucji Pośredniczącej w terminie ...²⁶ dni kalendarzowych od dnia zawarcia umowy, a w przypadku zmiany na stanowisku koordynatora Projektu, w terminie ...²⁷ dni kalendarzowych od dnia wystąpienia zmiany.

3. Instytucja Pośrednicząca uznaje za niekwalifikowalną część kosztów pośrednich podczas zatwierdzania wniosku o płatność, o którym mowa w § 13 ust. 7, w przypadku naruszenia przez Beneficjenta postanowień umowy w zakresie zarządzania projektem, w tym gdy nie dochował obowiązków w zakresie Standardu dostępności dla polityki spójności (Standard szkoleniowy), określonych w załączniku nr 2 do *Wytycznych dotyczących zasad równościowych*. Wysokość kosztów niekwalifikowalnych obliczana jest zgodnie z taryfikatorem stanowiącym załącznik nr 5 do umowy, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Instytucja Pośrednicząca może odstąpić od uznania za niekwalifikowalną części kosztów pośrednich jeżeli Beneficjent wykaże, że naruszenie umowy wynika z okoliczności od niego niezależnych, tj. takich, których następstw nie można było uniknąć mimo zachowania należytej staranności.
5. W przypadku zwiększenia wartości projektu, które skutkuje zmniejszeniem wysokości procentu stawki ryczałtowej kosztów pośrednich Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu odpowiedniej części kosztów pośrednich zatwierdzonych przez Instytucję Pośredniczącą w ramach wcześniej złożonych wniosków o płatność, bez odsetek. Przedmiotowego zwrotu należy dokonać w ciągu 14 dni od dnia podpisania aneksu, dotyczącego zmiany procentowej stawki kosztów pośrednich. W przypadku braku zwrotu zastosowanie mają zapisy § 16.

Zasady odpowiedzialności

§ 8.

1. Instytucja Pośrednicząca nie ponosi odpowiedzialności wobec osób trzecich za szkody powstałe w związku z realizacją Projektu. Instytucja Pośrednicząca nie ponosi odpowiedzialności za działania lub zaniechania Beneficjenta wobec Partnera/ów oraz Partnera/ów wobec Beneficjenta²⁸.
2. Umowa o partnerstwie określa odpowiedzialność Beneficjenta oraz Partnerów wobec osób trzecich za działania wynikające z niniejszej Umowy²⁹.

---

²⁶ Termin określa Instytucja Pośrednicząca.

²⁷ Termin określa Instytucja Pośrednicząca.

²⁸ Dotyczy przypadku, gdy Projekt jest realizowany w ramach partnerstwa.

²⁹ Dotyczy przypadku, gdy Projekt jest realizowany w ramach partnerstwa.

Wyodrębniona ewidencja

§ 9.

1. Beneficjent zobowiązuje się do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji wydatków Projektu w sposób przejrzysty, tak aby możliwa była identyfikacja poszczególnych operacji związanych z Projektem, z wyłączeniem kosztów pośrednich, o których mowa w § 7.
2. Beneficjent zobowiązuje się do takiego opisywania dokumentacji księgowej Projektu, o której mowa w ust. 1, aby widoczny był związek danego wydatku z Projektem.
3. Obowiązki, o których mowa w ust. 1 i 2, dotyczą każdego z Partnerów, w zakresie tej części Projektu, za której realizację odpowiada dany Partner³⁰.

Ogólne zasady wypłaty dofinansowania

§ 10.

1. Dofinansowanie, o którym mowa w § 2 ust. 3 pkt 1, jest wypłacane w formie zaliczki w wysokości określonej w harmonogramie płatności stanowiącym załącznik nr 6 do Umowy, z zastrzeżeniem ust. 3 i § 11. Pierwsza transza zaliczki wypłacana jest w kwocie nie przekraczającej 25% wartości dofinansowania Projektu. Wysokość kolejnych transz dofinansowania powinna odpowiadać faktycznym wydatkom, zgodnym z postępem rzeczowym i finansowym Projektu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dofinansowanie może być wypłacane jako zwrot wydatków poniesionych przez Beneficjenta *lub Partnerów*³¹.
2. Beneficjent sporządza harmonogram płatności, o którym mowa w ust. 1, w uzgodnieniu z Instytucją Pośredniczącą i przekazuje za pośrednictwem CST2021, chyba że z przyczyn technicznych nie jest to możliwe. W takim przypadku stosuje się § 18 ust. 8, przy czym formularz wersji pisemnej harmonogramu płatności jest zgodny z załącznikiem nr 6 do umowy.
3. Harmonogram płatności, o którym mowa w ust. 1, może podlegać aktualizacji. Aktualizacja ta jest skuteczna, pod warunkiem akceptacji przez Instytucję Pośredniczącą i nie wymaga formy aneksu do umowy. Instytucja Pośrednicząca akceptuje lub odrzuca zmianę harmonogramu płatności w CST2021 w terminie 10 dni roboczych od jej otrzymania. Harmonogram może podlegać aktualizacji nie później niż przed terminem zakończenia okresu rozliczeniowego, którego dotyczy.
4. Transze dofinansowania są przekazywane na wyodrębniony dla Projektu rachunek płatniczy Beneficjenta nr .....

---

³⁰ Dotyczy przypadku, gdy Projekt jest realizowany w ramach partnerstwa.

³¹ Dotyczy przypadku, gdy Projekt jest realizowany w ramach partnerstwa.

5. Beneficjent przekazuje Partnerom odpowiednią część dofinansowania na pokrycie ich wydatków, zgodnie z umową o partnerstwie. Wszystkie płatności dokonywane w związku z realizacją niniejszej umowy, pomiędzy Beneficjentem a Partnerem bądź pomiędzy Partnerami, powinny być dokonywane za pośrednictwem rachunku płatniczego, o którym mowa w ust. 4, pod rygorem możliwości uznania poniesionych wydatków za niekwalifikowalne³².
6. Odsetki bankowe od przekazanych Beneficjentowi transz dofinansowania podlegają zwrotowi, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej, w terminie 10 dni roboczych po zakończeniu okresu rozliczeniowego, a w przypadku ostatniego okresu rozliczeniowego w terminie 30 dni kalendarzowych od dnia zakończenia okresu realizacji Projektu³³. W tytule przelewu Beneficjent wskazuje numer umowy o dofinansowanie oraz tytuł zwrotu.
7. W przypadku realizowania Projektu przez Beneficjenta działającego w formie partnerstwa, kwestie zwrotu odsetek bankowych naliczonych na rachunkach projektowych Partnera/Partnerów reguluje umowa o partnerstwie.

Warunki wypłaty transz dofinansowania

§ 11.

1. Strony ustalają następujące warunki przekazania transz dofinansowania, z zastrzeżeniem ust. 2-4:
  - 1) pierwsza transza dofinansowania jest przekazywana w wysokości określonej we wniosku o płatność, pod warunkiem wniesienia zabezpieczenia, o którym mowa w § 17³⁴;
  - 2) kolejne transze dofinansowania są przekazywane po:
    - a) złożeniu wniosku o płatność i zweryfikowaniu, że złożony wniosek o płatność potwierdza wydatkowanie co najmniej 70% łącznej kwoty otrzymanych transz dofinansowania otrzymanych na dzień zatwierdzenia wniosku lub odsyłania wniosku do poprawy (w przypadku odesłania wniosku do poprawy wydatki w wysokości 70 % nie wymagają składania przez beneficjenta dalszych wyjaśnień)

oraz

---

³² Dotyczy przypadku, gdy Projekt jest realizowany w ramach partnerstwa, z wyłączeniem partnerów będących państwowymi jednostkami budżetowymi.

³³ Instytucja Pośrednicząca może dostosować częstotliwość dokonywania zwrotu odsetek bankowych do swoich potrzeb.

³⁴ Nie dotyczy beneficjentów zwolnionych na podstawie art. 206 ust 4 Ufp z obowiązku ustanawiania zabezpieczenia wykonania umowy.

- b) zatwierdzeniu przez Instytucję Pośredniczącą wniosków o płatność złożonych za wcześniejsze okresy rozliczeniowe niż wniosek, o którym mowa w lit. a, zgodnie z § 13 ust. 7.
2. Transze dofinansowania są przekazywane w terminie płatności, o którym mowa w § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz przekazywania informacji dotyczących tych płatności, przy czym Instytucja Pośrednicząca zobowiązuje się do przekazania Bankowi Gospodarstwa Krajowego zlecenia płatności w terminie do 7³⁵ dni roboczych od dnia zatwierdzenia wniosku o płatność, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub dnia zweryfikowania wniosku o płatność, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a.
  3. Jednocześnie Instytucja Pośrednicząca zobowiązuje się do przekazania środków dotacji celowej, o których mowa w § 2 ust. 3 pkt 1 litera b na rachunek bankowy Beneficjenta na podstawie dyspozycji przelewu środków z rachunku bankowego Instytucji Pośredniczącej.
  4. Warunkiem przekazania Beneficjentowi transz dofinansowania jest:
    - 1) dostępność środków europejskich w limicie określonym przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej,
    - 2) dostępność środków dotacji celowej na rachunku Instytucji Pośredniczącej.
  5. W przypadku niemożliwości dokonania wypłaty transzy dofinansowania spowodowanej okresowym brakiem środków, o których mowa w § 2 ust. 3 pkt 1, Beneficjent ma prawo renegotjować harmonogram realizacji projektu i harmonogram płatności, o których mowa odpowiednio w § 3 ust. 1 pkt 2 i § 10 ust. 1.
  6. Instytucja Pośrednicząca może zawiesić wypłatę transzy dofinansowania, w przypadkach określonych w § 27. Instytucja Pośrednicząca informuje Beneficjenta, z wykorzystaniem CST2021 lub pisemnie, jeżeli z powodów technicznych nie będzie to możliwe za pośrednictwem CST2021, o zawieszeniu wypłaty transzy dofinansowania i jego przyczynach.
  7. Instytucja Pośrednicząca nie ponosi odpowiedzialności za szkody wyrządzone wskutek zawieszenia płatności spowodowanych okolicznościami, o których mowa w ust. 6.

---

³⁵ Należy podać liczbę dni, przy czym okres przekazania zlecenia płatności nie może przekroczyć 7 dni roboczych.

Rozliczanie Projektu

§ 12.

1. Beneficjent składa pierwszy wniosek o płatność, będący podstawą wypłaty pierwszej transzy dofinansowania w terminie do 10 dni roboczych od dnia zawarcia umowy.
2. Beneficjent składa kolejne wnioski o płatność za okresy rozliczeniowe, zgodnie z harmonogramem płatności w terminie do 10 dni roboczych od zakończenia okresu rozliczeniowego, a końcowy wniosek o płatność w terminie do 30 dni kalendarzowych od dnia zakończenia okresu realizacji Projektu.
3. Beneficjent zobowiązuje się do wykazania i opisanie we wnioskach o płatność, które z działań zaplanowanych we Wniosku zostały już zrealizowane oraz w jaki sposób ich realizacja wpłynęła na sytuację osób z niepełnosprawnościami, a także na równość kobiet i mężczyzn lub innych grup wskazanych we Wniosku. Obowiązek opisanie tych działań powstaje wówczas, gdy opisywany we wniosku o płatność postęp rzeczowy i rozliczane w nim wydatki dotyczą działań, przy realizacji których powinny być stosowane zasada równości kobiet i mężczyzn oraz zasada równości szans i niedyskryminacji – zgodnie z Wnioskiem.
4. W przypadku niezłożenia wniosku o płatność na kwotę wydatków kwalifikowalnych³⁶ wynikającą z harmonogramu płatności w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia upływu terminu, o którym mowa w ust. 2 od środków pozostałych do rozliczenia³⁷, przekazanych w ramach zaliczki, Instytucja Pośrednicząca nalicza odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczone od dnia przekazania środków do dnia złożenia wniosku o płatność lub do dnia zwrócenia niewykorzystanej części zaliczki³⁸.
5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, Instytucja Pośrednicząca wzywa Beneficjenta do zapłaty odsetek w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia doręczenia wezwania. W przypadku braku zwrotu odsetek w terminie, stosuje się przepisy art. 189 ust. 3b-3c i art. 189 ust. 3e Ufp.
6. W przypadku, gdy Wniosek przewiduje trwałość Projektu lub rezultatów, Beneficjent po okresie realizacji Projektu jest zobowiązany do przedkładania do Instytucji Pośredniczącej dokumentów potwierdzających zachowanie trwałości Projektu lub rezultatów. Zakres ww. dokumentów, częstotliwość ich przedkładania oraz termin ich przekazywania do

---

³⁶ Jako rozliczenie należy również rozumieć zwrot zaliczki na rachunek płatniczy Instytucji Pośredniczącej.

³⁷ Jako środki pozostałe do rozliczenia należy rozumieć środki nierozliczone we wniosku o płatność, poniżej kwoty uprawniającej do otrzymania kolejnej transzy zaliczki, o której mowa w § 11 ust. 1 pkt 2 lit. a. W przypadku końcowego wniosku o płatność – Beneficjent ma obowiązek rozliczenia całości otrzymanego dofinansowania.

³⁸ Dotyczy wniosków o płatność, na podstawie których, zgodnie z harmonogramem płatności, beneficjent wnioskuje o wypłatę kolejnej transzy dofinansowania i do końcowego wniosku o płatność.

Instytucji Pośredniczącej zostaną przez nią określone nie później niż na miesiąc przed zakończeniem realizacji Projektu.

7. Beneficjent przedkłada wniosek o płatność oraz dokumenty niezbędne do rozliczenia Projektu za pośrednictwem CST2021, chyba że z przyczyn technicznych nie jest to możliwe. W takim przypadku stosuje się § 18 ust. 8.
8. Beneficjent zobowiązuje się ująć każdy wydatek kwalifikowalny we wniosku o płatność przekazywanym do Instytucji Pośredniczącej w terminie do 3 miesięcy od dnia jego poniesienia³⁹.
9. Beneficjent jest zobowiązany do rozliczenia całości otrzymanego dofinansowania w końcowym wniosku o płatność. W przypadku, gdy z rozliczenia wynika, że dofinansowanie nie zostało w całości wykorzystane na wydatki kwalifikowalne, Beneficjent zwraca tę część dofinansowania, na rachunek bankowy wskazany przez Instytucję Pośredniczącą, w terminie 30 dni kalendarzowych od dnia zakończenia okresu realizacji Projektu.
10. W przypadku niedokonania zwrotu dofinansowania w części ze środków europejskich, zgodnie z ust. 9, stosuje się § 16. W przypadku niedokonania zwrotu w części z dotacji celowej, zgodnie z ust. 9, Instytucja Pośrednicząca wydaje decyzje o zwrocie środków na podstawie art. 169 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwanej dalej „Ufp”.

Weryfikacja wniosku o płatność

§ 13.

1. Instytucja Pośrednicząca w terminie 5 dni roboczych od dnia otrzymania wniosku o płatność dokonuje wyboru próby dokumentów do weryfikacji w oparciu o metodologię doboru próby, do których złożenia zobowiązany będzie Beneficjent lub przekazuje do Beneficjenta informację o konieczności złożenia całości dokumentów celem dokonania kompleksowej weryfikacji wniosku o płatność. W celu potwierdzenia prawidłowości i kwalifikowalności poniesionych wydatków, w związku z podejrzeniem wystąpienia nadużycia finansowego lub złożenia przez beneficjenta niewystarczających wyjaśnień, Instytucja Pośrednicząca może zwrócić się o złożenie wyjaśnień do innych niż Beneficjent podmiotów lub osób zaangażowanych w realizację Projektu, w tym uczestników Projektu, grantobiorców, ostatecznych odbiorców, wykonawców lub podwykonawców. Podmioty te lub osoby są obowiązane udzielić wyjaśnień lub udostępnić Instytucji Pośredniczącej dokumenty dotyczące realizacji Projektu.

---

³⁹ Dotyczy beneficjentów będących jednostkami sektora finansów publicznych i odnosi się do wydatków bezpośrednich Projektu.

2. Instytucja Pośrednicząca dokonuje weryfikacji pierwszego wniosku o płatność (tzw. zaliczkowego) w terminie 18 dni roboczych od dnia następującego po dniu otrzymania wniosku o płatność.
3. Instytucja Pośrednicząca dokonuje weryfikacji wniosku o płatność Projektu w terminie 33 dni roboczych od dnia następującego po dniu otrzymania dokumentów z wyboru próby lub otrzymania wniosku, w którym nie rozliczono żadnych wydatków, przy czym termin ten dotyczy każdej złożonej przez Beneficjenta wersji wniosku o płatność.
4. W przypadku nieprzedłożenia dokumentów lub złożenia dokumentów niekompletnych zgodnie z ust. 1 wydatki dotyczące tych dokumentów mogą zostać uznane za nieprawidłowość.
5. W przypadku, gdy Beneficjent złoży kolejny wniosek o płatność, przed zatwierdzeniem poprzedniego wniosku o płatność, weryfikacja tego wniosku o płatność jest wstrzymywana do czasu zatwierdzenia poprzedniego wniosku o płatność. W takim przypadku termin weryfikacji wniosku o płatność rozpocznie się od dnia następującego po dniu zatwierdzenia poprzedniego wniosku o płatność.
6. W przypadku gdy:
  - 1) w ramach Projektu jest dokonywana kontrola na miejscu⁴⁰ i został złożony końcowy wniosek o płatność,
  - lub
  - 2) Instytucja Pośrednicząca zleciła kontrolę doraźną na miejscu w związku ze złożonym wnioskiem o płatność,
  - lub
  - 3) w ramach prowadzonych czynności kontrolnych (innych niż weryfikacja wniosku o płatność) istnieje podejrzenie stwierdzenia wydatków niekwalifikowalnych w danym wniosku o płatnośćbieg terminów weryfikacji, o których mowa w ust. 3, w stosunku do ww. wniosków o płatność, ulega zawieszeniu do dnia przekazania przez Beneficjenta do Instytucji Pośredniczącej informacji o wykonaniu lub zaniechaniu wykonania zaleceń pokontrolnych, chyba że wyniki kontroli nie wskazują na wystąpienie wydatków niekwalifikowalnych w Projekcie lub nie mają wpływu na rozliczenie końcowe Projektu.
7. Beneficjent zobowiązuje się do przedstawienia na każde wezwanie Instytucji Pośredniczącej dokumentów dotyczących Projektu. Instytucja Pośrednicząca może także dokonać uzupełnienia lub poprawienia wniosku o płatność w zakresie oczywistych omyłek, o czym informuje Beneficjenta lub wzywa Beneficjenta do poprawienia lub

---

⁴⁰ Przez kontrolę rozumie się również audyty upoważnionych organów audytowych.

uzupełnienia wniosku o płatność lub złożenia dodatkowych wyjaśnień w wyznaczonym terminie.

8. Beneficjent zobowiązuje się do usunięcia błędów, złożenia wyjaśnień lub złożenia dokumentów dotyczących Projektu w wyznaczonym przez Instytucję Pośredniczącą terminie, jednak nie krótszym niż 5 dni roboczych⁴¹.
9. Instytucja Pośrednicząca, po pozytywnym zweryfikowaniu wniosku o płatność, przekazuje Beneficjentowi w terminie, o którym mowa w ust. 2 i 3, informację o wyniku weryfikacji wniosku o płatność, przy czym informacja o zatwierdzeniu całości lub części wniosku o płatność powinna zawierać:
  - 1) kwotę wydatków, które zostały uznane za niekwalifikowalne wraz z uzasadnieniem oraz wezwaniem do ich zwrotu na rachunek płatniczy wskazany przez Instytucję Pośredniczącą⁴²;
  - 2) zatwierdzoną kwotą rozliczenia kwoty dofinansowania *oraz wkładu własnego*⁴³ wynikającą z pomniejszenia kwoty wydatków rozliczanych we wniosku o płatność o wydatki niekwalifikowalne, o których mowa w pkt 1.
10. W przypadku konieczności potwierdzenia przez Instytucję Pośredniczącą, po zawarciu umowy, że Beneficjent spełnia kryteria wyboru projektów właściwe dla naboru, w ramach którego Projekt został wybrany do dofinansowania, przed zatwierdzeniem wniosku o płatność końcową Instytucja Pośrednicząca może wezwać Beneficjenta do przedłożenia stosownych dokumentów, o ile nie ma dostępu do tych dokumentów, w celu weryfikacji spełnienia tych kryteriów. Warunkiem zatwierdzenia wniosku o płatność końcową jest potwierdzenie przez Instytucję Pośredniczącą spełnienia tych kryteriów. W sytuacji, gdy Instytucja Pośrednicząca stwierdzi, że kryterium nie zostało przez Beneficjenta spełnione, może uznać wszystkie lub część wydatków w ramach Projektu za niekwalifikowalne, jako niespełniające warunków wynikających z regulaminu wyboru projektów. W przypadku uznania przez Instytucję Pośredniczącą części lub wszystkich wydatków w ramach Projektu za niekwalifikowalne, do tych wydatków zastosowanie mają zapisy § 16.
11. Instytucja Pośrednicząca, w celu potwierdzenia prawidłowości i kwalifikowalności poniesionych wydatków, w związku z podejrzeniem wystąpienia nadużycia finansowego lub złożenia przez Beneficjenta niewystarczających wyjaśnień, może zwrócić się o złożenie wyjaśnień do innych niż Beneficjent podmiotów lub osób zaangażowanych w realizację Projektu, w tym uczestników projektu, grantobiorców, ostatecznych odbiorców, wykonawców lub podwykonawców. Te podmioty lub te osoby są obowiązane

---

⁴¹ W uzasadnionych przypadkach Instytucja Pośrednicząca może wyznaczyć krótszy termin, w szczególności gdy błędy nie były liczne lub zgłoszone uwagi do wniosku nie wymagają obszernych wyjaśnień lub przekazania znacznej ilości dokumentacji źródłowej.

⁴² Instytucja Pośrednicząca może wskazać rachunek, o którym mowa w § 10 ust. 4.

⁴³ Dotyczy przypadku, gdy Beneficjent jest zobowiązany do wniesienia wkładu własnego.

udzielić wyjaśnień lub udostępnić instytucji kontrolującej dokumenty dotyczące realizacji Projektu.

Nieprawidłowości stwierdzone w toku weryfikacji wniosków o płatność

§ 14.

1. Beneficjent ma prawo wnieść w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia otrzymania informacji, o której mowa w § 13 ust. 9 pkt 1 zastrzeżenia do ustaleń Instytucji Pośredniczącej w zakresie wydatków niekwalifikowalnych.
2. Termin, o którym mowa w ust. 1, może być przedłużony przez Instytucję Pośredniczącą na czas oznaczony, na wniosek Beneficjenta, złożony przed upływem terminu zgłoszenia zastrzeżeń.
3. Instytucja Pośrednicząca ma prawo poprawienia w informacji o wynikach weryfikacji, w każdym czasie, z urzędu lub na wniosek Beneficjenta, oczywistych omyłek. Informację o zakresie tych poprawek przekazuje się bez zbędnej zwłoki Beneficjentowi.
4. Instytucja Pośrednicząca rozpatruje zastrzeżenia do informacji o wynikach weryfikacji w terminie nie dłuższym niż 14 dni kalendarzowych, licząc od dnia otrzymania tych zastrzeżeń. Podjęcie przez Instytucję Pośredniczącą, w trakcie rozpatrywania zastrzeżeń, czynności lub działań, o których mowa w ust. 6, przerywa bieg tego terminu.
5. Zastrzeżenia, o których mowa w ust. 1, mogą zostać w każdym czasie wycofane. Zastrzeżenia, które zostały wycofane, Instytucja Pośrednicząca pozostawia bez rozpatrzenia.
6. W trakcie rozpatrywania zastrzeżeń Instytucja Pośrednicząca ma prawo przeprowadzić dodatkowe czynności kontrolne lub żądać przedstawienia dokumentów lub złożenia dodatkowych wyjaśnień.
7. Instytucja Pośrednicząca, po rozpatrzeniu zastrzeżeń, sporządza i przekazuje Beneficjentowi w terminie nie dłuższym niż 10 dni kalendarzowych ostateczną informację o wynikach weryfikacji lub pisemne stanowisko wobec zgłoszonych zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem odmowy skorygowania ustaleń.
8. Instytucja Pośrednicząca w razie potrzeby uzupełnia informację o wynikach weryfikacji o wezwanie do zwrotu środków przez Beneficjenta.
9. Beneficjentowi nie przysługuje prawo do złożenia zastrzeżeń do ostatecznej informacji o wynikach weryfikacji oraz do pisemnego stanowiska wobec zgłoszonych zastrzeżeń.
10. W przypadku gdy Beneficjent nie zastosuje się do zaleceń Instytucji Pośredniczącej dotyczących sposobu skorygowania wydatków niekwalifikowalnych, stosowane będą postanowienia § 16.

Nieprawidłowości stwierdzone po zatwierdzeniu wniosku o płatność

§ 15.

1. W przypadku stwierdzenia w Projekcie nieprawidłowości, o której mowa w art. 2 pkt 31 Rozporządzenia ogólnego, dotyczącej zatwierdzonych wniosków o płatność, wartość Projektu, o której mowa w § 2 ust. 3, ulega pomniejszeniu o kwotę nieprawidłowości. Pomniejszeniu ulega także wartość dofinansowania, o której mowa w § 2 ust. 3 pkt 1 oraz wartość wkładu własnego, o którym mowa w § 2 ust. 3 pkt 2, w części w jakiej nieprawidłowość została sfinansowana z tych środków. Zmiany, o których mowa powyżej, nie wymagają formy aneksu do umowy.
2. Do zwrotu nieprawidłowości, o której mowa w ust. 1, stosuje się postanowienia § 16.

Zwrot środków

§ 16.

1. Jeżeli na podstawie wniosków o płatność lub czynności kontrolnych uprawnionych organów zostanie stwierdzone, że dofinansowanie jest:
  - 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,
  - 2) wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 Ufp,
  - 3) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości

Instytucja Pośrednicząca wzywa Beneficjenta do zwrotu całości lub części dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od daty przekazania Beneficjentowi ostatniej transzy przed poniesieniem wydatków, które zostały uznane za nieprawidłowości do dnia obciążenia rachunku bankowego Beneficjenta kwotą zwrotu. W przypadku zaangażowania do realizacji Projektu środków własnych Beneficjenta, odsetki naliczane są od dnia transzy przekazanej po poniesieniu wydatku, który został uznany za nieprawidłowość.

2. Beneficjent zwraca środki, o których mowa w ust. 1, wraz z odsetkami, na pisemne wezwanie Instytucji Pośredniczącej, w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia doręczenia wezwania do zapłaty, na rachunek bankowy wskazany przez Instytucję Pośredniczącą w tym wezwaniu.
3. Beneficjent dokonuje również zwrotu na rachunek bankowy wskazany przez Instytucję Pośredniczącą kwot korekt wydatków kwalifikowalnych (wydatków niekwalifikowalnych niestanowiących nieprawidłowości, dotyczących zatwierdzonych wniosków o płatność) oraz innych kwot wydatków niekwalifikowalnych.
4. Beneficjent dokonuje opisu przelewu zwracanych środków, o których mowa w ust. 1, poprzez wskazanie:
  - 1) numeru Projektu,

- 2) informacji o kwocie głównej i kwocie odsetek,
  - 3) tytułu zwrotu (a w przypadku dokonania zwrotu środków na podstawie decyzji, o której mowa w art. 207 ustawy o finansach, także numeru decyzji),
  - 4) roku, w którym zostały przekazane środki, których dotyczy zwrot,
  - 5) klasyfikacji budżetowej.
5. W przypadku niedokonania przez Beneficjenta zwrotu środków zgodnie z ust. 2 Instytucja Pośrednicząca, po przeprowadzeniu postępowania określonego przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego wydaje decyzję, o której mowa w art. 207 ust. 9 Ufp. Od decyzji Beneficjentowi przysługuje odwołanie do Instytucji Zarządzającej programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027.
  6. Decyzji, o której mowa w ust. 5, nie wydaje się, jeżeli Beneficjent dokonał zwrotu środków przed jej wydaniem.
  7. W przypadku braku zwrotu środków w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia upływu terminu zwrotu określonego w ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 5, Beneficjent zostaje wykluczony z możliwości otrzymania środków zgodnie z art. 207 ust. 4 pkt 3 Ufp, z zastrzeżeniem art. 207 ust. 7 Ufp.
  8. Beneficjent zobowiązuje się do pokrycia, w uzasadnionej wysokości, poniesionych przez Instytucję Pośredniczącą kosztów odzyskiwania kwot, o których mowa w ust. 1.
  9. Wszelkich zwrotów środków związanych z realizowanym Projektem Beneficjent dokonuje na rachunek bankowy wskazany przez Instytucję Pośredniczącą: .....*[należy wskazać nr rachunku bankowego]*.

Zabezpieczenie prawidłowej realizacji Projektu

§ 17⁴⁴.

1. Zabezpieczeniem prawidłowej realizacji umowy jest *składany przez Beneficjenta, nie później niż w terminie .....⁴⁵ weksel in blanco wraz z podpisaną deklaracją wekslową⁴⁶*.

---

⁴⁴ Nie dotyczy beneficjentów zwolnionych na podstawie art. 206 ust. 4 Ufp z obowiązku ustanawiania zabezpieczenia wykonania umowy.

⁴⁵ Należy wskazać termin złożenia zabezpieczenia, przy czym zaleca się, aby termin nie przekraczał 15 dni roboczych od daty podpisania umowy, chyba że nie jest możliwe złożenie zabezpieczenia przez Beneficjenta z przyczyn obiektywnych we wskazanym terminie.

⁴⁶ W przypadku, gdy wartość zaliczek przekracza limit określony w § 5 ust. 2 pkt 1 lub § 5 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 21 września 2022 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, zabezpieczenie ustanawiane jest na warunkach określonych w § 5 ust. 3 ww. rozporządzenia i w takim wypadku § 17 zostanie zmodyfikowany odpowiednio do

2. Zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie umowy następuje na wniosek Beneficjenta po ostatecznym rozliczeniu umowy, tj. po zatwierdzeniu końcowego wniosku o płatność w Projekcie oraz – jeśli dotyczy – zwrocie środków niewykorzystanych przez Beneficjenta, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.
3. W przypadku wszczęcia postępowania administracyjnego w celu wydania decyzji o zwrocie środków na podstawie Ufp lub postępowania sądowo-administracyjnego w wyniku zaskarżenia takiej decyzji, lub w przypadku prowadzenia egzekucji administracyjnej zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie umowy następuje po zakończeniu postępowania i, jeśli takie było jego ustalenie, odzyskaniu środków.
4. W przypadku gdy Wniosek przewiduje trwałość Projektu lub rezultatów, zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie umowy następuje na wniosek Beneficjenta po upływie okresu trwałości. W przypadku gdy zabezpieczenie umowy ustanowione zostało na warunkach określonych w § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 21 września 2022 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, po całkowitym rozliczeniu Projektu Beneficjent może wnioskować do Instytucji Pośredniczącej o zmianę zabezpieczenia na weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Zasady wykorzystywania CST2021

§ 18.

1. Beneficjent zobowiązuje się do wykorzystywania CST2021 w procesie rozliczania Projektu oraz komunikowania się z Instytucją Pośredniczącą. Wykorzystanie CST2021 obejmuje co najmniej przesłanie:
  - 1) wniosków o płatność;
  - 2) dokumentów potwierdzających kwalifikowalność wydatków ponoszonych w ramach Projektu i wykazywanych we wnioskach o płatność;
  - 3) danych uczestników Projektu i podmiotów otrzymujących wsparcie;
  - 4) harmonogramu płatności;
  - 5) informacji o zamówieniach publicznych o wartości równej lub wyższej niż progi unijne w rozumieniu art. 3 ustawy Pzp;
  - 6) innych dokumentów związanych z realizacją Projektu, w tym niezbędnych do przeprowadzenia kontroli Projektu oraz wymiany dokumentacji pokontrolnej.

---

rodzaju zabezpieczenia. W przypadku gdy Wniosek przewiduje trwałość Projektu lub rezultatów, okres, na jaki ustanowione zostało zabezpieczenie powinien uwzględniać ww. okres trwałości.

Przekazanie drogą elektroniczną dokumentów, o których mowa w pkt 2, 3, 5 i 6, nie zdejmuje z Beneficjenta i Partnerów obowiązku przechowywania oryginałów dokumentów i ich udostępniania podczas kontroli na miejscu.

2. Beneficjent i Instytucja Pośrednicząca uznają za prawnie wiążące przyjęte w umowie rozwiązania stosowane w zakresie komunikacji i wymiany danych w CST2021, bez możliwości kwestionowania skutków ich stosowania. Wszelkie działania w CST2021 osób uprawnionych, o których mowa w ust. 3 są traktowane w sensie prawnym jako działanie Beneficjenta/Partnerów.
3. Beneficjent/Partnerzy wyznacza/ją osoby uprawnione do wykonywania w CST2021 w jego/ich imieniu czynności związanych z realizacją Projektu oraz osoby, które w jego imieniu będą zarządzać uprawnieniami użytkowników CST2021 po stronie Beneficjenta/Partnerów. Zgłoszenie osób zarządzających uprawnieniami użytkowników odbywa się w oparciu o procedurę stanowiącą załącznik nr 4 do *Wytycznych dotyczących gromadzenia*. Wniosek o dodanie osoby zarządzającej projektem stanowi załącznik nr 7 do Umowy a jego zmiana nie wymaga aneksowania umowy.
4. Beneficjent rozlicza projekt w CST2021 zgodnie z zadeklarowanym przed podpisaniem umowy o dofinansowanie sposobem, tj. „projekt partnerski” albo „projekt realizowany w formule partnerskiej”⁴⁷.
5. Beneficjent zapewnia, że osoby, o których mowa w ust. 3, wykorzystują certyfikat niekwalifikowany generowany przez CST2021 (jako kod autoryzacyjny przesyłany na adres email danej osoby uprawnionej) lub kwalifikowany podpis elektroniczny w ramach uwierzytelniania czynności dokonywanych w ramach CST2021.
6. Beneficjent zapewnia, że osoby, o których mowa w ust. 3, przestrzegają regulaminu bezpieczeństwa informacji przetwarzanych w CST2021 oraz aktualnej wersji Instrukcji Użytkownika zewnętrznego udostępnionej przez Instytucję Pośredniczącą.
7. Beneficjent zobowiązuje się do każdorazowego informowania Instytucji Pośredniczącej o nieautoryzowanym dostępie do danych Beneficjenta w CST2021.
8. W przypadku niedostępności CST2021 Beneficjent zgłasza Instytucji Pośredniczącej zaistniały problem na adres e-mail ..... W przypadku potwierdzenia awarii CST2021 przez pracownika Instytucji Pośredniczącej proces rozliczania Projektu oraz komunikowania się z Instytucją Pośredniczącą odbywa się drogą pisemną⁴⁸. Wszelka korespondencja papierowa, aby została uznana za wiążącą, musi zostać podpisana przez osoby uprawnione do składania oświadczeń w imieniu Beneficjenta. O usunięciu awarii CST2021 Instytucja Pośrednicząca informuje Beneficjenta na adresy e-mail osób uprawnionych wskazanych w załączniku nr 7 do umowy, Beneficjent zaś zobowiązuje się

---

⁴⁷ Należy wykreślić, jeżeli nie dotyczy.

⁴⁸ Wzór wniosku o płatność stanowi załącznik nr 3.

uzupełnić dane w CST2021 w zakresie dokumentów przekazanych drogą pisemną w terminie 5 dni roboczych od otrzymania tej informacji.

9. Beneficjent zobowiązuje się do wprowadzania do CST2021 danych dotyczących angażowania personelu Projektu zgodnie z zakresem określonym w *Wytycznych dotyczących gromadzenia* pod rygorem uznania związanych z tym wydatków za niekwalifikowalne.
10. Przedmiotem komunikacji wyłącznie przy wykorzystaniu CST2021 nie mogą być:
  - 1) zmiany treści umowy w formie aneksu;
  - 2) dochodzenie zwrotu środków od Beneficjenta, o którym mowa w § 16, w tym prowadzenie postępowania administracyjnego w celu wydania decyzji o zwrocie środków.

Dokumentacja Projektu

§ 19.

1. W przypadku zlecenia zadań lub ich części w ramach Projektu wykonawcy Beneficjent zobowiązuje się zapewnić i udostępnić Instytucji Pośredniczącej na jej wezwanie wszelkie dokumenty umożliwiające weryfikację kwalifikowalności wydatków.
2. Beneficjent zobowiązuje się do przechowywania dokumentacji związanej z realizacją Projektu przez okres pięciu lat od dnia 31 grudnia roku, w którym został zatwierdzony końcowy wniosek o płatność w ramach Projektu. Bieg terminu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, zostaje przerwany w przypadku wszczęcia postępowania administracyjnego lub sądowego dotyczącego wydatków rozliczonych w Projekcie albo na należycie uzasadniony wniosek Komisji Europejskiej, o czym Beneficjent jest informowany pisemnie lub za pomocą CST2021. Dokumenty dotyczące pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom Beneficjent zobowiązuje się przechowywać przez 10 lat, licząc od dnia jej przyznania, o ile Projekt dotyczy pomocy publicznej.
3. W przypadku naruszenia przez Beneficjenta obowiązku, o którym mowa w ust. 1 i 2, Instytucja Pośrednicząca może uznać za niekwalifikowalne wydatki w zakresie niepotwierdzonymi dokumentami, w tym dokonać zmiany informacji o wynikach weryfikacji wniosku o płatność, o której mowa w § 13 ust. 9.
4. Beneficjent przechowuje dokumentację związaną z realizacją Projektu w sposób zapewniający dostępność, poufność i bezpieczeństwo, oraz jest zobowiązany do poinformowania Instytucji Pośredniczącej o miejscu jej archiwizacji w terminie 10 dni roboczych od dnia zawarcia umowy, o ile dokumentacja jest przechowywana poza jego siedzibą.
5. W przypadku zmiany miejsca archiwizacji dokumentów oraz w przypadku zawieszenia lub zaprzestania przez Beneficjenta działalności w okresie, o którym mowa w ust. 2,

Beneficjent zobowiązuje się niezwłocznie, na piśmie poinformować Instytucję Pośredniczącą o miejscu archiwizacji dokumentów związanych z realizowanym Projektem.

6. Postanowienia ust. 1-5 stosuje się odpowiednio do Partnerów, z zastrzeżeniem, że obowiązek informowania o miejscu przechowywania całej dokumentacji Projektu, w tym gromadzonej przez Partnerów dotyczy wyłącznie Beneficjenta⁴⁹.

Kontrola

§ 20.

1. Beneficjent zobowiązuje się poddać kontroli⁵⁰ dokonywanej przez Instytucję Pośredniczącą oraz inne uprawnione podmioty w zakresie prawidłowości realizacji Projektu.
2. Kontrole projektów, w tym wydatków, służą sprawdzeniu ich zgodności z przepisami prawa, programem, zasadami krajowymi i unijnymi oraz umową o dofinansowanie projektu lub decyzją o dofinansowaniu projektu.
3. Kontrola może zostać przeprowadzona zarówno w siedzibie Beneficjenta, w *siedzibie podmiotu, o którym mowa w § 2 ust. 2⁵¹*, jak i w miejscu realizacji projektu, przy czym niektóre czynności kontrolne mogą być prowadzone w siedzibie podmiotu kontrolującego lub w innym miejscu świadczenia pracy przez osoby kontrolujące lub usług na rzecz podmiotu kontrolującego, na podstawie danych i dokumentów zamieszczonych w CST2021 i innych dokumentów przekazywanych przez Beneficjenta, w okresie, o którym mowa w § 19 ust. 2. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności, gdy wsparcie w ramach projektu jest udzielane w formule zdalnej, możliwe jest prowadzenie czynności kontrolnych zdalnie, za pośrednictwem kanałów komunikacji elektronicznej.
4. Beneficjent jest obowiązany do:
  - 1) udostępnienia dokumentów związanych z realizacją Projektu, w szczególności dokumentów umożliwiających potwierdzenie kwalifikowalności wydatków – z zachowaniem przepisów o tajemnicy prawnie chronionej,
  - 2) zapewnienia dostępu do pomieszczeń i terenu realizacji Projektu lub pomieszczeń kontrolowanego Projektu, zapewnienia dostępu do związanych z Projektem systemów teleinformatycznych, w tym baz danych, kodów źródłowych i innych dokumentów elektronicznych wytworzonych w ramach Projektu,

---

⁴⁹ Dotyczy przypadku, gdy Projekt jest realizowany w ramach partnerstwa.

⁵⁰ Przez kontrolę rozumie się również audyty upoważnionych organów audytowych.

⁵¹ Nie dotyczy przypadku, gdy Projekt jest realizowany wyłącznie przez podmiot wskazany jako Beneficjent.

- 3) umożliwienia sporządzenia, a na żądanie osoby kontrolującej sporządzenia kopii, odpisów lub wyciągów z dokumentów oraz zestawień lub obliczeń sporządzonych na podstawie dokumentów związanych z realizacją Projektu,
- 4) udzielenia wszelkich wyjaśnień dotyczących realizacji Projektu Instytucji Pośredniczącej oraz podmiotom, o których mowa w ust. 1.
5. Jeżeli jest to konieczne do stwierdzenia kwalifikowalności wydatków ponoszonych w związku z realizacją Projektu, Beneficjent jest obowiązany udostępnić Instytucji Pośredniczącej oraz podmiotom o których mowa w ust. 1 również dokumenty niezwiązane bezpośrednio z jego realizacją.
6. Instytucja kontrolująca, w celu potwierdzenia prawidłowości i kwalifikowalności poniesionych wydatków, w związku z podejrzeniem wystąpienia nadużycia finansowego lub złożenia przez Beneficjenta niewystarczających wyjaśnień, może zwrócić się o złożenie wyjaśnień do innych niż Beneficjent podmiotów lub osób zaangażowanych w realizację Projektu, w tym uczestników Projektu, grantobiorców, ostatecznych odbiorców, wykonawców lub podwykonawców. Beneficjent zobowiązany jest do podjęcia wszelkich działań aby Podmioty te lub osoby udzieliły wyjaśnień oraz udostępniły instytucji kontrolującej dokumenty dotyczące realizacji Projektu.
7. Beneficjent zobowiązuje się niezwłocznie poinformować Instytucję Pośredniczącą o każdej kontroli prowadzonej przez inne niż Instytucja Pośrednicząca uprawnione podmioty, w ramach której weryfikacji podlegają wydatki rozliczane w Projekcie. Beneficjent zobowiązany jest do przekazania do Instytucji Pośredniczącej za pośrednictwem CST2021 skanu wyników ww. kontroli w terminie 5 dni roboczych od dnia ich otrzymania.
8. Ustalenia Instytucji Pośredniczącej oraz podmiotów, o których mowa w ust. 1, mogą prowadzić do korekty wydatków kwalifikowalnych rozliczonych w ramach Projektu. W takim przypadku stosuje się § 16.
9. Jeżeli w wyniku kontroli są wydawane zalecenia pokontrolne, Beneficjent jest zobowiązany do ich wykonania i podjęcia w określonym w nich terminie działań naprawczych.
10. Postanowienia ust. 1-9 stosuje się także do Partnerów⁵².

Przekazywanie informacji

§ 21.

1. Beneficjent zobowiązuje się do przedstawiania na wezwanie Instytucji Pośredniczącej wszelkich informacji i wyjaśnień związanych z realizacją Projektu, w terminie określonym

---

⁵² Dotyczy przypadku, gdy Projekt jest realizowany w ramach partnerstwa.

w wezwaniu, jednak nie krótszym niż 5 dni roboczych. W uzasadnionych przypadkach Instytucja Pośrednicząca może wyznaczyć krótszy termin, w szczególności gdy błędy nie były liczne lub zgłoszone uwagi do wniosku nie wymagają obszernych wyjaśnień lub przekazania znacznej ilości dokumentacji źródłowej.

2. Postanowienia ust. 1 stosuje się w okresie realizacji Projektu oraz w okresie wskazanym w § 19 ust. 2.
3. Beneficjent jest zobowiązany do współpracy z podmiotami zewnętrznymi, realizującymi badanie ewaluacyjne na zlecenie Instytucji Zarządzającej lub innego podmiotu, który zawarł umowę lub porozumienie z Instytucją Pośredniczącą na realizację ewaluacji. Beneficjent jest zobowiązany do udzielania każdorazowo na wniosek tych podmiotów dokumentów i informacji na temat realizacji Projektu, niezbędnych do przeprowadzenia badania ewaluacyjnego.

Udzielanie zamówień w ramach Projektu

§ 22.

1. Beneficjent udziela zamówień, o których mowa w § 1 pkt 38 umowy na warunkach określonych we wskazanych tam ustawach albo Wytycznych dotyczących kwalifikowalności, w szczególności zobowiązuje się do upubliczniania zapytań ofertowych, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Instytucja Pośrednicząca, w przypadku stwierdzenia naruszenia przez Beneficjenta ust. 1, o charakterze nieprawidłowości, o której mowa w art. 2 pkt 31 rozporządzenia ogólnego, koryguje nieprawidłowości związane z udzielaniem zamówień, zgodnie ze sposobem podanym w *Wytycznych dotyczących sposobu korygowania nieprawidłowych wydatków na lata 2021-2027*. Wartość korekty finansowej związanej z nieprawidłowością stwierdzoną w danym zamówieniu jest równa wartości wydatków poniesionych w ramach tego zamówienia objętych finansowaniem UE⁵³.
3. Wartość korekty finansowej, o której mowa w ust. 2 może zostać obniżona, jeżeli anulowanie całości wydatków poniesionych w ramach zamówienia, finansowanych z funduszy UE, byłoby niewspółmierne do charakteru i wagi nieprawidłowości. Wówczas wartość korekty finansowej ustala się na podstawie załącznika do *Wytycznych o korektach* zawierającym opracowaną na podstawie decyzji KE tabelę ze stawkami procentowymi obniżania korekt finansowych i pomniejszych stosowanych w zamówieniach, w zależności od rodzaju stwierdzonej nieprawidłowości indywidualnej.
4. Za nienależyte wykonanie zamówień, o których mowa w ust. 1, Beneficjent stosuje kary, które wskazane są w umowie o zamówieniu zawieranej z wykonawcą. W sytuacji

---

⁵³ ust. 2 będzie obowiązywał od dnia wejścia w życie Wytycznych dotyczących sposobu korygowania nieprawidłowych wydatków na lata 2021-2027. Status dokumentu: *Projekt*.

niewywiązania się przez wykonawcę z warunków umowy o zamówienie przy jednoczesnym niezastosowaniu kar umownych, Instytucja Pośrednicząca może uznać część wydatków związanych z tym zamówieniem za niekwalifikowalne.

5. Postanowienia ust. 1-4 stosuje się także do Partnerów⁵⁴.

Ochrona danych osobowych

§ 23.

1. W związku z art. 28 RODO, Instytucja Pośrednicząca powierza Beneficjentowi przetwarzanie danych osobowych, na warunkach opisanych w niniejszym paragrafie.
2. Przetwarzanie danych osobowych w odniesieniu do zbioru FEO 2021-2027 jest dopuszczalne na podstawie:
  - 1) rozporządzenia ogólnego;
  - 2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013, zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2021/1057”;
  - 3) ustawy wdrożeniowej.
3. Beneficjent zobowiązuje się, przy przetwarzaniu powierzonych danych osobowych, do ich zabezpieczenia poprzez stosowanie odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych zapewniających adekwatny stopień bezpieczeństwa odpowiadający ryzyku związanemu z przetwarzaniem danych osobowych, o których mowa w art. 32-34 RODO.
4. Beneficjent zapewnia gwarancje wdrożenia odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych, by przetwarzanie spełniało wymogi RODO i chroniło prawa osób, których dane dotyczą.
5. Powierzone dane osobowe mogą być przetwarzane wyłącznie zgodnie z zapisami Umowy albo udokumentowanym poleceniem Instytucji Pośredniczącej lub Powierzającego przekazywanym elektronicznie lub pisemnie.
6. Beneficjent ponosi odpowiedzialność, w tym wobec osób trzecich, jak i wobec Powierzającego, za szkody powstałe w związku z nieprzestrzeganiem RODO, przepisów prawa powszechnie obowiązującego dotyczącego ochrony danych osobowych oraz za przetwarzanie powierzonych do przetwarzania danych osobowych niezgodnie z umową.
7. Powierzone dane osobowe mogą być przetwarzane przez Beneficjenta wyłącznie w celu aplikowania o środki unijne i realizacji projektów, w szczególności potwierdzania kwalifikowalności wydatków, udzielania wsparcia uczestnikom projektów, ewaluacji, monitoringu, kontroli, audytu, sprawozdawczości oraz działań informacyjno-

---

⁵⁴ Dotyczy przypadku, gdy Projekt jest realizowany w ramach partnerstwa.

promocyjnych, w ramach Programu w zakresie określonym w załączniku nr 12 do Umowy.

8. Przy przetwarzaniu danych osobowych Beneficjent zobowiązany jest do przestrzegania zasad wskazanych w niniejszym paragrafie, w RODO oraz innych przepisach prawa powszechnie obowiązującego dotyczącego ochrony danych osobowych.
9. Beneficjent nie decyduje o celach i środkach przetwarzania powierzonych danych osobowych.
10. Beneficjent, w przypadku przetwarzania powierzonych danych osobowych w systemie informatycznym, zobowiązany jest do przetwarzania ich w LSI 2021-2027 i w CST2021.
11. Beneficjent prowadzi rejestr wszystkich kategorii czynności przetwarzania, o którym mowa w art. 30 ust. 2 RODO.
12. Instytucja Pośrednicząca w imieniu własnym i Powierzającego umocowuje Beneficjenta do powierzania przetwarzania danych osobowych podmiotom wykonującym zadania związane z udzieleniem wsparcia i realizacją Projektu, w tym w szczególności realizującym badania ewaluacyjne, jak również podmiotom realizującym zadania związane z audytem, kontrolą, monitoringiem i sprawozdawczością oraz działaniami informacyjno-promocyjnymi prowadzonymi w ramach Programu, pod warunkiem niewyrażenia sprzeciwu przez Instytucję Pośredniczącą w terminie 7 dni roboczych od dnia wpłynięcia informacji o zamiarze powierzania przetwarzania danych osobowych do Instytucji Pośredniczącej i pod warunkiem, że Beneficjent zawrze z każdym podmiotem, któremu powierzy przetwarzanie danych osobowych umowę powierzenia przetwarzania danych osobowych w kształcie zasadniczo zgodnym z postanowieniami niniejszego paragrafu.
13. Instytucja Pośrednicząca w imieniu własnym i Powierzającego zobowiązuje Beneficjenta, by podmioty świadczące usługi na jego rzecz zagwarantowały wdrożenie odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych zapewniających adekwatny stopień bezpieczeństwa odpowiadający ryzyku związanemu z przetwarzaniem danych osobowych, o których mowa w art. 32-34 RODO, żeby przetwarzanie spełniało wymogi RODO i chroniło prawa osób, których dane dotyczą.
14. Instytucja Pośrednicząca w imieniu własnym i Powierzającego zobowiązuje Beneficjenta, do wskazania w umowie powierzenia przetwarzania danych osobowych, o której mowa w ust. 12, że podmiot świadczący usługi na jego rzecz ponosi odpowiedzialność, tak wobec osób trzecich, jak i wobec administratora, za szkody powstałe w związku z nieprzestrzeganiem RODO, przepisów prawa powszechnie obowiązującego dotyczącego ochrony danych osobowych oraz za przetwarzanie powierzonych do przetwarzania danych osobowych niezgodnie z umową powierzenia przetwarzania danych osobowych.
15. Instytucja Pośrednicząca w imieniu własnym i Powierzającego zobowiązuje Beneficjenta, by podmioty świadczące usługi na jego rzecz, którym powierzył przetwarzanie danych

osobowych w drodze umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych, o której mowa w ust. 12 prowadziły rejestr wszystkich kategorii czynności przetwarzania, o którym mowa w art. 30 ust. 2 RODO.

16. Zakres danych osobowych powierzanych przez Beneficjenta podmiotom, o których mowa w ust. 12, powinien być adekwatny do celu powierzenia oraz każdorazowo indywidualnie dostosowany przez Beneficjenta, przy czym zakres nie może być szerszy niż zakres określony w załączniku nr 12 do Umowy.
17. Beneficjent przed rozpoczęciem przetwarzania danych osobowych podejmie środki umożliwiające należyte zabezpieczenie danych osobowych i prywatności, wymagane przepisami prawa powszechnie obowiązującego dotyczącego ochrony danych osobowych, w tym w szczególności art. 32 RODO oraz o których mowa w regulaminie bezpiecznego użytkowania CST2021.
18. Przed rozpoczęciem przetwarzania danych osobowych Beneficjent zobowiązany jest przygotować dokumentację opisującą sposób przetwarzania danych osobowych oraz środki techniczne i organizacyjne zapewniające ochronę i bezpieczeństwo przetwarzanych danych osobowych, które uwzględniają warunki przetwarzania w szczególności te, o których mowa w art. 32 RODO.
19. Do przetwarzania danych osobowych mogą być dopuszczone jedynie osoby upoważnione przez Beneficjenta oraz przez podmioty, o których mowa w ust. 12, posiadające imienne upoważnienie do przetwarzania danych osobowych.
20. Instytucja Pośrednicząca w imieniu własnym i Powierzającego zobowiązuje Beneficjenta, by osoby upoważnione przez niego oraz przez podmioty, o których mowa w ust. 12, do przetwarzania danych osobowych zobowiązane zostały do zachowania w tajemnicy danych osobowych oraz informacji o stosowanych sposobach ich zabezpieczenia, także po ustaniu stosunku prawnego łączącego osobę upoważnioną do przetwarzania danych osobowych z Beneficjentem i z wyżej wymienionymi podmiotami.
21. Instytucja Pośrednicząca w imieniu własnym i Powierzającego umocowuje Beneficjenta do wydawania oraz odwoływania osobom, o których mowa w ust. 19, imiennych upoważnień do przetwarzania danych osobowych w zbiorze, o którym mowa w ust. 2. Upoważnienia przechowuje Beneficjent w swojej siedzibie. Wzór upoważnienia do przetwarzania danych osobowych oraz wzór odwołania upoważnienia do przetwarzania danych osobowych zostały określone odpowiednio w załączniku nr 13 i 14 do Umowy. Instytucja Pośrednicząca dopuszcza stosowanie przez Beneficjenta innych wzorów niż określone odpowiednio w załączniku nr 13 i 14 do Umowy, o ile zawierają one wszystkie elementy wskazane we wzorach określonych w tych załącznikach. Upoważnienia do przetwarzania danych osobowych w zbiorze, o którym mowa w ust. 2 wydaje wyłącznie Powierzający.
22. Imienne upoważnienia, o których mowa w ust. 21 są ważne do dnia odwołania, nie dłużej jednak niż do dnia, o którym mowa w § 19 ust. 2. Upoważnienie wygasa z chwilą ustania

stosunku prawnego łączącego Beneficjenta z osobą wskazaną w ust. 19. Beneficjent winien posiadać przynajmniej jedną osobę legitymującą się imiennym upoważnieniem do przetwarzania danych osobowych odpowiedzialną za nadzór nad zarchiwizowaną dokumentacją do dnia zakończenia jej archiwizowania.

23. Beneficjent prowadzi ewidencję osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych w związku wykonywaniem Umowy.
24. Instytucja Pośrednicząca, w imieniu własnym i Powierzającego, umocowuje Beneficjenta do dalszego umocowywania podmiotów, o których mowa w ust. 12, do wydawania oraz odwoływania osobom, o których mowa w ust. 19, upoważnień do przetwarzania danych osobowych w zbiorze, o którym mowa w ust. 2. W takim wypadku stosuje się odpowiednie postanowienia dotyczące Beneficjentów w tym zakresie. Upoważnienia do przetwarzania danych osobowych w zbiorze, o którym mowa w ust. 2, wydaje wyłącznie Powierzający.
25. Instytucja Pośrednicząca, w imieniu własnym i Powierzającego, umocowuje Beneficjenta do określenia wzoru upoważnienia do przetwarzania danych osobowych oraz wzoru odwołania upoważnienia do przetwarzania danych osobowych przez podmioty, o których mowa w ust. 12. Instytucja Pośrednicząca zaleca stosowanie wzoru upoważnienia do przetwarzania danych osobowych oraz wzoru odwołania upoważnienia do przetwarzania danych osobowych, które zostały określone odpowiednio w załączniku nr 13 i 14 do Umowy. Instytucja Pośrednicząca dopuszcza stosowanie innych wzorów niż określone odpowiednio w załączniku nr 13 i 14 do Umowy, o ile zawierają one wszystkie elementy wskazane we wzorach określonych w tych załącznikach.
26. Instytucja Pośrednicząca, w imieniu własnym i Powierzającego, zobowiązuje Beneficjenta do wykonywania wobec osób, których dane dotyczą, obowiązków informacyjnych wynikających z art. 13 i art. 14 RODO.
27. W celu zrealizowania, wobec uczestnika Projektu, obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 13 i art. 14 RODO, Beneficjent jest zobowiązany odebrać od uczestnika Projektu oświadczenie, którego wzór stanowi załącznik nr 11 do umowy. Oświadczenia przechowuje Beneficjent w swojej siedzibie lub w innym miejscu, w którym są zlokalizowane dokumenty związane z Projektem. Zmiana wzoru oświadczenia nie wymaga aneksowania umowy.
28. Beneficjent zobowiązany jest do przekazania Instytucji Pośredniczącej wykazu podmiotów, o których mowa w ust. 12, za każdym razem, gdy takie powierzenie przetwarzania danych osobowych nastąpi, a także na każde jej żądanie. Wykaz podmiotów będzie zawierał, co najmniej, nazwę podmiotu oraz dane kontaktowe podmiotu.
29. Instytucja Pośrednicząca, w imieniu własnym i Powierzającego, umocowuje Beneficjenta do takiego formułowania umów zawieranych przez Beneficjenta z podmiotami, o których

mowa w ust. 12, by podmioty te były zobowiązane do wykonywania wobec osób, których dane dotyczą, obowiązków informacyjnych wynikających z art. 13 i art. 14 RODO.

30. Beneficjent zobowiązany jest do podjęcia wszelkich kroków służących zachowaniu tajemnicy danych osobowych przetwarzanych przez mające do nich dostęp osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych oraz sposobu ich zabezpieczenia.
31. Beneficjent niezwłocznie informuje Instytucję Pośredniczącą o:
  - 1) wszelkich przypadkach naruszenia tajemnicy danych osobowych lub o ich niewłaściwym użyciu oraz naruszeniu obowiązków dotyczących ochrony powierzonych do przetwarzania danych osobowych, z zastrzeżeniem ust. 33;
  - 2) wszelkich czynnościach z własnym udziałem w sprawach dotyczących ochrony danych osobowych prowadzonych w szczególności przed Prezesem Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Europejskim Inspektorem Ochrony Danych Osobowych, urzędami państwowymi, policją lub przed sądem;
  - 3) wynikach kontroli prowadzonych przez podmioty uprawnione w zakresie przetwarzania danych osobowych wraz z informacją na temat zastosowania się do wydanych zaleceń, o których mowa w ust. 45.
32. Beneficjent zobowiązuje się do udzielenia Instytucji Pośredniczącej lub Powierzającemu, na każde ich żądanie, informacji na temat przetwarzania danych osobowych, o których mowa w niniejszym paragrafie, a w szczególności niezwłocznego przekazywania informacji o każdym przypadku naruszenia, przez niego i osoby przez niego upoważnione do przetwarzania danych osobowych, obowiązków dotyczących ochrony danych osobowych.
33. Beneficjent, bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin po stwierdzeniu naruszenia, zgłosi Instytucji Pośredniczącej każde naruszenie ochrony danych osobowych. Zgłoszenie powinno oprócz elementów określonych w art. 33 ust. 3 RODO zawierać informacje umożliwiające Powierzającemu określenie, czy naruszenie skutkuje wysokim ryzykiem naruszenia praw lub wolności osób fizycznych. Jeżeli informacji, o których mowa w art. 33 ust. 3 RODO nie da się udzielić w tym samym czasie, Beneficjent może ich udzielać sukcesywnie bez zbędnej zwłoki.
34. W przypadku wystąpienia naruszenia ochrony danych osobowych, mogącego powodować w ocenie Powierzającego wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, Beneficjent na wniosek Instytucji Pośredniczącej zgodnie z zaleceniami Powierzającego bez zbędnej zwłoki zawiadomi osoby, których naruszenie ochrony danych osobowych dotyczy, o ile Instytucja Pośrednicząca o to wystąpi.
35. Beneficjent pomaga Instytucji Pośredniczącej i Powierzającemu wywiązać się z obowiązków określonych w art. 32 - 36 RODO.

36. Beneficjent pomaga Instytucji Pośredniczącej i Powierzającemu wywiązać się z obowiązku odpowiadania na żądania osoby, której dane dotyczą, w zakresie wykonywania jej praw określonych w rozdziale III RODO.
37. Beneficjent umożliwi Instytucji Pośredniczącej, Powierzającemu lub podmiotom przez nie upoważnionym, w miejscach, w których są przetwarzane powierzone dane osobowe, dokonanie kontroli lub audytu zgodności przetwarzania powierzonych danych osobowych z RODO, przepisami prawa powszechnie obowiązującego dotyczącymi ochrony danych osobowych oraz z Umową. Zawiadomienie o zamiarze przeprowadzenia kontroli lub audytu powinno być przekazane podmiotowi kontrolowanemu co najmniej 5 dni przed rozpoczęciem kontroli lub audytu.
38. Po rozwiązaniu lub wygaśnięciu Umowy Beneficjent zaprzestanie przetwarzania danych osobowych i zwróci je albo usunie lub dokona ich anonimizacji, w taki sposób, aby nie było możliwe ich ponowne odtworzenie oraz usunie wszelkie istniejące nośniki i ich kopie lub zanonimizuje znajdujące się na nich dane, chyba że prawo Unii Europejskiej lub prawo państwa członkowskiego nakazują przechowywanie danych osobowych. Na żądanie Instytucji Pośredniczącej lub Powierzającego Beneficjent prześle protokół usunięcia lub anonimizacji danych osobowych.
39. Podmioty, o których mowa w ust. 12 powinny spełniać te same gwarancje i obowiązki, jakie zostały nałożone w niniejszej Umowie na Beneficjenta.
40. Beneficjent ponosi pełną odpowiedzialność wobec Instytucji Pośredniczącej i Powierzającego za niewywiązywanie się z obowiązków spoczywających na Podmiotach, o których mowa w ust. 12 wynikających z niniejszej Umowy.
41. W przypadku powzięcia przez Instytucję Pośredniczącą lub Powierzającego wiadomości o rażącym naruszeniu przez Beneficjenta obowiązków wynikających z RODO, przepisów prawa powszechnie obowiązującego dotyczących ochrony danych osobowych lub z Umowy, Beneficjent umożliwi Instytucji Pośredniczącej, Powierzającemu lub podmiotom przez nie upoważnionym dokonanie niezapowiedzianej kontroli lub audytu w celu, o którym mowa w ust. 37.
42. Kontrolerzy Instytucji Pośredniczącej, Powierzającego lub podmiotów przez nich upoważnionych, mają w szczególności prawo:
  - 1) wstępu, w godzinach pracy Beneficjenta, za okazaniem imiennego upoważnienia, do pomieszczenia, w którym jest zlokalizowany zbiór powierzonych do przetwarzania danych osobowych oraz pomieszczenia, w którym są przetwarzane powierzone dane osobowe i przeprowadzenia niezbędnych badań lub innych czynności kontrolnych w celu oceny zgodności przetwarzania danych osobowych z RODO, przepisami prawa powszechnie obowiązującego dotyczącymi ochrony danych osobowych oraz Umową;

- 2) żądać złożenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień przez osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych, przedstawiciela Beneficjenta oraz pracowników w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego;
  - 3) wglądu do wszelkich dokumentów i wszelkich danych mających bezpośredni związek z przedmiotem kontroli lub audytu oraz sporządzania ich kopii;
  - 4) przeprowadzania oględzin urządzeń, nośników oraz systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych.
43. Uprawnienia kontrolerów Instytucji Pośredniczącej, Powierzającego lub podmiotu przez nich upoważnionego, o których mowa w ust. 42, nie wyłączają uprawnień wynikających z wytycznych w zakresie kontroli wydanych na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy wdrożeniowej.
44. Beneficjent może zostać poddany kontroli lub audytowi zgodności przetwarzania powierzonych do przetwarzania danych osobowych RODO, przepisami prawa powszechnie obowiązującego dotyczącymi ochrony danych osobowych w miejscach, w których są one przetwarzane przez instytucje uprawnione do kontroli lub audytu na podstawie odrębnych przepisów.
45. Beneficjent zobowiązuje się zastosować zalecenia dotyczące poprawy jakości zabezpieczenia danych osobowych oraz sposobu ich przetwarzania sporządzone w wyniku kontroli przeprowadzonych przez Instytucję Pośredniczącą, Powierzającego lub przez podmioty przez nie upoważnione albo przez inne instytucje upoważnione do kontroli na podstawie odrębnych przepisów.
46. Instytucja Pośrednicząca w imieniu Powierzającego zobowiązuje Beneficjenta, do zastosowania odpowiednio ustępów 37-45 w stosunku do podmiotów świadczących usługi na jego rzecz, którym powierzył przetwarzanie danych osobowych w drodze umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych, o której mowa w ust. 12.
47. Postanowienia ust. 1-46 stosuje się odpowiednio do przetwarzania danych osobowych przez Partnerów Projektu, pod warunkiem zawarcia umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych, w kształcie zgodnym w postanowieniami niniejszego paragrafu⁵⁵.

Komunikacja i widoczność (Obowiązki informacyjne i promocyjne dot. wsparcia z UE)

§ 24.

1. Beneficjent jest zobowiązany do wypełniania obowiązków informacyjnych i promocyjnych, w tym informowania społeczeństwa o dofinansowaniu Projektu przez Unię Europejską, zgodnie z rozporządzeniem ogólnym (w szczególności z załącznikiem IX -

---

⁵⁵ Dotyczy przypadku, gdy Projekt jest realizowany w ramach partnerstwa.

Komunikacja i Widoczność) oraz zgodnie z załącznikiem nr 8 do Umowy (*wyciąg z zapisów podręcznika dla beneficjenta*).

2. W okresie realizacji Projektu, o którym mowa w § 4 ust. 1 Beneficjent jest zobowiązany do:
  - 1) umieszczania w widoczny sposób znaku Funduszy Europejskich, znaku barw Rzeczypospolitej Polskiej (jeśli dotyczy; wersja pełnokolorowa) i znaku Unii Europejskiej na:
    - a) wszystkich prowadzonych działaniach informacyjnych i promocyjnych dotyczących Projektu,
    - b) wszystkich dokumentach i materiałach (m.in. produkty drukowane lub cyfrowe) podawanych do wiadomości publicznej,
    - c) wszystkich dokumentach i materiałach dla osób i podmiotów uczestniczących w Projekcie,
    - d) produktach, sprzęcie, pojazdach, aparaturze itp., powstałych lub zakupionych z Projektu, poprzez umieszczenie trwałego oznakowania w postaci naklejek;
  - 2) umieszczenia w miejscu realizacji Projektu trwałej tablicy informacyjnej podkreślającej fakt otrzymania dofinansowania z UE, niezwłocznie po rozpoczęciu fizycznej realizacji Projektu obejmującego inwestycje rzeczowe lub zainstalowaniu zakupionego sprzętu, w odniesieniu do:
    - a) projektów wspieranych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, których całkowity koszt przekracza 100 000 EUR⁵⁶.

W przypadku, gdy miejsce realizacji projektu nie zapewnia swobodnego dotarcia do ogółu społeczeństwa z informacją o realizacji tego projektu, umiejscowienie tablicy powinno być uzgodnione z Instytucją Pośredniczącą.

Tablica musi być umieszczona niezwłocznie po rozpoczęciu fizycznej realizacji projektu lub zainstalowaniu zakupionego sprzętu aż do końca okresu trwałości projektu.
  - 3) w przypadku projektów innych niż te, o których mowa w pkt 2, umieszczenia w widocznym miejscu realizacji projektu przynajmniej jednego trwałego plakatu o minimalnym formacie A3 lub podobnej wielkości elektronicznego wyświetlacza, podkreślającego fakt otrzymania dofinansowania z UE,

---

⁵⁶ Całkowity koszt projektu obejmuje koszty kwalifikowane i niekwalifikowane. Koszt projektu należy przeliczyć według kursu Europejskiego Banku Centralnego z przedostatniego dnia pracy Komisji Europejskiej w miesiącu poprzedzającym miesiąc podpisania umowy o dofinansowanie.

- 4) umieszczenia krótkiego opisu Projektu na oficjalnej stronie internetowej Beneficjenta, jeśli ją posiada i na jego stronach mediów społecznościowych. Opis Projektu musi zawierać:
    - a) tytuł Projektu lub jego skróconą nazwę,
    - b) podkreślenie faktu otrzymania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej przez zamieszczenie znaku Funduszy Europejskich, znaku barw Rzeczypospolitej Polskiej i znaku Unii Europejskiej,
    - c) zadania, działania, które będą realizowane w ramach Projektu (opis, co zostanie zrobione, zakupione etc.),
    - d) grupy docelowe (do kogo skierowany jest projekt, kto z niego skorzysta),
    - e) cel lub cele Projektu,
    - f) efekty, rezultaty projektu (jeśli opis zadań, działań nie zawiera opisu efektów, rezultatów),
    - g) wartość Projektu (łącznie koszt projektu),
    - h) wysokość wkładu Funduszy Europejskich,
    - i) hasztagi: #FunduszeUE lub #FunduszeEuropejskie.
  - 5) dokumentowania działań informacyjnych i promocyjnych prowadzonych w ramach Projektu.
3. Każdorazowo na prośbę Instytucji Pośredniczącej, Beneficjent jest zobowiązany do zorganizowania wspólnego wydarzenia informacyjno-promocyjnego dla mediów (np. briefingu prasowego, konferencji prasowej) z przedstawicielami Instytucji Pośredniczącej.
  4. Jeśli Beneficjent realizuje projekty, w których przewidziany jest udział uczestników projektu⁵⁷, Beneficjent zobowiązany jest do rzetelnego i regularnego wprowadzania aktualnych danych do wyszukiwarki wsparcia dla potencjalnych beneficjentów i uczestników projektów, dostępnej na Portalu Funduszy Europejskich.
  5. W przypadku niewywiązania się Beneficjenta z obowiązków określonych w **ust. 2 pkt 1 lit. a) - d) oraz pkt 2-4**, Instytucja Pośrednicząca wzywa Beneficjenta do podjęcia działań zaradczych w terminie i na warunkach określonych w wezwaniu. W przypadku braku wykonania przez Beneficjenta działań zaradczych, o których mowa w wezwaniu, Instytucja Pośrednicząca pomniejsza maksymalną kwotę dofinansowania, o której mowa w § 2 o wartość nie większą niż 3 % tego dofinansowania, zgodnie z wykazem pomniejszenia wartości dofinansowania projektu w zakresie obowiązków

---

⁵⁷ Uczestnik projektu oznacza osobę fizyczną, która odnosi bezpośrednio korzyści z danego projektu, przy czym nie jest odpowiedzialna ani za inicjowanie projektu, ani jednocześnie za jego inicjowanie, i wdrażanie i która nie otrzymuje wsparcia finansowego.

komunikacyjnych, który stanowi załącznik nr 9 do Umowy. W takim przypadku Instytucja Pośrednicząca w drodze jednostronnego oświadczenia woli, które jest wiążące dla Beneficjenta, dokona zmiany maksymalnej kwoty dofinansowania, o której mowa w § 2, o czym poinformuje Beneficjenta w formie pisemnej lub elektronicznej, wzywając go jednocześnie do odpowiedniej zmiany Harmonogramu Płatności. Jeżeli w wyniku pomniejszenia dofinansowania okaże się, że Beneficjent otrzymał środki w kwocie wyższej niż maksymalna wysokość dofinansowania, o której mowa w zdaniu poprzednim, różnica podlega zwrotowi bez odsetek w terminie i na zasadach określonych przez Instytucję Pośredniczącą. Po bezskutecznym upływie terminu do zwrotu, następuje on w trybie i na zasadach określonych w art. 207 Ufp.

6. W przypadku stworzenia przez osobę trzecią utworów, w rozumieniu art.1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o Prawach autorskich i prawach pokrewnych, związanych z komunikacją i widocznością (np. zdjęcia, filmy, broszury, ulotki, prezentacje multimedialne nt. projektu), powstałych w ramach projektu Beneficjent zobowiązuje się do uzyskania od tej osoby majątkowych praw autorskich do tych utworów.
7. Każdorazowo, na wniosek Instytucji Koordynującej Umowę Partnerstwa, Instytucji Zarządzającej, Instytucji Pośredniczącej i unijnych instytucji lub organów i jednostek organizacyjnych, Beneficjent zobowiązuje się do udostępnienia tym podmiotom utworów związanych komunikacją i widocznością (np. zdjęcia, filmy, broszury, ulotki, prezentacje multimedialne nt. Projektu) powstałych w ramach Projektu, na podstawie oświadczenia udzielenia licencji niewyłącznej, stanowiącego załącznik nr 10 do niniejszej umowy.
8. Na wniosek Instytucji Koordynującej Umowę Partnerstwa, Instytucji Zarządzającej, Instytucji Pośredniczącej i unijnych instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Beneficjent zobowiązuje się do udzielenia tym podmiotom nieodpłatnej i niewyłącznej licencji do korzystania z utworów związanych z komunikacją i widocznością (np. zdjęcia, filmy, broszury, ulotki, prezentacje multimedialne nt. Projektu) powstałych w ramach Projektu w następujący sposób:
  - 1) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz na terytorium innych państw członkowskich UE,
  - 2) na okres 10 lat,
  - 3) bez ograniczeń co do liczby egzemplarzy i nośników, w zakresie następujących pól eksploatacji:
    - a) utrwalanie – w szczególności drukiem, zapisem w pamięci komputera i na nośnikach elektronicznych, oraz zwielokrotnianie, powielanie i kopiowanie tak powstałych egzemplarzy dowolną techniką,
    - b) rozpowszechnianie oraz publikowanie w dowolny sposób (w tym poprzez: wyświetlanie lub publiczne odtwarzanie lub wprowadzanie do pamięci komputera i sieci multimedialnych, w tym Internetu) – w całości lub w części, jak również w połączeniu z innymi utworami,

- c) publiczna dystrybucja utworów lub ich kopii we wszelkich formach (np. książka, broszura, CD, Internet),
  - d) udostępnianie, w tym unijnym instytucjom, organom lub jednostkom organizacyjnym Unii, Instytucji Koordynującej Umowę Partnerstwa, Instytucji Zarządzającej i Instytucji Pośredniczącej oraz ich pracownikom oraz publiczne udostępnianie przy wykorzystaniu wszelkich środków komunikacji (np. Internet),
  - e) przechowywanie i archiwizowanie w postaci papierowej albo elektronicznej,
- 4) z prawem do udzielania osobom trzecim sublicencji na warunkach i polach eksploatacji, o których mowa w niniejszym ustępie.
9. Znaki graficzne oraz obowiązkowe wzory tablic, plakatu i naklejek są określone w Księdze Tożsamości Wizualnej marki Fundusze Europejskie 2021-2027 i dostępne na stronie Programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 pod adresem www.funduszeue.opolskie.pl oraz w załączniku nr 8 do Umowy (wyciąg z zapisów podręcznika dla beneficjenta).
10. Zmiana adresu strony internetowej wskazanej w ust. 9 nie wymaga aneksowania Umowy. Instytucja poinformuje Beneficjenta o tym fakcie w formie pisemnej lub elektronicznej, wraz ze wskazaniem daty, od której obowiązuje zmieniony adres. Zmiana jest skuteczna z chwilą doręczenia informacji Beneficjentowi.
11. Beneficjent przyjmuje do wiadomości, że objęcie dofinansowaniem oznacza umieszczenie danych Beneficjenta w publikowanym przez Instytucję Zarządzającą wykazie projektów⁵⁸.

Prawa autorskie

§ 25.

1. Beneficjent zobowiązuje się, że wszystkie utwory, dzieła, efekty pracy twórczej i naukowej wytworzone w Projekcie, których cechy świadczą o tym, że mogą być przedmiotem ochrony praw autorskich, zostaną udostępnione w ramach licencji otwartej typu „Creative Commons” („CC”). Otwarty dostęp opinii publicznej jest podstawowym warunkiem zarządzania tego rodzaju elementami w projekcie, zgodnie z regulacjami w niniejszym paragrafie, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Na wniosek Instytucji Koordynującej Umowę Partnerstwa, Instytucji Zarządzającej, Instytucji Pośredniczącej i unijnych instytucji i organów Beneficjent zobowiązuje się udostępnić w ramach licencji CC wszystkie utwory związane z komunikacją i widocznością, które stworzono w ramach Projektu.

---

⁵⁸ Zgodnie z art. 49 ust. 3 i 5 rozporządzenia ogólnego.

3. Dobór konkretnego rodzaju licencji CC jest określony przez Instytucję Pośredniczącą i wynika z celu Projektu.
4. Sposoby publikacji zapewniającej otwarty dostęp na warunkach niniejszego paragrafu, określa Instytucja Pośrednicząca, zgodnie z celem Projektu.
5. Ust. 1-3 stosuje się odpowiednio przez Partnerów i uczestników Projektu, co nie ogranicza odpowiedzialności Beneficjenta za realizację warunków określonych w niniejszym paragrafie.
6. W przypadku utworów zależnych, do których majątkowe prawa autorskie nie wygasły, a autorzy i spadkobiercy nie godzą się na uwolnienie prawa licencji, Beneficjent udostępni je na zasadach określonych w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Oświadczenia

§ 26.

1. Beneficjent *w imieniu swoim i Partnerów*⁵⁹ oświadcza, że nie podlega wykluczeniu na podstawie przepisów powszechnie obowiązujących z ubiegania się o środki przeznaczone na realizację Projektu, w tym wykluczeniu na podstawie art. 207 ust. 4 Ufp.
2. Beneficjent oświadcza, że nie był prawomocnie skazany za przestępstwo przeciwko mieniu, przeciwko obrotowi gospodarczemu, przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, przeciwko wiarygodności dokumentów lub za przestępstwo skarbowe⁶⁰.
3. Beneficjent zapewnia, że osoby dysponujące środkami dofinansowania Projektu, tj. osoby upoważnione do podejmowania wiążących decyzji finansowych w imieniu Beneficjenta, nie są prawomocnie skazane za przestępstwo przeciwko mieniu, przeciwko obrotowi gospodarczemu, przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, przeciwko wiarygodności dokumentów lub za przestępstwo skarbowe.
4. Beneficjent jest zobowiązany do informowania Instytucji Pośredniczącej o wszelkich zmianach w zakresie oświadczeń i zapewnień wskazanych w ust. 1 – 3 w terminie 7 dni od zaistnienia tych zmian.

---

⁵⁹ Dotyczy przypadku, gdy Projekt jest realizowany w partnerstwie.

⁶⁰ Dotyczy przypadku, gdy Beneficjent jest osobą fizyczną.

Rozwiązanie umowy przez Instytucję Pośredniczącą

§ 27.

1. Instytucja Pośrednicząca może rozwiązać umowę w trybie natychmiastowym bez zachowania okresu wypowiedzenia, w przypadku gdy:
  - 1) Beneficjent nie przedłożył zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy zgodnie z § 17⁶¹;
  - 2) Beneficjent dopuścił się poważnych nieprawidłowości finansowych, w szczególności wykorzystał przekazane środki na cel inny niż określony w Projekcie lub niezgodnie z umową;
  - 3) Beneficjent złożył lub posłużył się fałszywym oświadczeniem lub podrobionymi, przerobionymi lub stwierdzającymi nieprawdę dokumentami w celu uzyskania dofinansowania w ramach niniejszej umowy lub uznania za kwalifikowalne wydatków ponoszonych w ramach Projektu;
  - 4) Beneficjent ze swojej winy nie rozpoczął realizacji Projektu w ciągu 3 miesięcy od ustalonej we Wniosku początkowej daty okresu realizacji Projektu;
  - 5) Beneficjent w ramach realizacji Projektu nie spełnia któregośkolwiek z bezwzględnych kryteriów, o których mowa w § 3 ust. 6;
  - 6) Beneficjent nie wywiązuje się z obowiązków nałożonych na niego w Umowie;
  - 7) Beneficjent realizuje Projekt w sposób niezgodny z umową, przepisami prawa unijnego lub krajowego lub zasadami realizacji FEO 2021-2027;
  - 8) Beneficjent nie przestrzega procedur udzielania zamówień.
2. Instytucja Pośrednicząca może wypowiedzieć umowę z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia, w przypadku gdy:
  - 1) Beneficjent opóźnia się w realizacji Projektu w stosunku do harmonogramu określonego we Wniosku o okres dłuższy niż 3 miesiące albo gdy inne okoliczności czynią zasadnym przypuszczenie, że zakończenie realizacji zakresu rzeczowego Projektu nie nastąpi w terminie wynikającym z tego harmonogramu;
  - 2) Beneficjent odmówi poddania się kontroli, o której mowa w § 20;
  - 3) Beneficjent w ustalonym przez Instytucję Pośredniczącą terminie nie doprowadzi do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości;
  - 4) Beneficjent nie przedkłada zgodnie z umową wniosków o płatność lub dokumentów, o których mowa w § 13 ust. 1;

---

⁶¹ Nie dotyczy beneficjentów sektora finansów publicznych oraz beneficjentów zwolnionych na podstawie art. 206 ust. 4 Ufp z obowiązku ustanawiania zabezpieczenia wykonania umowy.

- 5) Beneficjent uchyla się od wykonywania obowiązków, o których mowa w § 21 ust. 1;
- 6) Beneficjent dokonał zmian prawno-organizacyjnych zagrażających realizacji Projektu;
- 7) Beneficjent podlega zarządowi komisarycznemu, bądź zawiesił swoją działalność lub prowadzone są względem niego postępowania prawne o podobnym charakterze;
- 8) Beneficjent zaprzestał prowadzenia działalności, został złożony wobec niego wniosek o ogłoszenie upadłości lub zostało wszczęte postępowanie likwidacyjne;
- 9) Beneficjent zaprzestał realizacji umowy na skutek siły wyższej, a w opinii Instytucji Pośredniczącej brak jest możliwości prawidłowej i terminowej realizacji Projektu;
- 10) Beneficjent został prawomocnie wykluczony z ubiegania się o środki przeznaczone na realizację Projektu na podstawie przepisów powszechnie obowiązujących, w tym wykluczeniu na podstawie art. 207 ust. 4 Ufp jeśli zagraża to realizacji Projektu.

Rozwiązanie umowy za porozumieniem

§ 28.

Umowa może zostać rozwiązana w drodze pisemnego porozumienia stron na wniosek każdej ze stron w przypadku wystąpienia okoliczności, które uniemożliwiają dalsze wykonywanie postanowień zawartych w umowie.

Skutki rozwiązania umowy

§ 29.

1. W przypadku rozwiązania umowy na podstawie § 27 ust. 1, Beneficjent jest zobowiązany do zwrotu całości otrzymanego dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia przekazania środków dofinansowania w terminie 30 dni kalendarzowych od dnia rozwiązania umowy na rachunek płatniczy wskazany przez Instytucję Pośredniczącą.
2. W przypadku rozwiązania umowy w trybie § 27 ust. 2 i § 28 Beneficjent ma prawo do wykorzystania wyłącznie tej części otrzymanych transz dofinansowania, które odpowiadają prawidłowo zrealizowanej części Projektu, z zastrzeżeniem ust. 3-5.
3. Za prawidłowo zrealizowaną część Projektu należy uznać część Projektu rozliczoną zgodnie z regułą proporcjonalności, o której mowa w *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności*. Beneficjent jest zobowiązany przedstawić rozliczenie otrzymanych transz dofinansowania, w formie wniosku o płatność w terminie 30 dni kalendarzowych od dnia rozwiązania umowy⁶².

---

⁶² Przepis nie dotyczy przypadku, gdy Beneficjent nie poniósł wydatków kwalifikowalnych.

4. W przypadku rozwiązania umowy w trybie § 27 ust. 2 Beneficjent jest zobowiązany do zwrotu niewykorzystanej części otrzymanych transz dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia przekazania środków dofinansowania w terminie 30 dni kalendarzowych od dnia rozwiązania umowy na rachunek płatniczy wskazany przez Instytucję Pośredniczącą.
5. W przypadku rozwiązania umowy w trybie § 28 Beneficjent jest zobowiązany do zwrotu niewykorzystanej części otrzymanych transz dofinansowania bez odsetek w terminie 30 dni kalendarzowych od dnia rozwiązania umowy na rachunek płatniczy wskazany przez Instytucję Pośredniczącą.
6. W przypadku niedokonania zwrotu środków zgodnie z ust. 1, 4 lub 5, stosuje się odpowiednio § 16 umowy.

§ 30.

1. Rozwiązanie umowy nie obejmuje obowiązków Beneficjenta wynikających z § 3 ust. 1 pkt 8, § 19-21 oraz § 24-25, które jest on zobowiązany wykonywać w dalszym ciągu.
2. Przepis ust. 1 nie dotyczy sytuacji, gdy w związku z rozwiązaniem umowy wszystkie wydatki poniesione w ramach Projektu są uznane za niekwalifikowalne.

Zakaz przenoszenia praw

§ 31.

1. Prawa i obowiązki oraz wierzytelności Beneficjenta wynikające z umowy nie mogą być przenoszone na osoby trzecie, bez zgody Instytucji Pośredniczącej. Powyższy przepis nie obejmuje przenoszenia praw w ramach partnerstwa.
2. Beneficjent zobowiązuje się wprowadzić prawa i obowiązki Partnerów wynikające z niniejszej umowy w zawartej z nimi umowie o partnerstwie⁶³.

Postanowienia końcowe

§ 32.

1. Beneficjent zobowiązuje się do przestrzegania zasad równościowych, w tym *Standardów dostępności dla polityki spójności na lata 2021-2027*, Karty Praw Podstawowych (KPP) oraz Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (KPON).
2. W przypadku Beneficjentów będących jednostkami samorządu terytorialnego lub podmiotami od nich zależnymi lub przez nie kontrolowanymi, warunek ten nie odnosi się

---

⁶³ Dotyczy przypadku, gdy Projekt jest realizowany w ramach partnerstwa.

wyłącznie do działalności prowadzonej w ramach Projektu, ale do ogółu podejmowanych przez jednostkę działań.

3. Podpisanie Umowy o dofinansowanie jest jednoznaczne z oświadczeniem przez Beneficjenta, iż instytucja którą reprezentuje do tej pory nie podjęła jakichkolwiek działań dyskryminujących/uchwał, sprzecznych z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, nie opublikowane zostały wyroki sądu.
4. Beneficjent zobowiązuje się do przestrzegania zasad równościowych, w tym Standardów dostępności dla polityki spójności na lata 2021-2027, Karty Praw Podstawowych (KPP) oraz Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (KPON) na wszystkich etapach wdrażania Projektu (w tym w odniesieniu do uczestników projektów).
5. Powyższe ma charakter deklaracyjny wyłącznie na etapie wnioskowania i będzie podlegać weryfikacji na etapie rozliczania i kontroli.
6. W przypadku otrzymania zgłoszenia o podejrzeniu naruszenia przez Beneficjenta dotyczącego realizacji działań dyskryminacyjnych, sprzecznych z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogólnego wypłata dofinansowania przewidzianego w Umowie zostaje wstrzymana do czasu wyjaśnienia sprawy.
7. Po rozpatrzeniu sprawy przez właściwy organ/instytucję, w zależności od okoliczności może to oznaczać uznanie za niekwalifikowalne wszystkich wydatków w ramach Projektu i obciążenie Beneficjenta korektą finansową lub pomniejszeniem wydatków, o których mowa w art. 26 ustawy wdrożeniowej.
8. W przypadku rażących lub notorycznych naruszeń *Standardów dostępności dla polityki spójności 2021-2027*, stanowiących załącznik nr 2 do *Wytycznych dotyczących zasad równościowych* lub uchylania się beneficjenta od realizacji działań naprawczych Instytucja Pośrednicząca FEO 2021-2027 może uznać część wydatków za niekwalifikowalne. Skutkować może to obciążeniem Beneficjenta korektą finansową lub pomniejszeniem wydatków, o których mowa w art. 26 ustawy wdrożeniowej.
9. W sprawach nieuregulowanych Umową zastosowanie mają odpowiednie reguły i warunki wynikające z Programu, a także odpowiednie przepisy prawa unijnego i prawa krajowego, w szczególności:
  - 1) Rozporządzenia ogólnego;
  - 2) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca

2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 21, z późn. zm.);

- 3) ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny;
- 4) Ufp;
- 5) ustawy wdrożeniowej;
- 6) ustawy Pzp;
- 7) rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 21 września 2022 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich;
- 8) rozporządzenia wydanego na podstawie zapisu art. 30 ust. 4 ustawy wdrożeniowej;
- 9) ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 702 z późn. zm.).

§ 33.

1. Spory związane z realizacją umowy strony będą starały się rozwiązać polubownie.
2. W przypadku braku porozumienia spór będzie podlegał rozstrzygnięciu przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Instytucji Pośredniczącej, za wyjątkiem sporów związanych ze zwrotem środków na podstawie przepisów o finansach publicznych.

§ 34.

Zmiana w treści umowy związana ze zmianą adresu siedziby Beneficjenta i *Partnerów*⁶⁴, wymaga pisemnego poinformowania Instytucji Pośredniczącej pod rygorem nieważności. Pozostałe zmiany w treści umowy wymagają, pod rygorem nieważności, formy aneksu do umowy, z zastrzeżeniem § 1 pkt 13, § 2 ust. 5, § 5 ust. 1 i 2, § 10 ust. 3, § 15 ust. 1 oraz § 18 ust. 3.

---

⁶⁴ Dotyczy przypadku, gdy Projekt jest realizowany w ramach partnerstwa.

§ 35.

1. Umowa została sporządzona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron⁶⁵.
2. Integralną część umowy stanowią następujące załączniki:
  - 1) Załącznik nr 1: Wniosek o dofinansowanie projektu o sumie kontrolnej nr..... ;
  - 2) Załącznik nr 2: Oświadczenie o kwalifikowalności podatku od towarów i usług⁶⁶;
  - 3) Załącznik nr 3: Formularz wniosku o płatność;
  - 4) Załącznik nr 4: Formularz wprowadzania zmian w projekcie realizowanym w ramach FEO 2021-2027;
  - 5) Załącznik nr 5: Taryfikator korekt kosztów pośrednich za naruszenia postanowień umowy w zakresie zarządzania projektem;
  - 6) Załącznik nr 6: Harmonogram płatności;
  - 7) Załącznik nr 7: Wniosek o dodanie osoby zarządzającej projektem;
  - 8) Załącznik nr 8: Obowiązki informacyjne Beneficjenta;
  - 9) Załącznik nr 9: Wykaz pomniejszenia wartości dofinansowania projektu w zakresie obowiązków komunikacyjnych beneficjentów FE;
  - 10) Załącznik nr 10: Wzór oświadczenia udzielenia licencji niewyłącznej;
  - 11) Załącznik nr 11: Oświadczenie uczestnika projektu;
  - 12) Załącznik nr 12: Zakres danych osobowych powierzonych do przetwarzania;
  - 13) Załącznik nr 13: Wzór upoważnienia do przetwarzania danych osobowych;
  - 14) Załącznik nr 14: Wzór odwołania upoważnienia do przetwarzania danych osobowych.

Podpisy:

.....

Institucja Pośrednicząca

.....

Beneficjent

---

⁶⁵ W przypadku, gdy umowa jest zawierana elektronicznie, należy wykreślić.

⁶⁶ Dotyczy projektu o wartości co najmniej 5 mln EUR, w którym Beneficjent/Partner będzie kwalifikował koszt podatku od towarów i usług.

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

załącznik nr 2 do Umowy

OŚWIADCZENIE O KWALIFIKOWALNOŚCI VAT¹

W związku z przyznaniem ..... (*nazwa Beneficjenta/partnera oraz jego status prawny*).....
dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu
regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 na realizację projektu
..... (*nazwa i nr projektu*) ..... (*nazwa Beneficjenta/Partnera*)
oświadcza, iż realizując powyższy projekt nie może odzyskać w żaden sposób poniesionego
kosztu podatku VAT, którego wysokość została zawarta w budżecie Projektu.

.....(*nazwa Beneficjenta/partnera*)..... zobowiązuje się do zwrotu
zrefundowanej w ramach Projektu..... (*nazwa i nr projektu*) .....
części poniesionego podatku od towarów i usług, jeżeli w okresie do 5 lat po zakończeniu
Projektu zaistnieją przesłanki umożliwiające odzyskanie tego podatku² przez
.....(*nazwa Beneficjenta/partnera*)³, w terminie nie dłuższym niż 90 dni
od dnia złożenia deklaracji podatkowej VAT⁴.

Jednocześnie .....(*nazwa Beneficjenta/partnera*) zobowiązuje się do
poinformowania Instytucji Pośredniczącej o zmianie statusu podatkowego VAT w okresie
realizacji Projektu, jak też 5 lat po jego zakończeniu, jeśli będzie to miało wpływ na prawną
możliwość odzyskania VAT rozliczonego w Projekcie.

¹ Oświadczenie może być modyfikowane w przypadku gdy beneficjent kwalifikuje VAT wyłącznie w odniesieniu do poszczególnych kategorii wydatków. W przypadku realizacji projektu w ramach partnerstwa, oświadczenie składa każdy z partnerów, który w ramach ponoszonych przez niego wydatków będzie kwalifikował VAT.

² Por. z art. 91 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 931, z późn. zm.).

³ Art. 86 ust. 13 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług „Jeżeli podatnik nie dokonał obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego w terminach, o których mowa w ust. 10, 10d, 10e i 11, może on obniżyć kwotę podatku należnego przez dokonanie korekty deklaracji podatkowej za okres, w którym powstało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego, nie później jednak niż **w ciągu 5 lat**, licząc od początku roku, w którym powstało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego, z zastrzeżeniem ust. 13a.”

⁴ Dotyczy deklaracji podatkowej VAT, w której wykazano kwotę podatku naliczonego z tytułu zakupu towarów i usług poniesionych w ramach przyznanego dofinansowania. W przypadku niedokonania zwrotu w tym terminie, stosuje się § 16 umowy.

(nazwa Beneficjenta/partnera) .....zobowiązuję się również do udostępniania dokumentacji finansowo-księgowej oraz udzielania uprawnionym organom kontrolnym informacji umożliwiających weryfikację kwalifikowalności podatku od towarów i usług.

.....

(podpis i pieczęć)

załącznik nr 3 do Umowy

Numer wniosku o płatność**Pole uzupełnia pracownik instytucji.*

-----INFORMACJE O PROJEKCIE-----

Numer projektu		
Tytuł projektu		
Nazwa beneficjenta		
Wniosek za okres od	Wniosek za okres do	
Rodzaj wniosku <i>* Wniosku zaliczkowego nie można łączyć z wnioskiem końcowym.</i> <i>* Wniosek refundacyjny lub Wniosek rozliczający zaliczkę musi być także oznaczony jako wniosek sprawozdawczy.</i>		
☐ Wniosek zaliczkowy	☐ Wniosek refundacyjny	☐ Wniosek rozliczający zaliczkę
☐ Wniosek sprawozdawczy	☐ Wniosek końcowy	
Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie
Wnioskowana kwota, w tym:	Zaliczka	Refundacja

-----**POSTĘP RZECZOWY**¹-----

Numer i nazwa zadania ²
Stan realizacji zadania

Problemy napotkane w trakcie realizacji projektu (pole opcjonalne)
Planowany przebieg realizacji projektu (pole opcjonalne)

---

¹ Sekcja wymaga uzupełnienia, jeśli jako rodzaj wniosku oznaczono „Wniosek sprawozdawczy”.

² Dla każdego ze swoich zadań powiel i uzupełnij pola „Numer i nazwa zadania” oraz „Stan realizacji zadania”.

-----WSKAŹNIKI PRODUKTU³-----

Numer i nazwa wskaźnika⁴		
Jednostka miary		Czy podział na płeć? ☐ Tak ☐ Nie
Wartość docelowa – Ogółem	Wartość docelowa – Kobiety⁵	Wartość docelowa – Mężczyźni⁶
Wartość osiągnięta w okresie sprawozdawczym - Ogółem	Wartość osiągnięta w okresie sprawozdawczym - Kobiety⁷	Wartość osiągnięta w okresie sprawozdawczym - Mężczyźni⁸
Wartość osiągnięta od początku realizacji projektu (narastająco) – Ogółem	Wartość osiągnięta od początku realizacji projektu (narastająco) - Kobiety⁹	Wartość osiągnięta od początku realizacji projektu (narastająco) - Mężczyźni¹⁰
Stopień realizacji (%) – Ogółem	Stopień realizacji (%) - Kobiety¹¹	Stopień realizacji (%) - Mężczyźni¹²

³ Sekcja wymaga uzupełnienia, jeśli jako rodzaj wniosku oznaczono „Wniosek sprawozdawczy”.

⁴ Powiel i uzupełnij tabelkę dot. wskaźnika tyle razy, ile masz wskaźników produktu w projekcie.

⁵ Uzupełnij pole, jeśli wskaźnik wykazujesz w podziale na płeć.

⁶ Jw.

⁷ Jw.

⁸ Jw.

⁹ Jw.

¹⁰ Jw.

¹¹ Jw.

¹² Jw.

-----WSKAŹNIKI REZULTATU¹³-----

Numer i nazwa wskaźnika¹⁴		
Jednostka miary		Czy podział na płeć? ☐ Tak ☐ Nie
Wartość bazowa – Ogółem	Wartość bazowa – Kobiety¹⁵	Wartość bazowa – Mężczyźni¹⁶
Wartość docelowa – Ogółem	Wartość docelowa – Kobiety¹⁷	Wartość docelowa – Mężczyźni¹⁸
Wartość osiągnięta w okresie sprawozdawczym – Ogółem	Wartość osiągnięta w okresie sprawozdawczym - Kobiety¹⁹	Wartość osiągnięta w okresie sprawozdawczym - Mężczyźni²⁰
Wartość osiągnięta od początku realizacji projektu (narastająco) – Ogółem	Wartość osiągnięta od początku realizacji projektu (narastająco) - Kobiety²¹	Wartość osiągnięta od początku realizacji projektu (narastająco) - Mężczyźni²²
Stopień realizacji (%) – Ogółem	Stopień realizacji (%) - Kobiety²³	Stopień realizacji (%) - Mężczyźni²⁴

¹³ Sekcja wymaga uzupełnienia, jeśli jako rodzaj wniosku oznaczono „Wniosek sprawozdawczy”.

¹⁴ Powiel i uzupełnij tabelkę dot. wskaźnika tyle razy, ile masz wskaźników rezultatu w projekcie.

¹⁵ Uzupełnij pole, jeśli wskaźnik wykazujesz w podziale na płeć.

¹⁶ Jw.

¹⁷ Jw.

¹⁸ Jw.

¹⁹ Jw.

²⁰ Jw.

²¹ Jw.

²² Jw.

²³ Jw.

²⁴ Jw.

-----ZESTAWIENIE DOKUMENTÓW²⁵-----

Razem wydatki rzeczywiście poniesione	
Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
W tym VAT	Dofinansowanie

Razem Zadanie (...) ²⁶	
Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
W tym VAT	Dofinansowanie

Numer i nazwa zadania ²⁷	
Lp.	Rodzaj dokumentu <i>*Zaznacz jeden rodzaj.</i> ☐ Faktura lub dokument o równoważnej mocy dowodowej ☐ Lista płac ☐ Inne
Numer dokumentu	Numer księgowy lub ewidencyjny
Rodzaj identyfikatora wystawcy <i>*Zaznacz jeden rodzaj.</i> ☐ PESEL ☐ NIP ☐ Numer zagraniczny ☐ Nie dotyczy	Nr identyfikacyjny wystawcy ²⁸
Data wystawienia dokumentu	Data zapłaty

²⁵ Sekcja wymaga uzupełnienia, jeśli jako rodzaj wniosku oznaczono „Wniosek refundacyjny” lub „Wniosek rozliczający zaliczkę”.

²⁶ Wstaw tu numer i nazwę swojego zadania, a w tabelce wpisz sumę wydatków które zgłaszasz tym wnioskiem. Tabelkę powiel tyle razy, ile masz zadań w projekcie rozliczanych za pomocą wydatków rzeczywiście ponoszonych.

²⁷ Powiel tą tabelkę (od pola „Numer i nazwa zadania” do pola „Typ dokumentu”) tyle razy, ile wykazujesz dokumentów na zestawieniu dokumentów.

²⁸ Jeśli jako „Rodzaj identyfikatora” wskazano „Nie dotyczy”, nie uzupełniaj tego pola.

Kwota dokumentu brutto	Kwota dokumentu netto
Czy faktura korygująca? ☐ Tak ☐ Nie	Numer kontraktu
Nazwa towaru lub usługi	
Uwagi (pole opcjonalne)	
Numer i nazwa pozycji budżetowej 1	
Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
W tym VAT	Dofinansowanie
Numer i nazwa pozycji budżetowej 2 <i>*Uzupełnij, jeśli dany dokument rozlicza więcej niż jedną pozycję budżetową.</i>	
Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
W tym VAT	Dofinansowanie
Załączniki:	
Nazwa załącznika 1	Typ dokumentu 1
Nazwa załącznika 2	Typ dokumentu 2

Razem uproszczone metody rozliczania	
Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
Dofinansowanie	

Razem Zadanie (...) ³⁰	
Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
Dofinansowanie	

Numer i nazwa zadania ³¹	
Lp.	Rodzaj ryczałtu <i>*Zaznacz jeden rodzaj.</i> ☐ Kwota ryczałtowa ☐ Stawka jednostkowa ☐ Stawka ryczałtowa
Nazwa ryczałtu	
Nazwa wskaźnika 1 ³²	Wartość wskaźnika 1 ³³
Stawka jednostkowa ³⁴	Liczba stawek ³⁵

²⁹ Sekcja wymaga uzupełnienia, jeśli jako rodzaj wniosku oznaczono „Wniosek refundacyjny” lub „Wniosek rozliczający zaliczkę”.

³⁰ Wstaw tu numer i nazwę swojego zadania, a w tabelce wpisz sumę wydatków które zgłaszasz tym wnioskiem. Tabelkę powiel tyle razy, ile masz zadań w projekcie rozliczanych za pomocą uproszczonych metod rozliczania.

³¹ Powiel tą tabelkę (od pola „Numer i nazwa zadania” do pola „Dofinansowanie”) tyle razy, ile w projekcie masz pozycji budżetowych rozliczanych za pomocą uproszczonych metod rozliczania.

³² Pole wymaga uzupełnienia, jeśli jako rodzaj ryczałtu wskazano „kwotę ryczałtową”.

³³ Jw.

³⁴ Pole wymaga uzupełnienia, jeśli jako rodzaj ryczałtu wskazano „stawkę jednostkową”.

³⁵ Jw.

Stawka ryczałtowa (%)³⁶	
Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
Dofinansowanie	

---

³⁶ Pole wymaga uzupełnienia, jeśli jako rodzaj ryczałtu wskazano „stawkę ryczałtową”.

-----ŹRÓDŁA FINANSOWANIA WYDATKÓW³⁷-----

Nazwa źródła	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
Dofinansowanie		
W tym UE		
Razem wkład własny		
Budżet państwa		
Budżet jednostek samorządu terytorialnego		
Inne publiczne		
Prywatne		
Suma		

---

³⁷ Sekcja wymaga uzupełnienia, jeśli jako rodzaj wniosku oznaczono „Wniosek refundacyjny” lub „Wniosek rozliczający zaliczkę”.

Środki dotychczas przekazane beneficjentowi w formie zaliczki
Kwota zaliczek zwróconych-niewykorzystanych
Kwota zaliczek rozliczonych w poprzednich wnioskach
Kwota zaliczek rozliczana bieżącym wnioskiem
Kwota zaliczek pozostających do rozliczenia
Procent rozliczenia (%)
Odsetki narosłe od środków zaliczki
W tym zwrócone do dnia sporządzania wniosku o płatność:

---

³⁸ Sekcja wymaga uzupełnienia, jeśli jako rodzaj wniosku oznaczono „Wniosek rozliczający zaliczkę”.

-----ZWROTY/KOREKTY-----

Razem	
Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
Dofinansowanie	

Lp.³⁹	Numer wniosku o płatność w ramach którego wydatek został rozliczony
Numer zadania	Kategoria kosztu – Nazwa kosztu/Nazwa ryczaftu
Numer dokumentu (pole opcjonalne)	
Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
Dofinansowanie	
Kategoria podlegająca limitom	Wydatki w ramach limitu
Uwagi / komentarze (pole opcjonalne)	

³⁹ Powiel tą tabelkę dla każdego raportowanego zwrotu i każdej raportowanej tym wnioskiem korekty.

-----DOCHÓD-----

Razem	
Kwota pomniejszająca wydatki kwalifikowalne	Kwota pomniejszająca dofinansowanie

Rodzaj dochodu⁴⁰	
Kwota pomniejszająca wydatki kwalifikowalne	Kwota pomniejszająca dofinansowanie

---

⁴⁰ Powiel tą tabelkę dla każdego wykazywanego dochodu.

-----OŚWIADCZENIA-----

Projekt jest realizowany zgodnie z zasadami polityk wspólnotowych

Tak

Nie

W przypadku nieprzestrzegania polityk wspólnoty należy opisać, na czym polegały nieprawidłowości oraz wskazać planowane i podjęte działania naprawcze⁴¹:

Oświadczenie

Ja niżej podpisany oświadczam, iż zgodnie z moją wiedzą:

- wydatki wskazane we wniosku jako kwalifikowalne zostały poniesione zgodnie ze wszystkimi odpowiednimi zasadami kwalifikowania wydatków;
- informacje zawarte we wniosku o płatność rzetelnie odzwierciedlają rzeczowy i finansowy postęp realizacji projektu;
- we wniosku o płatność nie pominięto żadnych istotnych informacji, ani nie podano nieprawdziwych informacji, które mogłyby wpłynąć na ocenę prawidłowości realizacji projektu oraz finansowego i rzeczowego postępu w realizacji projektu;

jestem świadomy odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 297 kodeksu karnego, dotyczącej poświadczania nieprawdy co do okoliczności mającej znaczenie prawne.

Miejsce przechowywania dokumentacji

---

⁴¹ Pole wymaga uzupełnienia, jeśli projekt nie jest realizowany zgodnie z zasadami polityk wspólnotowych.

-----ZAŁĄCZNIKI-----

Załączniki:	
Nazwa załącznika 1⁴²	Typ dokumentu 1

Data i podpis składającego wniosek

---

⁴² Powiel wiersze tyle razy, ile wykazujesz załączników.

**FORMULARZ WPROWADZANIA ZMIAN W PROJEKCIE REALIZOWANYM
W RAMACH FEO 2021-2027**

INFORMACJE O PROJEKCIE	
NAZWA BENEFICJENTA	
NUMER WNIOSKU O DOFINANSOWANIE	
TYTUŁ PROJEKTU	

ZAKRES MODYFIKACJI WRAZ Z UZASADNIENIEM				
LP.	DOTYCZY PUNKTU WE WNIOSKU O DOFINANSOWANIE, NAZWA I NUMER ZADANIA ORAZ NAZWA KATEGORII KOSZTÓW	ZAPIS PRZED ZMIANĄ	ZAPIS PO ZMIANIE	UZASADNIENIE ZAPROPONOWANEJ ZMIANY
1.	(należy podać nr Sekcji i nr pkt, nazwę i nr Zadania oraz nazwę Kategorii kosztów)			
2.				
3.				

Oświadczam, że do wniosku o dofinansowanie projektu ..... (tytuł projektu) o sumie kontrolnej ..... (suma kontrolna nowego wniosku) zostały wprowadzone wyłącznie powyższe zmiany. Jednocześnie oświadczam, że do wniosku o dofinansowanie projektu nie zostały wprowadzone zmiany, które zostały zakwestionowane na etapie wyboru projektu do dofinansowania.

.....
(podpis osoby uprawnionej do
reprezentowania wnioskodawcy,
zgodnie
z pkt 2.5 wniosku)

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

załącznik nr 5 do Umowy

Taryfikator korekt kosztów pośrednich za naruszenia postanowień umowy w zakresie zarządzania projektem

Lp.	Rodzaj naruszenia postanowień umowy o dofinansowanie w zakresie zarządzania projektem FEO 2021-2027:	Korekta kosztów pośrednich:
1.	Projekt jest zarządzany w sposób nieprawidłowy - stwierdzono rażąco naruszenia przez Beneficjenta postanowień umowy w zakresie zarządzania projektem, skutkujące licznymi uchybieniami o kluczowym charakterze	5% wartości kosztów pośrednich wykazanych w aktualnym wniosku o dofinansowanie
2.	Beneficjent nie wdrożył w wyznaczonym terminie zaleceń z kontroli o kluczowym i istotnym znaczeniu, które nie dotyczą zwrotu wydatków niekwalifikowalnych.	5% wartości kosztów pośrednich wykazanych w aktualnym wniosku o dofinansowanie Korekty nie stosuje się, gdy IZ w związku z brakiem wdrożenia zaleceń uzna jednak za niekwalifikowalną część wydatków bezpośrednich.
3	Beneficjent: <ul style="list-style-type: none"> • przedkłada wielokrotnie wnioski o płatność niskiej jakości (np. niekompletny, z tymi samymi błędami) lub niekompletne dokumenty źródłowe lub dokumenty w terminie niezgodnym z umową lub • nie wprowadza danych do 	W przypadku wystąpienia naruszenia po raz pierwszy: <ul style="list-style-type: none"> - 2 % wartości kosztów pośrednich wykazanych w aktualnym wniosku o dofinansowanie. W przypadku ponownego wystąpienia naruszenia dla wniosku o płatność za kolejny okres rozliczeniowy: <ul style="list-style-type: none"> - 4% wartości kosztów pośrednich wykazanych w aktualnym wniosku o

	<p>systemu teleinformatycznego CST2021 lub wprowadza dane niekompletne</p> <p>lub</p> <ul style="list-style-type: none"> wprowadza dane do CST2021 z błędami 	<p>dofinansowanie.</p> <p>Korekta stosowana jest wyłącznie w przypadku braku możliwości zaakceptowania przez IZ trzeciej wersji wniosku o płatność. Korekty nie stosuje się gdy brak możliwości akceptacji wniosku o płatność wynika ze zgłaszania nowych uwag przez IZ, niezgłaszanych na wcześniejszym etapie weryfikacji wniosku o płatność.</p>
5.	Beneficjent zaangażował do projektu koordynatora niezgodnie z zapisami aktualnego wniosku o dofinansowanie projektu.	<p>5% wartości kosztów pośrednich wykazanych w złożonych dotychczas wnioskach o płatność.</p> <p>W przypadku nieusunięcia nieprawidłowości – 5% kosztów pośrednich wykazanych w każdym kolejnym wniosku o płatność.</p>
6.	Niewypełnianie przez Beneficjenta obowiązku dotyczącego przekazywania do Instytucji Zarządzającej szczegółowego harmonogramu udzielania wsparcia oraz jego aktualizacji, o którym mowa w § 3 ust. 4.	<p>W przypadku wystąpienia naruszenia po raz pierwszy:</p> <p>- 2% wartości kosztów pośrednich wykazanych we wniosku o płatność/wnioskach o płatność obejmujących okres, którego dotyczył nieprzekazany harmonogram, jednak nie więcej niż 10 000 PLN.</p> <p>W przypadku wystąpienia naruszenia po raz kolejny:</p> <p>- 4% wartości kosztów pośrednich wykazanych w we wniosku o płatność/wnioskach o płatność obejmujących okres, którego dotyczył nieprzekazany harmonogram, jednak nie więcej niż 50 000 PLN.</p>
7.	Beneficjent, bez racjonalnego uzasadnienia, nie przedstawia w terminie wyznaczonym przez Instytucję Zarządzającą, jednak nie	1% wartości kosztów pośrednich wykazanych w aktualnym wniosku o dofinansowanie

	krótszym niż 5 dni roboczych, informacji i wyjaśnień związanych z realizacją projektu	Korekty nie stosuje się, gdy IZ w związku z naruszeniem za niekwalifikowalną uzna część wydatków bezpośrednich.
8.	<p>Beneficjent nie dochował obowiązków w zakresie Standardu dostępności dla polityki spójności (Standard szkoleniowy)¹, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • formularze wykorzystywane w procesie rekrutacji nie zawierają, minimum jednego pytania o specjalne potrzeby uczestnika projektu; • informacja o projekcie jest umieszczona na stronie www niespełniającej wymagań standardu cyfrowego; • komunikacja na linii beneficjent-uczestnik/czka projektu nie jest zapewniona, przez co najmniej dwa sposoby/kanały komunikacji; • brak jest informacji o dostępności miejsca realizacji projektu na jego stronie internetowej; • do budynku, w którym odbywa się szkolenie prowadzą schody, a nie zastosowano windy, podjazdu czy innego usprawnienia, które umożliwi osobom z niepełnosprawnością dostęp do budynku; • na kondygnacjach dostępnych dla osób z niepełnosprawnością nie ma przystosowanych toalet; 	<p>Za każde naruszenie 1% wartości kosztów pośrednich wykazanych w aktualnym wniosku o dofinansowanie. Naruszenia sumują się, jednak nie więcej niż do 3% wartości kosztów pośrednich wykazanych w aktualnym wniosku o dofinansowanie. Warunkiem nałożenia korekty jest wezwanie Beneficjenta do podjęcia działań naprawczych w terminie i na warunkach określonych w wezwaniu. W przypadku braku wykonania przez Beneficjenta działań naprawczych, o których mowa w wezwaniu, Instytucja Zarządzająca jest uprawniona do nałożenia korekty.</p>

¹ Załącznik nr 2 do Wytycznych zasad równościowych.

	<ul style="list-style-type: none"> • na korytarzach znajdują się wystające gabloty, reklamy, elementy dekoracji czy inne obiekty, które mogłyby być przeszkodą dla osób z niepełnosprawnościami; • materiały informacyjne w projekcie lub dokumenty dla uczestników projektu nie spełniają zasad dostępności wg standardu informacyjno-promocyjnego; • materiały szkoleniowe nie są przygotowane, co najmniej w wersji elektronicznej zgodnie ze standardem cyfrowym; • w przypadku szkoleń zamkniętych, nie zostało zapewnione tłumaczenie szkolenia na Polski Język Migowy mimo, że chociaż jeden z uczestników zgłosił taką potrzebę; • osoby ze szczególnymi potrzebami nie otrzymały informacji na temat postępowania w sytuacji awaryjnej w formie dla nich dostępnej.	
--	---	--

Załącznik nr 7 do Umowy

Wniosek o dodanie osoby zarządzającej projektem.

Dane Beneficjenta:	
Kraj	
Nazwa Beneficjenta	
NIP Beneficjenta	
Nr projektu	

Dane osoby uprawnionej:	
Adres e-mail	
Imię i nazwisko	

Oświadczenie osoby uprawnionej:	
Ja, niżej podpisany/a ..... oświadczam, że:	
Imię	Nazwisko
☐ Zapoznałem się z Regulaminem bezpiecznego użytkownika Centralnego Systemu Teleinformatycznego CST 2021 i zobowiązuję się do jego przestrzegania.	
.....	

Data, Podpis osoby uprawnionej

Wyciąg z zapisów „Podręcznika wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji”

1. Jak oznaczać dokumenty i działania informacyjno-promocyjne w projekcie?

Jako beneficjent musisz oznaczać działania informacyjne i promocyjne oraz dokumenty związane z realizacją projektu, które podajesz do wiadomości publicznej lub przeznaczasz dla uczestników projektów. Z wyjątkiem dokumentów, których ze względu na ich specyfikę nie można zmieniać i ingerować w ich wzory, np. z powodu obowiązującego prawa (dokumenty księgowe, certyfikaty etc.).

Uwaga! Jeśli w zestawieniu lub na materiale występują inne znaki dodatkowe (logo), to nie mogą być one większe (mierzone wysokością lub szerokością) od flagi (symbolu) Unii Europejskiej.

1.1. Jakie znaki graficzne należy umieścić?

Jeśli realizujesz projekt finansowany przez program regionalny, oznaczenie projektu musi zawierać następujące znaki:

Znak Funduszy Europejskich /znak właściwego programu złożony z symbolu graficznego i nazwy Fundusze Europejskie lub nazwy programu	Znak barw Rzeczypospolitej Polskiej złożony z barw RP oraz nazwy Rzeczypospolitej Polska	Znak Unii Europejskiej złożony z flagi UE i napisu „Dofinansowane przez Unię Europejską”	Oficjalne logo promocyjne województwa

Przykładowe zestawienie znaków:

1.2. Liczba znaków w zestawieniu

Liczba znaków w zestawieniu (tzn. w jednej linii) **nie może przekraczać czterech**¹, łącznie ze znakami FE, znakiem barw RP i znakiem UE, a w przypadku programów regionalnych również z herbem lub oficjalnym logo województwa.

Nie można w zestawieniu umieszczać znaków wykonawców, którzy realizują działania w ramach projektu, ale którzy nie są beneficjentami. Inne znaki, jeśli są potrzebne, można umieścić poza zestawieniem – linią znaków: FE, barw RP, UE (z wyjątkiem tablic, plakatów i naklejek, których wzory nie mogą być modyfikowane).

2. Jak oznaczać miejsce projektu? Tablice i plakaty.

Twoje obowiązki związane z oznaczaniem miejsca realizacji projektu zależą od rodzaju projektu oraz całkowitego kosztu projektu. Zarówno tablice, jak i plakaty, muszą znajdować się **w miejscu dobrze widocznym**.

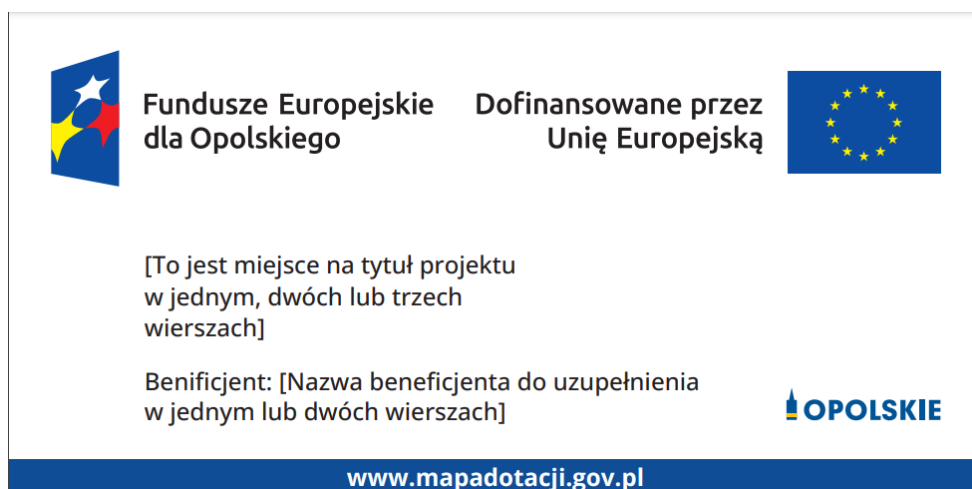
2.1. Tablice informacyjne

2.1.1. Jak powinna wyglądać tablica informacyjna?

Tablica musi zawierać:

- 1) znak FE, znak UE oraz oficjalne logo promocyjne województwa (jeśli realizujesz projekt dofinansowany przez program regionalny),
- 2) nazwę beneficjenta,
- 3) tytuł projektu (maksymalnie 150 znaków),
- 4) adres portalu www.mapadotacji.gov.pl.

Wzór tablicy dla programu regionalnego (przykład):

¹ Nie dotyczy tablic, plakatów, naklejek, których wzory nie mogą być zmieniane

Projekty tablic są przygotowane w trzech wymiarach: 80/40, 120/60 i 240/120 cm.

UWAGA: Wzór tablic informacyjnych jest obowiązkowy, tzn. nie można go modyfikować, dodawać/usuwać znaków, poza uzupełnianiem treści we wskazanych polach.

2.1.2. Gdzie umieścić tablicę informacyjną?

Tablicę informacyjną umieść w miejscu realizacji projektu, np. tam, gdzie prowadzone są prace budowlane lub infrastrukturalne.

Jeżeli realizujesz projekt, ale nie przewidujesz w nim prac budowlanych lub infrastrukturalnych, a planujesz inwestycje rzeczowe lub zakup sprzętu, to tablica powinna znajdować się na lub przed siedzibą beneficjenta.

Wybierz miejsce dobrze widoczne i ogólnie dostępne, gdzie największa liczba osób będzie miała możliwość zapoznać się z treścią tablicy.

Jeśli prowadzisz prace w kilku lokalizacjach, należy ustawić kilka tablic w kluczowych dla projektu miejscach.

W przypadku inwestycji liniowych (takich jak np. drogi, koleje, ścieżki rowerowe etc.) umieść przynajmniej dwie tablice informacyjne: na odcinku początkowym i końcowym. Tablic może być więcej, w zależności od potrzeb.

Powierzchnia tablicy powinna być odpowiednio duża tak, aby była dobrze widoczna.

2.1.3 Kiedy umieścić tablicę informacyjną i na jak długo?

Tablicę informacyjną musisz umieścić niezwłocznie po rozpoczęciu fizycznej realizacji Projektu obejmującego inwestycje rzeczowe lub zainstalowaniu zakupionego sprzętu. Jeśli projekt rozpoczął się przed uzyskaniem dofinansowania, tablica powinna stanąć bezpośrednio po podpisaniu umowy lub uzyskaniu decyzji o dofinansowaniu (nie później niż dwa miesiące od tej daty).

Tablica informacyjna powinna być wyeksponowana w okresie realizacji projektu oraz w okresie jego trwałości. Okres trwałości projektu jest określony w umowie o dofinansowanie. Musi zatem być wykonana z trwałych materiałów, odpornych na warunki atmosferyczne. Uszkodzoną lub nieczytelną tablicę musisz wymienić lub odnowić.

2.1.4 Co zrobić, jeśli realizuję kilka projektów w tym samym miejscu?

Jeśli w tym samym miejscu realizujesz kilka projektów, które musisz oznaczyć tablicami lub jeśli w późniejszym terminie otrzymasz dalsze finansowanie na ten sam projekt, możesz umieścić jedną, **wspólną tablicę informacyjną**. Wygląd wspólnej tablicy musi być zgodny z zasadami określonymi w „Księdze Tożsamości Wizualnej marki Fundusze Europejskie 2021-2027”.

2.2 Plakaty informujące o projekcie

2.2.1 Jak powinien wyglądać plakat?

Plakat musi zawierać:

- 1) znak FE, znak UE oraz herb lub oficjalne logo promocyjne województwa (jeśli realizujesz projekt finansowany przez program regionalny),
- 2) nazwę beneficjenta,
- 3) tytuł projektu (maksymalnie 150 znaków),
- 4) wysokość dofinansowania projektu z Unii Europejskiej,
- 5) adres portalu www.mapadotacji.gov.pl

Wzór plakatu dla programu regionalnego:

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Dofinansowane przez
Unię Europejską

[Nazwa beneficjenta do uzupełnienia]
realizuje projekt [tytuł projektu do uzupełnienia]

Dofinansowanie projektu z UE:
[kwota w PLN do uzupełnienia]

www.mapadotacji.gov.pl

UWAGA: Wzór plakatu jest obowiązkowy, tzn. nie można go modyfikować, dodawać/usuwać znaków poza uzupełnieniem treści we wskazanych polach.

2.2.2 Gdzie umieścić plakat?

Plakat umieść w widocznym i dostępnym publicznie miejscu. Może być to np. wejście do budynku, w którym masz swoją siedzibę albo w recepcji. Musisz zawiesić przynajmniej jeden plakat, a jeśli działania w ramach projektu realizujesz w kilku lokalizacjach, plakaty umieść w każdej z nich.

2.2.3 Kiedy umieścić plakat i na jak długo?

Plakat musi być wyeksponowany w trakcie realizacji projektu. Trzeba go umieścić w widocznym miejscu nie później niż miesiąc od uzyskania dofinansowania.

3. Jak oznaczyć sprzęt i wyposażenie zakupione/powstałe w projekcie?

3.1.1. Jak powinna wyglądać naklejka?

Jako beneficjent, jesteś zobowiązany do umieszczenia naklejek na wyposażeniu, sprzęcie i środkach transportu, powstałych lub zakupionych w ramach projektu dofinansowanego z Funduszy Europejskich. **Naklejki powinny znajdować się w dobrze widocznym miejscu.**

Naklejka musi zawierać:

- zestawienie znaków: Funduszy Europejskich (lub znaku odpowiedniego programu), barw Rzeczypospolitej Polskiej, Unii Europejskiej,
- tekst „Zakup współfinansowany ze środków Unii Europejskiej”.

Wzór naklejki:

UWAGA: Wzór naklejki jest obowiązkowy, tzn. nie można go modyfikować, dodawać/usuwać znaków, poza zmianą znaku „Fundusze Europejskie” na znak odpowiedniego programu.

Naklejki należy umieścić na:

- a) sprzętach, maszynach, urządzeniach (np. maszyny, urządzenia produkcyjne, laboratoryjne, komputery, laptopy),
- b) środkach transportu (np. samochodach, radiowozach, tramwajach, autobusach, wagonach kolejowych),
- c) aparaturze (np. laboratoryjnej, medycznej, modelach szkoleniowych),
- d) środkach i pomocach dydaktycznych (np. tablicach, maszynach edukacyjnych), itp.

4. Jakie informacje musisz umieścić na oficjalnej stronie internetowej i w mediach społecznościowych?

Jeśli posiadasz oficjalną stronę internetową, musisz zamieścić na niej opis projektu, który zawiera:

1. tytuł projektu lub jego skróconą nazwę (maksymalnie 150 znaków),
2. podkreślenie faktu otrzymania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej przez zamieszczenie znaku Funduszy Europejskich, znaku barw Rzeczypospolitej Polskiej i znaku Unii Europejskiej,
3. zadania, działania, które będą realizowane w ramach projektu (opis, co zostanie zrobione, zakupione etc.),
4. grupy docelowe (do kogo skierowany jest projekt, kto z niego skorzysta),
5. cel lub cele projektu,
6. efekty, rezultaty projektu (jeśli opis zadań, działań nie zawiera opisu efektów, rezultatów),
7. wartość projektu (całkowity koszt projektu),
8. wysokość wkładu Funduszy Europejskich.

Jest to minimalny zakres informacji, obowiązkowy dla każdego projektu.

Dodatkowo muszą znaleźć się hasztagi: #FunduszeUE lub #FunduszeEuropejskie w przypadku wszelkich informacji o projekcie.

Rekomendujemy też zamieszczanie zdjęć, grafik, materiałów audiowizualnych oraz harmonogramu projektu, prezentującego jego główne etapy i postęp prac.

Powyższe informacje i oznaczenia (pkt 1-8) musisz także umieścić na profilu w mediach społecznościowych. Pamiętaj także o hasztagach.

Jeżeli nie posiadasz profilu w mediach społecznościowych, musisz go założyć.

Zarówno profil w mediach społecznościowych, jak i oficjalna strona internetowa, na której zamieszczasz powyższe informacje, powinny być utrzymywane do końca realizacji projektu.

Pamiętaj, że oznaczenia na stronach internetowych i w mediach społecznościowych występują **zawsze w wariacie pełnokolorowym**. Nie można tu zastosować wersji achromatycznych.

Uwaga! Jeżeli tworzysz nową stronę internetową, którą finansujesz w ramach projektu, oznaczenia graficzne muszą znaleźć się na samej górze strony internetowej (szczegóły znajdziesz w *Podręczniku*). Taką stronę musisz utrzymywać do końca okresu trwałości projektu.

5. Jak oznaczać projekty dofinansowane jednocześnie z Funduszy Europejskich oraz Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności?

Jeśli realizujesz projekt, który dofinansowany jest jednocześnie z Funduszy Europejskich (FE) oraz Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), umieść wspólne zestawienie znaków: FE z nazwą właściwego programu, barw RP, UE oraz znak dodatkowy KPO (po linii oddzielającej). Pod zestawieniem tych znaków musisz umieścić informację słowną: „Dofinansowane przez Unię Europejską - NextGenerationEU”.

Wzór wspólnego zestawienia znaków:

Dofinansowane przez Unię Europejską – NextGenerationEU

Jeśli w Twoim projekcie istnieje obowiązek umieszczenia tablic informacyjnych, możesz umieścić dwie oddzielne tablice – jedną dla Funduszy Europejskich i drugą dla Krajowego Planu Odbudowy **albo** możesz postawić jedną wspólną tablicę informacyjną.

Jeśli w Twoim projekcie musisz umieścić plakaty informacyjne, możesz umieścić dwa oddzielne plakaty – jeden dla FE i drugi dla KPO **lub** możesz umieścić co najmniej jeden wspólny plakat informacyjny.

Aby oznaczyć sprzęt i wyposażenie zakupione/ powstałe w ramach projektu finansowanego z FE i KPO, zastosuj wspólny wzór naklejek.

Wspólne **wzory tablicy, plakatu oraz naklejek, znajdziesz w *Podręczniku*** i na portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl.

6. Gdzie znajdziesz znaki: FE, barw RP, UE i wzory materiałów?

Potrzebne znaki i zestawienia znaków zapisane w plikach programów graficznych, a także wzory plakatów, tablic, naklejek i poglądowe wzory innych materiałów informacyjno-promocyjnych znajdziesz na portalu Funduszy Europejskich:

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-2021-2027/prawo-i-dokumenty/zasady-komunikacji-fe/> oraz na stronach internetowych programów.

Jest tam również dostępna „Księga Tożsamości Wizualnej marki Fundusze Europejskie 2021-2027”, w której znajdziesz szczegółowe zasady tworzenia i używania oznaczeń projektów.

Zasady stosowania herbu województwa lub jego oficjalnego logo promocyjnego oraz gotowe zestawienia znaków dla programów regionalnych, znajdziesz na stronach internetowych programów regionalnych.

Wykaz pomniejszenia wartości dofinansowania projektu w zakresie obowiązków komunikacyjnych beneficjentów FE

Maksymalna wielkość pomniejszenia za wszystkie uchybienia nie może przekroczyć 3% kwoty dofinansowania.

LP	Obowiązek	Uchybienie	Wielkość pomniejszenia kwoty dofinansowania
1.	<p>Umieszczenia krótkiego opisu Projektu na oficjalnej stronie internetowej Beneficjenta, jeśli ją posiada.</p> <p>Opis projektu musi zawierać:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) tytuł projektu lub jego skróconą nazwę, b) podkreślenie faktu otrzymania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej przez zamieszczenie znaku Funduszy Europejskich, znaku barw Rzeczypospolitej Polskiej i znaku Unii Europejskiej, c) zadania, działania, które będą realizowane w ramach projektu (opis, co zostanie zrobione, zakupione etc.), d) grupy docelowe (do kogo skierowany jest projekt, kto z niego skorzysta), e) cel lub cele projektu, f) efekty, rezultaty projektu (jeśli opis zadań, działań nie zawiera opisu efektów, rezultatów), 	<p>Brak opisu Projektu na oficjalnej stronie internetowej Beneficjenta, jeśli ją posiada</p> <p>lub</p> <p>Brak w umieszczonym opisie Projektu informacji o fakcie otrzymania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej</p>	0,5%

	<p>g) wartość projektu(całkowity koszt projektu), h) wysokość wkładu Funduszy Europejskich.</p> <p>(dotyczy: art. 50 ust. 1 lit. a rozporządzenia ogólnego; §22ust 2 pkt 4 umowy)</p>		
2.	<p>Umieszczenia krótkiego opisu Projektu na stronach mediów społecznościowych Beneficjenta.</p> <p>Opis projektu musi zawierać:</p> <p>a) tytuł projektu lub jego skróconą nazwę, b) podkreślenie faktu otrzymania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej przez zamieszczenie znaku Funduszy Europejskich, barw Rzeczypospolitej Polskiej i znaku Unii Europejskiej, c) zadania, działania, które będą realizowane w ramach projektu (opis, co zostanie zrobione, zakupione etc.), d) grupy docelowe (do kogo skierowany jest projekt, kto z niego skorzysta), e) cel lub cele projektu, f) efekty, rezultaty projektu (jeśli opis zadań, działań nie zawiera opisu efektów, rezultatów), g) wartość projektu (całkowity koszt projektu), h) wysokość wkładu Funduszy Europejskich.</p> <p>(dotyczy: art. 50 ust. 1 lit. a rozporządzenia ogólnego; §22ust 2 pkt 4 umowy)</p>	<p>Brak opisu Projektu na stronach mediów społecznościowych Beneficjenta</p> <p>lub</p> <p>Brak w umieszczonym opisie Projektu informacji o fakcie otrzymania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej</p>	0,5%
3.	<p>Umieszczenie w widoczny sposób znaku Funduszy Europejskich, znaku barw Rzeczypospolitej Polskiej (jeśli dotyczy; wersja pełnokolorowa) i znaku Unii Europejskiej na:</p>	<p>Nieumieszczenie znaku Funduszy Europejskich, znaku barw Rzeczypospolitej Polskiej (jeśli dotyczy; wersja pełnokolorowa) i znaku Unii Europejskiej w którymkolwiek działaniu, dokumencie, materiale</p>	0,25%

	<p>a) wszystkich prowadzonych działaniach informacyjnych i promocyjnych dotyczących Projektu,</p> <p>b) wszystkich dokumentach i materiałach (m.in. produkty drukowane lub cyfrowe) podawanych do wiadomości publicznej,</p> <p>c) wszystkich dokumentach i materiałach dla osób i podmiotów uczestniczących w Projekcie.</p> <p>(dotyczy: art. 50 ust. 1 lit. b rozporządzenia ogólnego; §22ust 2 pkt 1 lit. a-c umowy)</p>		
4.	<p>Umieszczenie w miejscu realizacji Projektu trwałej tablicy informacyjnej podkreślającej fakt otrzymania dofinansowania z UE, niezwłocznie po rozpoczęciu fizycznej realizacji Projektu obejmującego inwestycje rzeczowe lub zainstalowaniu zakupionego sprzętu.</p> <p>(dotyczy: art. 50 ust. 1 lit. c rozporządzenia ogólnego; §22 ust 2 pkt 2 umowy)</p>	Nieumieszczenie tablicy	0,5%
		Umieszczenie tablicy informacyjnej niezgodnie z wzorem określonym w załączniku nr... do Umowy	0,25%
		Umieszczenie tablicy informacyjnej w miejscu niewidocznym lub mało widocznym dla społeczeństwa	0,25%
5.	<p>Umieszczenie w widocznym miejscu realizacji Projektu przynajmniej jednego trwałego plakatu o minimalnym formacie A3 lub podobnej wielkości elektronicznego wyświetlacza, podkreślającego fakt otrzymania dofinansowania z UE.</p>	Nieumieszczenie przynajmniej jednego plakatu lub elektronicznego wyświetlacza	0,5%
		Umieszczenie plakatu lub elektronicznego wyświetlacza niezgodnie ze wzorem i wytycznymi określonymi w pkt ... załącznika nr... do Umowy	0,25%

	(dotyczy: art. 50 ust. 1 lit. d rozporządzenia ogólnego; §22 ust 2 pkt 3 umowy)	Umieszczenie plakatu lub elektronicznego wyświetlacza w miejscu niewidocznym lub mało widocznym dla społeczeństwa	0,25%
6.	<p>Zorganizowanie wydarzenia lub działania informacyjno-promocyjnego (np. konferencja prasowa, wydarzenie promujące projekt, prezentacja projektu na targach branżowych) w ważnym momencie realizacji projektu, np. na otwarcie projektu, zakończenie projektu lub jego ważnego etapu np. rozpoczęcie inwestycji, oddanie inwestycji do użytkowania itp.</p> <p>Do udziału w wydarzeniu informacyjno-promocyjnym należy zaprosić z co najmniej 4-tygodniowym wyprzedzeniem przedstawicieli KE i IZ za pośrednictwem poczty elektronicznej</p> <p>(dotyczy: art. 50 ust. 1 lit. e rozporządzenia ogólnego; §22 ust 2 pkt 5 umowy)</p>	<p>Niezorganizowanie wydarzenia lub działania informacyjno-promocyjnego</p> <p>lub</p> <p>Niezaproszenie do udziału w wydarzeniu informacyjno-promocyjnym przedstawicieli KE odpowiedniej IZ</p>	0,5%

Wzór oświadczenia udzielenia licencji niewyłącznej

Niniejszym, jako posiadacz majątkowych praw autorskich, udzielam ..... (nazwa licencjodawcy) nieodpłatnej i niewyłącznej licencji do korzystania z ..... (przekazane utwory), powstałego/powstałych w ramach Projektu ..... (nazwa Projektu) na następujących warunkach:

- 1) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz na terytorium innych państw członkowskich UE,
- 2) na okres 10 lat,
- 3) bez ograniczeń co do liczby egzemplarzy i nośników, w zakresie następujących pól eksploatacji:
  - a) utrwalanie – w szczególności drukiem, zapisem w pamięci komputera i na nośnikach elektronicznych, oraz zwielokrotnianie, powielanie i kopiowanie tak powstałych egzemplarzy dowolną techniką,
  - b) rozpowszechnianie oraz publikowanie w dowolny sposób (w tym poprzez: wyświetlanie lub publiczne odtwarzanie lub wprowadzanie do pamięci komputera i sieci multimedialnych, w tym Internetu) – w całości lub w części, jak również w połączeniu z innymi utworami,
  - c) publiczna dystrybucja utworów lub ich kopii we wszelkich formach (np. książka, broszura, CD, kanał youtube, Internet),
  - d) udostępnianie, w tym instytucjom i jednostkom organizacyjnym Unii, IK UP, IZ, IP i IW oraz ich pracownikom oraz publiczne udostępnianie przy wykorzystaniu wszelkich środków komunikacji (np. Internet),
  - e) przechowywanie i archiwizowanie w postaci papierowej albo elektronicznej,
- 4) z prawem do udzielania osobom trzecim sublicencji na warunkach i polach eksploatacji, o których mowa powyżej.

.....

Podpis Beneficjenta

Załącznik nr 11 do Umowy

OŚWIADCZENIE UCZESTNIKA PROJEKTU¹

W związku z przystąpieniem do projektu pn. (nazwa projektu) oświadczam, że przyjmuję do wiadomości, iż:

- 1) administratorem moich danych osobowych w odniesieniu do zbioru FEO 2021-2027 jest Marszałek Województwa Opolskiego z siedzibą przy ul. Piastowskiej 14, 45-082 Opole, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego,
- 2) podstawę prawną przetwarzania moich danych osobowych stanowi art. 6 ust. 1 lit. a i c oraz art. 9 ust. 2 lit. a i g rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. UE. L. 2016.119.1) – dane osobowe są niezbędne dla realizacji programu operacyjnego Fundusze Europejskie dla Opolszczyzny 2021-2027 (FEO 2021-2027) na podstawie:

w odniesieniu do zbioru FEO 2021-2027:

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej,
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 21, z późn. zm.)

---

¹ Wzór może być modyfikowany przez Instytucję Zarządzającą poprzez dodanie elementów określonych dla deklaracji uczestnictwa w projekcie, przy czym wymagane jest aby uczestnik złożył odrębne podpisy na deklaracji i oświadczeniu.

- ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, w szczególności art. 87-93,
- 3) moje dane osobowe będą przetwarzane wyłącznie w celu realizacji projektu (nazwa projektu), w szczególności potwierdzenia kwalifikowalności wydatków, udzielenia wsparcia, monitoringu, ewaluacji, kontroli, audytu i sprawozdawczości oraz działań informacyjno-promocyjnych w ramach programu operacyjnego Fundusze Europejskie dla Opolszczyzny 2021-2027 (FEO 2021-2027);
- 4) moje dane osobowe zostały powierzone do przetwarzania Instytucji Zarządzającej - (nazwa i adres), beneficjentowi realizującemu projekt -(nazwa i adres beneficjenta) oraz podmiotom, które na zlecenie beneficjenta uczestniczą w realizacji projektu - (nazwa i adres ww. podmiotów). Moje dane osobowe mogą zostać udostępnione firmom badawczym realizującym badanie ewaluacyjne na zlecenie Powierzającego, Instytucji Zarządzającej lub innego podmiotu który zawarł porozumienie z Powierzającym lub Instytucją Zarządzającą na realizację ewaluacji. Moje dane osobowe mogą zostać również udostępnione specjalistycznym firmom, realizującym na zlecenie Powierzającego lub Instytucji Zarządzającej kontrole w ramach FEO 2021-2027;
- 5) moje dane osobowe będą przechowywane do czasu rozliczenia FEO 2021-2027 oraz zakończenia archiwizowania dokumentacji;
- 6) podanie danych jest dobrowolne, aczkolwiek odmowa ich podania jest równoznaczna z brakiem możliwości udzielenia wsparcia w ramach projektu;
- 7) w ciągu 4 tygodni po zakończeniu udziału w projekcie udostępnię dane dot. mojego statusu na rynku pracy oraz informacje nt. udziału w kształceniu lub szkoleniu oraz uzyskania kwalifikacji lub nabycia kompetencji;
- 8) w ciągu 12 miesięcy od rozpoczęcia działalności gospodarczej przekażę informację o liczbie utworzonych miejscach pracy².
- 9) mam prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 10) mogę skontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych wysyłając wiadomość na adres poczty elektronicznej: iod@opolskie.pl lub adres poczty ..... (gdy ma to zastosowanie - należy podać dane kontaktowe inspektora ochrony danych u Beneficjenta);
- 11) dodatkowo w zakresie przetwarzania danych osobowych na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. UE. L. 2016.119.1) mam prawo do:
  - cofnięcia zgody na przetwarzanie danych osobowych;

---

² Dotyczy przyznania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.

- żądania od administratora dostępu do danych osobowych w zakresie danych dotyczących składającego niniejsze oświadczenie w tym ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania;
- wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych;
- do przeniesienia danych osobowych..

.....
MIEJSCOWOŚĆ I DATA

.....
CZYTELNY PODPIS UCZESTNIKA PROJEKTU*

---

* W przypadku deklaracji uczestnictwa osoby małoletniej oświadczenie powinno zostać podpisane przez jej prawnego opiekuna.

Zbiór FEO 2021-2027:

1. Kategorie osób których dane dotyczą:

- wykonawcy, zleceniobiorcy, klienci,
- wnioskodawcy, beneficjenci i partnerzy oraz ich pracownicy, którzy aplikują o środki wspólnotowe i realizują projekty w ramach FEO 2021-2027,
- uczestnicy projektów instytucjonalni i indywidualni,
- uczestnicy szkoleń, konkursów, konferencji,
- uczestnicy spotkań informacyjnych,
- osoby których dane przetwarzane są w związku z badaniem kwalifikowalności wydatków w projektach (w tym w szczególności personel projektu, wykonawcy, oferenci, uczestnicy komisji przetargowych).

2. Dane osobowe osób z ww. kategorii:

- nazwiska i imiona
- data urodzenia
- miejsce urodzenia
- adres zamieszkania lub pobytu
- numer ewidencyjny PESEL
- numer identyfikacji podatkowej NIP
- miejsce pracy
- zawód
- wykształcenie
- numer telefonu
- obywatelstwo,
- adres e-mail, -
- rodzaj uczestnika,
- nazwa instytucji,
- płeć,
- wiek w chwili przystępowania do projektu,
- rodzaj przyznanego wsparcia,
- data rozpoczęcia/zakończenia udziału w projekcie,
- data rozpoczęcia/zakończenia udziału we wsparciu,
- status osoby na rynku pracy w chwili przystąpienia do projektu,
- sytuacja osoby w momencie zakończenia udziału w projekcie,

- zakończenie udziału osoby w projekcie zgodnie z zaplanowaną dla niej ścieżką uczestnictwa,
- osoba należąca do mniejszości narodowej lub etnicznej, migrant, osoba obcego pochodzenia,
- osoba bezdomna lub dotknięta wykluczeniem z dostępu do mieszkań,
- osoba z niepełnosprawnościami,
- osoba w innej niekorzystnej sytuacji społecznej,
- forma zaangażowania,
- okres zaangażowania w projekcie,
- wymiar czasu pracy,
- stanowisko,
- numer konta bankowego,
- kwota wynagrodzenia,
- nazwa instytucji/organizacji,
- REGON,
- forma prawna,
- forma własności,
- osoba/y uprawniona/e do podejmowania decyzji wiążących,
- osoba do kontaktów roboczych,
- symbol partnera,
- typ instytucji,
- obszar według stopnia urbanizacji (DEGURBA),
- informacja, czy wsparciem zostali objęci pracownicy instytucji,
- identyfikator użytkownika,
- rodzaj użytkownika.

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Załącznik nr 13 do Umowy

UPOWAŻNIENIE Nr _____
DO PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH

z dniem [_____] r., na podstawie art. 29 w związku z art. 28 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE. L 119 z 04.05.2016, str. 1) (RODO), upoważniam [_____] do przetwarzania danych osobowych w zbiorze FEO 2021-2027 w ramach projektu [_____] realizowanego w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 realizowanej/ego/ych przez [_____]. Upoważnienie wygasa z chwilą ustania Pana/Pani* stosunku prawnego z [_____] lub z chwilą jego odwołania.

_____
Czytelny podpis osoby upoważnionej do
wydawania i odwoływania upoważnień.

_____
(miejscowość, data, podpis)

Oświadczam, że zapoznałem/am się z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych, w tym z RODO, a także z obowiązującymi w _____ Polityką bezpieczeństwa ochrony danych osobowych oraz Instrukcją zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych i zobowiązuję się do przestrzegania zasad przetwarzania danych osobowych określonych w tych dokumentach.

Zobowiązuję się do zachowania w tajemnicy przetwarzanych danych osobowych, z którymi zapoznałem/am się oraz sposobów ich zabezpieczenia, zarówno w okresie trwania umowy

jak również po ustaniu stosunku prawnego łączącego mnie z [_____].
Upoważnienie wygasa z chwilą ustania Pana/Pani* stosunku prawnego z [_____] lub
z chwilą jego odwołania.

Czytelny podpis osoby składającej

oświadczenie

Upoważnienie otrzymałem

(miejsowość, data, podpis)

*niepotrzebne skreślić

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Załącznik nr 14 do Umowy

ODWOŁANIE UPOWAŻNIENIA Nr _____ DO PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH

Z _____dnem _____r., na podstawie art. 29 w związku z art. 28 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE. L 119 z 04.05.2016, str. 1) (RODO), odwołuję upoważnienie Pana /Pani* _____do przetwarzania danych osobowych nr____wydane w dniu

_____
Czytelny podpis osoby, upoważnionej do
wydawania i odwoływania upoważnień

_____
(miejscowość, data)

*niepotrzebne skreślić

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

ZAŁĄCZNIK NR 7

LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU I REZULTATU FEO 2021-2027

NA POZIOMIE PROJEKTU

Opracowanie:

Departament Programowania Funduszy Europejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego
Opole, maj 2023 r.

Tabela 1 Zestawienie wskaźników EFS na poziomie projektu w ramach FEO 2021-2027

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
Wskaźniki mierzone we wszystkich celach szczegółowych						
1.	<i>Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami</i>	sztuki	produkt	kluczowy	-	<p>Racjonalne usprawnienie oznacza konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami.</p> <p>Wskaźnik mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z racjonalnymi usprawnieniami w ramach danego projektu.</p> <p>Przykłady racjonalnych usprawnień: tłumacz języka migowego, transport niskopodłogowy, dostosowanie infrastruktury (nie tylko budynku, ale też dostosowanie infrastruktury komputerowej np. programy powiększające, mówiące, drukarki materiałów w alfabecie Braille'a), osoby asystujące, odpowiednie dostosowanie wyżywienia.</p> <p>Do wskaźnika powinny zostać wliczone zarówno projekty ogólnodostępne, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień, jak i dedykowane (zgodnie z kategoryzacją projektów z Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027).</p>

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p>Na poziomie projektu wskaźnik może przyjmować maksymalną wartość 1 - co oznacza jeden projekt, w którym sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami. Liczba sfinansowanych racjonalnych usprawnień, w ramach projektu, nie ma znaczenia dla wartości wykazywanej we wskaźniku.</p> <p>Definicja na podstawie: Wytyczne w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.</p>
2.	<i>Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami</i>	sztuki	produkt	kluczowy	-	<p>Wskaźnik odnosi się do liczby obiektów w ramach realizowanego projektu, które zaopatrzone w specjalne podjazdy, windy, urządzenia głośnomówiące, bądź inne udogodnienia (tj. usunięcie barier w dostępie, w szczególności barier architektonicznych) ułatwiający dostęp do tych obiektów i poruszanie się po nich osobom z niepełnosprawnościami, w szczególności ruchowymi czy sensorycznymi.</p> <p>Jako obiekty należy rozumieć konstrukcje połączone z gruntem w sposób trwały, wykonane z materiałów budowlanych i elementów składowych, będące wynikiem prac budowlanych (wg. def. PKOB).</p> <p>Należy podać liczbę obiektów, a nie sprzętów, urządzeń itp., w które obiekty zaopatrzone. Jeśli instytucja, zakład itp. składa się z kilku obiektów,</p>

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p>należy zliczyć wszystkie, które dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Wskaźnik mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z wyposażeniem obiektów w rozwiązania służące osobom z niepełnosprawnościami w ramach danego projektu.</p>
Wskaźniki wspólne EFS+						
1.	<i>Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie</i>	osoby	produkt	kluczowy	-	<p>Osoby pozostające bez pracy, gotowe do podjęcia pracy i aktywnie poszukujące zatrudnienia. Definicja ta uwzględnia wszystkie osoby zarejestrowane jako bezrobotne zgodnie z krajową definicją, nawet jeżeli nie spełniają one wszystkich trzech kryteriów wskazanych wyżej.</p> <p>Osoby kwalifikujące się do urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego, które są bezrobotne w rozumieniu niniejszej definicji (nie pobierają świadczeń z tytułu urlopu), należy wykazywać również jako osoby bezrobotne.</p> <p>Osoby aktywnie poszukujące zatrudnienia to osoby zarejestrowane jako bezrobotne lub poszukujące pracy w publicznych służbach zatrudnienia (PSZ) lub niezarejestrowane, lecz spełniające powyższe przesłanki. Osoby zarejestrowane jako poszukujące pracy w PSZ należy wliczać do wskaźnika nawet jeśli nie mogą od razu podjąć zatrudnienia.</p>

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p>Status na rynku pracy określany jest w dniu rozpoczęcia uczestnictwa w projekcie, tj. w momencie rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie.</p> <p>Informacje dodatkowe: Osobę w wieku emerytalnym (w tym osobę, która osiągnęła wiek emerytalny, ale nie pobiera świadczeń emerytalnych) oraz osobę pobierającą emeryturę lub rentę, która pozostaje bez pracy, jest gotowa do podjęcia pracy i aktywnie poszukuje zatrudnienia należy traktować jako bezrobotną.</p> <p>Definicja opracowana na podstawie: (§18) Statystyki polityki rynku pracy – metodologia 2018, Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego</p>
2.	<i>Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie</i>	osoby	produkt	kluczowy	-	<p>Osoby długotrwale bezrobotne to osoby bezrobotne pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Status na rynku pracy jest określany w dniu rozpoczęcia uczestnictwa w projekcie, tj. w momencie rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie.</p> <p>Definicja opracowana na podstawie: ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</p>

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
3.	<i>Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie</i>	osoby	produkt	kluczowy	-	<p>Osoby bierne zawodowo to osoby, które w danej chwili nie tworzą zasobów siły roboczej (tzn. nie są osobami pracującymi ani bezrobotnymi).</p> <p>Osoby pracujące definiowane są jak we wskaźniku: liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie (osoby).</p> <p>Osoby bezrobotne definiowane jak we wskaźniku: liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie (osoby).</p> <p>Za osoby bierne zawodowo uznawani są m.in.: studenci studiów stacjonarnych, chyba że są już zatrudnieni (również na część etatu) to wówczas powinni być wykazywani jako osoby pracujące dzieci i młodzież do 18 r. ż. pobierające naukę, o ile nie spełniają przesłanek, na podstawie których można je zaliczyć do osób bezrobotnych lub pracujących. doktoranci, którzy nie są zatrudnieni na uczelni, w innej instytucji lub przedsiębiorstwie. W przypadku, gdy doktorant wykonuje obowiązki służbowe, za które otrzymuje wynagrodzenie, lub prowadzi działalność gospodarczą należy traktować go jako osobę pracującą. W przypadku, gdy doktorant jest</p>

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p>zarejestrowany jako bezrobotny, należy go wykazywać we wskaźniku dotyczącym osób bezrobotnych.</p> <p>Status na rynku pracy jest określany w dniu rozpoczęcia uczestnictwa w projekcie, tj. w momencie rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie.</p> <p>Definicja opracowana na podstawie: (§20) Statystyki polityki rynku prac – metodologia 2018, Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego</p>
4.	<i>Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzonymi działalnością na własny rachunek, objętych wsparciem w programie</i>	osoby	produkt	kluczowy	-	<p>Pracujący to osoby w wieku od 15 do 89 lat, które: wykonują pracę, za którą otrzymują wynagrodzenie, z której czerpią zyski lub korzyści rodzinne; osoby posiadające zatrudnienie lub własną działalność, które jednak chwilowo nie pracują (ze względu na np. chorobę, urlop, spór pracowniczy czy kształcenie się lub szkolenie); lub osoby produkujące towary rolne, których główna część przeznaczona jest na sprzedaż lub barter.</p> <p>Za osoby pracujące uznawane są również:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osoby prowadzące działalność na własny rachunek, czyli prowadzące działalność gospodarczą lub działalność nierejestrową (definiowana zgodnie z art. 5 Ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców), gospodarstwo rolne lub praktykę

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p>zawodową, o ile spełniony jest jeden z poniższych warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Osoba pracuje w swojej działalności, praktyce zawodowej lub gospodarstwie rolnym w celu uzyskania dochodu, nawet jeżeli przedsiębiorstwo nie osiąga zysków. 2) Osoba poświęca czas na prowadzenie działalności gospodarczej, działalności nierejestrowej, praktyki zawodowej czy gospodarstwa rolnego, nawet jeżeli nie zrealizowano żadnej sprzedaży lub usług i nic nie wyprodukowano (na przykład: rolnik wykonujący prace w celu utrzymania swojego gospodarstwa; architekt spędzający czas w oczekiwaniu na klientów w swoim biurze; rybak naprawiający łódź czy siatki rybackie, aby móc dalej pracować; osoby uczestniczące w konferencjach, konwencjach lub seminariach). 3) Osoba jest w trakcie zakładania działalności gospodarczej, gospodarstwa rolnego lub praktyki zawodowej; zalicza się do tego zakup lub instalację sprzętu, zamawianie towarów w ramach przygotowań do uruchomienia działalności. Bezpłatnie pomagający członek rodziny uznawany jest za osobę pracującą, jeżeli wykonywaną przez siebie pracą wnosi bezpośredni wkład w działalność gospodarczą,

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p>gospodarstwo rolne lub praktykę zawodową będącą w posiadaniu lub prowadzoną przez spokrewnionego członka tego samego gospodarstwa domowego.</p> <ul style="list-style-type: none"> – bezpłatnie pomagający osobie prowadzącej działalność członek rodziny uznawany jest za „osobę prowadzącą działalność na własny rachunek”. – osoby przebywające na urlopie macierzyńskim/rodzicielskim/ wychowawczym (którego warunki są uregulowane w Kodeksie Pracy), chyba że są zarejestrowane już jako bezrobotne (wówczas status bezrobotnego ma pierwszeństwo), – studenci, którzy są zatrudnieni lub prowadzą działalność gospodarczą – osoby skierowane do odbycia zatrudnienia subsydiowanego. <p>Definicja opracowana na podstawie: Eurostat, badanie aktywności ekonomicznej ludności (BAEL).</p> <p>Status na rynku pracy jest określany w dniu rozpoczęcia uczestnictwa w projekcie, tj. w momencie rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie.</p>
5.	<i>Liczba osób w wieku poniżej 18 lat objętych wsparciem w programie</i>	osoby	produkt	kluczowy	-	Osoby w wieku poniżej 18 lat, tj. do dnia poprzedzającego dzień 18 urodzin, objęte wsparciem EFS+.

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów nr FEOP.05.06-IP.02-001/23

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						Wiek uczestników określany jest na podstawie daty urodzenia (dzień, miesiąc, rok) i ustalany w dniu rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. w momencie rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie.
6.	<i>Liczba osób w wieku 18-29 lat objętych wsparciem w programie</i>	osoby	produkt	kluczowy	-	Osoby w wieku między 18 a 29 rokiem życia, tj. od dnia, w którym przypadają 18 urodziny do dnia poprzedzającego 30 urodziny, objęte wsparciem EFS+. Wiek uczestników określany jest na podstawie daty urodzenia (dzień, miesiąc, rok) i ustalany w dniu rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. w momencie rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie.
7.	<i>Liczba osób w wieku 55 lat i więcej objętych wsparciem w programie</i>	osoby	produkt	kluczowy	-	Osoby w wieku 55 lat i więcej, tj. od dnia, w którym przypadają 55 urodziny, objęte wsparciem EFS+. Wiek uczestników określany jest na podstawie daty urodzenia (dzień, miesiąc, rok) i ustalany w dniu rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. w momencie rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie.
8.	<i>Liczba osób z wykształceniem co najwyżej średnim I stopnia (ISCED 0-2) objętych wsparciem w ramach programu</i>	osoby	produkt	kluczowy	-	Osoby, których najwyższy osiągnięty poziom wykształcenia to wykształcenie gimnazjalne lub podstawowe (8 klas szkoły podstawowej) (poziom ISCED 0-2) zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Kształcenia UNESCO, tj. osoby uczestniczące we wczesnej edukacji (ISCED 0), osoby,

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p>które uczestniczą lub zakończyły edukację najwyżej na poziomie podstawowym (ISCED 1-2) i osoby, które zakończyły edukację najwyżej na poziomie gimnazjalnym (ISCED 2), a także osoby, które nie osiągnęły żadnego poziomu wykształcenia (ISCED 0).</p> <p>Stopień uzyskanego wykształcenia jest określany w dniu rozpoczęcia uczestnictwa w projekcie, tj. w momencie rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie.</p> <p>Osoby przystępujące do projektu należy wykazać tylko raz uwzględniając najwyższy ukończony poziom ISCED</p> <p>Definicje na podstawie: ISCED 2011 (UNESCO) http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/UNESCO_GC_36C-19_ISCED_EN.pdf</p>
9.	<p><i>Liczba osób z wykształceniem na poziomie średnim II stopnia (ISCED 3) lub na poziomie policealnym (ISCED 4) objętych wsparciem w ramach programu</i></p>	osoby	produkt	kluczowy	-	<p>Osoby, których najwyższy osiągnięty poziom wykształcenia to wykształcenie średnie II stopnia – czyli ponadgimnazjalne lub ponadpodstawowe (poziom ISCED 3) albo wykształcenie policealne (ISCED 4) zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Kształcenia UNESCO:</p> <p>Stopień uzyskanego wykształcenia jest określany w dniu rozpoczęcia uczestnictwa w projekcie, tj. w momencie rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie.</p>

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						Osoby przystępujące do projektu należy wykazać tylko raz uwzględniając najwyższy ukończony poziom ISCED. Definicje na podstawie: ISCED 2011 (UNESCO) http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf
10.	<i>Liczba osób z wykształceniem wyższym (ISCED 5-8) objętych wsparciem w ramach programu</i>	osoby	produkt	kluczowy	-	Osoby, których najwyższy poziom wykształcenia to wykształcenie wyższe (poziom ISCED 5-8) zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Kształcenia UNESCO, rozpoczynając na ukończonych studiach krótkiego cyklu (ISCED 5), przez studia licencjackie i ich odpowiedniki (ISCED 6), studia magisterskie i ich odpowiedniki (ISCED 7) aż po studia doktoranckie i ich odpowiedniki (ISCED 8). Stopień uzyskanego wykształcenia jest określany w dniu rozpoczęcia uczestnictwa w projekcie, tj. w momencie rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie. Osoby przystępujące do projektu należy wykazać tylko raz uwzględniając najwyższy ukończony poziom ISCED. Definicje na podstawie: ISCED 2011 (UNESCO) http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/UNESCO_GC_36C-19_ISCED_EN.pdf
11.	<i>Liczba osób z niepełnosprawnościami</i>	osoby	produkt	kluczowy	-	Za osoby z niepełnosprawnościami uznaje się osoby niepełnosprawne w świetle przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
	<i>objętych wsparciem w programie</i>					<p>oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego tj. osoby z odpowiednim orzeczeniem lub innym dokumentem poświadczającym stan zdrowia. Przynależność do grupy osób z niepełnosprawnościami określana jest w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. w chwili rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie.</p> <p>W przypadku, gdy niepełnosprawność jest kryterium umożliwiającym udział w danej interwencji (np. grupa docelowa wskazana została we wniosku o dofinansowanie, kryteriach wyboru projektu lub dokumentach programowych), należy dane pozyskiwać bezpośrednio od wszystkich jej uczestników. W pozostałych przypadkach dane osobowe dot. tej cechy nie muszą być zbierane od poszczególnych uczestników. Wskaźnik należy jednak monitorować, nawet w przypadku, gdy powiązane z nim dane osobowe nie są zbierane od uczestników. Beneficjent stosuje wtedy szacunki. Najlepiej, by szacunki dotyczące uczestników z niepełnosprawnościami w ogólnej liczbie uczestników w podziale na płeć były uzyskiwane za pomocą metod, które można statystycznie uzasadnić. Jeśli nie jest to możliwe, należy wykorzystać tzw. wiarygodne</p>

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów nr FEOP.05.06-IP.02-001/23

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p>szacunki (różne metody szacowania opisano w załączniku do Wytycznych monitorowania). Wybraną metodę szacowania należy udokumentować. Uwaga: w danym projekcie może być stosowana wyłącznie jedna metoda monitorowania tego wskaźnika tj. szacowanie lub zbieranie danych osobowych dot. tego wskaźnika od uczestników.</p> <p>Zasady dotyczące możliwości wykorzystania wiarygodnych szacunków przez beneficjentów w danym naborze określone są przez właściwą dla programu Instytucję Zarządzającą.</p>
12.	<i>Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie</i>	osoby	produkt	kluczowy	-	<p>Osoby, które są obywatelami krajów spoza UE. Do wskaźnika wlicza się też bezpaństwowców zgodnie z Konwencją o statusie bezpaństwowców z 1954 r. i osoby bez ustalonego obywatelstwa.</p> <p>Przynależność do grupy osób z krajów trzecich określana jest w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. w chwili rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie.</p> <p>W przypadku, gdy obywatelstwo państw trzecich jest kryterium umożliwiającym udział w danej interwencji (np. grupa docelowa wskazana została we wniosku o dofinansowanie, kryteriach wyboru projektu lub dokumentach programowych), należy dane pozyskiwać bezpośrednio od wszystkich jej uczestników. W pozostałych przypadkach dane</p>

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p>osobowe dot. tej cechy nie muszą być zbierane od poszczególnych uczestników. Wskaźnik należy jednak monitorować, nawet w przypadku, gdy powiązane z nim dane osobowe nie są zbierane od uczestników. Beneficjent stosuje wtedy szacunki. Najlepiej, by szacunki dotyczące uczestników z krajów trzecich w ogólnej liczbie uczestników w podziale na płeć były uzyskiwane za pomocą metod, które można statystycznie uzasadnić. Jeśli nie jest to możliwe, należy wykorzystać tzw. wiarygodne szacunki (różne metody szacowania opisano w załączniku do Wytycznych). Wybraną metodę szacowania należy udokumentować. Uwaga: w danym projekcie może być stosowana wyłącznie jedna metoda monitorowania tego wskaźnika tj. szacowanie lub zbieranie danych osobowych dot. tego wskaźnika od uczestników.</p> <p>Zasady dotyczące możliwości wykorzystania wiarygodnych szacunków przez beneficjentów w danym naborze określone są przez właściwą dla programu Instytucję Zarządzającą.</p>
13.	<i>Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie</i>	osoby	produkt	kluczowy	-	<p>Osoby obcego pochodzenia to cudzoziemcy - każda osoba, która nie posiada polskiego obywatelstwa, bez względu na fakt posiadania lub nie obywatelstwa (obywatelstw) innych krajów.</p> <p>Wskaźnik nie obejmuje osób należących do mniejszości, których udział w projektach</p>

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p>monitorowany jest wskaźnikiem <i>liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie.</i></p> <p>Przynależność do grupy osób obcego pochodzenia określana jest w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. w chwili rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie.</p> <p>W przypadku, gdy fakt bycia cudzoziemcem (osobą obcego pochodzenia) jest kryterium umożliwiającym udział w danej interwencji (np. grupa docelowa wskazana została we wniosku o dofinansowanie, kryteriach wyboru projektu lub dokumentach programowych), należy dane pozyskiwać bezpośrednio od wszystkich jej uczestników. W pozostałych przypadkach dane osobowe dot. tej cechy nie muszą być zbierane od poszczególnych uczestników. Wskaźnik należy jednak monitorować, nawet w przypadku, gdy powiązane z nim dane osobowe nie są zbierane od uczestników. Beneficjent stosuje wtedy szacunki. Najlepiej, by szacunki dotyczące uczestników obcego pochodzenia w ogólnej liczbie uczestników w podziale na płeć były uzyskiwane za pomocą metod, które można statystycznie uzasadnić. Jeśli nie jest to możliwe, należy wykorzystać tzw. wiarygodne szacunki (różne metody szacowania opisano w załączniku do</p>

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p>Wytycznych). Wybraną metodę szacowania należy udokumentować. Uwaga: w danym projekcie może być stosowana wyłącznie jedna metoda monitorowania tego wskaźnika tj. szacowanie lub zbieranie danych osobowych dot. tego wskaźnika od uczestników.</p> <p>Informacje dodatkowe: Wskaźnik będzie obejmował zawsze osoby z krajów trzecich, zliczane we wskaźniku <i>liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie</i>.</p> <p>Zasady dotyczące możliwości wykorzystania wiarygodnych szacunków przez beneficjentów w danym naborze określone są przez właściwą dla programu Instytucję Zarządzającą.</p>
14.	<i>Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie</i>	osoby	produkt	kluczowy	-	<p>Wskaźnik obejmuje osoby należące do mniejszości narodowych i etnicznych biorące udział w projektach EFS+.</p> <p>Zgodnie z prawem krajowym mniejszości narodowe to mniejszość: białoruska, czeska, litewska, niemiecka, ormiańska, rosyjska, słowacka, ukraińska, żydowska. Mniejszości etniczne: karaimska, łemkowska, romska, tatarska.</p> <p>Definicja opracowana na podstawie ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym.</p>

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p>Przynależność do grupy osób należących do mniejszości określana jest w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. w chwili rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie.</p> <p>W przypadku, gdy przynależność do mniejszości jest kryterium umożliwiającym udział w danej interwencji (np. grupa docelowa wskazana została we wniosku o dofinansowanie, kryteriach wyboru projektu lub dokumentach programowych), należy dane pozyskiwać bezpośrednio od wszystkich jej uczestników. W pozostałych przypadkach dane osobowe dot. tej cechy nie muszą być zbierane od poszczególnych uczestników. Wskaźnik należy jednak monitorować, nawet w przypadku, gdy powiązane z nim dane osobowe nie są zbierane od uczestników. Beneficjent stosuje wtedy szacunki. Najlepiej, by szacunki dotyczące uczestników należących do mniejszości w ogólnej liczbie uczestników w podziale na płeć były uzyskiwane za pomocą metod, które można statystycznie uzasadnić. Jeśli nie jest to możliwe, należy wykorzystać tzw. wiarygodne szacunki (różne metody szacowania opisano w załączniku do Wytycznych). Wybraną metodę szacowania należy udokumentować. Uwaga: w danym projekcie może być stosowana wyłącznie jedna metoda monitorowania tego wskaźnika tj. szacowanie</p>

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p>lub zbieranie danych osobowych dot. tego wskaźnika od uczestników.</p> <p>Zasady dotyczące możliwości wykorzystania wiarygodnych szacunków przez beneficjentów w danym naborze określone są przez właściwą dla programu Instytucję Zarządzającą</p>
15.	<i>Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie (osoby)</i>	osoby	produkt	kluczowy	-	<p>We wskaźniku wykazywane są osoby w kryzysie bezdomności lub dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań.</p> <p>Bezdomność i wykluczenie mieszkaniowe definiowane są zgodnie z Europejską typologią bezdomności i wykluczenia mieszkaniowego ETHOS, w której wskazuje się okoliczności życia w bezdomności lub ekstremalne formy wykluczenia mieszkaniowego oraz ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bez dachu nad głową, w tym osoby żyjące w przestrzeni publicznej lub zakwaterowane interwencyjnie; 2. Bez mieszkania, w tym osoby zakwaterowane w placówkach dla bezdomnych, w schroniskach dla kobiet, schroniskach dla imigrantów, osoby opuszczające instytucje penitencjarne/karne/medyczne, instytucje opiekuńcze, osoby otrzymujące długookresowe wsparcie z powodu

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p>bezdomności - specjalistyczne zakwaterowanie wspierane);</p> <p>3. Niezabezpieczone zakwaterowanie, w tym osoby w lokalach niezabezpieczonych – przebywające czasowo u rodziny/przyjaciół, tj. przebywające w konwencjonalnych warunkach lokalowych, ale nie w stałym miejscu zamieszkania ze względu na brak posiadania takiego, wynajmujący nielegalnie lub nielegalnie zajmujące ziemię, osoby posiadające niepewny najem z nakazem eksmisji, osoby zagrożone przemocą;</p> <p>4. Nieodpowiednie warunki mieszkaniowe, w tym osoby zamieszkujące konstrukcje tymczasowe/nietrwałe, mieszkania substandardowe - lokale nienadające się do zamieszkania wg standardu krajowego, w warunkach skrajnego przeludnienia;</p> <p>5. Osoby niezamieszkujące w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowane na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osoby niezamieszkujące w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.</p>

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p>Osoby dorosłe mieszkające z rodzicami nie powinny być wykazywane we wskaźniku, chyba że wszystkie te osoby są w kryzysie bezdomności lub mieszkają w nieodpowiednich i niebezpiecznych warunkach.</p> <p>W przypadku, gdy bezdomność / wykluczenie z dostępu do mieszkań jest kryterium umożliwiającym udział w danej interwencji (np. grupa docelowa wskazana została we wniosku o dofinansowanie, kryteriach wyboru projektu lub dokumentach programowych), należy dane pozyskiwać bezpośrednio od wszystkich jej uczestników. W pozostałych przypadkach dane osobowe dot. tej cechy nie muszą być zbierane od poszczególnych uczestników. Wskaźnik należy jednak monitorować, nawet w przypadku, gdy powiązane z nim dane osobowe nie są zbierane od uczestników. Beneficjent stosuje wtedy szacunki. Najlepiej, by szacunki dotyczące uczestników bezdomnych / wykluczonych z dostępu do mieszkań w ogólnej liczbie uczestników w podziale na płeć były uzyskiwane za pomocą metod, które można statystycznie uzasadnić. Jeśli nie jest to możliwe, należy wykorzystać tzw. wiarygodne szacunki (różne metody szacowania opisano w załączniku do Wytycznych). Wybraną metodę szacowania należy udokumentować. Uwaga: w danym</p>

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p>projekcie może być stosowana wyłącznie jedna metoda monitorowania tego wskaźnika tj. szacowanie lub zbieranie danych osobowych dot. tego wskaźnika od uczestników.</p> <p>Przynależność do grupy osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań określana jest w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. w chwili rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie.</p> <p>Zasady dotyczące możliwości wykorzystania wiarygodnych szacunków przez beneficjentów w danym naborze określone są przez właściwą dla programu Instytucję Zarządzającą</p>
16.	<i>Liczba osób pochodzących z obszarów wiejskich objętych wsparciem w programie</i>	osoby	produkt	kluczowy	-	<p>Osoby pochodzące z obszarów wiejskich należy rozumieć jako osoby przebywające na obszarach słabo zaludnionych zgodnie ze stopniem urbanizacji (DEGURBA kategoria 3).</p> <p>Obszary słabo zaludnione to obszary, na których więcej niż 50% populacji zamieszkuje tereny wiejskie.</p> <p>Wartość tego wskaźnika jest obliczana automatycznie na podstawie gminy zamieszkania uczestnika wg kategorii 3 klasyfikacji DEGURBA.</p> <p>Kategoria 3 DEGURBA jest określana na podstawie: http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-</p>

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p><u>administrative-units</u> - tabela dla roku odniesienia 2019.</p> <p>Przynależność do grupy osób pochodzących z obszarów wiejskich określana jest w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. w chwili rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie.</p>
17.	<i>Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym</i>	podmiot	produkt	kluczowy	-	<p>Za służby publiczne uznaje się publiczne lub prywatne podmioty, które świadczą usługi publiczne (w przypadku usług publicznych zleczanych przez państwo podmiotom prywatnym lub świadczonych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego).</p> <p>Przez administrację publiczną rozumie się: administrację wykonawczą i prawodawczą na poziomie centralnym, regionalnym i lokalnym; administrację i nadzór nad sprawami podatkowymi (obsługa podatków; pobór cła / podatku od towarów i dochodzenie w sprawie naruszenia prawa podatkowego; służba celna); administrację zajmującą się wdrażaniem budżetu i zarządzaniem środkami budżetu państwa i długiem publicznym (pobieranie i otrzymywanie pieniędzy oraz kontrola ich wydatkowania); administrację zajmującą się sprawami obywatelskimi, polityką w zakresie badań i rozwoju oraz powiązanymi funduszami; administrację i realizację ogólnego planowania gospodarczego i</p>

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p>społecznego oraz usług statystycznych na różnych szczeblach rządzenia.</p> <p>Informacje dotyczące podmiotów objętych wsparciem powinny pochodzić z dokumentów administracyjnych np. z umów o dofinansowanie.</p> <p>Do wskaźnika wliczane są tylko te podmioty, dla których można wyróżnić wydatki (nie dotyczy pomocy technicznej).</p> <p>Podmiot jest wliczany do wskaźnika w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie.</p>
18.	<i>Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)</i>	przedsiębiorstwo	produkt	kluczowy	-	<p>Za przedsiębiorstwo uważa się podmiot prowadzący działalność gospodarczą bez względu na jego formę prawną, w tym spółdzielnie i przedsiębiorstwa społeczne.</p> <p>Na kategorię mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MMŚP) składają się przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 pracowników, których roczny obrót nie przekracza 50 milionów EUR lub roczna suma bilansowa nie przekracza 43 milionów EUR.</p> <p>Definicje na podstawie: Zalecenie Komisji z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (2003/361/WE).</p>

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p>Dodatkowe informacje:</p> <p>W kategorii mikroprzedsiębiorstwa należy uwzględnić również osoby prowadzące działalność na własny rachunek.</p> <p>Tylko MMŚP, które korzystają bezpośrednio ze wsparcia powinny być uwzględniane do wskaźnika, tj. w przypadku, kiedy wsparcie jest kierowane do konkretnego przedsiębiorstwa. Jeżeli na przykład pracownik z MMŚP z własnej inicjatywy uczestniczy w szkoleniu, nie należy tego uwzględniać we wskaźniku dotyczącym MMŚP, ponieważ jest to tylko wsparcie pośrednie dla przedsiębiorstwa. MMŚP będące jedynie beneficjentami projektu także nie są odnotowywane w tym wskaźniku.</p> <p>Podmiot jest wliczany do wskaźnika w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie.</p>
19.	<i>Liczba osób poszukujących pracy po opuszczeniu programu</i>	osoby	rezultat bezpośredni	kluczowy	-	<p>Do wskaźnika wlicza się osoby biernie zawodowo w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, które otrzymały wsparcie z EFS+ i które poszukują pracy po opuszczeniu projektu.</p> <p>Wskaźnik ten należy rozumieć jako zmianę statusu na rynku pracy po opuszczeniu programu w stosunku do sytuacji w momencie przystąpienia do interwencji EFS+: w chwili wejścia do projektu EFS+ – uczestnik</p>

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p>bierny zawodowo, a w ciągu czterech tygodni po opuszczeniu projektu – osoba poszukująca pracy.</p> <p>Osoby bierne zawodowo definiowane są jak we wskaźniku: <i>liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie</i>.</p> <p>Osoby poszukujące pracy definiowane są jak we wskaźniku <i>liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie</i>.</p> <p>Osoby poszukujące pracy definiowane są jako osoby niepracujące, gotowe do podjęcia pracy i aktywnie poszukujące zatrudnienia. Mogą to być osoby zarejestrowane jako bezrobotne lub poszukujące pracy w publicznych służbach zatrudnienia (PSZ) lub niezarejestrowane, lecz spełniające powyższe przesłanki. Osoby zarejestrowane jako poszukujące pracy w PSZ należy wliczać do wskaźnika nawet jeśli nie mogą od razu podjąć zatrudnienia.</p> <p>Wskaźnik pokazuje efekt wsparcia po zakończeniu udziału w projekcie i mierzony jest do 4 tygodni od zakończenia udziału w projekcie.</p>
20.	<i>Liczba osób, które podjęły kształcenie lub szkolenie po opuszczeniu programu</i>	osoby	rezultat bezpośredni	kluczowy	-	Do wskaźnika wlicza się osoby, które otrzymały wsparcie EFS+, i które podjęły kształcenie (uczenie się przez całe życie, kształcenie formalne) lub szkolenie poza miejscem pracy/ w miejscu pracy, szkolenia

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p>zawodowe etc., bezpośrednio po opuszczeniu projektu. Wskaźnik mierzony do czterech tygodni od zakończenia przez uczestnika udziału w projekcie. Wskaźnik ten należy rozumieć jako zmianę sytuacji po opuszczeniu programu w stosunku do stanu w momencie przystąpienia do interwencji EFS+ (osoba nieuczestnicząca w kształceniu/szkoleniu w chwili wejścia do programu EFS+, a w ciągu czterech tygodni po opuszczeniu projektu – osoba uczestnicząca w kształceniu lub szkoleniu). Źródło finansowania szkolenia/kształcenia jest nieistotne.</p> <p>Informacje dodatkowe:</p> <p>Wskaźnik nie obejmuje uczniów, tj. dzieci i młodzieży uczącej się oraz osób dorosłych, jeśli w dniu przystąpienia do projektu osoby te kształciły się lub szkoliły.</p> <p>Wskaźnik pokazuje efekt wsparcia po zakończeniu udziału w projekcie i mierzony jest do 4 tygodni od zakończenia udziału w projekcie.</p>

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
21.	<i>Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu</i>	osoby	rezultat bezpośredni	kluczowy	-	<p>Do wskaźnika wlicza się osoby, które otrzymały wsparcie EFS+ i uzyskały kwalifikacje lub kompetencje po opuszczeniu projektu.</p> <p><i>Kwalifikacje to określony zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w drodze edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez instytucję uprawnioną do certyfikowania</i></p> <p>Kwalifikacje mogą być nadawane przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podmioty uprawnione do realizacji procesów walidacji i certyfikowania zgodnie z ustawą z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, – podmioty uprawnione do realizacji procesów walidacji i certyfikowania na mocy innych przepisów prawa, – podmioty uprawnione do wydawania dokumentów potwierdzających uzyskanie kwalifikacji, w tym w zawodzie, – organy władz publicznych lub samorządów zawodowych, uprawnione do wydawania dokumentów potwierdzających kwalifikację na podstawie ustawy lub rozporządzenia.

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p>Poza kwalifikacjami włączonymi do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, można wskazać przykłady innych kwalifikacji, które mają znaczenie w określonych środowiskach działalności społecznej lub zawodowej oraz mają stworzony własny system walidacji i certyfikowania. Ponadto, pomimo braku regulacji ze strony państwa polskiego, kwalifikacjami są również certyfikaty, dla których wypracowano już system walidacji i certyfikowania efektów uczenia się na poziomie międzynarodowym.</p> <p>Do wskaźnika wliczane są również osoby, które w wyniku realizacji projektu nabyły kompetencje, tj. wyodrębnione zestawy efektów uczenia się / kształcenia, które zostały sprawdzone w procesie walidacji w sposób zgodny z wymaganiami ustalonymi dla danej kompetencji, odnoszącymi się w szczególności do składających się na nią efektów uczenia się.</p> <p>Fakt nabycia kompetencji jest weryfikowany w ramach następujących etapów:</p> <p>a) ETAP I – Zakres – zdefiniowanie w ramach wniosku o dofinansowanie (w przypadku projektów) lub usługi (w przypadku Podmiotowego Systemu Finansowania) grupy docelowej do objęcia wsparciem oraz zakresu tematycznego wsparcia, który będzie poddany ocenie,</p>

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p>b) ETAP II – Wzorzec – określony przed rozpoczęciem form wsparcia i zrealizowany w projekcie/usłudze standard wymagań, tj. efektów uczenia się, które osiągną uczestnicy w wyniku przeprowadzonych działań (wraz z informacjami o kryteriach i metodach weryfikacji tych efektów). Sposób (miejsce) definiowania informacji wymaganych w etapie II powinien zostać określony przez instytucję organizującą konkurs/przeprowadzającą nabór projektów,</p> <p>c) ETAP III – Ocena – przeprowadzenie weryfikacji na podstawie kryteriów opisanych we wzorcu (etap II) po zakończeniu wsparcia udzielonego danej osobie, przy zachowaniu rozdzielności funkcji pomiędzy procesem kształcenia i walidacji (np. walidacja jest prowadzona przez zewnętrzny podmiot w stosunku do instytucji szkoleniowej lub w jednej instytucji szkoleniowej proces walidacji jest prowadzony przez inną osobę aniżeli proces kształcenia),</p> <p>d) ETAP IV – Porównanie – porównanie uzyskanych wyników etapu III (ocena) z przyjętymi wymaganiami (określonymi na etapie II efektami uczenia się) po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie. Nabycie kompetencji potwierdzone jest uzyskaniem dokumentu zawierającego wyszczególnione efekty uczenia się odnoszące się do nabytej kompetencji.</p>

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p>Przez efekty uczenia się należy rozumieć wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodne z ustalonymi dla danej kwalifikacji lub kompetencji wymaganiami.</p> <p>Wykazywać należy wyłącznie kwalifikacje lub kompetencje osiągnięte w wyniku udziału w projekcie EFS+. Powinny one być wykazywane tylko raz dla uczestnika/projektu.</p> <p>Do wskaźnika należy wliczać jedynie osoby, które uzyskały kwalifikacje /kompetencje w trakcie lub bezpośrednio po zakończeniu udziału w projekcie, tj. w ciągu czterech tygodni, które minęły od momentu zakończenia udziału w projekcie.</p> <p>Jeżeli okres oczekiwania na wyniki walidacji/certyfikacji jest dłuższy niż cztery tygodnie od zakończenia udziału w projekcie, ale egzamin odbył się w trakcie tych czterech tygodni, wówczas można uwzględnić osoby we wskaźniku (po otrzymaniu wyników). We wskaźniku należy uwzględnić jednak tylko te osoby, które otrzymały wyniki do czasu ostatecznego rozliczenia projektu.</p> <p>Dodatkowe informacje na temat monitorowania uzyskiwania kwalifikacji i kompetencji w ramach projektów współfinansowanych z EFS+ zawarte są w załączniku nr 2 do Wytycznych w zakresie</p>

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2021-2027.
22.	<i>Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu</i>	osoby	rezultat bezpośredni	kluczowy		Do wskaźnika wlicza się osoby bezrobotne lub bierne zawodowo w momencie przystępowania do projektu, które po uzyskaniu wsparcia EFS+ podjęły zatrudnienie (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) i pozostają zatrudnione bezpośrednio po

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						<p>opuszczeniu projektu, tj. do czterech tygodni od zakończenia udziału w projekcie.</p> <p>Osoby bezrobotne definiowane są jak we wskaźniku: <i>liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie (osoby).</i></p> <p>Osoby bierne zawodowo definiowane są jak we wskaźniku: <i>liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie (osoby).</i></p> <p>Definicja pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, jak we wskaźniku: <i>liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie (osoby).</i></p> <p>Wskaźnik należy rozumieć jako zmianę statusu na rynku pracy po opuszczeniu programu, w stosunku do sytuacji w momencie przystąpienia do interwencji EFS+ (uczestnik bezrobotny lub bierny zawodowo w chwili wejścia do programu EFS+, a w ciągu czterech tygodni po opuszczeniu projektu – osoba pracująca).</p> <p>Wskaźnik mierzony do czterech tygodni od zakończenia przez uczestnika udziału w projekcie. Tym samym, we wskaźniku należy uwzględnić wszystkie osoby, które w okresie do czterech tygodni po zakończeniu udziału w projekcie podjęły zatrudnienie.</p>

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
Priorytet 5 Fundusze Europejskie wspierające opolski rynek pracy i edukację						
Działanie 5.6 Edukacja przedszkolna						
1.	Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego	sztuki	produkt	kluczowy	-	Wskaźnik mierzy liczbę nowo utworzonych miejsc dla dzieci w: - ośrodkach wychowania przedszkolnego (tj. przedszkolach, oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, innych formach wychowania przedszkolnego), - istniejącej bazie oświatowej, - nowej bazie lokalowej w wyniku wsparcia udzielonego w projekcie. Za moment pomiaru należy uznać utworzenie nowego miejsca wychowania przedszkolnego.
2.	Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej	osoby	produkt	kluczowy	-	Wskaźnik mierzy liczbę dzieci (niezależnie od wieku), które zostały objęte wsparciem w postaci dodatkowych zajęć zwiększających ich szanse edukacyjne w ramach edukacji przedszkolnej. Wsparcie polega na rozszerzeniu oferty placówki przedszkolnej o zajęcia zwiększające szanse edukacyjne dzieci, tj. realizowane w celu wyrównania stwierdzonych deficytów (np. zajęcia z logopedą, psychologiem, pedagogiem i terapeutą itp.), a także w celu podnoszenia jakości edukacji przedszkolnej (np. zajęcia prowadzące do wszechstronnego rozwoju dzieci i większych szans na rynku pracy, zajęcia służące

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów nr FEOP.05.06-IP.02-001/23

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						rozwojowi szerokiego zestawu umiejętności i kompetencji).
3.	Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem	osoby	produkt	kluczowy	-	<p>Wskaźnik mierzy liczbę dzieci/uczniów objętych w ramach programu wsparciem w zakresie zidentyfikowanych specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, w tym wynikających z niepełnosprawności.</p> <p>Jako specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne należy rozumieć indywidualne potrzeby oraz możliwości psychofizyczne dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.</p> <p>Wskaźnik jest wskaźnikiem podrzędnym w stosunku do <i>Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej.</i></p>
4.	Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnością	sztuki	produkt	kluczowy	-	<p>Wskaźnik mierzy liczbę istniejących miejsc wychowania przedszkolnego dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ośrodkach wychowania przedszkolnego (tj. przedszkolach, oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, innych formach wychowania przedszkolnego), - istniejącej bazie oświatowej,

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów nr FEOP.05.06-IP.02-001/23

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						- nowej bazie lokalowej w wyniku wsparcia udzielonego w projekcie. Za moment pomiaru należy uznać dostosowanie istniejącego miejsca do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami.
5.	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	sztuki	produkt	kluczowy	-	Definicja jak we wskaźniku wspólnym
6.	Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)	Przedsiębiorstwa	produkt	kluczowy	-	Definicja jak we wskaźniku wspólnym
7.	Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym	podmioty	produkt	kluczowy	-	Definicja jak we wskaźniku wspólnym
8.	Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie	osoby	produkt	kluczowy	-	Definicja jak we wskaźniku wspólnym

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów nr FEOP.05.06-IP.02-001/23

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
9.	Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie	osoby	produkt	kluczowy	-	Definicja jak we wskaźniku wspólnym
10.	Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie	osoby	produkt	kluczowy	-	Definicja jak we wskaźniku wspólnym
11.	Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie	osoby	produkt	kluczowy	-	Definicja jak we wskaźniku wspólnym
12.	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoby	produkt	kluczowy	-	Definicja jak we wskaźniku wspólnym
13.	Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami	sztuki	produkt	kluczowy	-	Definicja jak we wskaźniku wspólnym
14.	Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	osoby	produkt	kluczowy	-	Wskaźnik mierzy liczbę nauczycieli, innych przedstawicieli kadr pedagogicznych i niepedagogicznych oraz dyrektorów szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w ramach programu.

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						Wskaźnik ma zastosowanie do przedstawicieli kadry ośrodków wychowania przedszkolnego, kadry szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne, jak i szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe. Wskaźnik odnosi się do kadry szkół i placówek publicznych i niepublicznych.
15.	Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	podmioty	produkt	kluczowy	-	<p>Wskaźnik mierzy liczbę szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem.</p> <p>Wskaźnik ma zastosowanie do ośrodków wychowania przedszkolnego, szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne, jak i szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe. Wskaźnik odnosi się do szkół i placówek publicznych i niepublicznych.</p> <p>Wskaźnik nie ma zastosowania do poradni psychologiczno-pedagogicznych.</p> <p>W przypadku objęcia wsparciem kilku szkół wchodzących w skład zespołu szkół, każdą szkołę z danego zespołu szkół, która uzyskała wsparcie, należy liczyć odrębnie. W przypadku skierowania wsparcia do szkół filialnych, szkoła macierzysta i szkoły jej podporządkowane powinny być mierzone odrębnie.</p>
16.	Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali	osoby	rezultat	kluczowy	-	Przedstawiciele kadry szkół i placówek systemu oświaty rozumiani są zgodnie z definicją wskaźnika <i>liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem (osoby)</i> .

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów nr FEOP.05.06-IP.02-001/23

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
	kwalifikacje po opuszczeniu programu					Definicja i sposób pomiaru jak we wskaźniku wspólnym: <i>liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu program(osoby).</i>

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

ZAŁĄCZNIK NR 8

PODZIAŁ JEDNOSTEK PRZESTRZENNYCH

WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

WG KLASYFIKACJI DEGURBA

Zbierając od uczestników dane dotyczące miejsca zamieszkania, należy mieć na uwadze, iż w perspektywie finansowej 2021-2027 obszary wiejskie należy rozumieć zgodnie ze stopniem urbanizacji ujętym w klasyfikacji DEGURBA. Stopień urbanizacji (DEGURBA, od ang. degree of urbanization) służy do zaklasyfikowania lokalnych jednostek administracyjnych (w Polsce klasyfikacja oparta jest na podziale gminnym) do trzech grup jednostek: „miast”, „małych miast lub przedmieść” oraz „obszarów wiejskich”¹.

Założenia metodologiczne DEGURBA opierają się na kryterium gęstości zaludnienia i minimalnej liczby ludności. Zaklasyfikowanie terenów jako:

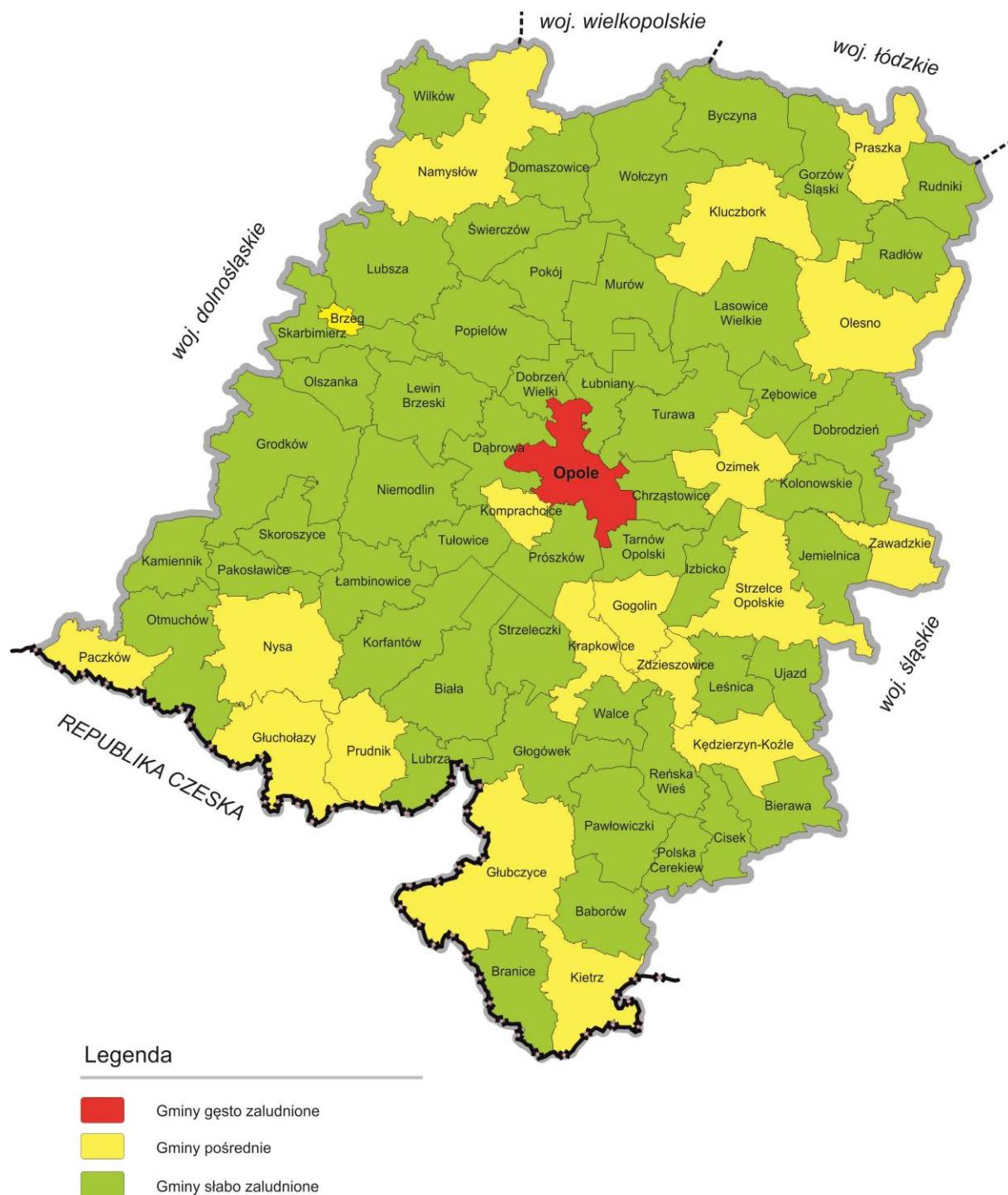
- **miasta** (obszary gęsto zaludnione): gminy, w których co najmniej 50% ludności mieszka w „ośrodkach miejskich” – w województwie opolskim Miasto Opole;
- **małe miasta i przedmieścia** (obszary o średniej gęstości zaludnienia): gminy, w których poniżej 50% ludności mieszka w „ośrodkach miejskich”, jednocześnie poniżej 50% ludności mieszka w „komórkach siatki obszarów wiejskich” - w województwie opolskim są to gminy: Brzeg, Głubczyce, Kietrz, Namysłów, Głuchotąży, Nysa, Paczków, Prudnik, Kędzierzyn-Koźle, Kluczbork, Gogolin, Krapkowice, Zdzeszowice, Olesno, Praszka, Komprachcice, Ozimek, Strzelce Opolskie, Zawadzkie,
- **obszary wiejskie** (obszary słabo zaludnione): lokalne jednostki administracyjne, w których ponad 50% ludności mieszka w „komórkach siatki obszarów wiejskich” - pozostałe gminy województwa opolskiego.

Poniżej przedstawiono mapę województwa opolskiego wg klasyfikacji DEGURBA (dane za rok 2019).

---

1 <https://stat.gov.pl/statystyka-regionalna/jednostki-terytorialne/unijne-typologie-terytorialne-tercet/stopien-urbanizacji-degurba/>

Mapa nr 1. Klasyfikacja jednostek przestrzennych województwa opolskiego wg definicji DEGURBA

Źródło: Opracowanie własne IZ FEO 2021-2027 wg danych Eurostat.

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Załącznik nr 9

Źródła weryfikacji dokumentów składanych przez uczestników projektu w Działaniu 5.6

Opole, grudzień 2023 r.

Załącznik nr 9 do Regulaminu wyboru projektów nr FEOP.05.06-IP.02-001/23

Tabela nr 1. Zakres weryfikacji prawdziwości oświadczeń uczestników projektu w Działaniu 5.06 2021-2027

Oświadczenia uczestnika projektu – osoba fizyczna		
Grupa docelowa	Dokument/rodzaj składanego oświadczenia	Źródło weryfikacji dokumentów
Grupa docelowa zgodna z SZOP		
Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego	statut*/REGON**	* kserokopia statutu **zaświadczenie o numerze identyfikacyjnym REGON
Dzieci w wieku przedszkolnym	zaświadczenie o wydaniu numeru PESEL	weryfikacja na podstawie nr PESEL
Rodzice/opiekunowie prawni dzieci w wieku przedszkolnym	- akt urodzenia dziecka, - opiekunowie prawni - dodatkowo dokument potwierdzający sprawowanie opieki nad dzieckiem	- rodzice -akt urodzenia dziecka - jeżeli uczestnikiem jest mama to zanonimizować na akcie urodzenia dziecka imię ojca, - opiekunowie prawni - akt urodzenia dziecka ze zanonimizowanymi imionami rodziców oraz dokument potwierdzający bycie prawnym opiekunem dziecka
Nauczyciele, psychologowie, pedagodzy oraz inna kadra zatrudniona w OWP	zaświadczenie	zaświadczenie potwierdzające zatrudnienie w OWP
Organizacje społeczeństwa obywatelskiego	statut	kserokopia statutu

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Analiza grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji w województwie opolskim

OPOLE, CZERWIEC 2023 R.

Opracowanie:

Joanna Piłat

Referat Zarządzania i Programowania

Departament Programowania Funduszy Europejskich UMWO

przy współpracy Departamentu Edukacji i Rynku Pracy

i Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu

SPIS TREŚCI

I.	WYKAZ SKRÓTÓW	5
II.	WYKAZ POJĘĆ	6
III.	WSTĘP	7
IV.	ANALIZA SYTUACJI W ZAKRESIE UCZENIA SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE WYBRANYCH GRUP SPOŁECZNYCH W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM	10
1.	OSOBY UBOGIE PRACUJĄCE	10
2.	KOBIETY	11
3.	OSOBY O NISKICH KWALIFIKACJACH	13
4.	OSOBY MŁODE W WIEKU 15-29 LAT	14
5.	OSOBY W WIEKU 50 LAT I WIĘCEJ	15
6.	OSOBY Z TERENÓW WIEJSKICH	18
7.	OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI	19
8.	OSOBY ZAMIESZKUJĄCE NA OBSZARACH STRATEGICZNEJ INTERWENCJI (OSI KRAJOWE)	20
V.	ANALIZA DOSTĘPU DO EDUKACJI WYBRANYCH GRUP DZIECI I MŁODZIEŻY W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM	21
1.	DZIECI I MŁODZIEŻ ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI	21
2.	DZIECI I MŁODZIEŻ Z TERENÓW WIEJSKICH	24
3.	DZIECI I MŁODZIEŻ Z PIECZY ZASTĘPCZEJ	25
4.	DZIECI I MŁODZIEŻ Z RODZIN Z USTALONYM PRAWEM DO ZASIŁKU RODZINNEGO LUB PRAWEM DO DODATKÓW DO ZASIŁKU RODZINNEGO, NA PODSTAWIE ART. 5 USTAWY Z DNIA 28 LISTOPADA 2003 R. O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH	26
5.	DZIECI I MŁODZIEŻ ZAMIESZKUJĄCE NA OBSZARACH STRATEGICZNEJ INTERWENCJI (OSI KRAJOWE)	28
VI.	PODSUMOWANIE	29

I. WYKAZ SKRÓTÓW

BAEL - Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności

CBOS – Centrum Badania Opinii Społecznej

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

EFS+ – Europejski Fundusz Społeczny Plus

FEO 2021-2027 – Program regionalny Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027

GUS – Główny Urząd Statystyczny

IOB – Instytucje Otoczenia Biznesu

IT – Technologie Informatyczne

KE – Komisja Europejska

OECD – Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju

ORE – Ośrodek Rozwoju Edukacji

OSI krajowe – obszary strategicznej interwencji wskazane w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju

PIAAC – Międzynarodowe Badanie Osób Dorosłych

SIO – System Informacji Oświatowej

SP – szkoły podstawowe

SPE – specjalne potrzeby edukacyjne

UE – Unia Europejska

UP – Umowa Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021–2027 w Polsce

ZSK – Zintegrowany System Kwalifikacji

ZUS – Zakład Ubezpieczeń Społecznych

II. WYKAZ POJĘĆ

cel szczegółowy (cs) – cel, o którym mowa w art. 4 rozporządzenia EFS+¹;

W przedmiotowej *Analizie* mowa jest o następujących celach szczegółowych:

cs (f): *Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami,*

cs (g): *Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej,*

grupa w niekorzystnej sytuacji - zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia EFS+² to grupa osób w trudnej sytuacji w tym osoby doświadczające: ubóstwa, wykluczenia społecznego lub dyskryminacji w wielu wymiarach lub zagrożone takimi zjawiskami.

osoba uboga pracująca – osoba pracująca:

- zamieszkująca w gospodarstwie domowym³, w którym dochody (z wyłączeniem transferów społecznych⁴), przypadające na jedną osobę nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej w miesiącu poprzedzającym przystąpienie do projektu albo
- której dochody podlegające opodatkowaniu w ujęciu miesięcznym nie przekraczają minimalnego wynagrodzenia za pracę w miesiącu poprzedzającym przystąpienie do projektu.

---

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013.

² Tamże.

³ Gospodarstwo domowe - zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się. Osoby samotne utrzymujące się samodzielnie tworzą jednoosobowe gospodarstwa domowe.

⁴ Transfery społeczne - bieżące przelewy otrzymywane przez gospodarstwa domowe podczas okresu odniesienia dochodu, przeznaczone do zmniejszenia ciężarów finansowych związanych z wieloma nieprzewidywalnymi sytuacjami lub potrzebami, dokonywane w ramach wspólnie organizowanych systemów lub poza tymi systemami przez organy rządowe lub instytucje typu non-profit świadczące usługi na rzecz gospodarstw domowych (NPISH). W ramach świadczeń społecznych można wyodrębnić następujące grupy: świadczenia dotyczące rodziny, dodatki mieszkaniowe, świadczenia dla bezrobotnych, świadczenia związane z wiekiem, renty rodzinne, świadczenia chorobowe, świadczenia dla osób z niepełnosprawnościami, stypendia, świadczenia dotyczące wykluczenia społecznego.

osoby o niskich kwalifikacjach - osoby, których najwyższy osiągnięty poziom wykształcenia to wykształcenie ponadgimnazjalne lub ponadpodstawowe (poziom ISCED 0-3) zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Kształcenia UNESCO (poziom ISCED 0 – 2 oznacza osoby uczestniczące we wczesnej edukacji (ISCED 0), osoby, które uczestniczą lub zakończyły edukację najwyżej na poziomie podstawowym (ISCED 1-2) i osoby, które zakończyły edukację najwyżej na poziomie gimnazjalnym (ISCED 2), a także osoby, które nie osiągnęły żadnego poziomu wykształcenia (ISCED 0)).

osoby z niepełnosprawnościami:

- a) osoby niepełnosprawne w świetle przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- b) osoby z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego tj. osoby z odpowiednim orzeczeniem lub innym dokumentem poświadczającym stan zdrowia,
- c) uczeń lub dziecko w wieku przedszkolnym posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na dany rodzaj niepełnosprawności lub posiadający orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno - wychowawczych wydawane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu głębokim. Orzeczenia uczniów, dzieci lub młodzieży są wydawane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej.

osoby pochodzące z obszarów wiejskich - osoby przebywające na obszarach słabo zaludnionych zgodnie ze stopniem urbanizacji (DEGURBA kategoria 3). Obszary słabo zaludnione to obszary, na których więcej niż 50% populacji zamieszkuje tereny wiejskie. W województwie opolskim obowiązuje następujący podział:

- obszary gęsto zaludnione – miasta: Miasto Opole,
- obszary pośrednie – małe miasta i przedmieścia: gminy: Brzeg, Głubczyce, Kietrz, Namysłów, Głuchołazy, Nysa, Paczków, Prudnik, Kędzierzyn-Koźle, Kluczbork, Gogolin, Krapkowice, Zdieszowice, Olesno, Praszka, Komprachcice, Ozimek, Strzelce Opolskie, Zawadzkie,
- obszary słabo zaludnione – wiejskie: pozostałe gminy województwa opolskiego.

III. WSTĘP

Analiza opiera się na wiarygodnych danych statystycznych opracowanych m.in. przez:

- Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Opolu
- Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu (Wydział Obserwatorium Rynku Pracy).

FEO 2021-2027 jest programem, który, jeśli chodzi przede wszystkim o część współfinansowaną z EFS+, jest ukierunkowany na wsparcie grup znajdujących się w gorszej sytuacji czy to w dostępie do rynku pracy, edukacji czy też usług społecznych i zdrowotnych. Posiada też osobny priorytet dotyczący włączenia społecznego dedykowany m.in. wsparciu obywateli państw trzecich w cs (i) oraz Romów w cs (j).

Wsparcie dedykowane konkretnym grupom docelowym w ramach regionalnego programu, dotyczy głównie EFS+, który jest jednym z podstawowych instrumentów Unii Europejskiej służącym eliminacji wszelkich form dyskryminacji, wykluczenia i ubóstwa.

W ramach włączenia społecznego osoby w niekorzystnej sytuacji są rozumiane jako osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Katalog tych osób wskazany jest w Regionalnym Planie Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji (RPDI). Takie podejście zostało przyjęte w cs (h), w ramach którego wspierane są m.in. osoby z niepełnosprawnościami oraz w cs (l) dotyczącym wsparcia rodzin dysfunkcyjnych, dzieci i młodzieży znajdujących się w gorszym położeniu życiowym oraz osób w kryzysie bezdomności.

Z kolei w obszarze rynku pracy wsparcie zostało ukierunkowane na aktywizację zawodową osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym zwłaszcza:

- kobiet,
  - osób młodych do 30 roku życia,
  - osób z niepełnosprawnościami,
  - osób po 50 roku życia,
  - osób długotrwale bezrobotnych,
  - osób o niskich kwalifikacjach,
- oraz niektóre kategorie osób pracujących, w tym ubogie pracujące.

W przypadku finansowania działań z zakresu ochrony zdrowia wsparcie musi być w pierwszej kolejności ukierunkowane na obszary defaworyzowane w dostępie do usług z tego obszaru (tzw. „białe plamy”) oraz grupy, które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji zdefiniowane jako:

- osoby o niższych dochodach,
- osoby o ograniczonej mobilności (zwłaszcza starsze i z niepełnosprawnościami),
- dzieci z rodzin wielodzietnych, dysfunkcyjnych, utrzymujących się z niezarobkowych źródeł,
- dzieci z niepełnosprawnościami, pochodzące ze środowisk migracyjnych, ze społeczności romskiej, pozbawione opieki rodzicielskiej.

Celem niniejszej Analizy jest natomiast odpowiednie ukierunkowanie interwencji podejmowanej w obszarze edukacji w ramach FEO 2021-2027.

Ze względu na charakter wsparcia Analiza została podzielona na dwie części, przy czym w pierwszej scharakteryzowane zostały osoby dorosłe, które będą mogły skorzystać z edukacji ustawicznej, a w drugiej dzieci i młodzież objęte systemem oświaty w ramach edukacji przedszkolnej, ogólnej, zawodowej. W dokumencie nie przeanalizowano sytuacji osób ze społeczności romskiej oraz obywateli państw trzecich, gdyż grupom tym dedykowano wsparcie, w tym edukacyjne w osobnych celach szczegółowych.

Zgodnie z FEO 2021-2027 w odniesieniu do dzieci i młodzieży zauważa się, że:

Pomimo, że w regionie kładzie się duży nacisk na kształcenie ogólne i zawodowe, to w dalszym ciągu widoczne jest niedopasowanie systemu edukacji do potrzeb rynku pracy. Słabością szkolnictwa w regionie jest kształcenie praktyczne i niewystarczające przygotowanie do zawodu. Niezbędne jest zatem podjęcie stałej współpracy szkół, w tym zawodowych, ogólnokształcących, wyższych uczelni, pracodawców, ośrodków badawczo-rozwojowych i IOB, co pozwoli bieżąco monitorować potrzeby branżowe i odpowiednio kierunkować kształcenie. Istotne znaczenie ma możliwość korzystania z rozwiązań, jakie oferuje ZSK i stwarzanie warunków do walidacji i certyfikacji nabywanych kwalifikacji.

Konieczne jest wsparcie działań skierowanych do nauczycieli oraz uczniów uwzględniających rozwój kompetencji cyfrowych, takich jak: umiejętności wykorzystania w procesie edukacji nowoczesnych narzędzi IT, umiejętność tworzenia, wyszukiwania oraz selekcjonowania informacji, netykieta, świadomość zagrożeń w Internecie, cyberbezpieczeństwo.

Natomiast w kwestii kształcenia osób dorosłych w FEO 2021-2027 zauważono, iż:

Wyniki międzynarodowego badania PIAAC wyraźnie wskazują na niski poziom kompetencji kluczowych Polaków, który dodatkowo jest niższy niż przeciętny poziom umiejętności krajów OECD. Zgodnie ze statystyką publiczną odsetek osób posiadających podstawowe lub ponadpodstawowe umiejętności cyfrowe w regionie był jednym z najniższych w kraju i w 2018 r. kształtował się na poziomie 41%, podczas gdy np. w woj. mazowieckim odsetek ten wynosił 54%. Szczególną uwagę na ten problem zwracają pracodawcy, co również znajduje potwierdzenie w analizach regionalnych. Wyniki projektu Badania potrzeb pracodawców w kontekście oferty systemu edukacji na poziomie średnim i wyższym wskazują, że osoby gotowe podjąć pracę posiadają inne kwalifikacje, niż oczekiwane przez pracodawców. Natomiast nawet, gdy osoby te posiadają odpowiednie kwalifikacje, to często ich poziom jest niewystarczający. Jednocześnie widoczny jest problem braku motywacji wewnętrznej mieszkańców oraz chęci podejmowania działań na rzecz własnego rozwoju.

Z powyższych zapisów jasno wynika, że poprawa warunków życia, lepsza praca i wyższy status socjo-ekonomiczny nierozzerwalnie łączą z się z lepszym wykształceniem i uzyskaniem kwalifikacji oczekiwanych z punktu widzenia rynku pracy. Dlatego w Analizie szczególna uwaga zostanie poświęcona grupom, których poziom edukacji i zakres posiadanych kwalifikacji odbiega od średnich wartości dla regionu lub kraju.

Zgodnie z zapisami rozporządzenia EFS+ realizowana interwencja powinna być wykorzystywana do wspierania *równego dostępu dla wszystkich, zwłaszcza grup w niekorzystnej sytuacji, do wysokiej jakości sprzyjającego włączeniu społecznemu kształcenia i szkolenia, w których nie ma segregacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, przy zwracaniu szczególnej uwagi na dzieci pochodzące ze środowisk w niekorzystnej sytuacji pod względem społeczno-ekonomicznym, poprzez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, zwłaszcza przygotowanie zawodowe, po wykształcenie wyższe, a także poprzez kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym przy wykorzystaniu zajęć sportowych i kulturalnych*⁵.

---

⁵ Tamże.

IV. ANALIZA SYTUACJI W ZAKRESIE UCZENIA SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE WYBRANYCH GRUP SPOŁECZNYCH W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM

1. OSOBY UBOGIE PRACUJĄCE

- 1.1 Praca jest podstawowym źródłem dochodów gospodarstw domowych. Jednak zagrożenie ubóstwem może dotyczyć również osób pracujących. Zgodnie z raportem KE z 2010 roku, 115 milionów Europejczyków (23% populacji UE) było zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Kilkanaście milionów z nich to osoby borykające się z biedą, mimo zatrudnienia. W rankingu państw o wysokim wskaźniku ubogich pracujących wyjątkowo wysoko znajduje się Polska. Problem pracujących ubogich dotyczy 11 proc. Polaków. Szczególnie zagrożeni tym zjawiskiem są młodzi pracownicy (poniżej 24. roku życia), kobiety oraz imigranci.
- 1.2. Wg danych ZUS, stanu na 31.12.2022 r. liczba osób w woj. opolskim, których zarobki w ujęciu miesięcznym nie przekroczyły minimalnego wynagrodzenia za pracę wynosiła 119 100, co stanowi ok. 32% wszystkich ubezpieczonych w ZUS.
- 1.3. Badanie CBOS z 2011 roku pokazuje, że zbiorowość pracujących zagrożonych biedą jest zróżnicowana pod względem poziomu wykształcenia. Zdecydowana większość biednych pracujących (aż 63,1%) legitymuje się co najwyżej wykształceniem zasadniczym zawodowym, podczas gdy 28,2% ma wykształcenie średnie.
- 1.4. Szanse na uniknięcie ubóstwa mają przede wszystkim osoby wykonujące pracę umysłową, wymagającą wysokich kwalifikacji. Grupa ta stanowi 40% pracujących, a zagrożenie ubóstwem w niej wynosi jedynie 1,5%. Wraz z rozwojem gospodarki opartej na wiedzy oraz dalszym rozwojem technologii informacyjnych będzie rósł popyt na specjalistów, co może doprowadzić do pogłębienia zjawiska ubóstwa wśród osób niewykwalifikowanych. Niska płaca spycha do ubóstwa głównie pracujących w średnim wieku, z wykształceniem gimnazjalnym i niższym bądź zasadniczym zawodowym.
- 1.5. Z ubóstwem osób pracujących łączy się forma umowy o pracę. W tej grupie około 85% stanowią pracownicy na czas nieokreślony, 10% pracujący na własny rachunek oraz 5% pracujący na czas określony. Praca na własny rachunek, podobnie jak praca na czas nieokreślony zmniejsza ryzyko ubóstwa. W przypadku samozatrudnienia zagrożenie ubóstwem jest zbliżone do pracy na czas nieokreślony i wynosi 6,5%.
- 1.6. Szczególnie zagrożeni ubóstwem są pracujący na czas określony (38%). Są oni częściej zatrudnieni w gorzej opłacanych zawodach i w firmach operujących w mniej produktywnych sektorach gospodarki. Jedynie 30% pracowników na czas określony pracuje w zawodach wymagających wysokich kwalifikacji, podczas gdy wśród pracowników na czas nieokreślony ten odsetek wynosi prawie 60%.
- 1.7. Na ubóstwo wśród pracujących wpływa również obecność niepracujących i nieposiadających dochodów członków gospodarstwa domowego. W gospodarstwach ubogich pracujących odsetek dzieci, biernych oraz bezrobotnych przeważa nad

udziałem pracujących, podczas gdy w gospodarstwach pracujących nieubogich to pracownicy najemni stanowią większość.

- 1.8. Ze względu na nasilające się niekorzystne czynniki ekonomiczne prognozy dotyczące wzrostu ubóstwa, w tym wśród osób pracujących, są negatywne. Zasięg ubóstwa może wzrosnąć o co najmniej 2 p.proc. ze względu na zwiększenie się kosztów utrzymania oraz przewidywany wzrost bezrobocia⁶.
- 1.9. Podsumowując osoby ubogie pracujące to często osoby o niskich kwalifikacjach, zatrudnione w oparciu o niestabilne warunki pracy (umowę na czas określony). To często również kobiety, zwłaszcza samotnie wychowujące dzieci. Sytuacja finansowa osób ubogich pracujących może pogarszać się w związku z rosnącymi kosztami życia. Ze względu na ograniczenia finansowe z jakimi mierzą się osoby z tej grupy, uniemożliwiającej udział w szkoleniach, oraz często ich niskie kwalifikacje powodujące ograniczenia w zdobyciu lepiej płatnej pracy, grupa ta powinna być uprzywilejowana w dostępie do edukacji ustawicznej, w tym szkoleń zawodowych.

2. KOBIETY

- 2.1 Aktywność zawodowa Polek jest niska w porównaniu do aktywności zawodowej kobiet w innych krajach UE: niewiele ponad 63% kobiet w wieku produkcyjnym jest aktywnych zawodowo, w stosunku do średnio 68% w UE. Najmniej aktywne zawodowo są kobiety z grup: słabiej wykształconych, mieszkających w mniejszych miejscowościach i na wsi oraz będących matkami dwójki i więcej małych dzieci. Napotykają one bariery w postaci nieelastycznego czasu pracy, nieatrakcyjnych finansowo miejsc pracy, obciążenia obowiązkami domowymi i opiekuńczymi, a także braku instytucji świadczących usługi opiekuńcze dla małych dzieci⁷.
- 2.2 Warto zauważyć, że różnicowanie wskaźnika zatrudnienia ze względu na płeć wzrasta wraz z liczbą dzieci w rodzinie⁸. Patrząc przez pryzmat sytuacji w regionie wyższy współczynnik aktywności zawodowej występuje również w przypadku mężczyzn (wg danych za 2020 r. 66,2% wobec 44,8% kobiet), a różnica między wskaźnikami dla mężczyzn i kobiet wzrosła zarówno w skali kwartału, jak i w porównaniu z analogicznymi okresami 2019 r. oraz 2010 r. Gorszą sytuację kobiet na rynku pracy obrazują również wskaźniki dotyczące liczby osób biernych. W tej grupie zdecydowanie przeważają kobiety (63,9% w 2020 r.), a ich udział zwiększył się w porównaniu z II kwartałem 2020 r. oraz w skali roku⁹.
- 2.3 Liczba osób bezrobotnych w woj. opolskim na koniec 2022 r. wyniosła 20 524. Dane wskazują, że bezrobocie dotyka częściej kobiet, bowiem ich liczba osiągnęła 11 590, co

---

⁶ Dr hab. Szarfenberg R. *Poverty watch 2022 Monitoring ubóstwa finansowego i polityki społecznej przeciw ubóstwu w Polsce 2021-2022*, s. 5.

⁷ *Jak zwiększyć aktywność zawodową kobiet w Polsce?*, Instytut Badań Strukturalnych, 2018, s.1

⁸ Duda S. *Sytuacja kobiet na rynku pracy w Polsce*, s. 1.

⁹ *Aktywność Ekonomiczna Ludności w województwie opolskim w III kwartale 2020 r.*, Urząd Statystyczny w Opolu, 30.12.2020, s. 1 i 5.

stanowiło aż 56,5% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych (na 100 bezrobotnych mężczyzn przypada ok. 130 bezrobotnych kobiet). Natomiast długotrwale bezrobotnych w regionie na koniec 2022 r. było 10 688, z czego 6 397, czyli 59,85%, stanowiły kobiety. Należy mieć na uwadze, że powyższe dane dotyczą bezrobocia rejestrowanego, które nie ujmuje osób biernych zawodowo¹⁰.

- 2.4 Na koniec 2022 r. 5 256 kobiet bezrobotnych zamieszkiwało obszary wiejskie, co stanowiło aż 25,6% ogółu wszystkich bezrobotnych w regionie (udział kobiet z obszarów wiejskich w ogóle ludności regionu, na koniec 2021 r. wynosił 23,8%)¹¹. W związku z tym w dalszym ciągu należy zwiększać udział kobiet w rynku pracy, w szczególności na obszarach wiejskich.
- 2.5 W związku ze zjawiskiem feminizacji ubóstwa należy zwrócić uwagę, że jedną z jego przyczyn jest dyskryminacja kobiet na rynku pracy. Kobiety mniej zarabiają, pracują w sfeminizowanych, nisko płatnych branżach i bardziej niż mężczyźni narażone są na utratę zatrudnienia.
- 2.6 Wg stanu na 31 grudnia 2021 r. bezrobotne kobiety powyżej 55 roku życia w regionie stanowiły 6% ogółu bezrobotnych¹². Bezrobocie w tym wieku staje się bezrobociem długotrwałym, bo kobietom po 50 r.ż. trudno zdobyć jest jakiegokolwiek zatrudnienie. Kobiety padają ofiarą ageizmu, czyli dyskryminacji ze względu na wiek, przy czym dyskryminacja dotyka nie tylko kobiet starszych. Młode kobiety, w tym młode matki są również mniej chętnie zatrudniane, gdyż pracodawcy przyjmują z góry, że wkrótce będą miały dzieci i zaczną korzystać z urlopów i zwolnień lekarskich.
- 2.7 Zgodnie z raportem z badania pn. *Mama wraca do pracy - bariery behawioralne i kierunki wsparcia* niepodjęcie pracy ze względu na opiekę jest wskazywane przez 77 proc. niepracujących kobiet, których najmłodsze dziecko ma 1-3 lat. Natomiast wśród matek dzieci w wieku 7-9 lat odsetek ten spada do 56%. Wśród części matek pojawia się problem ze znalezieniem odpowiedniej pracy – tzn. takiej, która odpowiada ich kompetencjom oraz umożliwia godzenie obowiązków rodzinnych i zawodowych. Im starsze dziecko (a więc im dłuższa przerwa w pracy), tym relatywnie więcej kobiet sygnalizuje tę trudność – w przypadku wieku dziecka 1-3 lat jest to 13%, a 7-9 lat – już 19%.
- 2.8 Do trudności związanych z podejmowaniem zatrudnienia po urodzeniu dziecka, oprócz obaw związanych bezpośrednio z obowiązkami kobiety jako matki należą: brak możliwości łączenia właściwej opieki nad dzieckiem z pracą zawodową, brak możliwości powrotu do poprzedniej pracy, funkcjonujący na rynku pracy stereotyp nieefektywnej matki, faktyczna lub zakładana utrata umiejętności oraz zdezaktualizowanie wiedzy w czasie trwania urlopu macierzyńskiego, rodzicielskiego lub wychowawczego. Do najczęściej występujących przykładów dyskryminacji młodych

---

¹⁰ Na podstawie danych własnych Opolskiego Obserwatorium Rynku Pracy.

¹¹ Na podstawie danych własnych Opolskiego Obserwatorium Rynku Pracy.

¹² *Bezrobocie rejestrowane w województwie opolskim w 2021 r.*, Urząd Statystyczny w Opolu, 24.03.2022 r., s. 5.

matek ze strony pracodawców należą: gorsze traktowanie wynikające z przekonania, że nie będą one w sposób równie kompetentny, jak inni pracownicy, wywiązywać się z obowiązków zawodowych oraz delegowanie im mniej ciekawych czy ambitnych zadań.

- 2.9 Jednym z narzędzi ułatwiających powrót na rynek pracy są szkolenia zawodowe skierowane do młodych matek. Szkolenia takie pozwalają na aktualizację posiadanej wiedzy, nabycie nowych, koniecznych do podjęcia pracy umiejętności lub przebranżowienie¹³.
- 2.10 Biorąc pod uwagę powyższe, celem zwiększenia możliwości trwałego zatrudnienia kobiet, niezależnie od ich wieku i aktualnej sytuacji rodzinnej, grupa ta powinna zostać objęta zintensyfikowanymi działaniami z zakresu podnoszenia kwalifikacji i kompetencji.

3. OSOBY O NISKICH KWALIFIKACJACH

- 3.1 Poziom wykształcenia mieszkańców województwa opolskiego jest porównywalny z sytuacją w kraju, przy czym występują odchylenia zarówno w jedną, jak i drugą stronę. Największe odchylenie występuje w odniesieniu do wykształcenia zasadniczego zawodowego. W wymiarze ogólnopolskim osoby z tego typu kwalifikacjami stanowiły w 2016 r. 1/4 społeczeństwa. Z kolei w województwie opolskim było ich aż 29%. Z kolei osób z najwyższym poziomem wykształcenia było stosunkowo mniej względem Polski (-3,3)¹⁴.
- 3.2 Większość bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy na koniec 2022 r. stanowiły osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Do najliczniejszej grupy wśród bezrobotnych zaliczały się osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym/branżowym. Ich liczba na koniec 2022 r. kształtowała się na poziomie 11,7 tys., co stanowiło 57,2% wszystkich bezrobotnych (w 2020 r. – 57,2%, a w 2010 r. – 61,0%). Liczba bezrobotnych z analizowanym wykształceniem zmniejszyła się o 13,2% w stosunku do 2020 r., a o 58,3% w odniesieniu do 2010 r.¹⁵.
- 3.3 Na koniec 2022 r. najmniej bezrobotnych posiadało wykształcenie średnie ogólnokształcące - ich liczba wyniosła 2,3 tys. i była mniejsza o 13,1% w stosunku do 2020 r., a o 51,9% w porównaniu z 2010 r. Bezrobotni z wykształceniem średnim ogólnokształcącym stanowili 11% ogólnej liczby bezrobotnych, tj. więcej o 0,1 p. p. niż przed rokiem i o 1,0 p. p. w stosunku do 2010 r. Wśród bezrobotnych kobiet osoby legitymujące się wykształceniem wyższym, średnim zawodowym (łącznie z

---

¹³ Baszczak Ł., Kietczewska A., Wincewicz A., Zyzik R. *Mama wraca do pracy - bariery behawioralne i kierunki wsparcia*, Warszawa, grudzień 2022.

¹⁴ *Diagnoza sytuacji na rynku edukacyjnym w województwie opolskim*. Raport desk research opracowany w ramach projektu: „DUAL. Ponadnarodowa współpraca w kierunku wspierania kształcenia dualnego w placówkach szkolenia i kształcenia zawodowego, s. 18-19

¹⁵ Na podstawie danych własnych Opolskiego Obserwatorium Rynku Pracy.

policealnym) i ogólnokształcącym stanowiły 51,6% (przed rokiem – 51,7%). Analogiczny odsetek dla mężczyzn wyniósł 31,3% (w 2020 r. – 31,8%)¹⁶.

- 3.4 Biorąc pod uwagę badanie z 2016 r. przeprowadzone na poziomie kraju, najwyższe wskaźniki nieuczestniczenia w żadnej z form kształcenia wystąpiły wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (co trzecia osoba po zasadniczej szkole zawodowej nie była zainteresowana uczestnictwem w edukacji formalnej i pozaformalnej w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie) oraz średnim zawodowym (prawie co czwarty respondent legitymujący się świadectwem technikum). Najczęściej doksztalały się osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym¹⁷.
- 3.5 Osoby o niskich kwalifikacjach, często nieaktualnych na rynku pracy są grupą, która jest najbardziej zagrożona wykluczeniem zawodowym, stąd konieczność objęcia jej wsparciem w ramach edukacji ustawicznej.

4. OSOBY MŁODE W WIEKU 15-29 LAT¹⁸

- 4.1 Sytuacja na rynku pracy w woj. opolskim ulega systematycznej poprawie. W okresie pomiędzy 2015 a 2021 rokiem odnotowano wzrost o 4% liczby osób pracujących. W przypadku osób w wieku 15-29 lat sytuacja jest jednak bardziej zróżnicowana. W latach 2016 i 2017 odnotowano istotny wzrost liczby pracujących w tej grupie wiekowej, po którym nastąpił spadek do wcześniejszej wartości i dalszy gwałtowny spadek w roku 2020 (efekt epidemii Covid-19). W końcu 2021 liczba pracujących wzrosła, ale nie przekroczyła najwyższych wartości. Przeciętne wartości wskaźnika zatrudnienia osób młodszych są niższe (52,6% w 2021 roku) niż ogółu ludności (56,6%). W okresie 2015-2021 ogólny wskaźnik zatrudnienia wzrósł o 5,6 p.proc., a w przypadku osób w wieku 15-29 lat o 7,5 p.proc.
- 4.2 Dodatkowe informacje na temat form zatrudnienia realizowanych w ramach Labour Force Survey (przy wykorzystaniu programu Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności) wskazują, że pracownicy w wieku 15-29 lat znacząco częściej posiadają czasowe zatrudnienie (temporary contracts) niż ogół pracowników w wieku 15-64 lata. W 2021 roku w młodszej grupie wiekowej odsetek pracowników posiadających zatrudnienie czasowe w Polsce wyniósł 33,3%, podczas gdy dla ogółu osiągnął wartości 14,8%. Z punktu widzenia rynku pracy stosowanie tego typu zatrudnienia znacząco uelastycznia możliwość reagowania na zmieniające się warunki makroekonomiczne, jednak dla pracowników jest barierą na drodze do stabilizacji zawodowej.
- 4.3 Biorąc pod uwagę grupę biernych zawodowo zauważa się, że bierność osób młodych w 2021 r. była większa niż przeciętnie dla ogółu ludności (44,5% w stosunku do 42,1%). Głównym powodem bierności mężczyzn w wieku 15-24 lata jest przede wszystkim

---

¹⁶ Tamże

¹⁷ *Kształcenie dorosłych 2016*. GUS, 2016, s. 50.

¹⁸ Na podstawie analizy dr M. Filipowicza pn. *Sytuacja osób w wieku 15-29 lat na rynku pracy w województwie opolskim*, Opolskie Obserwatorium Rynku Pracy, 2023.

nauka (95,5%), a w wieku 25-29 lat choroba i niepełnosprawność (59,7%). Jeżeli chodzi o kobiety, to w ich przypadku w wieku 15-24 najistotniejszym powodem bierności jest nauka (92,0%), jednak w wieku 25-34 są to przede wszystkim obowiązki rodzinne (67,8%).

- 4.4 Z uwagi na fakt, że badania w ramach BAEL mają charakter sondażowy, a liczebność próby nie zawsze pozwala na uogólnianie wyników na poszczególne kategorie wiekowe oraz biorąc pod uwagę, że badania te mają charakter reprezentatywny jedynie na poziomie województwa, analizę uzupełniono o rozkład bezrobocia rejestrowanego. W tym przypadku pod uwagę brane są wyłącznie osoby w wieku 18-30 lat zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy.
- 4.5 Procentowy udział bezrobotnych w wieku do 30 lat w okresie pomiędzy 2015 a 2021 rokiem wykazuje tendencję spadkową. W porównaniu do roku bazowego ich odsetek zmniejszył się o 6 p.proc. do poziomu 21,8%. Struktura demograficzna bezrobotnych wskazuje, że w przypadku osób w wieku 18-29 lat obserwuje się nadreprezentację kobiet. W końcu 2021 roku stanowiły one 69% populacji, podczas gdy w przypadku ogółu bezrobotnych odsetek kobiet sięga 57%.
- 4.6 Biorąc pod uwagę strukturę wykształcenia bezrobotnych, populacja bezrobotnych młodszych charakteryzuje się generalnie lepszym wykształceniem. Ich odsetek z wykształceniem średnim i wyższym jest wyższy niż ogółu, jednocześnie odsetek osób o wykształceniu najniższym lub bez wykształcenia jest znacząco niższy (24,6% w stosunku do 29,9%). Znacząca różnica widoczna jest w przypadku wykształcenia zasadniczego zawodowego, w tym przypadku przewaga ogółu wynosi 6,3 p.proc.
- 4.7 Pogłębiona analiza bezrobocia wskazuje, że osoby w wieku 18-29 lat znajdują się w trudniejszej sytuacji względem ogółu bezrobotnych. Częściej nie posiadają doświadczenia zawodowego (40,4% w stosunku do 15,7%), jak również częściej nie dysponują kwalifikacjami zawodowymi (43,8% w porównaniu do 34,2%), pomimo tego, że generalnie charakteryzuje je lepszy poziom wykształcenia. Znamienne również jest to, że jeżeli już zasilają grono osób bezrobotnych, ich czas trwania bezrobocia jest przeciętnie dłuższy niż ogółu zarejestrowanych osób. Odsetek bezrobotnych krótkoterminowych (do 3 miesięcy) w przypadku ogółu zarejestrowanych osób wynosi 26% w stosunku do 18% dla osób w wieku 18-29 lat. Z kolei odsetek bezrobotnych będących w rejestrach od co najmniej 2 lat w przypadku ogółu wynosi 28%, a dla młodszych bezrobotnych sięga 35%.

5. OSOBY W WIEKU 50 LAT I WIĘCEJ

- 5.1 Liczba osób starszych w regionie systematycznie wzrasta: w 2000 r. ludność w wieku 50 lat i więcej stanowiła 27,3% ogółu społeczeństwa (wobec 27,7% w kraju), na koniec 2012 r. już 36,6% (wobec 35,6% w kraju)¹⁹, podczas gdy w IV kwartale 2019 r. wzrosła

---

¹⁹ *Seniorzy w województwie opolskim – szanse i wyzwania*, UMWO, Opole 2014, s. 10.

do 48,2% ogólnej liczby ludności w wieku 15 lat i więcej (w kraju 45,6%) i wyniosła 353 tys. osób²⁰.

- 5.2 Rosnący udział w społeczeństwie osób starszych sprawia, że grupa ta staje się szczególnie ważna w kontekście uzupełniania niedoborów pracowników, a wyzwaniem staje się jej aktywizacja zawodowa, w tym zwłaszcza podnoszenie kwalifikacji cyfrowych. Zgodnie z raportem OECD blisko 20% stanowisk, które dziś zajmują osoby w wieku powyżej 55 lat będzie podlegało automatyzacji, podczas gdy poziom kompetencji cyfrowych polskich seniorów odbiega znacząco od poziomu ich rówieśników z Europy Zachodniej.
- 5.3 Zgodnie z raportem *Kształcenie ustawiczne w województwie opolskim* największa grupa uczestników działań edukacyjnych w badanym okresie (2010 r.) rekrutowała się spośród osób pomiędzy 26 a 40 rokiem życia, w dalszej kolejności były to osoby pomiędzy 41 a 55 rokiem życia, a tylko 1% osoby powyżej 55 roku życia.
- 5.4 W IV kwartale 2019 r. w województwie opolskim aktywni zawodowo w wieku 50 lat i więcej liczyli 117 tys. osób, co oznacza spadek o 4,9% w relacji do IV kwartału poprzedniego roku. W tym samym czasie, liczba osób biernych zawodowo wzrosła o 2,2% do poziomu 236 tys. W województwie opolskim odsetek aktywnych zawodowo (29,3%), w tym pracujących (29,4%) oraz biernych zawodowo (71,1%) w wieku 50 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności omawianych kategorii był wyższy niż w kraju (odpowiednio: po 2,4 p. proc. i o 1,7 p. proc.).
- 5.5 Współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 50 lat i więcej w województwie opolskim w IV kwartale 2019 r. kształtował się na poziomie 33,1%, tj. wyższym o 0,1 p. proc. niż w kraju. Dla porównania, omawiany miernik dla ludności ogółem w wieku 15 lat i więcej wynosił 54,6% i w relacji do kraju był mniejszy o 1,4 p. proc. Wobec analogicznego okresu roku poprzedniego, wartość współczynnika aktywności zawodowej w województwie opolskim bardziej zmniejszyła się wśród osób w wieku 50 lat i więcej niż wśród ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (o 1,6 p. proc. wobec 1,3 p. proc.). W kraju tendencja była podobna, większy spadek współczynnika aktywności zawodowej odnotowano wśród osób w wieku 50 lat i więcej niż wśród ludności ogółem w wieku 15 lat i więcej (o 0,5 p. proc. wobec 0,1 p. proc.)²¹.
- 5.6 W IV kwartale 2019 r. w województwie opolskim ogólny wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 50 lat i więcej wynosił 32,0% i był niższy niż w kraju (o 0,3 p. proc.). Dla porównania omawiany miernik dla ludności ogółem w wieku 15 lat i więcej kształtował się w województwie na poziomie 52,5%, tj. również niższym (o 1,9 p. proc.) niż w kraju. W województwie opolskim wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 50 lat i więcej

---

²⁰ *Aktywność ekonomiczna osób w wieku 50 lat i więcej w województwie opolskim w IV kwartale 2019 r.* (na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności – BAEL), US w Opolu, 20.05.2020, s.1.

²¹ Tamże.

zmniejszał się wraz z wiekiem i przyjmował wartości od 77,4% w grupie wieku 50-54 lata do 3,5% w grupie wieku 65 lat i więcej).

5.7 W IV kwartale 2019 r., w strukturze według wykształcenia największy odsetek wśród pracujących w wieku 50 lat i więcej stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (33,6%), a najmniejszy – legitymujące się wykształceniem średnim ogólnokształcącym (5,3%)²².

5.8 Osoby w wieku 50 lat i więcej, w tym zwłaszcza w wieku 50-54 lata stanowią wartościową grupę pracowników. Obok długoletniego doświadczenia zawodowego i życiowego, pracownicy 50+, posiadają kompetencje i wiedzę, której brakuje młodszym kolegom; mogą więc pełnić funkcje trenerów, coachów, mentorów, są wsparciem zarówno dla młodych pracowników, jak i przełożonych. Dzięki temu posiadają autorytet i mogą być źródłem nowych idei i inspiracji dla całego zespołu. Starsi pracownicy mają też bardziej ustabilizowaną sytuację rodzinną i są dyspozycyjni (dotyczy to szczególnie kobiet, które już odchowwały dzieci). Pomimo tych zalet osoby 50+ nie rzadko spotykają się z dyskryminacją na rynku pracy - pracodawcy często preferują młodszych kandydatów uważając, że młodszy pracownik będzie bardziej energiczny, szybciej przystosuje się do nowych warunków pracy, będzie pracował efektywniej za dużo niższe wynagrodzenie niż osoba z kilkudziesięcioletnim stażem pracy.

5.9 Osoby w wieku 55+ mają trudności ze znalezieniem pracy wysokiej jakości. Udział osób w wieku 55-64 lat pracujących ale zagrożonych ubóstwem wzrósł w 2019 r. o 1.3 p.proc., z 10,4% w 2010 r. do 11,7 % w 2019 r. Ukierunkowanie wsparcia, mapowanie umiejętności i polityka kształcenia dorosłych mogą być szczególnie pomocne w promowaniu przechodzenia na emeryturę w późniejszym wieku, zmniejszając tym samym bierność zawodową tej grupy²³.

5.10 Przeciętny wiek wycofywania się z rynku pracy jest niższy od ustawowego wieku emerytalnego, w efekcie, ponad połowa osób w wieku przedemerytalnym pozostaje poza rynkiem pracy uzyskując dochody z systemu pomocy i zabezpieczenia społecznego. Na przedwczesne wycofywanie się z rynku pracy wpływ może mieć wiele czynników, m.in. problemy zdrowotne, niepełnosprawność, zbyt niskie lub nieaktualne kwalifikacje zawodowe (szczególnie opór wobec korzystania z nowoczesnych technologii), niechęć do podejmowania kształcenia ustawicznego, stereotypy wśród pracodawców, dotyczące efektywności pracy osób w średnim wieku, a także bariery psychiczne – osoby 50+ często same nie wierzą w swoje możliwości i rozwój zawodowy. To dlatego tak istotne jest popularyzowanie idei uczenia się przez całe życie wśród starszych osób. Nabycie nowych kompetencji i kwalifikacji może nie tylko wpłynąć na ich pewność siebie ale również otworzyć nowe perspektywy na rynku pracy

---

²² Tamże.

²³ *Bierność zawodowa w Polsce przed i po pandemii COVID-19*. Raport OECD, s. 27

czy też umożliwić pozostanie w zatrudnieniu nawet jeśli zakład pracy wprowadzi nowe technologie informacyjno – komunikacyjne oraz nowoczesne rozwiązania cyfrowe.

6. OSOBY Z TERENÓW WIEJSKICH

- 6.1 Wg stanu na 31 grudnia 2022 r. w urzędach pracy na Opolszczyźnie było zarejestrowanych 9 214 osób zamieszkałych na terenach wiejskich (o 1 334 mniej niż na koniec 2020 r.). Stanowiły one 44,9% wszystkich bezrobotnych. Jest to wartość zbliżona do tej z końca grudnia 2020 roku (44,4%). Na koniec 2021 roku najwięcej bezrobotnych z terenów wiejskich (1 734 osób) oraz największy udział mieszkańców wsi (81,7%), odnotowano w powiecie opolskim ziemskim, natomiast najmniejszym udziałem mieszkańców wsi do ogółu charakteryzował się powiat kędzierzyńsko – kozielski (34,2%)²⁴.
- 6.2 Współczynnik aktywności zawodowej wśród osób zamieszkujące tereny wiejskie wynosił w 2022 r. 57,9% i był niższy niż w 2021 r., w których wynosił 59,6%²⁵.
- 6.3 Wg danych z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2021 r. czynnikiem różnicującym strukturę ludności według poziomu wykształcenia jest miejsce zamieszkania. Pomimo wzrostu poziomu wykształcenia ludności Polski w dalszym ciągu struktura poziomu wykształcenia ludności wiejskiej różni się od tej odnotowanej w miastach. Według wstępnych wyników spisu ludności i mieszkań w 2021 r. wśród ludności zamieszkałej w miastach 27,4% stanowią osoby, które ukończyły uczelnie wyższe, na wsi udział takich osób jest znacznie niższy i wynosi 16,6%. Wstępne wyniki spisu wykazały również, że w 2021 r. wykształcenie zasadnicze zawodowe posiadało blisko 25% mieszkańców wsi, a w miastach ten udział był znacznie niższy i wyniósł 16,1%. Nadal najwięcej osób z wykształceniem podstawowym mieszka na wsi i udział tej grupy w 2021 r. wyniósł 15,9%, w miastach natomiast 9,0%. Najwyższy odsetek osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym odnotowano w województwie wielkopolskim (23,4%), kujawsko-pomorskim (23,0%) i opolskim (22,8%)²⁶.
- 6.4 Wraz z rozwojem gospodarczym woj. opolskiego, w tym wzrostem liczby podmiotów gospodarczych w regionie, zwiększy się liczba zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw, natomiast maleć będzie liczba osób zatrudnionych w rolnictwie. Sytuacja ta, jak również niższe kwalifikacje ludności wiejskiej powodują konieczność zintensyfikowania działań w zakresie podnoszenia kwalifikacji i kompetencji osób zamieszkujących te obszary. Takie działania mogą pozytywnie wpłynąć na rozwój obszarów wiejskich w sektorach pozarolniczych. Ze względu na utrudniony dostęp do kształcenia ustawicznego (często duża odległość od ośrodków miejskich oferującej więcej, lepszej jakości szkoleń) wskazane jest, aby edukacja osób z obszarów wiejskich

²⁴ Na podstawie danych własnych Opolskiego Obserwatorium Rynku Pracy

²⁵ *Aktywność Ekonomiczna Ludności w województwie opolskim w 1 kwartale 2022 r.* Wstępne wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w 1 kwartale 2022 r., US Opole, 30.06.2022 r., s. 7

²⁶ *Ludność według cech społecznych – wyniki wstępne.* NSP 2021, GUS 31 maja 2022 r. s. 4-5

odbywała się z zastosowaniem elastycznych rozwiązań, w tym zwłaszcza kształcenia na odległość.

- 6.5 Dodatkowym argumentem w tym zakresie jest zróżnicowanie aktywności mieszkańców wsi w odniesieniu do płci. Kobiety, które sprawują opiekę nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i małymi dziećmi, często nie są w stanie pogodzić tych obowiązków z pracą (obszary wiejskie charakteryzują się niższym dostępem do usług opiekuńczych). Możliwość zdobycia nowych kwalifikacji i kompetencji, z uwzględnieniem kształcenia na odległość, może stanowić bodziec do lepszego zorganizowania życia rodzinnego, a w konsekwencji zdobycia zatrudnienia.

7. OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

- 7.1 W województwie opolskim liczba pracujących osób z niepełnosprawnościami na koniec 4 kwartału 2021 r. wyniosła 6,5 tys. osób. Ich liczba zwiększyła się o 3,6% w porównaniu z analogicznym okresem 2020 r., natomiast zmniejszyła – o 6,4% w odniesieniu do 4 kwartału 2010 r. Wśród ogółu pracujących w województwie, odsetek pracujących osób z niepełnosprawnościami na koniec 4 kwartału 2021 r. wyniósł 2,6%, tj. jak w roku poprzednim, a w relacji do 4 kwartału 2010 r. był niższy o 0,4 p.proc.
- 7.2 W regionie wg stanu na koniec grudnia 2021 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 1,8 tys. osób z niepełnosprawnościami. W relacji do analogicznego okresu 2020 r. ich liczba zwiększyła się o 11,7%, natomiast zmniejszyła – o 28,0% w porównaniu z grudniem 2010 r. Wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w województwie, odsetek osób z niepełnosprawnościami na koniec grudnia 2021 r. wyniósł 8,3% i był wyższy niż notowany rok wcześniej o 1,9 p. proc., natomiast o 3,2 p. proc. wyższy względem 2010 r. Szansę na zmianę statusu na rynku pracy przez bezrobotne osoby z niepełnosprawnościami warunkują m.in. takie cechy demograficzno-społeczne jak: wiek, poziom wykształcenia, staż pracy oraz czas pozostawania bez pracy.
- 7.3 Podobnie jak w latach poprzednich w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy były osoby legitymujące się najniższym poziomem wykształcenia. Na koniec 2021 r. z ogólnej liczby zarejestrowanych osób z niepełnosprawnościami w województwie większość, tj. 67,2% legitymowało się wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym, gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym, ale pozytywnym zjawiskiem jest sukcesywny spadek omawianego odsetka (w relacji do 2010 r. spadek o 6,2 p. proc.). Najmniej zagrożone bezrobociem były osoby z niepełnosprawnościami posiadające wykształcenie wyższe. Na koniec 2021 r. odsetek osób z niepełnosprawnościami z omawianym poziomem wykształcenia wyniósł w województwie 6,2% wobec 6,1% przed rokiem oraz 3,5% na koniec 2010 r.²⁷.
- 7.4 Osoby z niepełnosprawnościami często nie biorą udziału w kształceniu ustawicznym ze względu na bariery, w tym architektoniczne, transportowe, komunikacyjne, poznawcze (pojawiają się gdy percypowanie wiedzy wynika z ograniczeń intelektualnych,

---

²⁷ *Osoby niepełnosprawne na rynku pracy w województwie opolskim w 2021 r.* Urząd Statystyczny w Opolu, 30.03.2022, s. 1-3

problemów z koncentracją i dotyczą osób niepełnosprawnych intelektualnie), w dostępie do informacji i społeczne.

7.5 Osoby z niepełnosprawnościami są często słabiej wykształcone i nie posiadają aktualnie pożądaných na rynku pracy kwalifikacji co znacznie ogranicza ich możliwości zdobycia zatrudnienia. Kształcenie ustawiczne może stać się dla nich szansą na zmianę sytuacji życiowo-zawodowej, niemniej jednak w przypadku tej grupy szczególnie ważne jest zwrócenie uwagi na bariery ograniczające jej udział we wsparciu z zakresu edukacji.

8. OSOBY ZAMIESZKUJĄCE NA OBSZARACH STRATEGICZNEJ INTERWENCJI (OSI KRAJOWE)

8.6. Na potrzeby Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju zostały zidentyfikowane obszary, które ze względu na koncentrację czynników społeczno-gospodarczych negatywnie wpływających na ich dynamikę rozwoju, nie w pełni wykorzystują swoje możliwości rozwojowe. W województwie opolskim w ramach tej analizy wskazano wiejskie obszary zagrożone trwałą marginalizacją oraz średnie miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze.

8.7. W przypadku miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze obserwuje się osłabienie ich znaczenia społeczno-gospodarczego, a problemy rozwojowe związane są ze spadkiem liczby ludności (zwłaszcza wykształconej, w wieku produkcyjnym), starzeniem się populacji, niedopasowaniem podaży do popytu na rynku pracy, osłabieniem bazy ekonomiczno-budżetowej samorządów oraz z niewystarczającą dostępnością transportową (w tym powiązaniem transportem zbiorowym z innymi miastami i regionami). mnogość problemów społecznych i gospodarczych w miastach średnich osłabia ich funkcje i stabilizującą rolę w policentrycznym systemie osadniczym. W województwie opolskim miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze to: Brzeg, Kędzierzyn-Koźle, Kluczbork, Krapkowice, Namysłów, Nysa, Prudnik, Strzelce Opolskie.

8.8. Obszary wiejskie (w szczególności położone poza obszarem funkcjonalnym dużych aglomeracji) charakteryzują się niskim poziomem życia i surowcowym charakterem produkcji. Mimo szybkiego tempa wzrostu dochodów gospodarstw domowych na obszarach wiejskich po roku 2004 ich poziom nadal znacząco odbiega od średniej krajowej. Deficyt wolnych miejsc pracy, niski poziom przedsiębiorczości i kwalifikacji mieszkańców sprawiają, iż mimo nadwyżki siły roboczej na obszarach wiejskich notuje się niski poziom mobilności zawodowej. Deficyty rozwojowe związane są także z niedostatecznie rozwiniętą infrastrukturą, w szczególności: energetyczną, wodno-kanalizacyjną, urządzeniami melioracji i małej retencji oraz transportową (w zakresie połączeń z miastami wojewódzkimi, połączeń podmiejskich i w obrębie lokalnych rynków pracy). Część obszarów wiejskich, mimo zróżnicowanych potencjałów rozwojowych, zależna jest wyłącznie lub głównie od rolnictwa, ponieważ na obszarach tych nie wykształciły się pozarolnicze specjalizacje gospodarcze. Jest to równoznaczne z faktem, że brakuje na tych terenach stabilnych pozarolniczych miejsc pracy. Obszary

o przeważającej funkcji rolniczej są silnie zróżnicowane regionalnie. Należą do nich zarówno te, gdzie rolnictwo boryka się z trudnościami o charakterze strukturalnym (np. niekorzystna struktura agrarna i struktura demograficzna), jak również te z wysokowydajnym rolnictwem.

8.9. W województwie opolskim można wyróżnić skupiska gmin wiejskich i powiązanych z nimi funkcjonalnie małych miast zagrożonych trwałą marginalizacją, na których występuje kumulacja problemów społecznych i ekonomicznych. Problemy te są efektem niekorzystnej struktury powierzchniowej gospodarstw rolnych, niskiej wartości nakładów kapitałowych, deficytów instytucjonalnych i finansowych. Obszary te charakteryzuje m.in. głębokie niezrównoważenie między popytem a podażą na rynku pracy związane m.in. z nadwyżkami siły roboczej w rolnictwie i niewielką liczbą miejsc pracy poza nim, nasiloną emigracją osób w wieku produkcyjnym oraz ograniczonym dostępem do usług. Pomimo znaczących inwestycji finansowanych w ostatnich latach, głównie ze środków UE, obszary wiejskie dotyka zjawisko postępującej marginalizacji, przejawiającej się niemożnością zaspokojenia podstawowych potrzeb ich mieszkańców w sferze społecznej i ekonomicznej. Niektóre z tych obszarów, postrzegane jako mało atrakcyjne miejsce do mieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej, doświadczają dalszego wyludniania i kurczenia zasobów.

8.10. Obszary zagrożone trwałą marginalizacją w województwie opolskim to gminy: Baborów, Branice, Cisek, Domaszowice, Gorzów Śląski, Kamiennik, Murów, Otmuchów, Paczków, Pakosławice, Pawłowiczki, Radłów, Świerczów, Wilków, Wołczyn.

V. ANALIZA DOSTĘPU DO EDUKACJI WYBRANYCH GRUP DZIECI I MŁODZIEŻY W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM

1. DZIECI I MŁODZIEŻ ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI

1.1 Obecnie prawie do każdej szkoły/przedszkola uczęszcza dziecko posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, dziecko posiadające opinię o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię wydaną przez poradnię psychologiczno – pedagogiczną. Z danych Kuratorium Oświaty w Opolu, na podstawie danych SIO²⁸ w roku szkolnym 2023 tylko w 26 placówkach przedszkolnych nie wskazano dzieci ze SPE. W pozostałych szkołach i placówkach przedszkolnych województwa opolskiego podano, że uczy się w nich 5 435 dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym 1 233 z niepełnosprawnością sprzężoną.

1.2 W szkołach województwa uczą się także dzieci nieposiadające żadnego z ww. dokumentów, jednak wymagające pomocy psychologiczno – pedagogicznej z różnych przyczyn, np. trudnej sytuacji rodzinnej. Wszyscy ci uczniowie, to dzieci ze SPE. SPE w edukacji włączającej dotyczą zatem następujących grup uczniów:

---

²⁸ Dane pozyskane przez DEP z Kuratorium Oświaty w Opolu, marzec 2023

- uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym:
  - z niepełnosprawnością (rozdzielając rodzaje niepełnosprawności),
  - zagrożeni niedostosowaniem społecznym i niedostosowani społecznie,
- uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, którym stan zdrowia utrudnia lub uniemożliwia chodzenie do szkoły,
- uczniowie bez orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz o potrzebie indywidualnego nauczania:
  - przewlekłe choroby,
  - z zaburzeniami zachowania lub emocji,
  - ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się,
  - z deficytami kompetencji i zaburzeniami sprawności językowych,
  - będący w sytuacji kryzysowej bądź traumatycznej,
  - mający za sobą niepowodzenia edukacyjne,
  - zaniedbani środowiskowo, z uwagi na sytuację bytową ucznia i jego rodziny, sposobu spędzania czasu wolnego czy kontakty środowiskowe,
  - z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą np. dzieci romskie, dzieci z rodzin migrantów,
  - wybitnie zdolni²⁹.

1.3 Dzieci z rodzin migrantów należą do grupy uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi ze względu na m.in. traumatyczne przeżycia związane z wojną w Ukrainie i ucieczką z kraju oraz konieczność zaadaptowania się w nowym środowisku. Liczba ich znacznie wzrosła, także w naszym województwie, z uwagi na wspomniane działania wojenne. W roku szkolnym 2022/23 w województwie do placówek szkolnych i przedszkolnych uczęszcza 7 636 dzieci i młodzieży cudzoziemskiej, z czego 4 620 to osoby, które przebywają na terenie naszego kraju z uwagi na uchodźstwo czy w wyniku działań wojennych.

1.4 W województwie opolskim, podobnie jak w kraju, wzrasta liczba dzieci z SPE. W roku szkolnym 2021/22 w szkołach podstawowych województwa uczyło się 69 618 uczniów, w tym 2 466 uczniów z SPE, wynikającymi tylko z niepełnosprawności. To 3,54% wszystkich dzieci objętych edukacją.

W regionie w 2020 r. odnotowano 3 314 takich uczniów w szkołach podstawowych, podczas gdy w 2017 było ich tylko 1 692. W szkołach ponadpodstawowych w 2020 r.

---

²⁹ Mając na uwadze grupę docelową określoną w ramach działania 5.8 *Program pomocy stypendialnej* przyjmuje się, że osoby wybitnie zdolne nie są traktowane jako osoby w niekorzystnej sytuacji w ramach ww. działania.

odnotowano 1 183 uczniów ze specjalnymi potrzebami - wzrost w stosunku do 2017 r. o 370 dzieci. Jeśli chodzi o odsetek dzieci z niepełnosprawnością objętych edukacją przedszkolną w woj. opolskim w 2018 r. wyniósł on tylko 1,6% wobec 1,8% na poziomie kraju.

- 1.5 Z danych SIO wynika, że w roku szkolnym 2022/23 do szkół (w tym specjalnych) i przedszkoli w woj. opolskim uczęszcza 6 014 dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym 3 486 osób z niepełnosprawnościami, a 789 z niepełnosprawnościami sprzężonymi³⁰. Liczba dzieci z niepełnosprawnościami w placówkach wychowania przedszkolnego wzrasta w porównaniu do poprzednich lat. W roku szkolnym 2022/23 w opolskich przedszkolach jest ich 880, z czego 203 ma niepełnosprawności sprzężone. 1 031 dzieci otrzymało orzeczenie o SPE.
- 1.6 Na podstawie danych z *Analizy w zakresie edukacji w województwie opolskim na potrzeby diagnozy kierunków wsparcia w ramach FEO 2021 – 2027* liczba uczniów z SPE w stosunku do wszystkich uczniów w szkołach podstawowych województwa to 15%.
- 1.7 Niestety wciąż duża liczba dzieci w regionie uczy się w szkołach specjalnych – w roku szkolnym 2018/19 było to 885 uczniów, tj. o 19,3% więcej niż w poprzednim roku szkolnym. Wśród uczniów szkół specjalnych dominujący udział stanowiły dzieci z upośledzeniem umysłowym (59,4%) oraz z niepełnosprawnością sprzężoną (29,7%)³¹. W roku szkolnym 2021/22 do 24 szkół podstawowych specjalnych uczęszczało już 1 069 uczniów, w tym 361 dziewcząt (niespełna 34%)³².
- 1.8 W roku szkolnym 2018/19, podobnie jak w roku poprzednim, funkcjonowało 7 przedszkoli specjalnych, do których uczęszczało 67 dzieci (12,4% ogółu dzieci z niepełnosprawnościami objętych wychowaniem przedszkolnym), tj. więcej o 8,1% w porównaniu z rokiem szkolnym 2017/18).
- 1.9 Jednym z kluczowych wyzwań w zakresie edukacji dzieci i młodzieży jest realizacja edukacji włączającej. I chociaż edukacja włączająca z założenia uwzględnia wszystkie zróżnicowane potrzeby edukacyjne to jednak największe wyzwanie stanowi w tym zakresie edukacja dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami. Z danych SIO, zawartych w Raporcie ORE wynika, że w roku szkolnym 2019/2020 do szkół na terenie kraju uczęszczało 162 054 uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, wynikającej z niepełnosprawności. W tym samym czasie do przedszkoli uczęszczało 40 120 dzieci z ww. orzeczeniami. W odniesieniu do łącznej liczby uczniów (4,6 mln) i ok. 1,4 mln dzieci w wieku 3–6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym, orzeczeniami legitymowało się 3,52% uczniów i uczennic w szkołach oraz 2,87% wychowanków placówek przedszkolnych.

---

³⁰ https://dane.gov.pl/pl/dataset/182,dane-statystyczne-uczniow-z-orzeczeniem-o-potrzebie-kształcenia-specjalnego/resource/45542/table?page=2&per_page=20&q=&sort=

³¹ Edukacja w województwie opolskim w roku szkolnym 2018/19, US w Opolu, 30.08.2019 r., s. 2-3.

³² Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2021/2022 w roku szkolnym 2021/22, stat.gov.pl

1.10 Współczesny system edukacji (tzn. dzieci i młodzież, rodzice, szkoły) nie spełnia w pełni oczekiwań i wymogów związanych z zapewnieniem odpowiednich warunków osobom z SPE. Wskazują na to wyniki Raportu ORE – *Edukacja włączająca w Polsce*. Najczęściej przytaczanymi przez placówki problemami są: niewystarczająca współpraca z rodzicami, niewystarczające przygotowanie nauczycieli prowadzących zajęcia z uczniami oraz niewystarczająca liczba specjalistów w przedszkolach, szkołach, placówkach. Szkoły zgłaszają także problem braku wiedzy, zrozumienia i akceptacji ze strony rodziców. Do Kuratoriów Oświaty wpływają również skargi opiekunów dzieci z SPE. Autorzy ww. raportu wskazują, że w roku szkolnym 2018/2019 najwięcej skarg dotyczyło szkół podstawowych – 296, z czego 183 uznano za zasadne. Skargi związane były najczęściej z organizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej, kształceniem specjalnym czy przestrzeganiem praw dziecka/ucznia³³.

1.11 Biorąc pod uwagę powyższe niezwykle istotne jest, aby wsparcie w obszarze edukacji trafiło w pierwszej kolejności do dzieci i młodzieży z SPE. Z rekomendacji dotyczących potrzeb takich uczniów, wskazanych w Raporcie końcowym *Potrzeby i wyzwania perspektywy finansowej 2021-2027 w zakresie infrastruktury edukacyjnej w województwie opolskim*³⁴, wynika m.in. konieczność:

- wsparcia dla powstawania i modernizacji specjalistycznych gabinetów wsparcia psychologicznego oraz ich wyposażenie w taki sposób, żeby były jak najbardziej przyjazne dla uczniów,
- dostosowania budynków oraz pomieszczeń do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- stałego monitoringu pozwalającego na kierowanie wsparcia do podmiotów wymagających nagłej pomocy, w związku z przyjęciem uczniów z Ukrainy,
- realizacji programu stypendialnego,
- wsparcia uczniów zdolnych w zakresie dodatkowych zajęć oraz wyjazdów studyjnych.

2. DZIECI I MŁODZIEŻ Z TERENÓW WIEJSKICH

2.1 W roku szkolnym 2021/22 w 259 szkołach podstawowych zlokalizowanych na terenach wiejskich uczyło się 26 336 (blisko 40% wszystkich uczniów). Średnio szkoła wiejska ma 100 uczniów.

2.2 W roku szkolnym 2021/22 wychowaniem przedszkolnym objętych było 33 471 dzieci, z czego 39,48% czyli 13 214 na obszarach wiejskich. Zainteresowanie edukacją przedszkolną systematycznie wzrasta, również na wsi. W roku szkolnym 2021/22 do placówek uczęszczało o 690 dzieci więcej, z czego o 455 wzrosła liczba dzieci w przedszkolach na

---

³³ Mroczek M. *Raport statystyczny. Edukacja włączająca w Polsce*, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2021

³⁴ Dr hab. Drosik A., prof. UO *Potrzeby i wyzwania perspektywy finansowej 2021-2027 w zakresie infrastruktury edukacyjnej w województwie opolskim*, Raport końcowy; lipiec 2022.

obszarach wiejskich (wzrost – rok do roku o 3,7%)³⁵. Pomimo stopnia upowszechnienia edukacji przedszkolnej na terenach wiejskich z powyższych danych wynika, iż to dzieci w miastach mają lepszy dostęp do tej formy kształcenia. Przedszkola w miastach mają co do zasady lepszą ofertę zajęć dodatkowych i dogodniejsze dla rodziców, dłuższe godziny funkcjonowania.

2.3 W liceach ogólnokształcących w roku szkolnym 2021/22 uczyło się 6 040 osób, zamieszkujących poza miejscowością szkoły, tj. dojeżdżających do szkoły z obszarów wiejskich³⁶.

2.4 Mieszkańcy wsi, w tym również dzieci są zagrożeni ubóstwem skrajnym prawie 4-krotnie częściej (9,5%) niż mieszkańcy miast (2,4%)³⁷. Zagrożenie ubóstwem lub wykluczeniem społecznym kształtuje się więc odmiennie w zależności od stopnia urbanizacji. W 2019 r. najniższa wartość wskaźników obrazujących ten problem była w ośrodkach miejskich, natomiast najwyższa – na obszarach wiejskich. Taka sytuacja utrzymuje się od lat³⁸.

2.5 Z powyższego wynika, że dzieci i młodzież zamieszkujące tereny wiejskie mają gorszy dostęp do edukacji, który często wynika z ich gorszej sytuacji materialnej i ograniczeń komunikacyjnych w dojeździe do dużych miast, z lepszą ofertą edukacji ponadpodstawowej.

2.6 W środowisku wiejskim częściej mamy też do czynienia z negatywnymi, wzajemnie z siebie wynikającymi środowiskowymi uwarunkowaniami szans edukacyjnych dziecka, takimi jak niskie wykształcenie, kwalifikacje zawodowe i status materialny rodziców dziecka, a także przywiązywanie mniejszego znaczenia do formalnego wykształcenia. Dlatego tą grupę uczniów należy uznać za znajdującą się w niekorzystnej sytuacji pod kątem dostępu do edukacji i zintensyfikować działania na rzecz dzieci i młodzieży z terenów wiejskich poprawiając tym samym ich późniejszy start na rynku pracy.

3. DZIECI I MŁODZIEŻ Z PIECZY ZASTĘPCZEJ

3.1 W 2021 r. liczba podmiotów rodzinnej pieczy zastępczej obejmowała 1 013 podmiotów (o 35 więcej niż w 2020 r.), z tego:

- 635 rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem (o 35 więcej niż w 2020 r.);
- 306 rodzin niezawodowych (o 5 mniej niż w 2020 r.);
- 49 rodzin zastępczych zawodowych (o 2 więcej niż w 2020 r.), z tego:
  - 37 „zwykłych” zawodowych rodzin zastępczych;
  - 8 rodzin pełniących funkcję pogotowia rodzinnego;
  - 4 rodziny specjalistyczne (wychowujące niepełnosprawne dzieci);

---

³⁵ Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2021/2022 w roku szkolnym 2021/22, stat.gov.pl

³⁶ Potrzeby i wyzwania perspektyw finansowej 2021-2027 w zakresie infrastruktury edukacyjnej w województwie opolskim, Raport końcowy; Dr hab. Adam Drosik, prof. UO; Lipiec 2022

³⁷ Aneks do opracowania sygnałnego Zasięg ubóstwa ekonomicznego w Polsce w 2020 r., GUS, Warszawa 2021 r. s. 2-5

³⁸ Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu, Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030; Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

- 23 rodzinnych domów dziecka (o 3 domy więcej niż w 2020 r.).
- 3.2 W 2021 r. w systemie pieczy zastępczej umieszczonych było 1 976 dzieci (o 3 dzieci więcej niż w 2020 r. – 0,2%). Od początku funkcjonowania systemu pieczy zastępczej, tj. od 2012 r., liczba umieszczonych w nim dzieci sukcesywnie maleje (mimo okresowych wzrostów dzieci w całym systemie pieczy zastępczej).
- 3.3 W 2021 r. podobnie jak w latach 2017-2020, średnio na 1000 mieszkańców woj. opolskiego w wieku do 17 lat przypadało 13 dzieci i młodzieży umieszczonej w pieczy zastępczej. Wartość tego wskaźnika wahała się od 20 (w powiecie prudnickim) do 8 (w powiecie oleskim), a w pozostałych powiatach, z wyjątkiem strzeleckiego (9), wskaźniki ten wyniósł 10 i więcej³⁹.
- 3.4 Dzieci przebywające w rodzinie zastępczej to najczęściej dzieci z poważnymi problemami zdrowotnymi i dysfunkcjami społecznymi. Są to często dzieci wymagające wsparcia w ramach poradni specjalistycznych, pomocy psychiatrycznej, poradni rehabilitacyjnych.
- 3.5 Trudna sytuacja życiowa dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej jest dużym wyzwaniem dla osób, które podejmują się nad nim opieki. Stąd tak ważna jest pomoc ze strony szkoły, dobre przygotowanie nauczycieli i współpraca z rodziną zastępczą oparta na wspólnym zaangażowaniu i zrozumieniu. Dzieci przebywające w pieczy powinny mieć, w zależności od potrzeb, zapewnione wsparcie zarówno ze strony nauczycieli jak i psychologów, pedagogów oraz innych specjalistów kadr systemu oświaty, które pozwoli na wyrównanie ich szans edukacyjnych i rozwój kompetencji społecznych oraz może dać im szansę na lepszy start w dorosłym życiu. Należy pamiętać, że nabyta wiedza i umiejętności mogą stanowić zasób, który pozwoli dzieciom z pieczy na zmianę (często negatywnego) schematu życia rodziny biologicznej, z których pochodzą.

4. DZIECI I MŁODZIEŻ Z RODZIN Z USTALONYM PRAWEM DO ZASIĘKU RODZINNEGO LUB PRAWEM DO DODATKÓW DO ZASIĘKU RODZINNEGO, NA PODSTAWIE ART. 5 USTAWY Z DNIA 28 LISTOPADA 2003 R. O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH

- 4.1 Dane GUS dotyczące zasięgu ubóstwa ekonomicznego pokazują, że w roku 2018 lekko wzrósł (o około 1%) zarówno odsetek skrajnego, jak i relatywnego ubóstwa dzieci (liczonego jako odsetek osób w gospodarstwach domowych, w których poziom wydatków był niższy niż 50% przeciętnych miesięcznych wydatków gospodarstw domowych) i osiągnął odpowiednio – 5,4% oraz 14,2%. Wzrost zakresu ubóstwa ekonomicznego zanotowano przy jednoczesnej poprawie dochodowej sytuacji gospodarstw domowych, co wprost sygnalizuje, że wzrosły ceny na polskim rynku.
- 4.2 Wśród gospodarstw z dziećmi zanotowano stopę ubóstwa skrajnego wyższą od średniej dla całej Polski. Stopa ubóstwa skrajnego wśród gospodarstw domowych z co najmniej jednym dzieckiem poniżej 18. roku życia wyniosła ponad 6% (wzrost z niecałych 5% w 2017 roku do 6% w 2018 roku). W najgorszej sytuacji były gospodarstwa domowe z co najmniej trójką dzieci (około 10% osób ubogich, wzrost o około 2%).

³⁹ Ocena zasobów pomocy społecznej województwa opolskiego w 2021 r., ROPS Opole 2022, s. 56-59.

- 4.3 Wydatkami poniżej granicy ubóstwa skrajnego częściej od mieszkańców miast odznaczali się mieszkańcy wsi, gdzie stopa ubóstwa skrajnego osiągnęła w 2018 roku poziom ponad 9% (dla porównania w miastach, w zależności od wielkości, było to od ok. 1% do ok. 5%).
- 4.4 Wśród rodzin z dwojgiem i większą liczbą dzieci sytuacja braku środków finansowych na edukację/kształcenie dzieci wystąpiła w prawie co piątym gospodarstwie domowym (19%) w roku 2014, natomiast w roku 2017 już tylko w 5% gospodarstwach domowych z dwójką lub większą liczbą dzieci. W dalszym ciągu jednak problem z realizacją potrzeb edukacyjnych dotyczy około 300 tys. osób, jest to więc minimum 60 tys. rodzin. Co więcej, w przypadku minimum 80 tys. osób problem ten ma charakter permanentny (około 16 tys. rodzin)⁴⁰.
- 4.5 W województwie opolskim w 2021 roku świadczenia rodzinne na rzecz dzieci otrzymało 11 542 rodzin.
- 4.6 Na podstawie wyników badania EU-SILC⁴¹ oceniono poziom zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych. W badaniu z 2020 r. dla województwa opolskiego wskaźnik ten wynosił 14,4% i był niższy o 0,3 p. proc. w relacji z 2010 r. (w kraju odpowiednio: 14,8% i spadek o 2,8 p. proc.). W badaniu z 2020 r. województwo opolskie pod względem wysokości analizowanego wskaźnika zajmowało 8 miejsce w kraju. Najniższy wskaźnik odnotowano w województwie śląskim (9,5%), a następnie w pomorskim (10,1%) oraz dolnośląskim (11,3%), natomiast najwyższy w lubelskim (24,4%), podlaskim (22,9%) i warmińsko-mazurskim (20,1%).
- 4.7 Dzieci z rodzin ubogich mają gorszy dostęp do wysokiej jakości edukacji – ich rodzice nie są w stanie opłacić dodatkowych zajęć pozalekcyjnych, pomocy naukowych, wycieczek klasowych, wyjść do teatru i innych aktywności związanych z uczestnictwem w kulturze i spędzaniem wolnego czasu. Problemem najuboższych jest też czasem zaspokojenie podstawowych potrzeb materialnych. Wszystko to sprawia, że dzieci z rodzin o niższym statusie ekonomicznym częściej wycofują się z życia klasy i tracą poczucie własnej wartości, co z kolei może mieć wpływ na ich rozwój i karierę zawodową. Dodatkowo ubóstwo ma znaczący wpływ na szerzenie się patologii społecznej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych tym zjawiskiem. Wykazują oni częściej niż ich rówieśnicy objawy demoralizacji i wkraczają na drogę przestępczą.
- 4.8 W związku z powyższym szkoła powinna odgrywać rolę integrującą i zwalczającą wszelkie formy wykluczenia. Zaangażowanie rodziców, nauczycieli, pracowników służb społecznych, zaktywizowanie całego środowiska lokalnego, z wykorzystaniem środków EFS+, wydaje się najważniejszym instrumentem w walce o przerwanie kręgu ubóstwa oraz w procesie likwidacji barier edukacyjnych i zapewnieniu równych szans życiowych dzieci i młodzieży, bez względu na ich status materialny czy pochodzenie społeczne.

---

⁴⁰ *Równy dostęp do edukacji dzieci i młodzieży*, Raport z badań, Fundacja Świętego Mikołaja, Warszawa, 2020, s.10-13.

⁴¹ Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego 2022, GUS.

5. DZIECI I MŁODZIEŻ ZAMIESZKUJĄCE NA OBSZARACH STRATEGICZNEJ INTERWENCJI (OSI KRAJOWE)

- 5.1 Na potrzeby Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju zostały zidentyfikowane obszary, które ze względu na koncentrację czynników społeczno-gospodarczych negatywnie wpływających na ich dynamikę rozwoju, nie w pełni wykorzystują swoje możliwości rozwojowe. W województwie opolskim w ramach tej analizy wskazano wiejskie obszary zagrożone trwałą marginalizacją oraz średnie miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze.
- 5.2 W przypadku miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze obserwuje się osłabienie ich znaczenia społeczno-gospodarczego, a problemy rozwojowe związane są ze spadkiem liczby ludności (zwłaszcza wykształconej, w wieku produkcyjnym), starzeniem się populacji, niedopasowaniem podaży do popytu na rynku pracy, osłabieniem bazy ekonomiczno-budżetowej samorządów oraz z niewystarczającą dostępnością transportową (w tym powiązaniem transportem zbiorowym z innymi miastami i regionami). mnogość problemów społecznych i gospodarczych w miastach średnich osłabia ich funkcje i stabilizującą rolę w policentrycznym systemie osadniczym. W województwie opolskim miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze to: Brzeg, Kędzierzyn-Koźle, Kluczbork, Krapkowice, Namysłów, Nysa, Prudnik, Strzelce Opolskie.
- 5.3 Obszary wiejskie (w szczególności położone poza obszarem funkcjonalnym dużych aglomeracji) charakteryzują się niskim poziomem życia i surowcowym charakterem produkcji. Mimo szybkiego tempa wzrostu dochodów gospodarstw domowych na obszarach wiejskich po roku 2004 ich poziom nadal znacząco odbiega od średniej krajowej. Deficyt wolnych miejsc pracy, niski poziom przedsiębiorczości i kwalifikacji mieszkańców sprawiają, iż mimo nadwyżki siły roboczej na obszarach wiejskich notuje się niski poziom mobilności zawodowej. Deficyty rozwojowe związane są także z niedostatecznie rozwiniętą infrastrukturą, w szczególności: energetyczną, wodno-kanalizacyjną, urządzeniami melioracji i małej retencji oraz transportową (w zakresie połączeń z miastami wojewódzkimi, połączeń podmiejskich i w obrębie lokalnych rynków pracy). Część obszarów wiejskich, mimo zróżnicowanych potencjałów rozwojowych, zależna jest wyłącznie lub głównie od rolnictwa, ponieważ na obszarach tych nie wykształciły się pozarolnicze specjalizacje gospodarcze. Jest to równoznaczne z faktem, że brakuje na tych terenach stabilnych pozarolniczych miejsc pracy. Obszary o przeważającej funkcji rolniczej są silnie zróżnicowane regionalnie. Należą do nich zarówno te, gdzie rolnictwo boryka się z trudnościami o charakterze strukturalnym (np. niekorzystna struktura agrarna i struktura demograficzna), jak również te z wysokowydajnym rolnictwem.
- 5.4 W województwie opolskim można wyróżnić skupiska gmin wiejskich i powiązanych z nimi funkcjonalnie małych miast zagrożonych trwałą marginalizacją, na których występuje kumulacja problemów społecznych i ekonomicznych. Problemy te są efektem niekorzystnej struktury powierzchniowej gospodarstw rolnych, niskiej wartości nakładów kapitałowych, deficytów instytucjonalnych i finansowych. Obszary te charakteryzuje m.in.

głębokie niezrównoważenie między popytem a podażą na rynku pracy związane m.in. z nadwyżkami siły roboczej w rolnictwie i niewielką liczbą miejsc pracy poza nim, nasiloną emigracją osób w wieku produkcyjnym oraz ograniczonym dostępem do usług. Pomimo znaczących inwestycji finansowanych w ostatnich latach, głównie ze środków UE, obszary wiejskie dotyka zjawisko postępującej marginalizacji, przejawiającej się niemożnością zaspokojenia podstawowych potrzeb ich mieszkańców w sferze społecznej i ekonomicznej. Niektóre z tych obszarów, postrzegane jako mało atrakcyjne miejsce do mieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej, doświadczają dalszego wyludniania i kurczenia zasobów.

5.5 Obszary zagrożone trwałą marginalizacją w województwie opolskim to gminy: Baborów, Branice, Cisek, Domaszowice, Gorzów Śląski, Kamiennik, Murów, Otmuchów, Paczków, Pakosławice, Pawłowiczki, Radłów, Świerczów, Wilków, Wołczyn.

VI. PODSUMOWANIE

1. Najważniejszymi wyzwaniami zarówno dla regionu jak i dla Polski w obszarze edukacji pozostają: podnoszenie poziomu kompetencji i kwalifikacji, zwiększenie uczestnictwa w formach uczenia się przez całe życie, lepsze dopasowanie systemów kształcenia i szkolenia, w tym zawodowego, do potrzeb rynku pracy oraz wsparcie infrastruktury edukacyjnej.
2. Zgodnie z *Zaleceniem Rady z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie ścieżek poprawy umiejętności: nowe możliwości dla dorosłych*⁴² w dzisiejszym społeczeństwie każdy musi posiadać szeroki zestaw umiejętności, wiedzy i kompetencji, w tym wystarczający poziom umiejętności czytania i pisania, umiejętności rozumowania matematycznego i kompetencji cyfrowych, aby móc w pełni realizować swój potencjał, odgrywać aktywną rolę w społeczeństwie i realizować swoje obowiązki społeczne i obywatelskie. Takie umiejętności, wiedza i kompetencje są również kluczowe w przypadku dostępu do rynku pracy i rozwoju kariery zawodowej oraz w kontekście uczestniczenia w dalszym kształceniu i szkoleniu.
3. W tym kontekście sytuacja w regionie jest niezadawalająca – osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu w 2018 r. stanowiły jedynie 3,7% wśród osób w wieku 25-64 lata (w Polsce 5,7%), przy czym szacuje się, że w 2030 r. odsetek ten wynosić będzie jedynie 3,57%. Odsetek osób posiadających podstawowe lub ponadpodstawowe umiejętności cyfrowe w regionie był jednym z najniższych w kraju - w 2018 r. wynosił 41%, a np. w woj. mazowieckim - 54%.
4. We wspomnianym powyżej Zaleceniu Rady wskazano też, iż uczestnictwo w uczeniu się przez całe życie wśród nisko wykwalifikowanych osób dorosłych jest cztery razy niższe niż wśród osób z wyższym wykształceniem. Dostęp do możliwości uczenia się przez całe życie jest nadal nierówny wśród poszczególnych grup społeczno-ekonomicznych, a niektóre grupy ludności w wieku produkcyjnym, w szczególności obywatele państw trzecich, mają

---

⁴² [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016H1224\(01\)&from=IT](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016H1224(01)&from=IT)

do nich mniejszy dostęp. Zatem kluczem do sukcesu środków poprawy umiejętności jest zachęcanie do szerokiego i sprzyjającego włączeniu społecznemu udziału w nich. Konieczne są starania ukierunkowane na ludzi wymagających specjalnej motywacji, wsparcia i poradnictwa przez całe życie, w szczególności na ludzi najbardziej oddalonych od rynku pracy lub kształcenia i szkolenia.

5. W związku z powyższym, mając na względzie dane statystyczne i informacje wskazane w rozdziale IV podjęto decyzję, że **w pierwszej kolejności**, w ramach uczenia się przez całe życie, ze środków EFS+, będą wspierane następujące grupy⁴³:
  - **osoby ubogie pracujące,**
  - **kobiety,**
  - **osoby o niskich kwalifikacjach,**
  - **osoby młode 15 – 29 lat,**
  - **osoby w wieku 50 lat i więcej,**
  - **osoby z terenów wiejskich,**
  - **osoby z niepełnosprawnościami,**
  - **osoby zamieszkujące na obszarach strategicznej interwencji (OSI krajowe).**
6. Pozycja społeczno-ekonomiczna i miejsce zamieszkania dziecka stanowią jedne z najważniejszych determinantów warunkujących nierówności w sferze edukacji. Zmieniające się realia życia, coraz więcej wymagań jakie stawia się młodym ludziom, niekorzystny wpływ mediów społecznościowych i nowych technologii komunikacyjnych sprawia, że coraz więcej dzieci i młodzieży doświadcza problemów natury psychologicznej, w tym zaburzeń depresyjnych oraz zachowań autoagresywnych. Wzrasta również liczba dzieci z zaburzeniami autystycznymi (w roku szkolnym 2019/2020 wydano w Opolu 137 orzeczeń o potrzebie specjalnego kształcenia ze względu na autyzm, w tym Zespół Aspergera, w roku szkolnym 2020/2021 – 182, a w roku szkolnym 2021/2022 były to już 223 orzeczenia) i z niepełnosprawnościami.
7. W dobie szybkiego rozwoju technologii, gospodarki opartej na wiedzy i kapitale intelektualnym, konieczne jest wsparcie kształcenia uczniów zdolnych, w tym w szczególności tych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej. Wczesne rozpoznanie szczególnych uzdolnień oraz zastosowanie odpowiednich narzędzi wspierających indywidualny potencjał uczniów pozwoli na jego skuteczne rozwijanie, w konsekwencji wpływając na rozwój kapitału ludzkiego całego społeczeństwa.
8. Ważne jest również wsparcie uczniów ze środowisk wiejskich oraz rodzin uboższych i migranckich, dla których często szkoła jest jedynym miejscem, gdzie mogą korzystać z dodatkowych zajęć pozalekcyjnych, w tym sportowych czy kształtować zdrowe nawyki.
9. Mając na uwadze powyższe uwarunkowania oraz dane statystyczne wskazane w rozdziale V podjęto decyzję, że w ramach edukacji dzieci i młodzieży, ze środków EFS+ będą w szczególności wspierane będą dzieci i młodzież:

---

⁴³ W katalogu grup w niekorzystnej sytuacji nie znaleźli się obywatele państw trzecich i Romowie, gdyż ich wsparcie jest realizowane w ramach wyodrębnionych celów szczegółowych.

- ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- z terenów wiejskich,
- z pieczy zastępczej,
- z rodzin z ustalonym prawem do zasiłku rodzinnego lub prawem do dodatków do zasiłku rodzinnego, na podstawie art. 5 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- zamieszkujące na obszarach strategicznej interwencji (OSI krajowe).

Powyższe oznacza, że jeżeli w wyniku indywidualnej diagnozy potrzeb przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty zostaną zidentyfikowane grupy, które wskazano w Analizie grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji w województwie opolskim, to beneficjent musi im zapewnić możliwość uczestnictwa w projekcie w zakresie wynikającym z ww. diagnozy. W przypadku działania 5.8 *Program pomocy stypendialnej* uczestnicy projektów muszą wpisywać się w co najmniej jedną z powyższych grup.

Załącznik nr 11 do Regulaminu wyboru projektów nr FEOP.05.06-IP.02-001/23

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

Załącznik nr 11

Wyciąg ze Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027, Europejski Fundusz Społeczny Plus (karta działania 5.6)

Działanie FEOP.05.06 Edukacja przedszkolna

Opole, grudzień 2023 r.

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.F - Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Instytucja Pośrednicząca

Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

9 999 999,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

8 500 000,00

Zakres interwencji

148- Wsparcie na rzecz wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem (z wyłączeniem infrastruktury),

163 – Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci,

Opis działania

Planowane typy przedsięwzięć:

1. Tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, w istniejących lub nowo utworzonych ośrodkach wychowania przedszkolnego (OWP).
2. Wydłużenie godzin pracy OWP.
3. Rozszerzenie oferty OWP o zajęcia dodatkowe:
  - a) podnoszące jakość edukacji przedszkolnej w zakresie kształcenia i rozwijania u dzieci w wieku przedszkolnym kompetencji kluczowych i transferowalnych niezbędnych na rynku pracy,

- b) wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w wieku przedszkolnym, w tym przede wszystkim z grup w niekorzystnej sytuacji,
  - c) doradztwo zawodowe dla dzieci w wieku przedszkolnym (preorientacja zawodowa),
  - d) aktywowanie postaw przedsiębiorczych,
  - e) pobudzanie i wsparcie umiejętności, uzdolnień i zainteresowań dzieci.
4. Indywidualizacja pracy z dziećmi, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi z uwzględnieniem realizacji różnych form edukacji dla rodziców.
5. Wsparcie edukacji włączającej w OWP:
- a) bezpośrednie wsparcie dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
  - b) podnoszenie kompetencji i kwalifikacji kadr pedagogicznych m.in. w zakresie pedagogiki specjalnej,
  - c) współpraca OWP z innymi placówkami w celu integracji dzieci i dostosowania OWP do potrzeb dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
6. Doskonalenie umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli OWP do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym w zakresie:
- a) stosowania metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u dzieci w wieku przedszkolnym kompetencji kluczowych i transferowalnych niezbędnych na rynku pracy,
  - b) doradztwa zawodowego dla dzieci w wieku przedszkolnym.
7. Współpraca nauczycieli OWP z rodzicami, w tym w zakresie radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

Warunki realizacji projektów:

1. Działania świadomościowe (kampanie informacyjne i działania upowszechniające) będą możliwe do finansowania jedynie jeśli stanowią część projektu i będą uzupełniać działania o charakterze wdrożeniowym w ramach tego projektu z zastrzeżeniem iż nie mogą przekroczyć 10% kosztów kwalifikowalnych.

2. Grupy w niekorzystnej sytuacji zostały wskazane w dokumencie pn. Analiza grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji w województwie opolskim, który jest załącznikiem nr 10 do niniejszego Regulaminu.
3. Działania w zakresie tworzenia nowych miejsc przedszkolnych będą realizowane tam, gdzie występują rzeczywiste deficyty i potrzeby, zdiagnozowane w załączniku do Regulaminu wyboru projektów (typ 1)
4. Pozostałe warunki niezbędne do realizacji projektów niewskazane w SZOP 2021-2027 dla działania określone są w pozostałych dokumentach IP FEO niezbędnych dla przeprowadzenia postępowania konkurencyjnego, w tym w Regulaminie wyboru projektów/ umowie o dofinansowanie.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

90

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania artykułu 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], kwota ryczałtowa w oparciu o metodykę IZ [art. 53(3)(a)CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

30

Minimalny wkład własny beneficjenta

10%

Sposób wyboru projektów:

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa

Typ beneficjenta – szczegółowy

Duże przedsiębiorstwa, Jednostki Samorządu Terytorialnego, MŚP, Organizacje pozarządowe, Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego

Grupa docelowa

Dzieci w wieku przedszkolnym (zgodnie z ustawą – Prawo Oświatowe) i ich opiekunowie, inna kadra OWP, w tym psychologowie i pedagodzy, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, przedstawiciele kadry OWP, przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego

Słowa kluczowe

doradztwo_zawodowe, edukacja, edukacja_włączająca, kompetencje, kompetencje_kluczowe, kształcenie_kadr, kwalifikacje, osoby_z_niepełnosprawnościami, przedszkole, wychowanie_przedszkolne

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

https://rpo.opolskie.pl/?page_id=47909

Wskaźniki produktu

WLWK-PLFCO02 - Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego

WLWK-PLFCO01 – Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej

WLWK-PLFCO08 – Liczba dzieci/ uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem

WLWK-PLFCO11 – Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnością

WLWK-PLOCO02 – Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 – Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 – Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-EECO15 – Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 – Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK- EECO16 – Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK- EECO13 – Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK- EECO12 – Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK- PLOCO01 – Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

WLWK- PLFCO06 – Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem

WLWK- PLFCO07 – Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem

Wskaźniki rezultatu

WLWK- PLFCR02 – Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

ANALIZA DOSTĘPNOŚCI MIEJSC WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO W GMINACH WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO DO 2025 ROKU

*Materiał opracowany dla potrzeb
programu regionalnego Fundusze Europejskie
dla Opolskiego 2021 - 2027*

**Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu
Wydział Obserwatorium Rynku Pracy**

Dokument przyjęty przez Zarząd Województwa Opolskiego

Uchwałą nr 9690/2023 z dnia 1 czerwca 2023 r.

Stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

Opole, czerwiec 2023 roku

Spis treści

Wstęp.....	3
I. Cel i zadania analizy	3
II. Uwagi metodyczne.....	5
III. Wychowanie przedszkolne na podstawie danych przekazanych przez gminy	6
IV. Prognoza zapotrzebowania na miejsca w ośrodkach wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat do roku szkolnego 2024/2025.....	17
V. Podsumowanie.....	24
Załącznik 1.....	26

Wstęp

Analiza stanowi materiał pomocniczy przy ogłoszeniu postępowania konkurencyjnego w ramach Działania 5.6 Edukacja przedszkolna programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021 - 2027 (FEO 2021-2027) oraz realizacji projektów w tym zakresie.

Opracowanie analizy jest niezbędnym elementem określonym w aktualnie obowiązujących Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027.

Instytucje Zarządzające FEO 2021 -2027 określają warunki i procedury realizacji projektów, mając na uwadze, iż projekty mogą obejmować, tworzyć i utrzymywać nowe miejsca opieki wychowania przedszkolnego nad dziećmi w wieku 2,5 do 7 lat tam, gdzie liczba dostępnych miejsc opieki jest niższa niż zidentyfikowane zapotrzebowanie na te miejsca.

Analiza wpisuje się w działania analityczno-badawcze realizowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu. Instytucja Zarządzająca FEO 2021-2027 w ramach prac Grupy Sterującej Ewaluacją i Monitorowaniem zgłosiła potrzebę opracowania analizy przedszkolnej. Jest to czwarta zrealizowana analiza od 2015 roku, w tym druga sporządzana przez Wojewódzki Urząd Pracy. W celu zachowania ciągłości i jednolitości wskaźników, kształt analizy oparto na jej poprzednich edycjach zrealizowanych przez Opolskie Obserwatorium Terytorialne.

I. Cel i zadania analizy

Analiza koncentruje się na przedstawieniu uwarunkowań i zróżnicowań przestrzennych w 71 gminach województwa opolskiego dotyczących dostępności miejsc wychowania przedszkolnego dzieci w wieku od 2,5 do 7 lat oraz prognoz w tym zakresie w 2023 i 2024 roku

Zakres analizy określony został przez Instytucję Zarządzającą FEO 2021-2027 i prezentuje dane dotyczące:

- **liczby ośrodków wychowania przedszkolnego w latach szkolnych 2021/2022 oraz 2022/2023,**
- **liczby dzieci w wieku 2 do 7 lat (roczniki 2015-2022),**
- **liczby dzieci uczęszczających do OWP w roku szkolnym 2021/2022 oraz 2022/2023,**
- **prognozy w zakresie liczby miejsc w istniejących i planowanych do utworzenia OWP do roku 2024/2025,**

- **prognozy liczby dzieci w gminie w 2023 i 2024 roku (skorygowane o ewentualne saldo migracji),**
- **odsetka dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym.**

Analiza uwarunkowań wewnątrzregionalnych przeprowadzona na podstawie stopnia upowszechnienia wychowania przedszkolnego pozwoli na ustalenie i zdefiniowanie faktycznej konieczności powstawania ośrodków wychowania przedszkolnego (OWP)¹. Dla uzyskania pełnego obrazu zapotrzebowania należy rozpatrzyć sytuację demograficzną dzieci w wieku przedszkolnym, prognozy demograficzne dla regionu opolskiego, zakres działania istniejących już ośrodków wychowania przedszkolnego, a w ich ramach placówek specjalnych i oddziałów integracyjnych oraz liczbę dzieci, które mogłyby korzystać z ewentualnie nowopowstałych placówek. Równie istotną kwestią jest dostępność ośrodków wychowania przedszkolnego, szczególnie dla osób zamieszkałych na wsi. Przedszkola powinny znajdować się w pobliżu miejsca zamieszkania, w szczególności dla dzieci mających obowiązek przygotowania przedszkolnego, tak aby odległość z domu do placówki nie przekraczała 3 km.

Analiza pozwoli skoncentrować wsparcie FEO na terenach, na których istnieją rzeczywiste deficyty w zakresie dostępności wychowania przedszkolnego. Obszary kwalifikujące się do wsparcia zostaną zidentyfikowane na podstawie stopnia upowszechnienia opieki przedszkolnej, zróżnicowań przestrzennych w dostępie do wychowania przedszkolnego, popytu na miejsca w Ośrodkach Wychowania Przedszkolnego, potencjału i prognoz demograficznych gminy. Analiza dostępności i poziomu upowszechnienia wychowania przedszkolnego w regionie pozwoli na lepsze ukierunkowanie przyszłych naborów realizowanych w ramach FEO na lata 2021-2027.

---

¹ OWP to ośrodek, w którym jest prowadzone wychowanie przedszkolne publiczne tj. (1) przedszkole lub publiczna inna forma wychowania przedszkolnego, prowadzone przez gminę lub przez inną osobę prawną/osobę fizyczną, położone na obszarze gminy, (2) niepubliczne przedszkole lub niepubliczna inna forma wychowania przedszkolnego, położone na obszarze gminy.

II. Uwagi metodyczne

Analizę przeprowadzono na podstawie:

- I. zapisów zawartych w dokumentach: krajowym - ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082) oraz regionalnych dotyczących wdrażania FEO 2021-2027;
- II. danych pozyskanych z 71 urzędów gmin województwa opolskiego w okresie luty-maj 2023 roku - stan na koniec 2022 roku;
- III. danych pozyskanych z Głównego Urzędu Statystycznego dot. odsetka dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w poszczególnych gminach w latach 2019 – 2021.

W celu właściwej interpretacji niniejszej analizy należy mieć na uwadze następujące uwarunkowania metodologiczne:

- rekrutacja do przedszkoli prowadzona jest raz w roku (co oznacza przyjmowanie nowych dzieci wraz z rozpoczęciem roku szkolnego we wrześniu);
- dane ewidencyjne dotyczące stanu ludności często nie obrazują rzeczywistej liczby ludności zamieszkującej gminę. W gminach, na terenie których występuje ujemne saldo migracji zagranicznych, w przypadku niedopełnienia przez obywatela formalności związanych z wymeldowaniem się dane te będą zawyżone, co może fałszować wskaźniki bazujące na nich;
- dane pozyskane z 71 gmin pod kątem dostępności miejsc wychowania przedszkolnego uwzględniają opiekę przedszkolną nad dziećmi w wieku 2,5–7 lat w odniesieniu do lat szkolnych 2021/2022 oraz 2022/2023. W ramach prognozy zapotrzebowania na miejsca opieki w OWP w przyszłych latach analiza dotyczy grupy dzieci w wieku 3-6 lat;
- OWP czyli Ośrodki Wychowania Przedszkolnego obejmują przedszkola publiczne, niepubliczne, inne formy wychowania przedszkolnego, a także oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych. Sieć OWP powinna zapewniać wszystkim uprawnionym dzieciom zamieszkałym na obszarze gminy możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego. Gminy mają także możliwość skorzystania z zasobów, którymi dysponują przedszkola niepubliczne;
- gminy, przekazując informacje dotyczące prognoz w zakresie liczby dzieci oraz miejsc opieki nad dziećmi w ośrodkach wychowania przedszkolnego, stosowały częściowo subiektywne podejście;
- w roku szkolnym 2021/2022 liczbę dzieci w oddziale przedszkolnym można było zwiększyć do 28 dzieci, jeżeli zwiększenie dotyczyło przyjęcia dzieci pochodzących z Ukrainy. Regulacje te miały obowiązywać do końca roku szkolnego 2021/2022, ale poprzez uzupełnienie przepisów Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2022 r. poz. 645 ze zm.) dzieci pochodzące z Ukrainy mogą kontynuować pobyt w przedszkolu do ukończenia wychowania przedszkolnego, nie wprowadzono jednak

zapisów, które umożliwiałyby zwiększanie liczebności oddziału o dzieci z Ukrainy również w roku szkolnym 2023/2024 i kolejnych;

- zgodnie z przyjętymi założeniami analitycznymi niniejsza analiza nie uwzględnia podziału na poszczególne formy wychowania przedszkolnego. Tym samym pozyskane dane analizowane są w sposób łączny (z wyłączeniem podziału wskazanego w ustawie o systemie oświaty) i odnoszą się do ośrodków wychowania przedszkolnego ogółem;
- realizacja niniejszej analizy wyłącznie pod kątem danych ilościowych, bez jednoczesnego uwzględnienia badań jakościowych, uniemożliwia wnioskowanie w pełnym zakresie, w tym pogłębienie kwestii związanych z przyczynami zmian np. pod kątem ilości funkcjonujących w regionie OWP;
- w prognozie dotyczącej zapotrzebowania na miejsca w OWP do wyliczenia wolnych/brakujących miejsc w latach szkolnych wykorzystano odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (średnia arytmetyczna z lat 2019-2021) zgodnie z danymi GUS;
- zgodnie z zapisami ustawy z 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r., poz. 1082 ze zm.) wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 3 lata, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat;
- w szczególnie uzasadnionych przypadkach wychowaniem przedszkolnym może także zostać objęte dziecko, które ukończyło 2,5 roku. Aktualizacja ww. ustawy wprowadziła obowiązek przedszkolny dla dziecka 6-letniego oraz prawo do korzystania z wychowania przedszkolnego dla dziecka w wieku od 3 do 5 lat. Obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego może odbyć się w: przedszkolu, oddziale przedszkolnym przy szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego;
- dane zebrane w tabelach mogą nie sumować się do 100% z uwagi na zaokrąglenia, w zależności od potrzeby prezentowane są w stopniu szczegółowości do poziomu NTS5 (gminy).

III. Wychowanie przedszkolne na podstawie danych przekazanych przez gminy

---

Liczba dzieci w wieku przedszkolnym

W 2022 roku łączna liczba dzieci w wieku od 2 do 7 lat w regionie kształtowała się na poziomie 51,8 tys., z czego 35,2 tys. to dzieci w wieku 3-6 lat. Największą liczbę dzieci w wieku 2-7 lat (powyżej 1 000) odnotowano w 12 gminach, z czego w Opolu było to niemal 7 tys. dzieci a w Kędzierzynie-Koźlu i Nysie ponad 2,5 tys. dzieci. Najmniej dzieci zamieszkiwało gminy Kamiennik i Świerczów i było to kolejno 164 i 173 dzieci. Wśród wskazanych w tabeli grup wiekowych liczba dzieci rozkłada się równomiernie, dzieląc się na porównywalne procentowo udziały w odniesieniu do populacji dzieci w wieku 2-7 lat. Najmniej liczną grupę stanowią 2-latki (15,2% łącznej liczby dzieci

w województwie w grupie wiekowej 2–7 lat), następnie 3-latki (16,4%), 4 i 7-latki (po 16,8%). Z kolei najliczniejsze są grupy 5 i 6-latków (17,7% i 17,1%).

Tabela 1. Liczba dzieci w wieku od 2 do 7 lat w 2022 roku.

LP	Gmina	2 lata	3 lata	4 lata	5 lat	6 lat	7 lat	od 2 do 7 lat
1	Opole	1113	1158	1167	1208	1113	1169	6928
2	Kędzierzyn-Koźle	411	415	436	459	443	471	2635
3	Nysa	371	399	434	503	465	420	2592
4	Brzeg	219	262	290	302	308	322	1703
5	Kluczbork	249	270	254	313	282	288	1656
6	Namysłów	249	283	270	314	298	233	1647
7	Strzelce Opolskie	238	272	283	276	269	264	1602
8	Krapkowice	187	227	214	234	192	232	1286
9	Prudnik	192	215	228	214	211	201	1261
10	Głuchoczały	160	191	171	199	179	186	1086
11	Głubczyce	138	164	188	185	201	162	1038
12	Grodków	132	166	173	173	180	179	1003
13	Ozimek	149	172	155	150	160	184	970
14	Olesno	127	168	169	188	158	143	953
15	Gogolin	127	139	172	146	173	144	901
16	Niemodlin	120	130	155	155	129	149	838
17	Praszka	119	121	116	133	134	135	758
18	Głogówek	107	121	141	140	123	121	753
19	Zdzieszowice	93	113	103	134	120	116	679
20	Otmuchów	98	116	125	121	119	100	679
21	Lewin Brzeski	109	122	120	102	106	109	668
22	Wołczyn	91	107	111	129	123	107	668
23	Dobrzeń Wielki	111	117	96	108	107	112	651
24	Biała	102	109	101	96	115	97	620
25	Zawadzkie	86	110	88	101	93	97	575
26	Skarbimierz	84	88	79	121	105	89	566
27	Tarnów Opolski	100	98	92	84	81	99	554
28	Prószków	74	88	109	88	100	91	550
29	Paczków	81	76	91	92	101	105	546
30	Turawa	92	95	78	102	88	88	543
31	Komprachcice	74	90	103	94	86	89	536
32	Łubniany	90	81	89	93	94	85	532
33	Strzeleczyki	74	94	93	94	89	85	529
34	Byczyna	102	87	81	85	95	79	529
35	Dobrodzień	83	81	95	91	81	74	505
36	Jemielnica	64	82	82	80	86	92	486
37	Dąbrowa	60	70	80	95	92	85	482
38	Kietrz	83	73	87	82	85	70	480

LP	Gmina	2 lata	3 lata	4 lata	5 lat	6 lat	7 lat	od 2 do 7 lat
39	Lubsza	77	70	83	80	91	72	473
40	Ujazd	59	72	93	83	67	83	457
41	Bierawa	61	70	81	88	81	71	452
42	Popielów	63	60	79	87	93	65	447
43	Reńska Wieś	74	72	66	87	72	73	444
44	Leśnica	78	72	66	78	71	79	444
45	Rudniki	63	72	67	80	62	77	421
46	Gorzów Śląski	65	72	76	77	79	50	419
47	Pawłowiczki	73	63	60	74	73	69	412
48	Korfantów	66	54	65	72	78	74	409
49	Chrzęstowice	63	69	72	70	71	57	402
50	Skoroszyce	56	61	60	68	60	57	362
51	Łambinowice	64	61	48	71	59	57	360
52	Lasowice Wielkie	70	54	66	46	68	52	356
53	Izbicko	60	58	56	54	64	56	348
54	Pokój	49	61	55	46	74	58	343
55	Kolonowskie	48	45	60	50	53	70	326
56	Cisek	54	50	54	68	42	52	320
57	Baborów	43	62	48	56	52	58	319
58	Olszanka	33	45	50	51	54	60	293
59	Walce	48	49	42	55	43	53	290
60	Tułowice	46	36	39	47	58	51	277
61	Branice	35	39	54	38	40	62	268
62	Murów	46	40	45	47	36	45	259
63	Radłów	39	41	33	51	47	47	258
64	Wilków	46	39	49	40	45	38	257
65	Lubrza	32	42	42	48	46	47	257
66	Zębowice	39	38	38	30	35	35	215
67	Domaszowice	35	24	34	38	36	41	208
68	Polska Cerekiew	37	36	33	40	31	26	203
69	Pakośćawice	39	28	31	27	33	25	183
70	Świerczów	27	29	32	25	27	33	173
71	Kamiennik	26	29	32	28	25	24	164
RAZEM		7 873	8 483	8 728	9 184	8 850	8 689	51 807

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z 71 gmin (dane rzeczywiste na podstawie rejestrów ewidencji ludności, stan na 31.12.2022r.).

Na podstawie danych przekazanych przez gminy w 2022 roku w stosunku do poprzedniego roku liczba dzieci w wieku przedszkolnym zmniejszyła się (w skali całego województwa spadek o 2%). Jednocześnie zauważyć można duże zróżnicowanie wartości wskaźnika zmiany liczby dzieci w poszczególnych gminach. Wzrost liczby dzieci odnotowano w 23 gminach, a w 47 odnotowano spadek. W przypadku gminy Skoroszyce nie odnotowano zmian w liczbie dzieci w analizowanym

okresie. Największy wzrost liczby dzieci odnotowano w: Pakosławicach (8,9%), Świerczowie (4,8%) oraz Wilkowie i Murowie (po 4%). Największy spadek zaobserwowano w: Lubrzy (7,9%) oraz Dąbrowie, Brzegu i Kolonowskiem – po 6,9%.

Tabela 2. Liczba dzieci w wieku od 2 do 7 lat, w latach 2021 i 2022, w osobach oraz zmiana 2021/2022, w osobach i w %

LP	Gmina	liczba dzieci w 2021 roku	liczba dzieci w 2022 roku	Zmiana 2021/2022, w osobach	Zmiana 2021/2022, w %
1	Pakosławice	168	183	15	8,9
2	Świerczów	165	173	8	4,8
3	Wilków	247	257	10	4,0
4	Murów	249	259	10	4,0
5	Łambinowice	347	360	13	3,7
6	Lasowice Wielkie	345	356	11	3,2
7	Byczyna	514	529	15	2,9
8	Tarnów Opolski	539	554	15	2,8
9	Polska Cerekiew	198	203	5	2,5
10	Dobrzeń Wielki	636	651	15	2,4
11	Domaszowice	205	208	3	1,5
12	Biała	613	620	7	1,1
13	Tułowice	274	277	3	1,1
14	Pawłowiczki	408	412	4	1,0
15	Turawa	538	543	5	0,9
16	Reńska Wieś	440	444	4	0,9
17	Pokój	340	343	3	0,9
18	Chrzastowice	399	402	3	0,8
19	Kamiennik	163	164	1	0,6
20	Izbicko	346	348	2	0,6
21	Gorzów Śląski	417	419	2	0,5
22	Zębowice	214	215	1	0,5
23	Leśnica	442	444	2	0,5
24	Skoroszyce	362	362	0	0,0
25	Strzelce Opolskie	1605	1602	-3	-0,2
26	Głogówek	756	753	-3	-0,4
27	Praszka	763	758	-5	-0,7
28	Cisek	323	320	-3	-0,9
29	Łubniany	537	532	-5	-0,9
30	Zawadzkie	581	575	-6	-1,0
31	Skarbimierz	574	566	-8	-1,4
32	Opole	7034	6928	-106	-1,5
33	Popielów	454	447	-7	-1,5
34	Rudniki	428	421	-7	-1,6
35	Namysłów	1675	1647	-28	-1,7
36	Ujazd	465	457	-8	-1,7

LP	Gmina	liczba dzieci w 2021 roku	liczba dzieci w 2022 roku	Zmiana 2021/2022, w osobach	Zmiana 2021/2022, w %
37	Strzeleczyki	539	529	-10	-1,9
38	Otmuchów	692	679	-13	-1,9
39	Kietrz	491	480	-11	-2,2
40	Radłów	264	258	-6	-2,3
41	Lubsza	484	473	-11	-2,3
42	Głuchołazy	1113	1086	-27	-2,4
43	Kędzierzyn-Koźle	2701	2635	-66	-2,4
44	Komprachcice	550	536	-14	-2,5
45	Branice	275	268	-7	-2,5
46	Zdzieszowice	697	679	-18	-2,6
47	Walce	298	290	-8	-2,7
48	Wołczyn	688	668	-20	-2,9
49	Prudnik	1300	1261	-39	-3,0
50	Nysa	2673	2592	-81	-3,0
51	Baborów	329	319	-10	-3,0
52	Lewin Brzeski	689	668	-21	-3,0
53	Dobrodzień	521	505	-16	-3,1
54	Ozimek	1001	970	-31	-3,1
55	Prószków	568	550	-18	-3,2
56	Grodków	1036	1003	-33	-3,2
57	Kluczbork	1711	1656	-55	-3,2
58	Krapkowice	1333	1286	-47	-3,5
59	Niemodlin	869	838	-31	-3,6
60	Bierawa	469	452	-17	-3,6
61	Głubczyce	1078	1038	-40	-3,7
62	Paczków	572	546	-26	-4,5
63	Olesno	1001	953	-48	-4,8
64	Gogolin	949	901	-48	-5,1
65	Jemielnica	512	486	-26	-5,1
66	Korfantów	431	409	-22	-5,1
67	Olszanka	313	293	-20	-6,4
68	Kolonowskie	350	326	-24	-6,9
69	Brzeg	1829	1703	-126	-6,9
70	Dąbrowa	518	482	-36	-6,9
71	Lubrza	279	257	-22	-7,9
RAZEM		52887	51807	-1080	-2,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z 71 gmin.

Ośrodki wychowania przedszkolnego

Według danych pozyskanych z gmin województwa opolskiego w roku szkolnym 2022/2023 roku w stosunku do roku szkolnego 2021/2022 liczba ośrodków wychowania przedszkolnego zwiększyła się. W roku szkolnym 2022/2023 funkcjonowało 487 ośrodków wychowania przedszkolnego w stosunku do 485 w roku szkolnym 2021/2022 (wzrost o 2 OWP). W roku szkolnym 2022/2023 we wszystkich przebadanych gminach funkcjonowała przynajmniej jedna placówka zapewniająca opiekę przedszkolną. Największa liczba OWP występuje w Opolu (64) i Kędzierzynie-Koźlu (26). Wzrost liczby ośrodków wychowania przedszkolnego (o 1) odnotowano w Opolu oraz Leśnicy. W pozostałych gminach liczba OWP nie uległa zmianie.

Tabela 3. Liczba OWP w podziale na lata szkolne oraz zmiana 2021/2022 w stosunku do 2022/2023 roku, w liczbach

LP	Gmina	Rok szkolny 2021/2022	Rok szkolny 2022/2023	Zmiana liczby OWP
1	Opole	63	64	1
2	Kędzierzyn-Koźle	26	26	0
3	Nysa	21	21	0
4	Namysłów	14	14	0
5	Strzelce Opolskie	13	13	0
6	Głuchołazy	13	13	0
7	Ozimek	12	12	0
8	Brzeg	12	12	0
9	Kluczbork	11	11	0
10	Olesno	11	11	0
11	Prudnik	11	11	0
12	Głubczyce	10	10	0
13	Paczków	10	10	0
14	Łubniany	9	9	0
15	Turawa	9	9	0
16	Krapkowice	9	9	0
17	Praszka	9	9	0
18	Grodków	9	9	0
19	Niemodlin	8	8	0
20	Dąbrowa	7	7	0
21	Dobrzeń Wielki	7	7	0
22	Strzeleczyki	7	7	0
23	Pawłowiczki	7	7	0
24	Kietrz	7	7	0
25	Otmuchów	7	7	0
26	Prószków	6	6	0
27	Zdzieszowice	6	6	0
28	Lasowice Wielkie	6	6	0
29	Wołczyn	6	6	0

LP	Gmina	Rok szkolny 2021/2022	Rok szkolny 2022/2023	Zmiana liczby OWP
30	Korfantów	6	6	0
31	Łambinowice	6	6	0
32	Głogówek	6	6	0
33	Lubsza	6	6	0
34	Chrzastowice	5	5	0
35	Tarnów Opolski	5	5	0
36	Gogolin	5	5	0
37	Lewin Brzeski	5	5	0
38	Reńska Wieś	5	5	0
39	Zawadzkie	5	5	0
40	Byczyna	5	5	0
41	Rudniki	5	5	0
42	Leśnica	3	4	1
43	Popielów	4	4	0
44	Bierawa	4	4	0
45	Kolonowskie	4	4	0
46	Wilków	4	4	0
47	Olszanka	4	4	0
48	Skarbimierz	4	4	0
49	Komprachcice	3	3	0
50	Izbicko	3	3	0
51	Jemielnica	3	3	0
52	Ujazd	3	3	0
53	Gorzów Śląski	3	3	0
54	Branice	3	3	0
55	Skoroszyce	3	3	0
56	Biała	3	3	0
57	Murów	2	2	0
58	Tułowice	2	2	0
59	Walce	2	2	0
60	Cisek	2	2	0
61	Polska Cerekiew	2	2	0
62	Dobrodzień	2	2	0
63	Radłów	2	2	0
64	Pokój	2	2	0
65	Pakosławice	2	2	0
66	Zębowice	1	1	0
67	Domaszowice	1	1	0
68	Świerczów	1	1	0
69	Baborów	1	1	0
70	Kamiennik	1	1	0
71	Lubrza	1	1	0
RAZEM		485	487	2

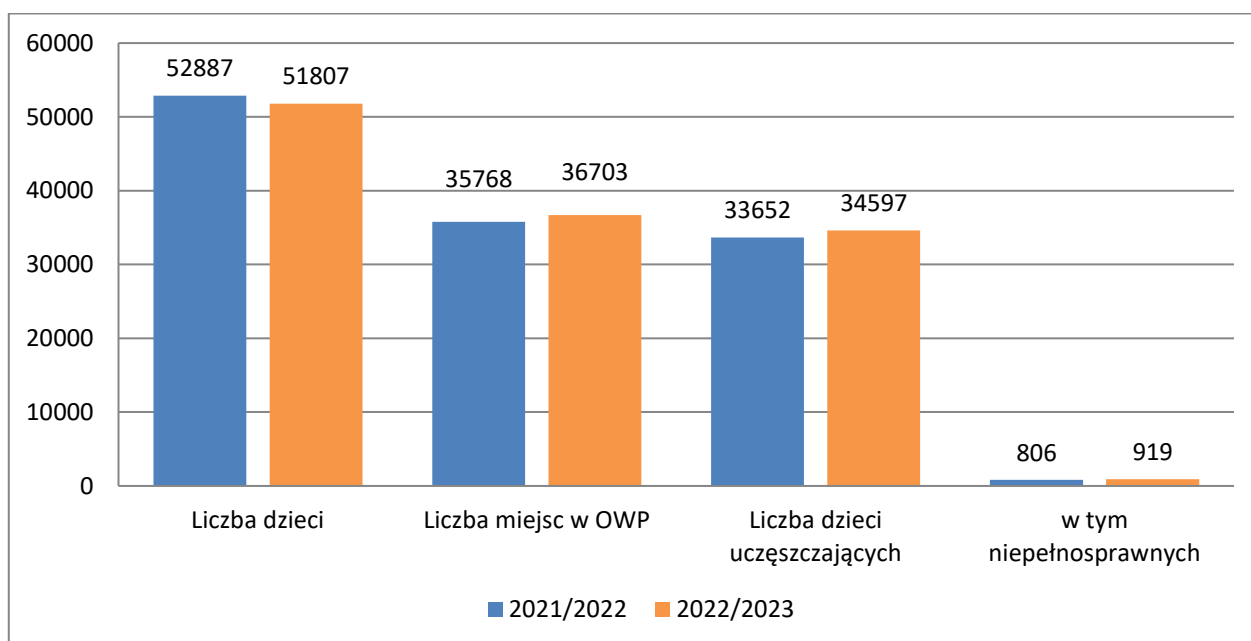
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z 71 gmin.

Dostęp do wychowania przedszkolnego – liczba dzieci uczęszczających do OWP i popyt na miejsca wychowania przedszkolnego

Na przestrzeni lat szkolnych 2021/2022 i 2022/2023 można zaobserwować wzrost liczby dzieci w wieku od 2,5 do 7 lat uczęszczających do ośrodków wychowania przedszkolnego. Odsetek dzieci uczęszczających zwiększył się w analizowanych gminach województwa opolskiego o 3,2 p.proc. (z 63,6% do 66,8%).

Liczba dzieci w wybranych gminach w wieku 2,5-7 lat uczęszczających do ośrodków wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2022/2023 w stosunku do poprzedniego roku szkolnego wzrosła (z 33,6 tys. do 34,6 tys.), przy jednoczesnym spadku ogólnej liczby dzieci w wieku 2-7 lat w tym okresie (z 52,9 tys. do 51,8 tys.).

Wykres 1. Liczba dzieci w wieku od 2 do 7 lat w latach 2021 i 2022, liczba miejsc w OWP oraz liczba dzieci w wieku od 2,5 do 7 lat uczęszczających do OWP (w tym dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności) w latach szkolnych 2021/2022 i 2022/2023.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z 71 gmin.

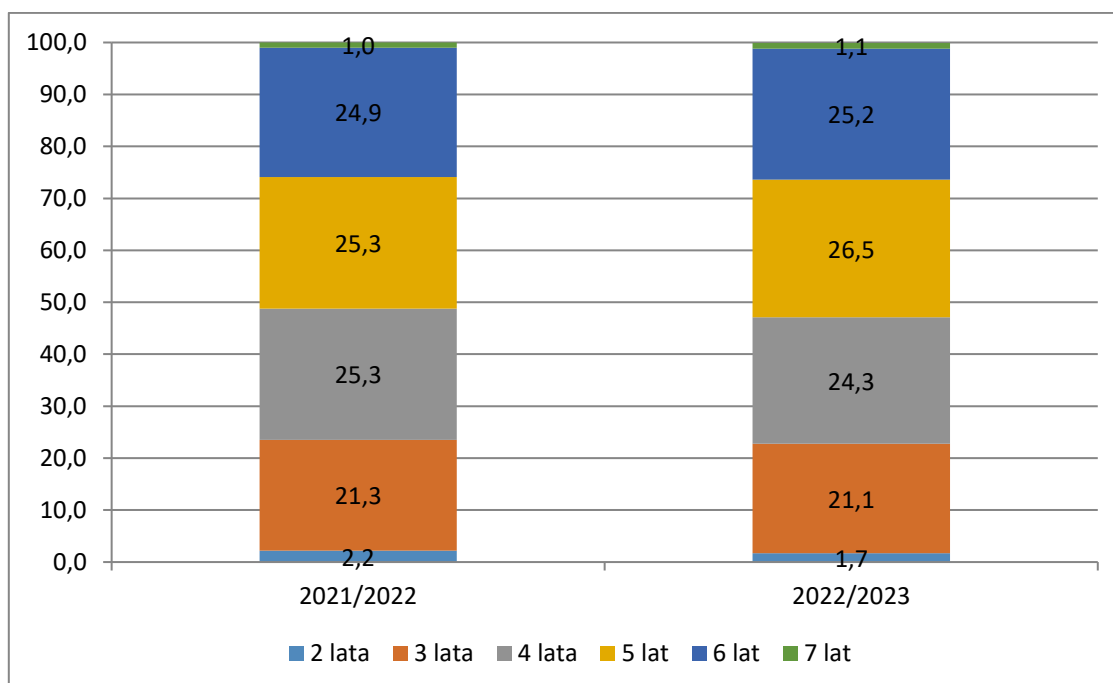
W roku szkolnym 2022/2023 liczba dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności stanowiła 2,7% wszystkich dzieci uczęszczających do OWP i wzrosła o 0,3 p.proc. wobec dzieci w roku szkolnym 2021/2022. W analizowanym okresie najwięcej dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności odnotowano w gminach: Opole (295 dzieci), Nysa (79 dzieci), Namysłów (61 dzieci) oraz Kluczbork (39 dzieci).

W roku szkolnym 2022/2023 wśród wszystkich dzieci uczęszczających do ośrodków wychowania przedszkolnego największy udział tj. 26,5% stanowi grupa 5-latków, odsetek ten uległ zwiększeniu

w stosunku do poprzedniego roku szkolnego o 1,2 p.proc. (25,3% w roku szkolnym 2021/2022). Równie duży udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym dotyczy grupy w wieku 6 lat (25,2% w 2022/2023 w stosunku do 24,9% w 2021/2022, wzrost o 0,3 p.proc.)

Niewielki wzrost zaobserwować można również analizując udział dzieci 7-letnich² korzystających z placówek wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2022/2023 w stosunku do roku szkolnego 2021/2022 (o 0,1 p.proc.). Jednocześnie stanowią one najmniejszy odsetek dzieci uczęszczających do OWP. W przypadku najmłodszych dzieci objętych opieką przedszkolną odnotowano spadki udziałów w porównaniu do poprzedniego roku szkolnego: o 0,5 p.proc. wśród 2,5-latków, o 0,3 p.proc. wśród 3-latków, o 1,0 p.proc. wśród 4-latków.

Wykres 2. Struktura wieku dzieci uczęszczających do ośrodków wychowania przedszkolnego w latach szkolnych 2021/2022 oraz 2022/2023.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z 71 gmin.

² Zgodnie z Art. 36 ust. 7 Ustawy z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082) dziecko, któremu odroczone rozpoczęcie spełniania obowiązku szkolnego kontynuuje przygotowanie przedszkolne w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego.

Tabela 4. Struktura wieku dzieci uczęszczających do ośrodków wychowania przedszkolnego w latach szkolnych 2021/2022 i 2022/2023.

Wiek dzieci	Liczba dzieci w roku szkolnym 2021/2022	Liczba dzieci w roku szkolnym 2022/2023
2 lata	744	591
3 lata	7171	7303
4 lata	8500	8420
5 lat	8530	9183
6 lat	8363	8727
7 lat i więcej	344	373
suma	33 652	34 597

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z 71 gmin.

Stopień wykorzystania dostępnych miejsc w ośrodkach wychowania przedszkolnego w regionie zwiększył się. W roku szkolnym 2022/2023 odsetek wykorzystanych miejsc wyniósł 94,3% wobec 94,1% w roku szkolnym 2021/2022 (wzrost o 0,2 pp.). Całkowite wykorzystanie miejsc w OWP w roku szkolnym 2022/2023 odnotowano w gminach: Brzeg, Izbicko, Prószków, Kolonowskie, Komprachcice, Strzeleczyki, Cisek, Olesno, Domaszowice. W przypadku gminy Skoroszyce, wskaźnik wykorzystania miejsc osiągnął wartość ponad 100% ze względu na długotrwałą absencję ucznia, który widnieje na liście dzieci uczęszczających do placówki. Najniższy stopień wykorzystania miejsc odnotowano w gminach Kamiennik (65,7%), Korfantów (73,5%) oraz Pawłowiczki (73,7%). W przypadku 34 gmin stopień wykorzystania miejsc w OWP był na niższym poziomie niż wartość dla ogółu województwa.

Tabela 5. Odsetek wykorzystanych miejsc w OWP obejmujący dzieci w wieku od 2,5 do 7 lat w gminach w województwie opolskim, w roku szkolnym 2021/2022 i 2022/2023

LP	Gmina	liczba miejsc w OWP w 2021/2022	liczba dzieci uczęszczających w 2021/2022	% wykorzystanych miejsc w 2021/2022	liczba miejsc w OWP w 2022/2023	liczba dzieci uczęszczających w 2022/2023	% wykorzystanych miejsc w 2022/2023
1	Skoroszyce	210	202	96,2	210	211	100,5
2	Brzeg	1350	1345	99,6	1373	1373	100,0
3	Izbicko	213	213	100,0	211	211	100,0
4	Prószków	314	314	100,0	348	348	100,0
5	Kolonowskie	200	200	100,0	205	205	100,0
6	Komprachcice	284	284	100,0	303	303	100,0
7	Strzeleczyki	300	282	94,0	300	300	100,0
8	Cisek	187	187	100,0	188	188	100,0
9	Olesno	588	583	99,1	613	613	100,0
10	Domaszowice	100	99	99,0	100	100	100,0
11	Namysłów	1164	1140	97,9	1189	1186	99,7
12	Nysa	1900	1848	97,3	1900	1895	99,7
13	Tułowice	200	191	95,5	200	199	99,5

LP	Gmina	liczba miejsc w OWP w 2021/2022	liczba dzieci uczęszczających w 2021/2022	% wykorzystanych miejsc w 2021/2022	liczba miejsc w OWP w 2022/2023	liczba dzieci uczęszczających w 2022/2023	% wykorzystanych miejsc w 2022/2023
14	Kędzierzyn-Koźle	1875	1860	99,2	1900	1890	99,5
15	Gogolin	469	466	99,4	470	467	99,4
16	Strzelce Opolskie	1140	1079	94,6	1140	1129	99,0
17	Krapkowice	790	785	99,4	805	797	99,0
18	Lewin Brzeski	420	417	99,3	420	414	98,6
19	Tarnów Opolski	273	266	97,4	273	269	98,5
20	Dobrzeń Wielki	476	445	93,5	476	469	98,5
21	Dąbrowa	335	317	94,6	335	330	98,5
22	Głubczyce	762	756	99,2	792	779	98,4
23	Jemielnica	295	279	94,6	295	289	98,0
24	Bierawa	282	277	98,2	282	276	97,9
25	Kluczbork	1237	1217	98,4	1237	1208	97,7
26	Zębowice	129	129	100,0	129	125	96,9
27	Reńska Wieś	300	297	99,0	350	339	96,9
28	Baborów	174	168	96,6	174	168	96,6
29	Ozimek	658	607	92,2	658	634	96,4
30	Ujazd	300	269	89,7	300	289	96,3
31	Otmuchów	415	367	88,4	415	399	96,1
32	Głogówek	507	480	94,7	507	485	95,7
33	Opole	5064	5003	98,8	5591	5333	95,4
34	Chrzastowice	249	249	100,0	279	266	95,3
35	Lubsza	260	260	100,0	284	270	95,1
36	Biała	400	352	88,0	400	380	95,0
37	Byczyna	344	325	94,5	344	326	94,8
38	Zdzieszowice	452	410	90,7	452	427	94,5
39	Wołczyn	420	382	91,0	420	394	93,8
40	Łambinowice	222	182	82,0	222	207	93,2
41	Branice	225	225	100,0	225	209	92,9
42	Prudnik	912	854	93,6	912	839	92,0
43	Zawadzkie	393	381	96,9	393	361	91,9
44	Lubrza	173	162	93,6	173	158	91,3
45	Popielów	324	281	86,7	324	295	91,0
46	Turawa	355	311	87,6	355	323	91,0
47	Rudniki	275	249	90,5	275	250	90,9
48	Grodków	659	583	88,5	659	598	90,7
49	Lasowice Wielkie	190	152	80,0	190	172	90,5
50	Praszka	597	541	90,6	597	534	89,4
51	Wilków	195	165	84,6	195	171	87,7
52	Pokój	175	172	98,3	200	175	87,5
53	Niemodlin	572	489	85,5	572	500	87,4
54	Skarbimierz	400	337	84,3	400	349	87,3

LP	Gmina	liczba miejsc w OWP w 2021/2022	liczba dzieci uczęszczających w 2021/2022	% wykorzystanych miejsc w 2021/2022	liczba miejsc w OWP w 2022/2023	liczba dzieci uczęszczających w 2022/2023	% wykorzystanych miejsc w 2022/2023
55	Łubniany	482	406	84,2	482	418	86,7
56	Murów	190	152	80,0	190	164	86,3
57	Świerczów	100	82	82,0	100	86	86,0
58	Walce	218	200	91,7	218	187	85,8
59	Głuchołazy	783	655	83,7	783	660	84,3
60	Dobrodzień	335	286	85,4	331	275	83,1
61	Gorzów Śląski	295	243	82,4	295	245	83,1
62	Pakosławice	118	98	83,1	118	97	82,2
63	Paczków	463	416	89,8	463	380	82,1
64	Olszanka	250	214	85,6	250	204	81,6
65	Leśnica	300	248	82,7	322	260	80,7
66	Kietrz	385	333	86,5	410	325	79,3
67	Polska Cerekiew	166	131	78,9	166	130	78,3
68	Radłów	190	149	78,4	190	145	76,3
69	Pawłowiczki	300	235	78,3	300	221	73,7
70	Korfantów	350	279	79,7	385	283	73,5
71	Kamiennik	140	91	65,0	140	92	65,7
RAZEM		35768	33652	94,1	36703	34597	94,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z 71 gmin

IV. Prognoza zapotrzebowania na miejsca w ośrodkach wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat do roku szkolnego 2024/2025

Zgodnie z ustawą o prawie oświatowym istnieje obowiązek przedszkolny dla dziecka 6-letniego oraz prawo do korzystania z wychowania przedszkolnego dla dziecka w wieku od 3 do 5 lat. Na tej podstawie przy opracowaniu niniejszej prognozy wyodrębniono dzieci w wieku 3-6 lat, które mają prawo (lub w przypadku 6-latków – obowiązek) do korzystania z wychowania przedszkolnego.

Prognozowana przez gminy liczba dzieci w danym roku szkolnym została skorygowana o iloczyn odsetka dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (średnia arytmetyczna z lat 2019-2021). Dzięki temu uzyskano informację w zakresie przewidywanego zapotrzebowania gmin na miejsca w OWP dla wszystkich 3-6-latków. Dane przedstawiono dodatkowo w ujęciu poszczególnych subregionów. Wartości ujemne oznaczają, że w danej gminie brakować będzie miejsc w OWP dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat. Wartości dodatnie oznaczają, że w danej gminie dostępne będą miejsca w OWP w kolejnych latach szkolnych. Analiza zebranych danych wskazuje, że w roku szkolnym 2023/2024 w 7 gminach województwa opolskiego liczba miejsc w OWP będzie niewystarczająca w stosunku do prognozowanego popytu. Są to 4 gminy z subregionu Stowarzyszenie Aglomeracja Opolska – Izbicko, Krapkowice, Gogolin oraz Tarnów Opolski

z prognozowanym największym deficytem 60 miejsc, gmina Cisek (subregion kędzierzyńsko-strzelecki), gmina Zębówice (subregion północny) oraz gmina Lubsza (subregion brzeski).

Tabela 6. Prognoza³ w zakresie wolnych/brakujących miejsc w OWP dla dzieci w wieku 3-6 lat, w roku szkolnym 2023/2024, w gminach województwa opolskiego

LP	Subregion	Gmina	Prognoza liczby dzieci w gminie w wieku 3-6 lat w 2023 roku	Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowywaniem przedszkolnym (średnia arytmetyczna z lat 2019-2021)	Prognoza w zakresie liczby dzieci uczęszczających do OWP w roku szkolnym 2023/24	Prognoza liczby miejsc w istniejących i planowanych do utworzenia OWP w roku szkolnym 2023/2024	Prognoza w zakresie wolnych/brakujących miejsc w OWP w roku szkolnym 2023/24
		a	b	c	d=b*c/100	e	f=e-d
1	Stowarzyszenie Aglomeracja Opolska	Opole	4646	103,0	4785	5249	464
2		Łubniany	361	93,9	339	482	143
3		Ozimek	614	90,7	557	658	101
4		Turawa	367	74,2	272	355	83
5		Popielów	289	90,7	262	344	82
6		Zdzieszowice	438	91,3	400	477	77
7		Chrzęstowice	274	77,8	213	287	74
8		Niemodlin	560	90,5	507	572	65
9		Lewin Brzeski	423	86,4	365	425	60
10		Dąbrowa	331	83,9	278	335	57
11		Prószków	364	87,5	319	358	40
12		Dobrzeń Wielki	435	100,8	438	476	38
13		Komprachcice	361	74,5	269	303	34
14		Walce	186	99,4	185	218	33
15		Tułowice	160	90,3	144	175	31
16		Murów	185	87,8	162	190	28
17		Strzeleczyki	355	89,6	318	320	2
18		Izbicko	228	82,8	189	160	-29
19		Krapkowice	862	97,7	842	805	-37
20		Gogolin	584	89,3	522	470	-52
21		Tarnów Opolski	374	90,4	338	278	-60
RAZEM					11705	12937	1232
22	Kędzierzyńsko-Strzelecki	Kędzierzyn-Koźle	1721	98,7	1699	1900	201
23		Strzelce Opolskie	1065	94,5	1006	1140	134
24		Reńska Wieś	299	79,5	238	350	112
25		Leśnica	294	80,1	235	322	87
26		Pawłowiczki	270	80,0	216	275	59

³ Analiza została przygotowana w oparciu o dane zebrane z gmin województwa opolskiego w okresie od lutego do marca 2023 roku

LP	Subregion	Gmina	Prognoza liczby dzieci w gminie w wieku 3-6 lat w 2023 roku	Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowywaniem przedszkolnym (średnia arytmetyczna z lat 2019-2021)	Prognoza w zakresie liczby dzieci uczęszczających do OWP w roku szkolnym 2023/24	Prognoza liczby miejsc w istniejących i planowanych do utworzenia OWP w roku szkolnym 2023/2024	Prognoza w zakresie wolnych/brakujących miejsc w OWP w roku szkolnym 2023/24
		a	b	c	d=b*c/100	e	f=e-d
27		Bierawa	280	82,0	230	282	52
28		Ujazd	307	83,0	255	300	45
29		Polska Cerekiew	139	93,6	130	166	36
30		Kolonowskie	203	83,9	170	200	30
31		Jemielnica	308	88,4	272	295	23
32		Zawadzkie	385	97,2	374	393	19
33		Cisek	226	83,8	189	188	-1
RAZEM					5015	5811	796
34	Północny	Kluczbork	1065	93,4	995	1262	267
35		Praszka	475	95,6	454	597	143
36		Namysłów	1116	96,5	1077	1206	129
37		Wołczyn	430	80,3	345	420	75
38		Radłów	150	88,2	132	190	58
39		Pokój	199	77,0	153	200	47
40		Lasowice Wielkie	190	78,9	150	190	40
41		Świerczów	85	71,0	60	100	40
42		Wilków	174	92,2	160	195	35
43		Rudniki	282	85,3	241	275	34
44		Gorzów Śląski	290	90,0	261	295	34
45		Byczyna	355	87,7	311	344	33
46		Olesno	674	91,6	617	638	21
47		Dobrodzień	350	94,3	330	335	5
48		Domaszowice	148	65,1	96	100	4
49		Zębówice	145	87,5	127	125	-2
RAZEM					5511	6472	961
50	Południowy	Nysa	1707	95,1	1623	1925	302
51		Głubczyce	595	93,2	555	792	237
52		Korfantów	257	81,6	210	385	175
53		Paczków	330	93,0	307	463	156
54		Kietrz	325	88,2	287	413	126
55		Prudnik	818	93,5	765	880	115
56		Otmuchów	398	80,7	321	415	94
57		Lubrza	133	78,2	104	173	69
58		Głuchołazy	721	85,2	614	680	66
59		Branice	166	96,9	161	225	64
60		Głogówek	495	88,5	438	500	62
61	Kamiennik	102	76,7	78	140	62	

LP	Subregion	Gmina	Prognoza liczby dzieci w gminie w wieku 3-6 lat w 2023 roku	Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowywaniem przedszkolnym (średnia arytmetyczna z lat 2019-2021)	Prognoza w zakresie liczby dzieci uczęszczających do OWP w roku szkolnym 2023/24	Prognoza liczby miejsc w istniejących i planowanych do utworzenia OWP w roku szkolnym 2023/2024	Prognoza w zakresie wolnych/brakujących miejsc w OWP w roku szkolnym 2023/24
		a	b	c	$d=b*c/100$	e	$f=e-d$
62		Biała	408	83,9	342	400	58
63		Łambinowice	244	76,8	187	222	35
64		Baborów	207	68,7	142	174	32
65		Pakosławice	93	111,7	104	118	14
66		Skoroszyce	245	80,1	196	210	14
RAZEM					6435	8115	1680
67	Brzeski	Brzeg	1073	100,1	1074	1350	276
68		Grodków	644	84,3	543	659	116
69		Olszanka	179	80,8	145	250	105
70		Skarbimierz	389	88,3	343	400	57
71		Lubsza	399	71,8	286	264	-22
RAZEM					2392	2923	531

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z 71 gmin.

Dane w zakresie odsetka dzieci w wieku od 3 do 6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym wykorzystano przy opracowaniu prognozy w zakresie zapotrzebowania na miejsca w OWP również w odniesieniu do lat szkolnych 2024/2025.

Analiza danych wskazuje, że w 4 z 71 analizowanych gmin województwa opolskiego utrzyma się deficyt miejsc w OWP. Będą to : Tarnów Opolski (-67 miejsc), Izbicko (-33 miejsca), Gogolin (-22 miejsca) z subregionu Aglomeracja Opolska oraz Zębowice (- 4 miejsca) z subregionu północnego.

Pozostałe gminy zgodnie z założeniami przyjętymi w prognozie oraz w oparciu o dane z gmin zapewniać będą wystarczającą liczbę miejsc w ośrodkach wychowania przedszkolnego.

Tabela 7. Prognoza⁴ w zakresie wolnych/brakujących miejsc w OWP dla dzieci w wieku 3-6 lat, w roku szkolnym 2024/2025, w gminach województwa opolskiego

LP	Subregion	Gmina	Prognoza liczby dzieci w gminie w wieku 3-6 lat w 2024 roku	Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowywaniem przedszkolnym (średnia arytmetyczna z lat 2019-2021)	Prognoza w zakresie liczby dzieci uczęszczających do OWP w roku szkolnym 2024/25	Prognoza liczby miejsc w istniejących i planowanych do utworzenia OWP w roku szkolnym 2024/2025	Prognoza w zakresie wolnych/brakujących miejsc w OWP w roku szkolnym 2024/25
		a	b	c	d=b*c/100	e	f=e-d
1	Stowarzyszenie Aglomeracja Opolska	Opole	4410	103,0	4542	5365	823
2		Łubniany	356	93,9	334	507	173
3		Dąbrowa	290	83,9	243	375	132
4		Niemodlin	490	90,5	443	572	129
5		Ozimek	591	90,7	536	658	122
6		Chrzęstowice	269	77,8	209	312	103
7		Komprachcice	337	74,5	251	353	102
8		Zdzieszowice	398	91,3	363	452	89
9		Turawa	359	74,2	266	355	89
10		Popielów	261	90,7	237	324	87
11		Tułowice	133	90,3	120	200	80
12		Lewin Brzeski	412	86,4	356	425	69
13		Prószków	335	87,5	293	358	65
14		Dobrzeń Wielki	415	100,8	418	476	58
15		Krapkowice	773	97,7	755	805	50
16		Walce	180	99,4	179	218	39
17		Murów	173	87,8	152	190	38
18		Strzeleczyki	347	89,6	311	320	9
19		Gogolin	540	89,3	482	460	-22
20		Izbicko	233	82,8	193	160	-33
21		Tarnów Opolski	382	90,4	345	278	-67
RAZEM					11031	13163	2132
22	kędzierzyńsko-strzelecki	Kędzierzyn-Koźle	1626	98,7	1605	1900	295
23		Strzelce Opolskie	1025	94,5	969	1140	171
24		Reńska Wieś	273	79,5	217	350	133
25		Leśnica	274	80,1	219	322	103
26		Pawłowiczki	244	80,0	195	275	80
27		Bierawa	258	82,0	212	282	70
28		Ujazd	287	83,0	238	300	62
29		Polska Cerekiew	125	93,6	117	166	49
30		Kolonowskie	200	83,9	168	200	32
31		Jemielnica	305	88,4	270	295	25

⁴ Analiza została przygotowana w oparciu o dane zebrane z gmin województwa opolskiego w okresie od lutego do marca 2023 roku.

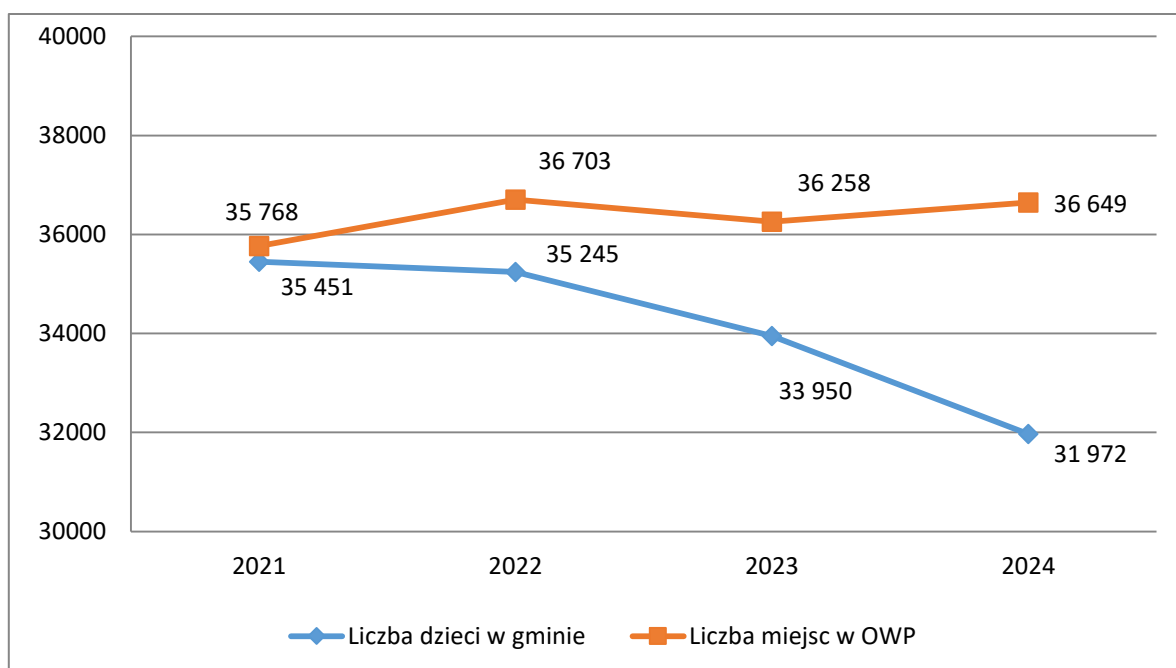
LP	Subregion	Gmina	Prognoza liczby dzieci w gminie w wieku 3-6 lat w 2024 roku	Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowywaniem przedszkolnym (średnia arytmetyczna z lat 2019-2021)	Prognoza w zakresie liczby dzieci uczęszczających do OWP w roku szkolnym 2024/25	Prognoza liczby miejsc w istniejących i planowanych do utworzenia OWP w roku szkolnym 2024/2025	Prognoza w zakresie wolnych/brakujących miejsc w OWP w roku szkolnym 2024/25
		a	b	c	d=b*c/100	e	f=e-d
32		Zawadzkie	382	97,2	371	393	22
33		Cisek	211	83,8	177	188	11
RAZEM					4758	5811	1053
34	północny	Kluczbork	1000	93,4	934	1262	328
35		Namysłów	1040	96,5	1004	1206	202
36		Praszka	449	95,6	429	597	168
37		Wołczyn	395	80,3	317	420	103
38		Radłów	135	88,2	119	190	71
39		Olesno	654	91,6	599	663	64
40		Pokój	194	77,0	149	200	51
41		Gorzów Śląski	273	90,0	246	295	49
42		Wilków	163	92,2	150	195	45
43		Rudniki	270	85,3	230	275	45
44		Lasowice Wielkie	190	78,9	150	190	40
45		Świerczów	85	71,0	60	100	40
46		Domaszowice	134	65,1	87	125	38
47		Byczyna	358	87,7	314	344	30
48		Dobrodzień	336	94,3	317	335	18
49		Zębowice	147	87,5	129	125	-4
RAZEM					5235	6522	1287
50	południowy	Nysa	1536	95,1	1461	1925	464
51		Głubczyce	558	93,2	520	787	267
52		Paczków	311	93,0	289	463	174
53		Korfantów	266	81,6	217	385	168
54		Prudnik	790	93,5	739	900	161
55		Głuchołazy	668	85,2	569	705	136
56		Kietrz	321	88,2	283	413	130
57		Głogówek	475	88,5	420	550	130
58		Otmuchów	367	80,7	296	415	119
59		Lubrza	124	78,2	97	173	76
60		Kamiennik	98	76,7	75	140	65
61		Branice	166	96,9	161	225	64
62		Biała	405	83,9	340	400	60
63		Łambinowice	213	76,8	164	222	58
64		Baborów	194	68,7	133	174	41
65		Skoroszyce	218	80,1	175	210	35
66		Pakosławice	92	111,7	103	118	15

LP	Subregion	Gmina	Progniza liczby dzieci w gminie w wieku 3-6 lat w 2024 roku	Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowywaniem przedszkolnym (średnia arytmetyczna z lat 2019-2021)	Progniza w zakresie liczby dzieci uczęszczających do OWP w roku szkolnym 2024/25	Progniza liczby miejsc w istniejących i planowanych do utworzenia OWP w roku szkolnym 2024/2025	Progniza w zakresie wolnych/brakujących miejsc w OWP w roku szkolnym 2024/25
		a	b	c	$d=b*c/100$	e	f=e-d
RAZEM					6042	8205	2163
67	brzeski	Brzeg	991	100,1	992	1350	358
68		Grodków	572	84,3	482	659	177
69		Olszanka	165	80,8	133	250	117
70		Skarbimierz	353	88,3	312	400	88
71		Lubsza	372	71,8	267	289	22
RAZEM					2186	2948	762

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z 71 gmin.

Wykres 3. Aktualna oraz prognozowana w latach 2024-2025 liczba dzieci w wieku 3–6 lat oraz liczba miejsc w OWP w gminach województwa opolskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z 71 gmin.

Na podstawie danych z ewidencji ludności zebranych z 71 gmin województwa opolskiego można zauważyć, iż w kolejnych latach prognozuje się systematyczne zmniejszanie liczby dzieci w wieku 3-6 lat. Do 2024 roku najprawdopodobniej region odnotuje spadek o 9,8% w analizowanej grupie wiekowej. W 2021 roku liczba miejsc w OWP była zbliżona do liczby dzieci, w kolejnym roku

odnotowano wzrost o 935, co związane jest z otwarciem dwóch nowych placówek (w Opolu oraz Leśnicy), a także zwiększeniem liczby miejsc w już istniejących placówkach, które przyjęły dzieci z Ukrainy na mocy nowelizacji rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli. Do roku 2024 prognozowany jest wzrost liczby miejsc (o 881 tj. 2,5%) w OWP w porównaniu do 2021 roku.

V. Podsumowanie

---

1. W 2022 roku łączna liczba dzieci w wieku od 2 do 7 lat w analizowanych gminach kształtowała się na poziomie 51,8 tys., z czego 35,2 tys. to dzieci w wieku 3-6 lat.
2. Największą liczbę dzieci (powyżej 1000) odnotowano w 12 gminach, a najmniejszą w Kamienniku (164 dzieci). Wśród grup wiekowych łączna liczba dzieci rozkłada się równomiernie, dzieląc się na porównywalne procentowo udziały w odniesieniu do populacji dzieci w wieku 2-7 lat.
3. Na podstawie danych przekazanych przez gminy w 2022 roku w stosunku do 2021 roku liczba dzieci w wieku przedszkolnym zmniejszyła się (spadek o 2%). Wzrost liczby dzieci odnotowano w 23 gminach, a w 47 gminach odnotowano spadek.
4. Największy wzrost liczby dzieci odnotowano w Pakoślawicach (8,9%), największy spadek (7,9%) w Lubrzy.
5. W roku szkolnym 2022/2023 roku w stosunku do roku szkolnego 2021/2022 liczba ośrodków wychowania przedszkolnego w regionie zwiększyła się z 485 do 487. W analizowanym roku szkolnym we wszystkich przebadanych gminach funkcjonowała przynajmniej jedna placówka zapewniająca opiekę przedszkolną.
6. Na przestrzeni lat szkolnych 2021/2022 i 2022/2023 można zaobserwować wzrost liczby dzieci w wieku od 2 do 7 lat uczęszczających do ośrodków wychowania przedszkolnego (z 63,6% do 66,8%). Liczba dzieci uczęszczających do OWP wyniosła w roku szkolnym 2022/2023 34,6 tys. dzieci.
7. Stopień wykorzystania dostępnych miejsc w ośrodkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2022/2023 wyniósł 94,3%. Całkowite wykorzystanie miejsc w OWP odnotowano w 10 gminach, w przypadku 33 gmin stopień wykorzystania miejsc w OWP był na poziomie niższym niż wartość dla ogółu województwa.
8. Analiza zebranych danych wskazuje, że w roku szkolnym 2023/2024 w 7 gminach województwa opolskiego liczba miejsc w OWP będzie niewystarczająca w stosunku do prognozowanego popytu. Są to Izbicko, Krapkowice, Gogolin, Tarnów Opolski, Cisek, Zębowice oraz Lubsza. W roku szkolnym 2024/2025 deficyt utrzyma się w gminach: Tarnów Opolski, Izbicko, Gogolin oraz Zębowice. Pozostałe gminy, zgodnie z założeniami przyjętymi

w prognozie, zapewnić będą wystarczającą liczbę miejsc w ośrodkach wychowania przedszkolnego.

9. Na podstawie danych z ewidencji ludności prognozuje się systematyczne zmniejszanie liczby dzieci w wieku 3-6 lat. Do 2024 roku najprawdopodobniej region odnotuje spadek o 9,8% w analizowanej grupie wiekowej.
10. Do roku 2024 prognozowany jest wzrost liczby miejsc (o 888 tj. 2,5%) w OWP w porównaniu do 2021 roku.

Załącznik 1

Poniższa tabela pokazuje odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowywaniem przedszkolnym w 2021 roku. W przypadku 23 gmin odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym jest wyższy lub równy wartości dla regionu. Sześć gmin objęło wychowaniem przedszkolnym ponad 100% dzieci – są to Pakośćawice (106,3%), Opole (104,4%), Walce (103,7%), Brzeg (103,6%), Kędzierzyn-Koźle (102,8% oraz Branice (100,5%). Wynikać może to z faktu, że opieką przedszkolną objęte są dzieci zamieszkujące sąsiednie gminy a także dzieci, które nie posiadają meldunku na terenie gminy, z której infrastruktury przedszkolnej korzystają.

Najmniejszy odsetek dzieci (poniżej 70%) objętych opieką przedszkolną występuje w gminach Domaszowice (61,6%), Lubsza (69,1%) oraz Świerczów (69,6%).

Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w wieku 3-6 lat w 2021 roku, województwie opolskim, w %

LP	Gmina	Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowywaniem przedszkolnym w %
1	Pakośćawice	106,3
2	Opole	104,4
3	Walce	103,7
4	Brzeg	103,6
5	Kędzierzyn-Koźle	102,8
6	Branice	100,5
7	Zawadzkie	98,4
8	Dobrzeń Wielki	98,3
9	Krapkowice	97,7
10	Kluczbork	97,2
11	Praszka	96,9
12	Łubniany	96,3
13	Namysłów	95,8
14	Prudnik	95,6
15	Polska Cerekiew	95,4
16	Nysa	94,9
17	Dobrodzień	94,9
18	Niemodlin	94,4
19	Strzelce Opolskie	94,4
20	Tułowice	94,2
21	Paczków	92,9
22	Wilków	92,5
23	Olesno	91,9
24	Ozimek	91,6
25	Popielów	91,5

LP	Gmina	Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowywaniem przedszkolnym w %
26	Gogolin	91,4
27	Byczyna	91,1
28	Głubczyce	90,7
29	Zdzieszowice	90,5
30	Tarnów Opolski	90,1
31	Zębowice	89,9
32	Kietrz	88,1
33	Strzeleczyki	88,0
34	Radłów	87,7
35	Dąbrowa	87,7
36	Głogówek	87,7
37	Izbicko	86,7
38	Murów	86,6
39	Gorzów Śląski	86,4
40	Jemielnica	86,0
41	Kolonowskie	85,7
42	Prószków	85,1
43	Skarbimierz	84,9
44	Głuchołazy	84,6
45	Biała	84,6
46	Lewin Brzeski	83,0
47	Ujazd	83,0
48	Wołczyn	82,7
49	Bierawa	82,6
50	Grodków	82,4
51	Rudniki	82,4
52	Cisek	82,1
53	Korfantów	80,6
54	Pokój	79,8
55	Otmuchów	79,7
56	Reńska Wieś	78,7
57	Pawłowiczki	78,3
58	Olszanka	78,1
59	Skoroszyce	78,1
60	Lubrza	77,5
61	Chrzastowice	76,9
62	Leśnica	76,6
63	Kamiennik	76,4
64	Łambinowice	76,4
65	Lasowice Wielkie	75,7
66	Baborów	73,5
67	Turawa	72,7

LP	Gmina	Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowywaniem przedszkolnym w %
68	Komprachcice	71,8
69	Świerczów	69,6
70	Lubsza	69,1
71	Domaszowice	61,6
WOJ. OPOLSKIE		91,9

Źródło: Bank Danych Lokalnych, dane wg stanu na 2023.03.16